

# **SIONS LIJDENDE EN TRIOMFERENDE BORG**

**11 predicaties voor alle christelijke feestdagen**

**En**

**Als reukwerk voor Gods Aangezicht**

**Tweede vijftal preken**

**door**

**Ds. G. v. d. Breevaart**

**te**

**HENDRIK IDO AMBACHT**

**DRUKKERIJ GEBRS. VERLOOP — ALBLASSERDAM 1986**

**STICHTING DE GIHONBRON  
MIDDELBURG  
2015**

## INHOUD

1. De vleeswording des Woords. Richteren 13:5. Kerstpreek

*Want zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren, op wiens hoofd geen scheermes zal komen; want dat knechtje zal een Nazireeër Gods zijn, van moeders buik af; en hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand.*

Richteren 13:24, eerste gedeelte:

*Daarna baarde deze vrouw een zoon en zij noemde zijn naam Simson.*

2. De engelenzang. Lucas 2 het 13e en 14e vers. Kerstpreek

*En van stonde aan was daar met de engel, een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God en zeggende: 'Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen'.*

3. Gods onuitsprekelijke Gave. Korinthe 9e vers 15. Kerstpreek

*Doch Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.*

4. Jezus gebonden naar het rechthuis. Evangelie van Johannes 18 de verzen 28 t/m 32, *'Zij dan leidden Jezus van Kájafas in het rechthuis. En het was 's morgens vroeg en zij gingen niet in het rechthuis, opdat zij niet verontreinigd zouden worden, maar opdat zij het Pascha eten mochten. Pilatus dan ging tot hen uit en zeide: Wat beschuldiging brengt gij tegen deze Mens? Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien Deze geen kwaaddoener ware, zo zouden wij Hem u niet overgeleverd hebben. Pilatus dan zeide tot hen: Neemt gij Hem en oordeelt Hem naar uw wet. De Joden dan zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand te doden. Opdat het woord van Jezus vervuld werd, dat Hij gezegd had, betekende hoedanigen dood Hij sterven zou.'*

5. 'Ziet, de Mens'. Evangelie van Johannes 19 het vijfde vers. Lijdenspreek

*'Jezus dan kwam uit, dragende de doornenkroon en het purperen kleed. En Pilatus zeide tot hen: 'Ziet, de Mens.'*

6. Een heerlijke ontmoeting. Mattheüs 28 vers 6. Paaspreek

*Want Hij is opgestaan!*

7. Want Hij is opgestaan! Mattheüs 28 vers 6. Paaspreek

*Want Hij is opgestaan!*

8. Jezus, de grote Hogepriester. Hebreeën 4:14. Hemelvaartsdag

*'Dewijl wij dan een grote Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgegaan is, namelijk Jezus, de Zoon van God, zo laat ons deze belijdenis vasthouden'.*

9. Wind en vuur. Pinksterpreek. Handelingen 2 vers 1-4

*'En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtelijk bijeen. En er geschiedde haastelijk uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige, gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten. En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur en het zat op een iegelijk van hen. En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken'.*

10. De tale Kanaäns. Pinksterpreek. Handelingen 2 vers 5 en 6

*'En er waren Joden, te Jeruzalem wonende, godvruchtige mannen van allen volke dergenen, die onder de hemel zijn.*

*En als deze stem geschied was, kwam de menigte samen en werd beroerd, want een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken'.*

11. Pinkstervrucht. Handelingen 2 vers 37 t/m 40

*'En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen mannen broeders? En Petrus zeide tot hen: Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. Want u komt de belofte toe en uwe kinderen en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal. En met veel meer andere woorden betuigde hij en vermaande hen, zeggende: Wordt behouden van dit verkeerd geslacht!'*

## 1. De vleeswording des Woords afgeschaduwd in de geboorte van Simson

Zingen: De Lofzang van Zacharias: 1

Lezen: Richteren 13

Zingen: Psalm 98:1 en 2

Zingen: Psalm 99: 7

Zingen: Psalm 105:24

Tekst: Richteren 13:5

*Want zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren, op wiens hoofd geen scheermes zal komen; want dat knechtje zal een Nazireeër Gods zijn, van moeders buik af; en hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand.*

*Richteren 13:24, eerste gedeelte:*

*Daarna baarde deze vrouw een zoon en zij noemde zijn naam Simson.*

De naam Simson betekent geweldig.<sup>1</sup> Zijn geboorte wordt ons verkondigd als een profetie, als een afschaduwing van Christus' komst in het vlees. Wij wensen een ogenblik uw aandacht te bepalen bij hetgeen in deze historie gepredikt wordt, en wel bij:

1. De geweldige openbaring van de genade Gods, zoals die uitkomt in de vleeswording des Woords.
2. De geweldige openbaring van Gods heiligheid in het Nazireeërschap van de Zaligmaker als de meerdere Simson.
3. De geweldige openbaring van de richterlijke kracht in Christus' leven en sterven.

Wij zullen trachten met de hulp des Heeren tot enige lering en onderwijzing te spreken.

Voordat wij dit doen, zingen we uit de 98e Psalm, de verzen 1 en 2.

Mijn hoorders,

De geboorte van Christus is in het Oude Testament op verschillende wijzen aangekondigd. Hiervan vinden we in ons teksthoofdstuk een schoon schaduwbeeld in de geboorte van Simson: De naam Simson betekent: geweldig.

Ten eerste staan we stil bij: ***de geweldige openbaring van Gods genade.***

Want als u straks goed geluisterd hebt, hebt u gehoord, dat het volk Israël toen onder de heerschappij zat van die onbesneden Filistijnen en dat wel veertig jaar lang. In die veertig jaar was er geen richter en ook geen verwachting van een richter. Ze hadden zich er eigenlijk mee verzoend, dat ze onder de heerschappij der Filistijnen zaten. Ze waren krachteloos tegen de overmacht hunner vijanden. Dus als we het goed lezen, hadden ze zich er bij neergelegd. Wat was de oorzaak van deze houding? Wel hun zonden! Ze hadden de afgoden nagewandeld. Ze hadden als verbondsbrekers met God gebroken. De Heere had het volk Israël ettelijke malen richters gegeven. Nu was het alsof de Heere hen prijsgegeven had. In het vorige hoofdstuk kunt u nog lezen, dat ze de Heere achteraan kleefden. Maar hier kunt u dit niet vinden. Het vorige hoofdstuk

---

<sup>1</sup> In het Hebreeuws **שמסון** betekent Sjimsjon: zonne(schijn) of zonnetje

eindigt met: 'Toen stierf Abdon, een zoon van Hillel, de Pirhathoniet en hij werd begraven te Pirhathon, in het land Efraïm, op de berg van de Amelekiet'.

Dat was de laatste richter en dan lezen we in het eerste vers van dit teksthoofdstuk: 'En de kinderen Israëls voeren voort te doen, dat kwaad was in de ogen des Heeren, zo gaf de Heere hen in de hand der Filistijnen, veertig jaren'. De oorzaak hiervan was dus, dat zij verbondsbrekers waren en de Heere hen overgaf aan de vijanden. Daar zaten ze nu, hulpeloos, machteloos en zonder verwachting! Ze zaten onder de overmacht van hun vijanden en ze gingen door in de zonden en in de ongerechtigheid.

We vinden in het boek Richteren op verschillende plaatsen dat, wanneer ze tot de Heere riepen, Hij hen een richter gaf. Maar dat vinden we hier niet. Een opmerkelijke zaak! Daarom vinden we in die Simson, die geboren zal worden, en wiens naam betekent geweldig. De geweldige openbaring der genade Gods. De genade Gods is hier om voor een verbond brekend volk iemand te zenden, niet zoals voorheen door een richter aan te wijzen, maar om er nu een geboren te laten worden! Dus rechtstreeks bij God vandaan! Want de vrouw van Manoach was immers onvruchtbaar.

Hier vinden we een sterke gelijkenis van onze bondsbreuk in Adam, waar wij met God gebroken hebben. En als vrucht van onze zonden, heeft de Heere ons gegeven in de hand der Filistijnen, ja in de hand van die onbesneden duivel, die we toegefallen zijn. Wie nu zalig wordt, wordt zalig omdat God het wil, doordat Hij genade komt te verheerlijken. Want krachtens onze bondsbreuk in Adam is er niemand, die om genade vraagt of genade zoekt. Waarom niet? Omdat we doodgevallen zijn in Adam. Dat ontsloeg dat volk niet van de verantwoording Want ze waren indertijd in een verbond getreden met God. En nu hebben ook wij in de staat der rechtheid in ons verbondshoofd met God in een verbond gestaan.

En nu is dat verbond verbroken en zijn we slaven des duivels geworden. Want die de zonde doet, is uit de duivel en zondigt van den beginne. Nu was er in Israël niet één, die de verlossing kon uitdenken. Toen Adam gevallen was, heeft hij met al zijn nakomelingen geen middel kunnen uitdenken ter verlossing, om van onder de heerschappij en de tirannie van die onbesneden Filistijn verlost te worden. Dat is van des mensenkant voor eeuwig afgedaan! Daarom noemen wij de genade zo'n geweldige openbaring Gods. Daarom heeft ook Manoach zijn zoon genoemd Simson, dat betekent: geweldig, Want in hem kwam God Zijn geweldige genade te openbaren.

Nu lezen we in het derde vers: 'En een Engel des Heeren verscheen aan deze vrouw'.

Dat is de Engel des Verbonds, Die eenmaal uit Maria zal geboren worden. We lezen in het tweede hoofdstuk, dat het volk bij elkaar kwam en dat er een Engel tot hen sprak en dat ze weenden. Nu zullen er misschien toch ook nog wel geweend hebben, die uitgezien hebben naar de belofte en naar de verlossing. Toen de geboorte van Christus aangekondigd werd, was er op aarde bijna geen volk van God meer. De wereld lag verdrongen in ongerechtigheid en in de godsdienst der eigengerechtigheid. Er was toen bijna niemand, die uitzag naar verlossing. Het volk had er zich bij neergelegd. Ze aten toen onder het juk van Rome. P

Mijn hoorders, waar vandaan ontspruit nu de genade? Toch uit het hart van God? Hier is een volk dat veertig jaar de afgoden gediend heeft en we zien dat het niet is vanwege de waardigheid van hun tranen, van hun roepen of van hun bekering. Want die was er niet, hetgeen later bewezen is geworden, toen ze Simson overleverden aan de Filistijnen. Dus hier is geen bewijs dat ze zich bekeerden. Maar er is wel een bewijs dat God genadig is! Wat een geweldige genade! O, wie zal dit uit kunnen spreken!

Genadig, barmhartig en groot van goedertierenheid is de Heere der heirscharen! En als we zalig worden, dan moet u dit maar onthouden, dat er niets van ons bij is! Alle roem is voor eeuwig uitgesloten! Het is alleen die geweldige genade Gods, geopenbaard in de aankondiging en schenking van Zijn Zoon Christus Jezus. Wanneer God genade verheerlijkt heeft, laten we dan voorzichtig zijn om ons te verheffen, want hierdoor verduisteren wij de genade. Neen, genade is een soevereine daad van God. Hoe komt Hij bij Maria die genade te openbaren? Wel op een wonderbare wijze. Als we bedenken, dat ze een dienstmaagd was en dat ze in dat arme Nazareth werd opgezocht. We lezen in Lucas 1: 'En de Engel tot haar ingekomen zijnde, zeide: Wees gegroet, gij begenadigde, de Heere is met u, gij zijt gezegend onder de vrouwen'. Zij had genade bij God gevonden. Zullen we dat nooit vergeten?

O, als er dan te roemen is, die roeme die geweldige genade Gods, welke God uitgedacht heeft voor dezulken, die vrij- en moedwillig Hem de nek hebben toegekeerd en die nooit naar Hem gezocht of gevraagd zouden hebben! De eerste daad in de opzoekende liefde is louter genade! Er is niets van ons bij hoor! Laat ons toch bedenken, dat de Heere dat volk opgezocht heeft. Hij verscheen aan een vrouw, die onvruchtbaar en in haar schande was. Het is wel opmerkelijk, dat bijna alle heilige vrouwen onvruchtbaar waren: Sara, Rebekka, Hanna, hier de vrouw van Manoach; en Elizabeth. En juist uit die onvruchtbare vrouwen is de Christus voortgekomen. Is dat geen geweldige genade?

Nu is hier een vrouw in haar eenvoudigheid op de akker aan het werk. Dus in de middellijke weg was zij werkzaam voor haar gezin. Zij heeft wellicht de Heere gevreesd en ook genade gekend. Maar zij ligt onder hetzelfde oordeel, nl. onder de heerschappij der Filistijnen. Maar nu krijgt ze een bezoek uit de hemel. Ze wordt opgezocht, want ze zullen genoemd worden: 'De gezochten, de stad, die niet verlaten is.' Dat is de naam van de Kerke Gods. Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard. Onvruchtbaar zijt ge! Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid. Dus u bent verwerpelijk, verdoemelijk en waardeloos. We kunnen nooit meer iets voortbrengen wat God kan behagen. Daarom blinkt hier die geweldige genade zo uit!

Onvruchtbaarheid was in Israël een schande, een smaad, een oordeel en een vloek. Wanneer Elizabeth zwanger wordt, zegt ze: 'Alzo heeft mij de Heere gedaan, in de dagen, in welke Hij mij aangezien heeft, om mijn smaadheid onder de mensen weg te nemen'. Het was haar tot schande en tot smart. Rachel zei: Geef mij kinderen of ik sterf! Tegenwoordig zegt men: Ik moet geen kinderen meer. Maar Rachel zei: Geef mij kinderen, anders is het mijn dood! Dan zegt Jacob: *Ben ik God?* Onder Israël was kinderloosheid dus een schande en een smart. Nieuwtestamentisch is dit niet meer zo, maar toen leefde men onder de Oudtestamentische bedeling, waarin God had gezegd: *Wanneer gij in Mijn wegen zult wandelen, zo zal Ik u zegenen en zal u vruchtbaar maken. Gezegend zij de vrucht uws buiks. Maar wanneer gij Mijn wetten niet zult onderhouden, zo zal Ik u slaan met onvruchtbaarheid.*

Dus hier is een vrouw, die in haar schande onder het oordeel ligt en onvruchtbaar is. Maar, mijn hoorders, nu is er in de hemel gedachtenis aan zulke ellendigen. Als u goed luistert, zult u moeten inzien, dat zalig worden helemaal een vrije daad van God is. Daarom behoeft er geen mens in zijn ellende te wanhopen. Al was het dat u moest zeggen: Andere heren behalve Gij, hebben over ons geheerst. Ik ga daar heen gelijk een Hanna, treurende over de aarde, bespot van Peninna. Ook hier is een vrouw onder het oordeel, want de toorn Gods was ontstoken tegen Israël. Ook zij lag onder Gods toorn, onder het oordeel van onvruchtbaarheid en in haar schande. En daar kon ze nu niets aan veranderen.

Zijn er van zulke mensen onder ons ook nog? Hier is dus niet een lief veranderd

vrouwtje, een lief aardig mensje. Nee, er staat uitdrukkelijk: 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaar'. Zo zijt gij, vrouw van Manoach!

Welk een schone lering ligt hierin, dat zo iemand een bezoek krijgt van een hemelse Heraut. Hij zegt eerst, wat ze is, en dan zegt Hij wat haar zaad zal zijn. Hoe geweldig blinkt hier de genade uit! De Heere zal dit gaan bewijzen, want zij zal zwanger worden en een zoon baren. Dus ze ontvangt een belofte, terwijl die zoon er nog niet is. God belooft ook vanwege die geweldige genade Zijn Zoon (Want toen Adam gezondigd had en de Heere hem opzocht, gaf Hij hem deze onvoorwaardelijke belofte) aan een onvruchtbaar mens in haar schande en oordeel! Wat moet dat voor die vrouw geweest zijn! Om door die geweldige genade bezocht te worden met de Opgang uit de hoogte! We vinden hier een dergelijke boodschap aan Maria gedaan, hoewel zij niet onvruchtbaar was. De Engel zei tot haar: Gij zult een Zoon baren. In onze tekst wordt in de donkerste bedeling de komst van Christus afgeschaduwd. En in de donkerste bedeling komt er evenzo een Engel tot Maria met de boodschap: *Gij begenadigde, gij zult een Zoon baren.*

Ook nu wordt er veel geklaagd, dat het een donkere tijd is en dat is in de grond ook waar. Maar weet u wat er niet donker en duister is? Gods eeuwig blijvend Woord! En weet u voor wie het niet donker en duister is? Voor degenen, die hun onvruchtbaarheid moeten gaan inleven, hun schuld moeten eigenen en hun oordeel moeten aanvaarden.

Voor degenen, die moeten bekennen, dat ze in de gevangenis zitten onder de heerschappij des duivels. Want die de zonde doet, is uit de duivel, welke zondigt van den beginne. Maar nu is de Zone Gods geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou. Het staat er niet, maar geloof maar gerust, dat deze vrouw veel gebeden heeft en ze de smart van haar onvruchtbaarheid omgedragen heeft en met vrees vervuld is, omdat ze aan de vloek onderworpen is. Maar nu zegt de Heere niet: U heeft zoveel gebeden en gevraagd, dus... Nee, we lezen dit (en daar leg ik de nadruk op): 'Gij zijt onvruchtbaar!' Dat wil zeggen: hetgeen uit u geboren zal worden, is Gods werk! In de geboorte van Simson wordt God dus verheerlijkt.

Misschien dat er nog onder ons zijn, die moeten zeggen: Hier zit er zo één, met schuld en schande en onder het oordeel. En die niet zeggen: Ja maar er liggen zoveel traantjes, toestandjes en bemoeienissen. Nee, als de Heere ons opzoekt, vindt Hij ons onvruchtbaar! Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid! En wanneer wij dit door genade mogen eigenen en de Heere gaat dan beloven, dan heeft de vruchtbaarheid zijn oorsprong in God, in de schenking van Zijn Zoon. De geboorte van Simson is hierin een afschaduwing van Christus' geboorte. Bij de andere richters vinden we niet, dat de Heere spreekt van hun geboorte.

Geweldig is hier dan ook de openbaring van Gods genade! Want er staat: *Gij zult een zoon baren!*

## 2. In de tweede plaats zeiden we: ***De geboorte van Simson is een geweldige openbaring van Gods heiligheid.***

Hoe dan? Wel, we lezen in onze tekst: 'Want zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren, op wiens hoofd geen scheermes zal komen, want dat knechtje zal een Nazireeër Gods zijn, van moeders buik af en hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand'.

Zie hier die geweldige openbaring van Gods heiligheid in het Nazireeërschap van Simson! Hier is Simson opnieuw een type van Christus. Van Hem wordt immers gezegd: *Dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden.*

Simson werd een Nazireeër genoemd. Christus wordt ook een Nazireeër genoemd. Waarom? Omdat God Hem afzonderd. Ook Simson komt de Heere te onderscheiden van het ganse volk Israël. Hoewel Simson een mens geweest is met zwakheden, gebreken en zonden, is hij toch wat de Heere van hem zegt: een Nazireeër. En hierin openbaart zich Gods heiligheid. Heilig betekent, afgezonderd tot een heilig doel. Die heiligheid bestond hierin, dat er geen scheermes op zijn hoofd mocht komen en dat hij wijn noch sterke drank mocht drinken. Ook zijn moeder mocht geen wijn of sterke drank drinken.

Hierdoor werd hij afgezonderd tot een heilig doel. Christus werd ook afgezonderd tot een heilig doel, want Hij was heilig. In welk opzicht was Hij heilig? Omdat Hij zondeloos ontvangen en geboren is. Christus had twee naturen: Hij was waarachtig God en waarachtig mens in één persoon. Hij heeft onze menselijke natuur aangenomen uit de maagd Maria. Hij was heilig en afgezonderd van de broederen, als Hij zegt: *Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen worden.*

De priesters, wanneer zij offeranden brachten, werden heilig genoemd en waren afgezonderd tot de dienst des Heeren om Zijn wetten en inzettingen te verheerlijken. En nu is Simson een afschaduwing van Christus. Maar nu is Simson zijn heiligheid verloren, dat wil zeggen: zijn Nazireeërschap. Dat was toen hij zijn haar en zijn kracht verloren had.

Maar Christus, de eeuwige Zone Gods kon zeggen: *Wie van ulieden overtuigt mij van zonde?* Hij was ten allen tijde heilig, onbesmet en afgescheiden van de zondaren. Heilig in Zijn geboorte, heilig in Zijn leven, heilig in Zijn sterven, heilig in Zijn opstanding, heilig in Zijn heerlijkheid. Afgezonderd tot een heilig doel, opdat Zijn volk door Hem geheiligd zou worden en opdat Hij een geheiligd en een afgezonderd volk zou hebben, dat als Zijn geheiligd volk, van Zijne trouw mag zingen.

Christus noemen we dan ook met recht: Geweldig in de openbaring Zijner heiligheid. Hij zal Zich immers als een zondeloos heilig offer, Gode welbehaaglijk opofferen! Simson was wel een Nazireeër, maar van hem kunnen we niet zeggen, dat zijn ganse leven heilig geweest is. Maar nogmaals: Christus is onbesmet en afgescheiden van de zondaren. Immers, wanneer een offerande gebracht moest worden, mocht er ook aan dat offer geen gebrek zijn.

We lezen bij de uittocht uit Egypte, dat er een lam moest zijn, waaraan geen gebrek was. Ook lezen we, dat wanneer het tiende schaap onder de roede doorging, het een tik kreeg van de roede.

Het werd dan met rode verf getekend en als het dier niet schurftig of blind was of anderszins, dan was het voor de Heere.

Nu is Christus, de Zone Gods, Die zondeloos op de wereld gekomen is en zondeloos geleefd heeft en Zich zondeloos voor Zijn Kerk opgeofferd heeft, als een heilige offerande, Gode tot heerlijkheid geworden. Christus heeft een heiligheid opgebracht, zo er van Adam of van zijn nakomelingen, nooit iemand meer op kan brengen. Daarom noemen we dit een geweldige openbaring van Gods heiligheid.

Als Gods Geest in een mens gaat werken, is hij in een verbroken werkverbond aanstonds gereed om heilig te gaan worden. Waarin bestaat die heiligheid? In een breken met de zonden en de wereld en in andere vrienden te zoeken enz. Dan begint men (en dat is het ongeluk) verkeerd. God begint met de schuld te laten zien en een mens begint met de heiligmaking en daarmee begint men precies aan de verkeerde kant. We weten dan ook, dat iemand in een verbroken werkverbond zeer wettisch kan gaan leven, menende zich daardoor verdienstelijk te maken voor God.

Maar... en dit is ook waar... als we onze zonden leren kennen en de verfoeilijkheid der zonden, zullen we beslist met de zonden breken. Want zaligmakend overtuigd worden



van de zonden en in de zonden dóórleven, dat bestaat niet. Doch verdienstelijk kunnen we ons niet maken in al die pogingen om heilig te worden.

Hier lezen we, dat Simson als Nazireeër, afgescheiden, afgezonderd en onderscheiden werd van het ganse volk Israëls. Ook Christus is als Nazireeër onderscheiden van alle vlees. Hij heeft twee naturen, Hij is heilig en waarachtig God en heilig en waarachtig mens. Ook zal Hij Zich straks heilig en Gode welbehaaglijk opofferen. We weten dat de Heere woonde in het Heilige der heiligen, waar alleen de hogepriester eens per jaar mocht komen met het bloed der verzoening om het volk te heiligen. Nu is God alleen maar te bevredigen met het bloed van die heilige Christus, Die geen zonde gekend, noch gedaan heeft en in Wiens mond geen bedrog geweest is. De schuld van Zijn Kerk is Hem toegerekend geworden en met die schuld heeft Hij Zich Gode welbehaaglijk opgeofferd, om aan de heiligheid Gods te voldoen.

Waarin bestaat de heiligheid Gods? Het woord heiligheid wordt over het algemeen verkeerd verstaan. We weten wel dat het verschillende betekenissen heeft. De heiligheid in het Wezen Gods bestaat echter hierin, dat Hij Zichzelf op het allervolmaakst bemint. In Zijn vlekkeloze heiligheid heeft Hij een eeuwige haat tegen en een eeuwige walg van de zonde en moet Hij de zonden voor eeuwig straffen. Hier bestaat de heiligheid Gods allereerst in, dat Hij Zich in Zijn vlekkeloze Majesteit zodanig bemint, dat Hij eeuwig de zonden haat, eeuwig van de zonden walgt en voor eeuwig de zonden straft.

Er wordt wel eens gezegd (goed luisteren nu): *Ik heb gezondigd tegen een heilig en rechtvaardig God.* Maar vertel dan eerst eens: Wat is dat, zondigen tegen een heilig God? Zou u dit vanuit uw hart en bij het licht van Gods Geest kunnen zeggen? Want er wordt wat geredeneerd! Maar o, als we dat leren kennen, dan leren we gewis, dat God de zonde haat en een afkeer heeft van de zonde.

Weet u wat dit meebrengt? Niet om uit een wettisch beginsel heilig te worden gelijk de rijke jongeling, die zei: *Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jeugd af aan.* Ik ben al aardig heilig en ik wil nog heiliger worden. Wat moet ik nog meer doen? Dit getuigt niet van de juiste kennis omtrent Gods heiligheid. Maar wie bij het licht van Gods heiligheid mag inzien, dat hij een zondaar is, die gaat bij ogenblikken de zonden haten, zoals God de zonden haat en die gaat van de zonden walgen, zoals God van de zonden walgt en die krijgt de straf te aanvaarden, waarbij het vonnis eeuwig recht is. Die dit vat, vatte het. Deze Goddelijke les is van zo'n groot gewicht, want het gaat immers op de eeuwigheid aan! Zulke ontdekte zondaren wensen bij ogenblikken wel heilig te zijn voor God en dit zal in de hemel ook zo zijn.

Daar zullen ze heilig zijn; daar behoeven ze niet meer te zondigen; daar behoeven ze de zonden ook niet meer te haten, want daar zijn geen zonden meer. Dezulken krijgen hier een haat tegen zichzelf en tegen het leven, dat ze toch nog in Adam leven. En dit is een doorgaande zaak voor de Kerke Gods. Als God genade verheerlijkt heeft, moeten we maar niet proberen alles goed te praten, want dit zou een bewijs zijn, dat we niet genoeg ingeleid zijn in de wetenschap, dat God heilig en rechtvaardig is. We kunnen wel menselijke meningen hebben, maar die gelden niet bij God. Bij Hem geldt alleen dat Gode welbehaaglijke Offer!

Toen Christus bij Zijn doop in het watergraf ten onder ging, sprak God: 'Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb'. En nu wordt aan de vrouw van Manoach een zoon beloofd, die afgezonderd wordt voor God. En dat niet alleen, maar ook om als zodanig, straks het volk te verlossen van de Filistijnse overheersing. Daarom is deze Nazireeër geweldig in de openbaring van Zijn heiligheid.

Want al was het dat wij ons lieten verbranden, ons lieten kruisigen of ons lieten

doorsteken met duizend priemen, om daardoor heilig voor God te zijn, het hielp ons niet. Luther, die zich bijna dood pijnigde om heilig te worden, werkte verkeerd, want Christus had geen waarde voor hem. O, een mens kan zich soms dood pijnigen om zichzelf op te knappen, maar als we onszelf werkelijk leren kennen, dan kunnen we alleen maar onszelf toe-eigenen, dat we gezondigd hebben en dat we zondig zijn van onze hoofdschedel tot aan onze voetzool toe en dat we één stuk bederf zijn.

In onze tekst is een vrouw onvruchtbaar en onder het oordeel, en aan haar wordt een kind beloofd. Een kind, dat afgezonderd moest worden! Ook haar wordt bevolen geen wijn noch sterke drank te drinken, want de zoon, die uit haar geboren zal worden, zal heiligend voor haar zijn, opdat ook zij geheiligd zal worden.

Maar ook de Christus, Die komen zal, zal geheiligd zijn om Zich Gode welbehaaglijk op te offeren. Want Hij heeft tot doel om Zijn Kerk heilig te stellen voor God. Het gaat immers in de heiligmaking er om, dat Gods Kerk geheiligd wordt vanuit de vereniging met Christus! Nu zij zwanger zou worden, mocht ze geen wijn noch sterke drank drinken. En zo werd ze één met haar kind, dat door God afgezonderd werd.

Daarom wordt van Maria ook gezegd: *Gij hebt genade bij God gevonden!* O, hier wordt de volgende tekst zo wel op haar plaats gebracht; namelijk: 'Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen worden in waarheid!' De ware heiliging komt dus voort uit de vereniging met de Persoon des Middelaars. De opzoekende liefde van God is ten eerste een daad van loutere genade en ten tweede dient de vereniging met Christus tot de geweldige openbaring van Gods heiligheid.

Het is Gods hoge oogmerk om onreine, vuile en stinkende zondaren, waar niets anders van uitgaat dan de walm en stank der ongerechtigheid, heilig te stellen voor Zijn aangezicht, wanneer ze straks gewassen zullen zijn in het bloed des Lams. Opdat deze gewassenen met al de geheiligden mee zullen roemen: *Heilig, heilig is de Heere der heirscharen!* Opdat ze Hem heilig zullen eren en zij geheiligd zullen worden. Ja, opdat ze één zullen worden met Hem, Die hen zo uitnemend heeft lief gehad! Dat is nu die geweldige openbaring Gods tot heiligheid.

Als wij heilig proberen te leven, doen we dat zo menigmaal voor onszelf. Het is alleen maar een zaak, die ons persoonlijk aangaat. Maar hier, geweldig in de openbaring Zijner heiligheid, betekent dit het Lam Christus Jezus. Hij is heilig geboren om Zijn Kerk te heiligen! Hij is geworden, wijsheid van God, maar ook tot rechtvaardigmaking, heiligmaking, ja tot een volkomen verlossing! Dit alles predikt ons nu advent: De komst van Christus in het vlees! De geweldige openbaring van Gods heiligheid.

Kom, wanneer er onder ons zijn, die op zichzelf zien en zeggen: Was ik maar een ander mens; er is bij mij maar geen verandering te bespeuren. In plaats dat het beter wordt, wordt het erger. Ik kan niets meer in mijzelf waarnemen dan dat ik één stuk bederf ben en het kan niet anders of het moet slecht met mij aflopen, zo onvruchtbaar als ik in mijzelf ben. En niet alleen onvruchtbaar, maar ik ben ook onheilig, onder de vloek en onder het oordeel. En daar lig ik nu.

En dat wordt een doorgaande zaak. Want het gaat om Christus, Die geheiligd is en Die ook heiligt. Hiervan zingt de Kerk:

*Daar Uw geheiligd volk van Uwe trouw mag zingen  
Want wie is U gelijk bij al de hemelingen?  
En welke vorsten ooit het aard'rijk moog bevatten,  
Wie hunner is o Heer', met U gelijk te Schatten?*

Geweldig is God in Zijn heiligheid! Kom, ik meen dat het nu duidelijk genoeg is. Al onze gerechtigheid, al onze heiligheid, werpt het maar voor de mollen en de vleermuizen, want het geldt niet aan het hemelhof. Daar geldt alléén de geloofsvereniging met die dierbare Borg.

God merkt ons aan in het bloed en de Geest van Christus. In het bloed dat reinigt en in de Geest, Die heiligt. Onze tekst is dus duidelijk een afschaduwing van de geboorte van Christus.

3. Ten derde staan we nog even stil bij **de geweldige openbaring van Simsons richterlijke kracht**. Er staat in onze tekst: 'En hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand'.

Hij zal beginnen. Dus die verlossing is niet volkomen geweest. Simson was immers ook maar een mens en hij was slechts een afschaduwing van Christus. Christus is al begonnen met Zijn verlossing in de Raad des Vredes en kwam Zich daar al aan te bieden als Borg en Middelaar.

Christus is ook al begonnen te verlossen als de Engel des Verbonds, Die het volk Israël uit Egypte leidde en Die Zich in de woestijn vertegenwoordigde in de wolk- en vuurkolom. Hij was de Engel des Verbonds, toen Jozua een Man ontmoette, Die een uitgetogen zwaard in Zijn hand had en aan Wie Jozua vroeg: 'Zijt Gij van ons of van onze vijanden? En Hij zeide: 'Nee, maar Ik ben de Vorst van het heir des Heeren. Ik ben nu gekomen'.

Zie hier deze Vorst geweldig in de openbaring Zijner kracht! Hij zegt immers ook: *Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde*. Bij Simson zien we ook, dat hij de poorten van Gaza op zijn schouders nam en ze opwaarts droeg op de hoogte. Maar die dierbare Christus heeft de poorten der hel overwonnen, toen Hij Gods toorn en gramschap tegen de zonden op Zich nam. Hij nam op Zich de zware schuld van Zijn Kerk en droeg hierom de vreselijke toorn Gods. Nooit is er iemand geweest, die zijn eigen schuld af kon betalen, nog minder de toorn Gods kon verdragen. Maar die meerdere Simson kon het wel, want Hij was geweldig in kracht. Wanneer Hij daar kruipt in de hof van Gethsémané en verkeert op Golgótha's heuvel onder de toornloed van God, dan heeft Hij die toorn Gods niet alleen gedragen maar ook doordragen, hetgeen niet één sterveling kan. O, houdt in gedachtenis, dat, als wij iets van Gods toorn leren kennen, dit alleen maar is tot zaligheid.

We moeten hiervan zoveel leren kennen, dat we buigen onder Gods Majesteit. Maar Christus heeft de volle maat van Gods toorn gedragen en doordragen. Die vreselijke, die brandende toorn van God tegen de zonde!

O, staat er eens even bij stil: wij kunnen nooit Gods gramschap dragen; die verschrikkelijke toorn, beide tegen de aangeboren- en werkelijke zonden, welke aan Christus zijn toegerekend. Hoe heeft Hij geworsteld in de hof van Gethsémané onder de vloek van de wet! Hoe heeft Hij geworsteld op Golgótha om de duivel, die onbesneden Goliath, in zijn kop te treffen, zodat hij geveld is geworden.

We lezen ook van Simson, dat hij driehonderd vossen gevangen had; had hij ze allemaal maar gevangen, die er waren, want dan waren er nu geen vossen meer, die de wijngaard verderven.

Maar Christus is die grote Verlosser! Hij is begonnen te verlossen en weet u wanneer die verlossing voleindigd wordt? Straks in de dag des oordeels, dan zal het de laatste en eeuwige verlossing zijn. Want zolang de lichamen der gelovigen nog in het graf liggen, houdt de dood hun stof nog gevangen. Maar in beginsel zijn de gelovigen hier al van de geestelijke dood bevrijd, door die geweldige Strijder, Die zo geweldig in

kracht is! Er was op aarde niemand bij machte om zichzelf ooit te verlossen, maar nu bewijst Christus dit wèl te kunnen. Hij is immers de Geweldige in kracht! O, als we de meerdere Simson leren kennen, dan verstaan we hoe Hij de toorn Gods tegen de zonde heeft gedragen aan het vloekhout der schande. Hij heeft toen bewezen geweldig te zijn in kracht! Hij heeft toen de dood achtervolgd tot in het graf en heeft door Zijn opstanding bewezen, dat Hij geweldig is in kracht, daar Hij de dood verslonden heeft tot overwinning, opdat Hij Zijn Kerk zal halen uit de klauwen der Filistijnen, opdat ze als vrucht van die overwinning mogen roepen: *O, dood waar is uw prikkel, o hel, waar is uw overwinning?* Hoe geweldig is Hij toch in kracht! De Kerk zingt hiervan, wanneer Hij ten hemel voer:

*Gij voert ten hemel op, vol eer.  
De kerker werd Uw buit, o Heer'.  
Gij zaagt Uw strijd bekronen,  
Met gaven tot der mensen troost.  
Opdat zelfs 't wederhorig kroost,  
Altijd bij u zou wonen!*

Ziedaar, Hij is geweldig in de openbaring Zijner kracht! Straks zal Hij komen als Overwinnaar op de wolken des hemels. Dan zal Hij al de doden uit de aarde doen verrijzen en ze voor Zijn rechterstoel dagen en zal ze naar recht oordelen, want Hij is geweldig in kracht! Dan zal Hij ook de duivel, de dood en de zonde werpen in de poel des vuurs.

Dan zal Hij geweldig in kracht zijn, om Zijn Kerk bij Zijn Vader geheiligd af te leveren, geheiligd door Zijn bloed, geheiligd door de Geest, als een gemeente zonder vlek en rimpel.

Voordat we met de toepassing besluiten, zingen we eerst het zevende vers van Psalm 99.

### TOEPASSING

Ziet hier dan, mijn medereizigers op weg naar de eeuwigheid, de geweldige openbaring der genade Gods. Paulus zegt: 'Uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof en dat niet uit u, het is Gods gave'.

Bedenkt eens, als we geen belang hebben in het heil onzer onsterfelijke ziel, dan gaan we straks als een genadeloze, met een vuile bron van ongerechtigheden, onder Gods krachtige arm voor eeuwig naar het verderf en naar de ondergang. Ach, wat zullen we u zeggen? Bedelt om genade, al is het, dat u uzelf waarneemt als dood en onvruchtbaar en dat u uzelf waarneemt onder de vloek van de wet en dat u moet zeggen: Zal de machtige de vang ontnomen worden en zal de gevangene eens tirans ontkomen? Al kunt u in uzelf niets anders vinden dan dood, schande en oordeel. Ach, als u straks thuiskomt, leest dan dit hoofdstuk nog eens na. En als u er belang bij hebt, legt het alles eens neer voor het aangezicht des Heeren.

Want de Heere komt hier toch ook een vrouw opzoeken, die onvruchtbaar is. Is dat geen geweldige genade? En wij worden geroepen om genade te prediken voor de grootste der zondaren! Zijn die er nog? Of bent u nog bezig om genade te verdienen? Als u dat probeert, dan is genade geen genade meer. Bij God is immers niets te verdienen, dan alleen de hel! Dat is het hoogste cijfer dat wij kunnen bereiken. Onthoudt dit! We zijn immers in zonden ontvangen en in ongerechtigheid geboren. En Gods heiligheid gedooft de zonden niet.

Ach, we weten wel dat, (en dit woont in mijn en uw hart, zelfs na ontvangen genade) wat we van Adam bij ons hebben, het niet zo nauw neemt met de zonden. Maar God

neemt het wel nauw met de zonden. Immers in de komst van Christus en in de geweldige strijd, die Hij moest voeren, bewijst God, dat Hij het wel nauw neemt met de zonden. Want eer dat God de zonden ongestraft liet, heeft Hij ze aan Zijn lieve Zoon Jezus Christus met de bittere en smadelijke dood des kruises gestraft!

Wie nu zichzelf leert kennen, door een blik naar binnen te slaan, die zal geen hoogvlieger zijn, maar zeggen: Wie ben ik voor God? Die gaat leren, dat genade steeds groter wordt. En God is geweldig in de openbaring van Zijn genade, want uit Zijn volheid hebben wij ontvangen genade voor genade.

De laatste genade zal de geweldigste zijn, namelijk als we gaan sterven en we in genade worden aangenomen!

O, wat zal dat zijn, alleen in te gaan op kosten van genade. Genade, zoals Christus die verworven heeft met voldoening aan de heiligheid en de rechtvaardigheid Gods.

De dichter van Psalm 123 zegt:

*'Ik hef tot u Die in de hemel zit,  
mijn ogen op en bid.  
Zo slaan wij 't oog op onze Heer',  
tot Hij ook ons genadig zij'.*

Als wij hier iets van geleerd mochten hebben, dan is het zo waar als we zingen:

*Hij heeft gedacht aan Zijn genade  
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt.  
Dit slaan al 's aardrijks einden gade,  
Nu onze God Zijn heil ons schenkt.*

Kom, zijn er nog van deze zangers onder ons? Laat u niet ontmoedigen in de waarneming van wie gij zijt. Want de genade is geweldig, welke God openbaart in Christus Jezus. Anderzijds moet ik zeggen: Als wij nog bezig zijn om heilig voor God te worden, om ons aangenaam voor God te maken, zal dit mislukken! Al was het dat u met de Farizeeër zou zeggen: Ik dank u Heere, dat ik niet ben als andere mensen; ik vast tweemaal per week en ik geef tienden van alles wat ik bezit.

Ach, hij was al aardig op weg om heilig te worden. Maar deze heiligheid behaagt God niet. De Heere zegt dan ook: Wee u, gij farizeeën en schriftgeleerden! Maar wanneer er arme zondaren zijn, die leren kennen dat al hun heiligheid en al hun gerechtigheid slechts is als een maanstondig kleed, dan heb ik voor dezulken de boodschap, dat Hij door Zijn genade, een geldige gerechtigheid en een geldige heiligheid verworven heeft. Christus heeft Zich Gode geheiligd om nu door de geloofsvereniging met Hem, ook heilig te zijn, zodat Christus onze heiligmaking geworden is. En God komt nu Zijn Kerk aan te merken, niet in wat zij gedaan heeft, maar in wat Christus gedaan heeft! Dan zullen ze door de geloofsvereniging met Christus een geheiligd volk worden. Ook is Hij geweldig in kracht, want Hij zal door Zijn kracht de zonden doden in ons, want dat kunnen we zelf niet. Door Zijn kracht zullen we dan ook vernieuwd worden en door Zijn kracht zullen we ook kunnen overwinnen. Hij getuigt immers: Die overwint, zal met Mij zitten in Mijn troon!

Mijn hoorders: Simson is begonnen Israël te verlossen. Christus is al begonnen Adam en Eva te verlossen. En door alle eeuwen heen heeft Hij er al velen verlost. Hij zal Zijn ganse uitverkoren Kerk verlossen.

Nu zijn alle Filistijnen nog niet uitgeroeid. Nee, want toen Simson op een keer gevallen was en Delila riep: *Simson de Filistijnen over u!* toen was hij zijn kracht verloren. Maar in Jesaja 63 vers 1 lezen we van Christus: 'Wie is Deze, Die van Edom

komt met besprenkelde klederen, van Bozra? Deze, Die versierd is in Zijn gewaad, Die voorttrekt in. Zijn grote kracht? Ik ben het, Die in gerechtigheid spreek; Die machtig ben te verlossen!"

Christus zal dus Overwinnaar zijn in de strijd en Hij zal triomferen over al Zijn vijanden, wat we ook kunnen vinden in Zondag 19, waar staat: 'Die al Zijn en mijn vijanden in de eeuwige verdoemenis werpen, maar mij met alle uitverkorenen tot Zich in de hemelse blijdschap en heerlijkheid nemen zal'.

Geweldig is Hij in de openbaring Zijner kracht! Hij heeft de dood verslonden tot overwinning. Hij heeft de satan de kop vermorzeld, de zonden weggedragen, zodat ze in der eeuwigheid niet meer gevonden zullen worden. En dat is nog niet alles, want Hij ontslaat (hier reeds in beginsel) Zijn ganse Kerk van de vloek der wet, van de toorn Gods en van de heerschappij des duivels. Ja, de Kerk wordt gedurig verlost. Simson heeft ettelijke malen gestreden en overwonnen.

De Schrift zegt: 'Die ons uit zo grote dood verlost heeft, en nog verlost; op Welke wij hopen, dat lij ons ook nog verlossen zal'.

Hij is immers geweldig in kracht! Ach, als wij straks voor de doods Jordaan komen, dan kunnen we er niet door met onze ervaringen en bevinding. Nee, maar Hij baande door de woeste baren en brede stromen ons een pad. Want Hij is geweldig in kracht! Hij heeft de prikkel des doods weggenomen. Hij is de Deur, waardoor de Kerk zal ingaan, om dan heilig en zalig te mogen leven en om ook met eer en heerlijkheid gekroond te worden. Maar om dan die kroon ook neer te werpen aan de voeten van het Lam, met de uitroep: *Gij zijt waardig te ontvangen de eer, de lof en de dankzegging tot in eeuwigheid!*

De Heere zegene deze waarheid om Jezus wil. Amen.

## 2. De engelenzang

Zingen: Psalm 89:7 en 8

Lezen: Jesaja 9

Zingen: Psalm 84:1 en 6

Zingen: Psalm 98: 1

Zingen: Psalm 118:1

Mijn hoorders,

We zongen zo-even: *Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort. Maar onberijmd lezen we: 'Welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent'. Nu is er een groot onderscheid tussen horen en kennen. En nu doe ik een beroep op uw consciëntie: Hoe lang hebben wij al onder de prediking des Evangelies verkeerd? En wat heeft het ons gedaan? Het kan dan wel zijn, dat we het geklank gehoord hebben, maar de inhoud daarvan toch niet hebben ervaren.*

We lezen in Numeri 10 dat de Heere Mozes opdracht gaf om twee zilveren trompetten te maken. Nu moest er op die trompetten geblazen worden: bij hoogtijdagen met een volle klank, om het volk te verzamelen en bij gevaar en oorlogsdreiging met een gebroken klank.

Als het volk nu dat geklank hoorde, moesten ze wel de betekenis ervan kennen. Want wanneer er met een gebroken klank geblazen werd en ze wisten daarvan niet de betekenis, zouden ze zich niet opmaken ten strijde of geen verberging zoeken. Ze zouden als de gerusten te Sion overvallen kunnen worden.

Ten andere, als er opgewekt werd tot de feesten des Heeren en men kende niet het geluid van die volle klank, zou men ook niet opgaan om gebruik te maken van de Goddelijke instellingen. Daarom dat onderscheid tussen het geklank horen en het geklank kennen.

*Want welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent. Zij zullen in het licht van Gods aanschijn wandelen.*

We lezen voor het eerst van het geklank in Exodus 19, toen de Heere op de berg Sinaï de wet afkondigde.

Er waren donderen en bliksemen en het geluid ener zeer sterke bazuin, zodat al het volk verschrikte, dat in het leger was. De uitwerking daarvan was, dat er meer dan zeshonderdduizend mensen met hun aangezichten ter aarde vielen. Ze zeiden: 'Laat de Heere tot ons niet spreken want dan zijn we allen dood'. En ze zeiden tot Mozes: 'Spreek gij met ons en wij zullen horen en dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven'. Ze hadden dus een middelaar nodig, waarbij Mozes tussen God en dat volk kwam te staan. Ze konden de stem van God niet verdragen.

Elke zondagmorgen wordt u ook de wet voor gelezen. Maar voor de meeste hoorders is het maar een gewoonte. Men hoort het soms niet eens, zodat die wet nog nooit eens naar binnen geslagen is. Maar als we het geklank van de Goddelijke wet leren kennen en tevens de geestelijkheid van de wet en we gaan verstaan dat de wet een uitdrukking is van het Goddelijk beeld, dat Adam had in de staat der rechtheid, dan verstaan we ook dat wij verloren zijn.

En doordat we nu wetverbrekers, wetverkrachters en wetverwerpers zijn, liggen we onder de vloek van de wet. Nu is uit de wet de kennis der zonde. Weet u waar u dan terecht komt? Wel met uw neus in 't stof! Is het wel eens gebeurd? Die nu in het stof liggen neergebogen zullen ook door Gods Geest het geklank des Evangelies leren kennen, nl. het geklank dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was. En waar nu dat geklank des Evangelies gekend wordt, dat God Zijn Zoon gezonden

heeft, dan bevinden ze ook, dat de engelen zongen en de herders luisterden. Dat was voor hen de bekendmaking, dat is het geklank des Evangelies. De verkondiging: dat u heden geboren is de Zaligmaker en dat voor degenen, die onder de wet vervloekt en veroemd liggen. Hebben wij zo het geklank wel eens gehoord? Dan zullen zij in het licht Uws aanschijns wandelen. Zij zullen zich de ganse dag verheugen in Uw Naam. Dat is nu de vrucht van het geklank te kennen. Enerzijds kennen we dan de wet in zijn verdoemende kracht en anderzijds het Evangelie in zijn verlossende kracht. Hoe lang heeft de bazuin des Evangelies al over u geklonken? Hoe dikwijls hebt u de wet al horen lezen en wat heeft het u gedaan? Zou dit de reden niet zijn, dat wanneer de kerstdagen weer voorbij zijn, we de kerstvreugde niet hebben leren kennen namelijk, dat Christus ook voor ons geboren is?

Nu is er nog iets omtrent dat geklank: We lezen in Exodus 28 vers 2: 'En gij zult uw broeder Aäron heilige klederen maken, tot heerlijkheid en tot sieraad'. En onder aan de zoom van zijn kleed waren granaatappels en gouden schelletjes.

Wanneer nu de priester zich bewoog, hoorde het volk in de voorhof, door die gouden schelletjes, dat hij werkzaam was voor het aangezicht des Heeren. Dit geklank duidt er op dat de Hogepriester, Die nu verhoogd is aan de rechterhand Zijns Vaders, daar altijd biddende is voor Zijn Kerk. O, als we het geklank van die Hogepriester leren kennen, dan mogen we weten, dat wij een biddende Hogepriester hebben en dan kunnen we dit horen, door het geklank des Evangelies. Kennen wij het geklank zodanig? O, dat we er toch iets van mogen leren!

Wij vragen uw aandacht voor de engelenzang, zoals we die vinden in het tweede hoofdstuk van de Evangelist Lucas, en daarvan nader het 13e en 14e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

***'En van stonde aan was daar met de engel, een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God en zeggende: Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen'.***

Wij vinden hier het geklank der engelen, die God loofden. Wij wensen dan uw aandacht te bepalen bij drie zaken:

- 1e. ze bezongen de ere Gods.
- 2e. ze bezongen Christus Die de Vredeverwerver is.
- 3e. ze bezongen de Heilige Geest, waardoor de Kerk leert kennen dat God in mensen een welbehagen heeft.

Dus ze bezongen hier de ere van een Drieëinig God. We zullen trachten hierover met de hulp des Heeren, tot enige lering te spreken. Doch vooraf zingen we van de 84e Psalm de verzen 1 en 6.

De engelen hebben hier niet voor het eerst gezongen. Want we lezen in het boek Job, hoofdstuk 38, dat bij de schepping de kinderen Gods juichten, dat wil zeggen, zongen. Ze hebben de ere Gods bezongen in de schepping. Ze bezongen toen de schoonheid van Gods werken. Adam leefde tot Gods eer, want de Heere had Adam zodanig geschapen, dat hij leefde om Gode eer te geven, en dat de Heere verheerlijkt werd uit al Zijn werken. Toen bij de schepping hebben de engelen dus al gezongen. Maar we lezen niet dat ze ná Adams val nog gezongen hebben. Waarom niet? Wel er was geen zangstof meer! De aarde was niet langer een gewest waar God kon wonen. Immers was de aarde door de zonde verdorven. En de mens, die Hij naar Zijn beeld geschapen



had, was verdorven geworden. Nu zijn de engelen schepselen Gods, en de mens is ook een schepsel Gods. En als de engelen toen hadden kunnen wenen, dan hadden ze geweend, want er was een deel van Gods scheppingswerk verloren gegaan en de ere Gods was aangetast.

Maar nu, in Lucas 2, komt er een stukje paradijs in Efratha's velden. Het eerste paradijs, als beeld van de hemel, was afgesloten door een cherubim met een vlammegeleender, dat zich omkeerde, om te bewaren de weg van de boom des levens. De weg naar de hemel was nu dus afgesloten.

Met andere woorden: de weg naar God was afgesloten. Doch nu gaat in Efratha's velden de hemel open en komt de hemel zowaar op aarde. In Bethlehems stal waar Gods Zoon lag in een kribbe, daar was het duister. We zouden zeggen de engelen moeten zeker in Bethlehems stal zijn. Daar is immers de Zoon van God! Daar is immers God. En God hoort toch bij God! Hoewel Hij onze menselijke natuur aangenomen heeft, is Hij toch waarachtig God. En toch, daar was God met Zijn heerlijkheid niet en daar was ook geen engel! Daar in de stal was het nacht en duister.

Doch zie, in Efratha's velden, daar was God wel. Want we lezen uitdrukkelijk: 'en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen'. Dus de Majesteit van het wezen Gods werd openbaar in Efratha's velden.

Met eerbied gesproken kon dat alleen omdat Hij Zijn Zoon gezonden had. Alleen daarom kon ook God weer op de aarde zijn! We spreken op menselijke wijze. In Bethlehems stal werd niet gezongen toen de boodschap des heils gebracht werd.

Daar lag slechts een hulpeloos Kind bij arme ouders in een beestenstal. Doch nu wel het engelenlied bij zondige herders, die krachtens hun bondsbreuk in Adam verdoemelijk en verdoemeniswaardig waren. Daar was God wel! Daar was een engel en ook engelenzang. O, merkt dit eens op. We zouden zeggen: wat een tegenstrijdigheid. Het moest immers bij de herders donker en duister zijn en in Bethlehems stal licht! Maar nee, bij de herders was het licht en daar daalde de hemel op aarde neer. Aan hen werd de boodschap gebracht: 'U is heden geboren de Zaligmaker'. Hij is geboren Die uw zaken bij God in orde maakt. Christus, de Gezalfde, Die uw onwetendheid kan verlichten, Die met Zijn bloed verzoening aanbrengt en Die u verlost van de heerschappij der zonden en des duivels en Wiens Naam is Heere. Zo wordt de boodschap gebracht! En van stonde aan was daar met de engel een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God.

Ach, wat moet dat geweest zijn! Het Goddelijk licht in Efratha's velden! De hemel open! De weg naar de hemel open, en een menigte van hemelse heirlegers daalde op de aarde. Om wat te doen? Om te zingen! De herders hebben niet gezongen. De engelen hebben gezongen. Ze waren zo vervuld met vreugde en blijdschap omdat nu die gevallen zondaar, die met God gebroken had en krachtens zijn bondsbreuk de kortste weg naar de hel genomen had, dat daar nu de hemel voor opengegaan is, door Christus, Die van de hemel gekomen is om hun zaken op aarde met Zijn lijden en sterven weer in orde te maken.

We lezen in Lucas 15 dat Jezus zegt: 'Ik zeg ulieden, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar, die zich bekeert'. Dan juichen de engelen in de hemel. De engelen zelf hebben geen Zaligmaker nodig. Die hebben ook geen Verlosser nodig. Die hebben geen zonden gekend. Zij verheugen zich als er één, die naar het beeld Gods geschapen is, maar de duivel en zijn beeld toegevalen is, gered en gezaligd wordt. Daar zijn de engelen in de hemel mee verblijd.

Ze waren nu zo verblijd, dat de weg ter verlossing geopend was door de oorsprong, God de Vader, zodat ze zongen: 'Ere zij God'.

- ***Omdat ten eerste: de raad Gods volvoerd was;***
- ***ten tweede: de beloften vervuld waren en***
- ***ten derde: de deugden Gods verheerlijkt waren.***

***Ten eerste was Gods raad volvoerd.***

In de eeuwige Vrederaad had God Zijn Zoon verkoren om de breuk, die er zou vallen, weer te herstellen. Dat was de breuk tussen God en de mens. Ook had God Zijn Zoon al verkoren in de Vrederaad. We zouden dit kunnen noemen het eeuwig raadsbesluit van God. Hij heeft van eeuwigheid besloten om Hem, Die mede waarachtig God was en spelende was in de wereld Zijns aardrijks, en Die Zijn vermaken had met de mensenkinderen, dat Hij Zijn Zoon verkoren heeft om Die naar de vervloekte aarde te zenden, om voor Zijn Kerk verlossing teweeg te brengen, opdat ze weer in Zijn gemeenschap gebracht zou worden. Merkt eens: de engel had daarvan al een boodschap aan Maria en aan Zacharias gebracht en de Heilige Geest bij Simeon. De profeten en de patriarchen hadden er al van gesproken en geprofeteerd. Ook die waren er al mee in kennis gesteld, wat God in Zijn hart had, namelijk om zondaren weer in Zijn gemeenschap te brengen.

De engelen bezongen dus ten eerste, de volvoering van Gods raad. Het is in Gods raadsbesluit geweest, dat door geen ander middel, door geen ander persoon, voldaan kon worden. Want ook engelen konden geen borg zijn en de mens kon nooit meer aan Gods rechtvaardigheid voldoen. In de hemel en op de aarde was er niemand die tussen kon treden. Toen heeft God Zijn Zoon verkoren. Hij noemt Hem: *Mijn Knecht, Dien Ik verkoren heb, vanuit de eeuwigheid.*

Maar nu zijn wij te arm om te zeggen wie God is. We zouden eigenlijk met eerbied gesproken met de herders moeten gaan luisteren naar wat de engelen gezongen hebben. Maar als wij er ooit iets van mogen leren kennen en wij mogen behoren tot degenen, die Hij daartoe van eeuwigheid verordineerd heeft, dan is daar over gehandeld geworden in de Raad des Vredes.

Hij zegt hiervan in Jeremia 31: 'Ik heb u lief gehad met een eeuwige liefde!' En nu krachtens die eeuwige liefde, heeft God in Zijn Zoon, Zijn volk verkoren. En ook is Christus verkoren om voor hen Borg te worden en om hun Middelaar te zijn.

En zie hier nu dat heilsplan van God de Vader en dat heilsbesluit, dat Christus mijn en uw menselijke natuur aan zou nemen. Ja onze menselijke natuur heeft Hij aangenomen, omdat wij in zonden ontvangen en in ongerechtigheid geboren zijn. En in Zijn menselijke natuur heeft Hij de toorn Gods tegen de zonden gedragen, om aan de eis der Goddelijke gerechtigheid te voldoen. Het is misschien wel een beetje sterk uitgedrukt als we zeggen dat God Zijn Kerk liever had dan Zijn Zoon, hoewel Hij krachtens Zijn Godheid Eenswezens was met de Vader.

Het is natuurlijk niet werkelijk zo, dat God Zijn Kerk liever had dan Zijn Zoon. Maar als u er goed over nadenkt is het toch zo: opdat u en ik zalig zouden worden, heeft Christus, Die de vreugde des hemels was en Die de heerlijkheid des hemels en de lieveling Zijns Vaders was, ons vlees en bloed aangenomen uit de maagd Maria en was Zijn intocht hier op aarde in een beestenstal en wilde daar hulpeloos neerliggen in een kribbe.

Als u er goed over na mocht denken, dan zou u met de engelen mee gaan doen en zeggen: *Ere zij God!* Dat die God nu een weg uitgedacht heeft, hetgeen in het eeuwig raadsbesluit besloten lag, om Zijn Zoon geboren te laten worden, zoals ik en u, in onze menselijke natuur. Dat Hij met eerbied gesproken Zijn Zoon als 't ware straks op Goede Vrijdag in de hel werpt om mij of u eruit te halen. Hem uit de hemel zond,

hoewel Hij als God alomtegenwoordig is, in Zijn menselijke natuur, als ontluisterd, om hier op aarde geboren te worden in een beestenstal, zijn dat geen aanbiddelijke wonderen!

In Zijn leven was Hij veracht en was Hij bij tollenaars en zondaren in huis. Op Golgótha was Zijn sterfbed een kruis. Daar gaf Hij nu Zijn Zoon voor over! Och als we daar eens even bij stilstaan, bij de volvoering van Gods raad, dan zijn de engelen begierig daar in te blikken. Ze kunnen er de diepte niet van verstaan.

Op de ark stonden destijds twee cherubijnen met hun aangezichten naar het verzoendeksel. Met eerbied gesproken lijkt het of ze belangstellend zijn om in te blikken in die verborgenheid. Een vloekende en verdoemende wet onder het deksel en boven het deksel wordt gehandeld over de verzoening.

Ziet eens, mijn hoorders, dat was in de Raad van God. En nu komt Hij die Raad uit te voeren. Alzo lief had God deze wereld, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft. Ach, u kunt eigenlijk beter naar huis gaan en die God aanroepen en naschreeuwen of dat u die kennis mocht verkrijgen van wie God is.

Die God, Die Zijn Zoon als 't ware in de hel wierp en dat Hij niet had waar Hij het hoofd op neerlegde. En wij, wij wonen in gewelfde huizen. O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods. Hij, de Schepper van het heelal in deze diepe vernedering.

'Door het Woord des Heeren zijn de hemelen gemaakt en door de Geest Zijns monds al hun heir'. En nu was er voor Hem geen plaats op de aarde. Wat moet het hart van God toch een eeuwige oceaan van liefde geweest zijn! Want Hij had er geen schade van geleden als Hij alle mensen verdoemd had. Want van Hem geldt alleen:

*Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig Heer'.*

*Uw oordeel rust op d'allerbeste wetten.*

*Uw loon, Uw straf beantwoordt aan Uw eer.*

Wat moeten de ingewanden van God gerommeld hebben van liefde en barmhartigheid, want Hij zag ook Zijn enige Zoon liggen als een hulpeloos Wicht. Is het dan geen wonder dat de engelen nieuwsgierig zijn om daar in te blikken! De herders stonden daar vrezende en bevende. Ze dachten, dat de oordeelsdag aanbrak en dat God ze zou verteren. Maar nee, de engelen brachten de boodschap: Gij zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe. En dan barst het engelenlied los: *Ere zij God!*

O, wie is God? Die Zijn Zoon gegeven heeft. De hemel kwam op aarde. God kwam op aarde en de heerlijkheid des Heeren kwam op aarde.

En de engelen kwamen op aarde, bij arme herders, ja bij zondige mensen! Nu brachten de engelen de boodschap: God is mens geworden! Niet God was mens, maar Christus als waarachtig God heeft de menselijke natuur aangenomen. De Godmens! Ere zij God, in de volvoering van Gods Raad. Doch niet alleen in de volvoering van Gods Raad, maar ook in de vervulling van Zijn beloften! Veertig eeuwen lang zijn er verschillende boodschappen gebracht. Dan bij de één, dan bij de ander. Die predikten de komst van Christus. De profeten hebben geprofeteerd van de komst van Christus. En ook door de engelen, die de tijd, de raad en het besluit van God niet wisten, net zo min als ik en u. Maar wanneer de tijd aangebroken was, zijn alle beloften vervuld geworden. Ze zijn alle tezamen vervuld geworden. Heeft u het wel eens opgemerkt, dat in een paar woorden, ja in een ogenblik tijds, alle beloften in vervulling gingen. Hoor maar: 'En het geschiedde als zij daar waren dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou'.

## **2. De belofte ging hier dus in vervulling: En zij baarde haar eerstgeboren Zoon!**

Veertig eeuwen van beloften gingen hier in één stondeetje in vervulling. Ziet eens dat ogenblik. Dat heeft voor de engelen stof tot verwondering gegeven. Ere zij God! Want God Zelf zorgt voor Zijn eer en de engelen geven Hem eer, zodat de Heere een Waarmaker is van Zijn Woord. Wanneer nu God een mens gaat overtuigen en ontdekken, dan breekt er ook een stondeetje aan in hun leven, waarin ze leren kennen de redding van hun ziel en de vrijspraak van schuld en straf. Dan gaan ook in één ogenblik alle beloften in vervulling. Vandaar dat het dan ook zo is, dat ze met de engelen mee zouden zingen: Ere zij God! Want de Heere is voor zo iemand een Waarmaker van Zijn Woord. Er zal geen jota of tittel vallen van het Woord dat Hij gesproken heeft: 'Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijne goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen'. Daarom grondt het zaligmakend geloof zich ook op het Woord des Heeren. Het zaligmakend geloof rust immers op de beloften des Heeren.

Op Zijn tijd en naar Zijn wijze en tot Zijn eer, zal de Heere de beloften vervullen. Hebben de engelen zelf de zaligheid nodig? Moesten zij zalig gemaakt worden?

Nee, zij verheugden zich er in, dat God weer gemeenschap kon hebben met de zondaar in en door Christus, Die geboren was om te leven, te lijden en te sterven en Zijn bloed te storten.

3. Daarom bezongen ze niet alleen de volvoering van Zijn raad en ook niet alleen de vervulling der beloften, maar tevens **de opluistering van de Goddelijke deugden.**

Inzonderheid de deugd van Zijn heiligheid en rechtvaardigheid, die voldoening eisten. En nu was er in de hemel en op de aarde niemand die kon voldoen aan de eis der Goddelijke gerechtigheid. Nu heeft God in de Raad des Vredes, Christus verkoren en naar Zijn belofte Hem gezonden om hier op aarde de deugden Gods te verheerlijken.

Hij is gezonden om aan de eis van Gods heiligheid te voldoen door Zijn zondeloos leven. En om aan de eis van Gods rechtvaardigheid te voldoen, is Hij voor de zonden gestorven. Het is een wonderlijke zaak, want er waren engelen bij Christus geboorte in Efratha's velden en toen Hij verzocht werd door de satan in de woestijn en daar de satan overwonnen had, hebben de engelen Hem gediend. En in de hof van Gethsémané, was er een engel die Hem versterkte. Om aan Gods deugden te voldoen, heeft Hij gekropen in de hof van Gethsémané, waarvan Paulus nog getuigt in de Hebreeënbrief: 'Dat Hij met sterke roeping en tranen geroepen heeft tot Hem, Die Hem uit de dood verlossen kon'.

Toen de engelen zongen in Efratha's velden, heeft Christus als Kind in de stal wellicht geweend. En toen Hij boeten moest voor de zonden in de hof van Gethsémané, toen weende Hij en kwam er een engel om Hem te versterken. O, bedenkt eens, dat toen Hij gestorven was en opgewekt werd, toen hebben de engelen bij Hem zelfs in het graf gewoond. Die engelen waren verheugd en verblijd, want God was bevredigd. Merkt eens dat daarom de engelen gezongen hebben: Ere zij God! En toen Hij ten hemel gevaren is, is er weer gezongen. Hiervan getuigt de dichter in Psalm 47:

*God vaart voor het oog,  
met gejuich omhoog.  
't Schel bazuïngeluid.  
Galmt Gods glorie uit.  
Heft de lofzang aan.  
Zingt Zijn wonderdaán.  
Zingt de schoonste stof.  
Zingt des Konings lof.*

*Met een zuiv're galm,  
Met een blijde Psalm.  
Hij, de Vorst der aard'.  
Is die hulde waard.*

De dichter van Psalm 89 heeft hier ook iets van leren kennen. Hij zegt: *'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên.*

O, ziet eens, Christus is gekomen, en wanneer Hij straks uit zal roepen: Het is volbracht, dan hebben de engelen in de hemel zeker wel naar de harpen gegrepen en zullen de duivelen gebeefd en gesidderd hebben. Want Christus was Triomfator, Overwinnaar over dood, hel en graf en God was bevredigd. Toen hebben de engelen wel gezongen: Ere zij God! Het is een krachtig lied dat 'Ere zij God'. Maar kennen wij er de betekenis van? Want ere aan iemand geven, wil zoveel zeggen als: hem dankbaar gestemd zijn. Want als men een arme ellendige bedelaar is, en van alles ontbloot en men wordt dan gediend en geholpen, dan gaat men die persoon eren. Dan weet men soms niet hoe men hun dankbaarheid moet uitspreken, als er zoveel weldadigheid aan hen gedaan wordt.

Nu hadden de engelen geen Zaligmaker nodig, maar ze zongen omdat ze verwonderd waren. Waarover? Wel, omdat hellewichten, die krachtens hun bondsbreuk vijanden van God waren, weer ingelijfd zouden worden in Christus, in de Middelaar des Verbonds.

Mijn hoorders, het is een wonderlijke zaak: Keizer Augustus liet het volk beschrijven, maar de engelen bezongen de geestelijke beschrijving, dat God al van eeuwigheid beschreven had, namelijk dat er een volk zalig moest worden op rechtsgronden, welk volk ingeschreven stond in het boek des Levens des Lams.

O, die engelen zijn zo verwonderd. Die geven wat de herders later deden, namelijk: Gode de eer geven. Daar zingt de Kerk van:

*God heerst als Opperheer.  
Dat elk Hem juichend eer!  
Dan roept hij alles op en zegt:  
Gij aarde, zee en eiland,  
Verheugt u in Uw Heiland.*

Ach, wij kunnen nooit zo zingen als de engelen en al de zangverenigingen die er zijn, kunnen dat ook niet. Maar hebben we wel eens ooit in aanbidding de engelenzang beluisterd? Wat moet dat voor die herders geweest zijn? Ze hebben zeker in stomme verbazing geluisterd! Ere zij God! Ere zij God de Vader, de Oorsprong der zaligheid en de Bron der zaligheid! Hiervan zingt de Kerk: *Bij U Heer' is de Levensbron!*

Ziet eens hoe ze de ere Gods bezongen. Komt laten we eens even tot ons zelf inkeren. Hoe is het met ons? Heeft de Heere van ons ook nog een kruimeltje eer gehad? Bestaat dat hierin dat wij moeten gaan zingen? Och nee, er kan in het hart wel gezongen worden. Als we ooit verwaardigd mogen worden om te leren kennen wat we geworden zijn, dan zingen we juist niet.

En als wij de diepte van onze val leren kennen en de verdoemelijkheid van onze staat, dat we krachtens onze bondsbreuk niets meer van God moeten hebben en dat wij van nature zeggen: Wijkt van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust, dan hebben we geen zangstof meer.

De herders waren misschien ook wel ongelukkige mensen. We lezen niet dat ze gezongen hebben, maar dat God ze opgezocht en gevonden heeft. Als we daar even bij stilstaan dan is het geen geringe zaak. Het ging hier over hun eeuwige zaligheid of

over hun eeuwige rampzaligheid. Christus is gekomen om zalig te maken. Maar waarvan? Wel van onze rampzalige staat, die wij krachtens onze bondsbreuk in Adam ingenomen hebben. Dáárvoor is Christus gekomen. En daar zijn de engelen over verwonderd geweest. Maar als we nu leren kennen de diepte van onze val, dan moeten we wel eens uitdrukken: ik heb wel duizendmaal de hel verdiend. De eigengerechte en werkheilige werkt op de hemel aan. Maar God werkt door de Heilige Geest aan op de kennis van onze verloren staat. David zegt: Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. En als U mij naar de verdoemenis zond, zou dat eeuwig recht wezen. Ik bedoel niet dat we dat zeggen in een blote belijdenis. Want er wordt wel eens gezegd, als ik ga sterven, ga ik verloren, of, het zal wat wezen als ik naar de hel moet. Ach, dat is maar lippentaal. Maar als we het in de praktijk leren kennen wat het is, en we krijgen het eens in te leven, wat het zal zijn om voor eeuwig buiten God te zijn, dan grijpt ons dat aan. Degenen, die dat leren kennen, gaan niet springende over de aarde. Dezulken zijn bedrukt en treurig. Er kunnen tijden aanbreken dat deze grote wereld te klein is, want ze kunnen nergens God ontlopen. En dan te moeten denken voor eeuwig buiten God te zijn en te gaan geloven: tenzij ik wedergeboren en vernieuwd word, kan ik het Koninkrijk Gods niet zien.

Dus het moet eens waar worden. En dan te mogen leren kennen dat het van onze kant een afgesneden zaak is. Maar nu met eerbied gesproken en laat ik het eens duidelijk zeggen, gelijk het bij deze herders is: te mogen inblikken in het hart van God! Heeft u wel eens in het hart van God mogen zien? U begrijpt wel, ik spreek op menselijke wijze. Dit betekent toch, dat we als een ellendige, verdoemelijke zondaar, die het niet verder kan brengen als het dagelijks verzondigen, als wij dan toch eens in mogen blikken in het hart van God, dat Hij een vuurgloed van liefde is, om ons te verlossen van de rechtvaardige toorn welke wij verdiend hebben. Dat wij krachtens onze bondsbreuk in Adam ons hel- en vloekwaardig gemaakt hebben. Maar dat Hij nu ondanks dit alles, brandende is van liefde. En die liefde Gods is eeuwig en onveranderlijk. Dat is een wonder! Want als God met ons moest handelen naar hetgeen we vertegenwoordigen, zelfs na ontvangen genade, dan kwam er niet één in de hemel. Maar nu de onveranderlijkheid en de trouw van God. Want bij Hem is geen verandering, noch schaduw van omkering. En die Hij liefgehad heeft, die heeft Hij liefgehad tot het einde. En dat Hij daarvoor Zijn Zoon gegeven heeft, om ze hier door het geloof in Zijn gemeenschap te krijgen en straks nog eens die gemeenschap zullen voortzetten in de eeuwige

heerlijkheid! Zou dat dan niet mee moeten brengen, dat er in ons hart ook zou wonen dat 'Ere zij God'? Degenen, die zalig mogen worden, voor dezulken schiet er geen eer over hoor! Nee, er is niets zo walgelijk als hoogmoed. Inzonderheid wel geestelijke hoogmoed.

Want wij hebben door onze zonden onszelf beroofd van alle weldadigheden. Wij zijn onderworpen aan de dood en het verderf, door het kiezen van de duivel.

Maar nu, uit vrije goedheid waart Gij ons een vriendelijk Beschermmer. En wat we straks zongen wordt dan ook verstaan:

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hun kracht,  
Uw vrije gunst alleen wordt d'ere toegebracht.*

O, die vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog! Zalig worden is een vrij soeverein Godswerk. Als er van ons nog iets bij moest, zou ik moeten prediken dat u moest wanhopen. Als er nog iets van ons bij moest, om ons verdienstelijk te maken voor God, zou ik moeten prediken dat u gerust kunt wanhopen. Maar er komt niets van de mens in aanmerking, het is een eeuwig éénzijdig Godswerk.

We vinden niet dat de engelen zeggen, dat die herdertjes ook wel een beetje eer mogen hebben. 'Ach die zielen waar de Heere naar omgezien heeft, die zalige herdertjes, geeft ze een beetje eer'. Nee, 'Ere zij God', want Hij is de Bron van alle zegeningen, de Bron van alle goed, de Bron van zaligheid! Ik zeg het nog eens, als ik u moest prediken, u moet de zonde doden, en u moet naar de wet leven, en dat kunt u niet, maar dan doet de Heere ook nog wat, en u moet zelf ook nog wat doen, ach, dan zou u reden hebben om te wanhopen. Maar nu doet Hij alles. Er behoeft niets van de mens bij. De eerste daad die God doet is een levendmakende daad van God de Heilige Geest. De Geest is het Die levend maakt. Dat de ziel werkzaam wordt met God, is een vrucht van het werk van het Wezen Gods.

Ik doe een beroep op uw consciëntie: Hebt u het wel eens in uw hart mogen zeggen, zelfs na ontvangen genade, en wanneer er tijden aanbreken dat u zo hard bent als een steen: Als God nu niet de Getrouwe en de Waarachtige bleef, de Eerste en de Laatste en Hij zou ons eens prijs geven aan onszelf, wat moest er dan van terecht komen?

Daarom zegt de dichter van Psalm 115: 'Niet ons o Heer', niet ons, Uw Naam alleen zij om Uw trouw en goedertierenheên, alle eer en roem gegeven'. En de dichter van Psalm 138:

*'k Zal met mijn ganse hart Uw eer.  
Vermelden Heer',  
U dank bewijzen.*

Degene, die nu zijn onwaardigheid leert kennen, geeft God de eer. En die moet bekennen dat God in Christus de wereld met Zich verzoenende was.

We eren God, als we aanvaarden dat we totaal verwerpelijk en verdoemelijk zijn en dat we huldigen wat God huldigt. Namelijk: Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb! Die Mij eren, zal Ik eren. Dan leren we kennen de weldadigheid en de trouw van die Verbonds-Jehovah, dat Hij also lief de wereld gehad heeft dat Hij Zijn Eniggeboren Zoon gezonden heeft. Kom, hebben we er wel eens iets van leren kennen? Christus heeft de deugden Gods opgeluisterd, wat wij niet kunnen. Weet u wat er wel kan? Wel kunnen we door de Geest en de bearbeiding des Geestes de deugden Gods lief krijgen boven onze zaligheid. Maar om er aan te voldoen, nee, dat is een afgesneden zaak. Degenen, die er iets van leren kennen, die zingen er van, uit Psalm 98 het eerste vers.

### TOEPASSING

Mijn hoorders, ik zou het willen overdrukken, dat er van ons niets in aanmerking komt, maar dat God alleen huldigt de arbeid van Zijn Zoon. En van daaruit de noodzakelijkheid, dat wij door het geloof met Hem verenigd worden.

*Nu heeft Hij Zijn gerechtigheid.  
Zo vlekkeloos en ongeschonden.  
Voor 't heidendom ten toon gespreid.*

Want wij hebben geen gerechtigheid meer. Zijn gerechtigheid is vlekkeloos. Nu zegt Christus: 'Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid'. Hij heeft Zijn gerechtigheid vlekkeloos ten toon gespreid. Zelfs voor het heidendom.

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid, als u het geklank heeft mogen horen, (maar dat het niet alleen zou blijven bij horen) dan heeft u toch kunnen beluisteren, welk een ruim Evangelie u gepredikt wordt. De bevindelijke kennis ervan zou beter wezen, want dan heeft u er iets van ervaren, hoe ruim het Evangelie is, dat u verkondigd wordt. Ze denken wel eens van ons, dat we nooit iets anders prediken, dan hel en

verdoemenis. Arme blinde godsdienst en arme wereld. We prediken wel, dat u verdoemelijk ligt van de eerste tot de laatste snik.

Het doopsformulier leert ons ook dat onze kinderen in zonden ontvangen en in ongerechtigheid geboren zijn en alzo voor God verdoemelijk liggen. Dus dat predikt ons dat er van de mens geen verwachting is. Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid. Er is een algemene blindheid en duisternis en wij zijn een sekte die alom tegengesproken wordt. Doch waar nu de waarachtige zuivere leer gepredikt wordt, daar wordt alle mensenwerk afgesneden als waardeloos. Want alle mensenwerken zijn verdoemelijk. Zelfs de rijke jongeling, die onberispelijk leefde, viel er buiten. Het is dan ook voor een eigengerechtig werkheilig en wettisch mens iets vreselijks, dat Jezus at met tollenaars en zondaren. En nette, vrome mensen worden hierom Zijn vijanden. Zij hebben geroepen: 'Kruis Hem, kruis Hem!'

Toen de herders in Bethlehem kwamen en weer teruggingen naar Efratha, verkondigden zij alom hetgeen zij gezien en gehoord hadden. Nu waren er velen, die het hoorden en ook nog wel verwonderd waren, maar zij kenden het geklank niet. Ze gingen niet naar de stal van Bethlehem. Herodes en gans Jeruzalem was beroerd, toen de wijzen uit het Oosten kwamen, die vroegen: 'Waar is de geboren Koning der Joden?' Herodes kreeg bijna de stuipen; hij koning af; dat was wat! Hij riep de schriftgeleerden en de farizeeën en vroeg: 'Zeg, waar moet de Koning der Joden geboren worden? Ze zeiden: 'In Bethlehem'. 'In Bethlehem?' Ze kenden Micha 5:1 uit hun hoofd. Ja, ze hadden het geklank gehoord, maar ze zeiden niet, net zo min als Herodes: 'We gaan Hem zoeken'. Wel het geklank gehoord, maar Hem niet gekend. Het is Herodes zijn eeuwige ondergang geweest. Hij werd in zijn vijandschap een kindermoordenaar. En de vrome godsdienst is een Christus-moordenaar. Maar een moordenaar, die in de schuld komt, krijgt genade.

De verloren zoon had alles doorgebracht en zijn broer, die altijd netjes gelcefd had, zegt: 'Gij hebt mij nooit een boksken gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn'. Het ging bij hem niet over zijn vader, maar over zijn vrienden. Maar zo iemand valt er buiten. Die verloren zoon werd met open armen ontvangen. Hij bracht niets mee dan alleen zijn zonden.

'Vader, hier ben ik met mijn zonden'. Mocht u het toch verstaan, welk een ruim Evangelie u gepredikt wordt! Het is alleen maar voor schuldigen. O, bedenkt toch wat het zal zijn, onder de openbaring van het genadeverbond verkeerd te hebben, en dat we zo menigmaal het geklank gehoord hebben, en als we daar nu toch geen kennis van zouden krijgen. Want slechts voor degenen die het geklank kennen, daar geldt het van:

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hun kracht.*

*Uw vrije gunst alleen wordt d'ere toegebracht.*

*Wij steken 't hoofd omhoog*

*En zullen d'eerkroon dragen.*

*Door U, door U alleen om 't eeuwig welbehagen.*

In de mensen een welbehagen, hoort u dat? Zoekt het toch niet bij uzelf, want u zult er niets anders vinden, dan een graf met doodsbeenderen. Ach, niemand slaat zichzelf. Soms doet men dit vanwege de list van de duivel. Soms gaat men als een wrak over de aarde, omdat men eigenlijk niet kan worden, wat men wezen wil. Men zoekt een rechte gestalte te hebben om Gode aangenaam te zijn. Maar de rechte gestalte is, dat u mag aanvaarden: ik lig verloren, het is voor mij voor eeuwig afgedaan! Maar deze ondervinding is het éézijdige, vrije Godswerk, wat Hij in Zijn Woord leert. Wanneer er dezulken nog mochten zijn, hoort dan des Heeren Woord.



Overdenkt des Heeren Woord. Ik zou haast zeggen pleit op des Heeren Woord. De engelen hebben Gode de eer toegezongen, omdat God in Zijn eeuwig raadsbesluit besloten had, dat Zijn volk zalig zou worden, zonder de werken; alleen door het geloof in de aangebrachte gerechtigheid van Christus. Zijn er nog onder ons, die soms gekweld worden door duizend zorgen en duizend doden en die bij zichzelf zeggen: 'Ik heb toch geen heil bij God?' Waarom niet? Ach, u weet zelf wel wat voor mens dat ik ben. Soms opstandig, soms vijandig, soms murmurerend, onverenigd met God, enz. Ik ben immers geen mens voor de zaligheid! Ach de Heere geve, dat u het krijgt te aanvaarden, dat u bent die u bent.

*'k Schatte mij geheel verloren,  
'k Mocht van geen vertroosting horen.  
Als mijn ziel aan God gedacht.  
Loosd' ik niet dan klacht op klacht.*

O, dat eeuwig buiten God, dat moet maar eens gevoeld worden:

*Maar nog wildet Gij U ontfermen,  
Toen Gij mij hoordet kermen.*

Zijn er zulke mensen nog onder ons? Laat deze prediking een opwekking voor uw ziel zijn. Hij wil met mensenkinderen te doen hebben, en wil ze nog in Zijn gemeenschap hebben. Het is zo'n wonder, dat de hemel op aarde kwam om van de herders hemelingen te maken. Er was toen een klein plekje hemel op de aarde, maar omdat Christus nu op de aarde gekomen en geweest is, zal er straks zijn: een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Dan zal die zalige gemeenschap weer gekend worden; zaliger dan in de staat der rechtheid. Want toen kon het verbroken worden, omdat de eerste Adam alleen maar een waarachtig mens was. Maar als er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal zijn en die zalige gemeenschap er zal zijn, zullen hemel en aarde weer één worden.

In de Kerstnacht stonden zelfs de schapen in het licht. Nu zucht het ganse scheepsel als in barensnood zijnde. Dat zal daar niet meer zijn. Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar nooit meer een breuk kan vallen. De eerste Adam was slechts mens, maar de tweede Adam is ook God. En Die heeft een eeuwige gerechtigheid en een eeuwige zaligheid verworven. En wat we hier nu niet kunnen en we soms gebrekkig wel eens met de engelen mee zouden willen doen, maar er geen hart en stem voor hebben, dan kan het verlangen komen om het eens te mogen zingen: Ere zij God! Gode en het Lam zij toegebracht, lof, aanbidding en dankzegging. Daartoe zegene de Heere Zijn Woord om Jezus wil. Amen.

### 3. Gods onuitsprekelijke Gave

Zingen: Lofzang van Simeon:1 en 2

Lezen: Lukas 2:20 t/m 38

Zingen: Psalm 89:1 en 2

Zingen: Psalm 108:1

Zingen: Psalm 150:1

Mijn hoorders,

Zo-even is ons een gedeelte gelezen uit de heilsgeschiedenis, waar ons gepredikt wordt het heilsfeit, maar waarin we ook lezen de heilsvrucht. Inzonderheid van Simeon, van wie we weten, dat hij een dierbare belofte gekregen heeft, een Goddelijke belofte. Een door de Heilige Geest aan zijn hart gebrachte belofte.

Dat is geen voorkomende waarheid geweest. Hij was door de Heilige Geest ervan in kennis gesteld, dat hij niet zou sterven, voor dat hij Christus zou gezien hebben. Wat vinden we dan? Wel, dat deze man de belofte geloofd heeft. Want het is zeker waar, dat God, als Hij een belofte geeft, er ook geloof bij geeft. Anders is een belofte geen belofte, al is het ook dat het geloof beproefd wordt en de verzoeker komt aan te vallen op de verkrijger van de belofte, of op de belofte zelf.

Als we denken aan Abraham, die een belofte verkregen had, dan lezen we: En Abraham geloofde God en het is hem gerekend tot gerechtigheid. Maar daarmee is de belofte nog niet in vervulling gegaan. Daar is bij Abraham 25 jaar overheen gegaan, voordat de belofte in vervulling ging. Wat is toen Abrahams werk geweest? Heeft hij met zijn armen over elkaar gezeten en gezegd: 'De Heere heeft beloofd en ik mag geloven, dat Hij beloofd heeft?' Nee, hij is met de belofte steeds teruggekeerd tot de Belover. Wanneer hij zegt: 'Heere, Heere, wat zult Gij mij geven?'

Dan komt de Heere de belofte weer te vernieuwen. Datzelfde vinden we bij Simeon, die ook een belofte gekregen had.

Abraham kreeg een belofte, dat hem een zoon geboren zou worden en in die zoon was hem de Zaligmaker beloofd. Dus Abraham krijgt door het geloof al op Christus te zien. Zo ook met Simeon. Hoelang geleden deze de belofte verkregen had, leert Gods Woord niet. Wij behoeven dan ook geen tijd te bepalen.

Wat dunkt u: Zou Simeon met zijn armen over elkaar hebben zitten wachten, tot de belofte in vervulling zou gaan?

Nee, houdt in gedachtenis: als God ooit een belofte gegeven heeft, vergeet men die nooit! Voorkomende waarheden, goede toestanden kunnen vergeten worden. Maar waar God een Goddelijke belofte komt te geven, rust men niet voordat hij vervuld is.

Het kan wel wezen, dat God met een mens door zulke donkere wegen heen gaat, dat men met de belofte niets doen kan. Want God komt de belofte altijd te vervullen op Zijn wijze en tot Zijn eer. Toen Abraham zelf nog werkzaam was om die belofte te vervullen en Sara ook tegen hem zei: 'Je ziet toch wel, dat we onvruchtbaar zijn', toen nam hij Hagar. Hierna vinden we, dat hij de smart heeft ervaren van zijn eigen werken. Nochtans heeft hij tegen hope op hope uitgezien naar de vervulling van de belofte.

En wat zou Simeons leven geweest zijn? Een biddend leven, een uitziend leven, een verwachtend leven, waarvan de dichter zegt:

*Ik blijf de Heer' verwachten,  
mijn ziel wacht ongestoord.  
Ik hoop in al mijn klachten,  
op Zijn onfeilbaar Woord.*

Het is geen best kenmerk, als God een belofte geeft omtrent onze zaligheid, omtrent de Middelaar des Verbonds en dat men dan rustig de tijd kan slijten en dat men met de belofte geholpen is. Dat is erg gevaarlijk. We vinden ook, dat de dichter zegt:

*Zou God Zijn gená vergeten?  
Nooit meer van ontferming weten?  
Heeft Hij Zijn barmhartigheên,  
door Zijn gramschap afgesneên?*

Het zou Zijn eer te na zijn, als Hij de belofte niet kwam te vervullen. Daarom: Die het beloofd heeft, is getrouw, Die het ook doen zal. We hebben het nu niet over beloften voor tijdelijke uitreddingen, zoals krankheden. Maar als God de belofte geeft, om Zijn Zoon te schenken, kan het niet anders of men zegt met de Psalmddichter:

*Gedenk aan het Woord, gesproken tot Uw knecht,  
waarop Gij mij verwachting hebt gegeven.*

Zouden die er onder ons nog gevonden worden? Waar de Heere in het verleden wel eens beloofd heeft en die geloofd hebben, dat de Zaligmaker, Die aan hun ziel geopenbaard is, ook aan hen geschonken zal worden. Dezulken zullen uitzien en verlangen met: Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen voor Uw aangezicht vervloten.

Wanneer Maria de belofte gekregen heeft, dat ze een Zoon verkrijgen zal, wordt ze door Elizabeth gesterkt met de woorden dat de Heere zeker doen zal, wat Hij beloofd heeft. God is getrouw, Hij kan onmogelijk liegen. Daarom moet de vervulling der belofte openbaar maken, dat de belofte waar geweest is. Hoort u goed wat ik zeg? In de vervulling der belofte zal blijken, dat de belofte van God geweest is. Dat het door veel aanvechtingen en verzoekingingen heen kan gaan, ach, dat spreken we niet tegen. Het kan soms zijn of alles liegt.

Kijkt maar eens naar Jozef. Hij kwam ermee in de slavernij en in de gevangenis, nochtans vreesde hij God. Hij heeft uitgezien naar de verlossing, al was het door een bange weg heen. Dat heeft de Heere op een wonderbaarlijke wijze gedaan. Dat zien we ook hier bij Simeon.

Wat gebeurt er met Simeon? Op zekere dag wordt hij van de Heilige Geest gedreven naar de tempel. En wanneer hij in de tempel komt, krijgt hij door het geloof, hetwelk door de Heilige Geest in zijn hart gewrocht is, de vervulling der belofte te zien in het Kind, Dat Maria in haar armen had. En dan neemt Simeon Het in z'n armen. Ach, het oude mag het Nieuwe omhelzen en door het Nieuwe wordt de oude man weer nieuw. Met eerbied gesproken: Jong opnieuw. Hier komt de Heilige Geest de belofte te vervullen. En dan barst zijn ziel uit in lof aan God vanwege de vervulling der belofte. Hij loofde God. Dat is de vrucht van de vervulling der belofte.

Wij vragen daartoe een wijle uw aandacht voor de tweede zendbrief van Paulus aan Korinthe, het 9e kapittel en daarvan het 15e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

***Doch Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.***

Wanneer God de belofte komt te vervullen, dan zal daarvan de vrucht zijn, dat men eindigt in de Oorsprong: *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.*

Wij wensen dan uw aandacht te bepalen bij:

- 1e. dat God die Gave gegeven heeft.
- 2e. dat die Gave door de Heilige Geest gekend wordt.
- 3e. dat die Gave door het geloof aangenomen wordt.
- 4e. dat door de aanneming des geloofs men eindigt in de Oorsprong: *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.*

We hopen met de hulp des Heeren tot enige lering en onderwijzing te spreken. Voor we dat doen, zingen we uit de 89e Psalm, de verzen 1 en 2.

We hebben eerder stilgestaan bij: *Dit is een getrouw Woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken.*

We zijn deze keer wat afgeweken van de historie, omdat we daar, al vele jaren bij stilgestaan hebben. Gisteren was er in ons hart om 's 'avonds stil te staan bij: *Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.*

En gisteravond is ons gaan bezetten, wat we hier vinden: *Doch Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.*

Ik kan u vooraf wel zeggen, dat ik niet uit kan spreken de waarde van die Gave. Want er staat uitdrukkelijk in onze tekst: *onuitsprekelijk*. Dus daar is niemand, die bekwaam is om uit te kunnen spreken de Gave des Vaders. We wensen dan, zeiden we, in de eerste plaats stil te staan bij het feit, dat die Gave van de Vader geschonken is. We gaan er dan een ogenblik bij stil staan, hoe die Gave beloofd is geworden.

Wanneer is die Gave voor het eerst beloofd geworden?

Wel, toen Adam als verbondshoofd en Eva, zijn vrouw, van God afgefallen waren, waar we gisteren nog bij stilgestaan hebben en waar we thans niet over uitwijken. Toen had Adam geen recht meer op die Gave, geen recht meer op enige andere gave, want dit vonnis werd over hem uitgesproken: Omdat gij dit gedaan hebt, zult gij de dood sterven. Hij was dus een rechtloze geworden en de aarde is zelfs om zijnentwil vervloekt geworden. Hij was geen enkele gave meer waardig. Dan vinden we, wanneer God hem opgezocht had (want Adam had nooit meer naar God gezocht), dat God, nadat Hij hem overreed had van het kwade, dat hij gedaan had, die onuitsprekelijke Gave gaat beloven. Want God spreekt, dat er een heilige oorlog tussen het zaad van de vrouw en het zaad van de slang zal zijn. Er wordt over tweeërlei zaad gesproken: Het zaad van de slang en het zaad van de vrouw. En nu zal het zaad van de vrouw de slang z'n kop vermorzelen. Daarmee gaat God die onuitsprekelijke Gave beloven. Daar vinden we voor het eerst al de belofte, aan Eva geschied, die de moeder aller levenden was. De moeder is de oorzaak geweest van de zonde en het oordeel, doch God gaat aan haar beloven, dat uit haar zaad geboren zou worden Eén, Die de kop des duivels zal vermorzelen, Eén, Die verlossing aan zou brengen.

We zouden, als de tijd het toeliet, met de waarheid door kunnen gaan en hoe God die belofte steeds duidelijker kwam te beloven. Eerst aan Adam en Eva, toen aan Lamech, en dan aan Noach. Verder aan Abraham, Izak en Jakob. Nog verder gaande aan David, dat Hij uit het geslacht van David zou zijn. De profeten spreken erover, dat Hij geboren zou worden in Bethlehem. En ten laatste in Maleáchi nog: *En snellijk zal tot Zijn tempel komen, die Heere, Die gijlieden zoekt.*

Dus door het ganse Oude Testament heen wordt de Christus der Schriften beloofd en hebben ze door het geloof op die beloofde Messias mogen zien.

Ook vinden we in de ceremoniële dienst de beloofde Christus afgebeeld, waar we thans niet over uit gaan wijden.

Die Gave was dus ten eerste beloofd. De Oud-Testamentische Kerk heeft uitgezien naar de vervulling der belofte. En al is het, dat er veertig eeuwen overheen gegaan zijn, toch heeft God op Zijn tijd en wijze die belofte vervuld. Zó vervuld, mijn hoorders, dat al de beloften in het Oude Testament in één ogenblik vervuld werden in het: En het geschiedde, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zoude, en zij baarde haar eerstgeboren Zoon. In dat éne woord, gaat in één ogenblik 4000 jaar van beloften in vervulling.

Dus die Gave is van de Vader geschonken, maar eerst beloofd. Nu is het een eigenschap van God, dat Hij dikwijls eerst komt te beloven, voordat Hij schenkt. Gaat de gehele waarheid na, dan kunt gij in vele opzichten vinden een belovend God, opdat ook de Oud-Testamentische Kerk uitziende en verlangende zou zijn naar de komst van de Verlosser.

We vinden in Jesaja 49: *Daar zal een Verlosser tot Sion komen.* In het ganse Oude Testament vinden we dus de beloofde Gave. We zeggen er uitdrukkelijk bij: De beloofde Gave, want in de tijd, dat Christus geboren werd, waren er heel weinig mensen meer, die om die Gave vroegen en die deze Gave verwachtten. We weten, dat het Joodse volk een verlosser verwachtte, die ze verlossen zou van de heerschappij van Rome. Maar er waren er maar enkelen, die de Verlosser verwachtten en die verwachting was soms zo duister, dat de discipelen zelfs in de omgang met Jezus nog zeiden, nadat Hij opgestaan was: Zult Gij in deze tijd het Koninkrijk aan Israël wederom oprichten? Zó diep lag dat in hun hart geworteld.

Toch waren er nog enkelen (en met hen Simeon) die deze Verlosser verwachtten.

En dan vinden we, wanneer er bijna niemand meer Hem verwachtte, dat God die onuitsprekelijke Gave geschonken heeft. Geschonken, toen er schier niemand naar vroeg en schier niemand Hem verwachtte, waarin uitblinkt de trouw van die Verbondsgod in Zijn verbondsbelofte, die Hij komt te vervullen. En Hij komt door de belofte te vervullen zover, dat degenen, die Hem bij het licht des Geestes leren kennen, gaan eindigen in: *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.*

Dus die Gave Gods kwam om zalig te maken.

We hebben al enkele keren stilgestaan bij: *Gij zult Zijn Naam heten Jezus, want Hij zal Zijn volk zaligmaken van hun zonden.* Daar gaan we nu niet over uitwijken.

Hoewel die Gave bijna door niemand meer verwacht werd, hebben enkelen zich mogen verlustigen in deze Gave.

De herders hebben alom verkondigd de geboorte van Christus aan anderen, die de verlossing van Israël verwachtten, maar Hij is verborgen geweest tot op de dag Zijner verschijning aan Israël, zodat er weinigen waren, die de vervulling der belofte en die onuitsprekelijke Gave hebben ervaren.

Mijn hoorders, we staan thans even stil bij de tijd, welke we nu beleven. In bijna heel de wereld wordt over Jezus gesproken, maar zouden er ook nog zijn, die uitzien naar de Verlosser van hun zonden? Zijn er onder ons ook nog, die uitgezien hebben naar de vervulling der belofte? Naar de schenking van de Gave Gods, Die Hij zelfs ongevraagd komt te schenken? God gaf alles wat Hij had: Zijn eniggeboren Zoon. God gaf God voor goddelozen, voor zondaren, die God kwijt zijn en die om God verlegen raken. Voor zondaren, die leren kennen de noodzakelijkheid om met God bevredigd te worden. Aan zulke mensen heeft God Gód gegeven als Zijn Gave. Hoe heeft Hij Die gegeven? Wel, door onze menselijke natuur aan te nemen, door waarachtig mens te worden, gelijk gij en ik mens zijt. God heeft die Gave gegeven, die onuitsprekelijk is.

Onuitsprekelijk vanwege de Godheid van Christus. Want naar mate we de grootheid van het Wezen Gods leren kennen, zullen we onze nietigheid, onwaardigheid, vloekwaardigheid en doemwaardigheid leren kennen. Zolang we over de Heere en over de godsdienst kunnen praten en redeneren, kan de Naam des Heeren zo gemakkelijk op onze lippen liggen. En dan wordt het woordje God zo gemakkelijk gebruikt, maar als God Gód voor ons gaat worden en de Heere Heere voor ons gaat worden in Zijn Majesteit, heerlijkheid en heiligheid, dan worden wij arme, nietige, schuldige en zondige stervelingen. En hier wordt uit geboren, dat we leren kennen, dat we God missen en dat we God kwijt zijn en nooit meer met God bevredigd kunnen worden, als alleen door God. Ach, heeft die Gave Gods voor ons wel eens waarde gekregen?

Wanneer Simeon Hem in zijn armen had, kon hij met de apostel Paulus zeggen: Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.

Als wij ooit door het geloof die Gave van God ontvangen hebben, dan is Hij van God ons geworden tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en volkomen verlossing. God gaf niet een halve gave, niet drievierde gave, maar Hij gaf een *volkomen* Zaligmaker. Hij gaf een volkomen Christus, waarvan ook de catechismus getuigt: Van tweeën één: óf Jezus moet geen volkomen Zaligmaker zijn, en die deze Zaligmaker met een waar geloof aannemen, moeten alles in Hem hebben, dat tot hun zaligheid van node is. Dus geen halve Christus. Ik wil dit met ernst op uw ziel binden. God kan veel geven voor het tijdelijke leven. waaronder ook spijs en drank. Geestelijk kan Hij ook veel geven, maar houdt in gedachtenis, dat de hoofdzaak is de Gave Gods. Hij gaf Zijn heilig Kind Jezus, Hij gaf Zijn Zoon.

Nu durf ik u met vrijmoedigheid te prediken, dat het bij de oprechte in zijn of haar hart verklaard ligt, dat ze niet kunnen rusten voordat Hij hun geschonken is. Inzonderheid als Hij in uw hart geopenbaard is geworden als een volkomen Zaligmaker. Want als Hij in de belofte wordt geopenbaard, wordt daar een volkomen Zaligmaker geopenbaard. Wanneer Hij geopenbaard wordt als de volkomen Zaligmaker, gelooft men op die tijd, dat men zeker zalig zal worden.

Hoort u goed wat ik zeg? Want we beleven thans een tijd, dat men geholpen is met een tekst, met vermeende beloften, met gestalten, met wat bevinding en toestanden. Ach, houdt in gedachtenis, dat, hoewel de oprechten, aan wie Christus is geopenbaard en die wegens de waarneming hunner onwaardigheid, schuldigheid en verwerpelijkheid geen Gave meer waard zijn, zij toch niet kunnen rusten vóór hun die Gave geschonken is. Die Gave, Die door God gegeven is uit vrije soevereine liefde.

Het zou van de tijd te veel vergen, als we stilstonden bij de liefde van God. Want Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave. Hij is van God gegeven. In zoverre er onder ons nog volk van God mocht zitten, dat door genade heeft ervaren, dat ze vrijgemaakt zijn van schuld en straf, hetwelk Christus u vanachter het recht van God heeft gegeven, hebt u dit ontvangen als een Goddelijke gift. Hij is u geschonken, toen gij onder het recht de deugden Gods kreeg te beminnen boven uw zaligheid. Dan is Zijn gerechtigheid en Zijn bloed u toegerekend en hebt u door het geloof Hem mogen omhelzen en aannemen als de hoogste Gave Gods. Zodat, wanneer we daar iets van in ons leven mogen ervaren, het ervan geldt: Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.

Daarom, wanneer er onder ons nog zijn, die geopenbaard in de belofte hebben leren kennen, dat God Zijn Zoon gegeven heeft, ach, dan zouden we er bij u op aan willen dringen: Zoek toch geen rust, voor dat gij hebt leren kennen, dat u die Gave van God geschonken is. In de lofzang van Zacharias zingen we ervan: Dat wil Hij ons nu

schenken.

Wat moeten wij dan zijn? Een lege beestenstal, een ontledigde zondaar. Dan kan er plaats zijn voor die Gave en kunnen we met de herders God verheerlijken. Daarvan hebben de engelen een kerstzang gezongen. Want het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond en we hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eengeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid. Dat deed de engelen zingen: Ere zij God in de hoogste hemelen. Want God had God gegeven, God had Zijn Zoon gegeven. En dat is onuitsprekelijk groot. De engelen konden dit niet uitspreken, maar waren begerig om in te blikken.

God heeft die Gave gegeven tot een gezegend doel. Gegeven, opdat er gebruik van gemaakt zou worden. Opdat we door het geloof met Hem verenigd zouden worden, zodat Christus van mij en ik van Christus ben. Dat predikt ons kerstfeest en dat geeft ons vrede en vreugde.

We zeiden gisteren: dat behoeft altijd niet op 25 en 26 december, maar dat kan ook midden in de zomer gebeuren. Als we onderwerpelijk een ontledigde zondaar zijn en het soms is of de beloften zouden liegen en de sprinkhaan, de kever en de kruidworm alles afgevreten hebben en het recht van God alles van ons verteert, ach, dan zegt God, met eerbied gesproken: *Hier hebt u nu Mijn Zoon, Die een beantwoording is aan Mijn Goddelijke deugden, aan Mijn Goddelijke eer.* Dan is Hij ons als een Godsge Geschenk van God geschonken.

## 2. We zeiden in de tweede plaats: ***Die Gave wordt bij en door het licht des Heiligen Geestes gekend.***

We lezen nog: *Hij is gekomen tot de zijnen en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen, maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden.*

Er is een volk, die Hem krijgt aan te nemen bij het licht des Heiligen Geestes. Want bedenkt, dat er van Zijn ontvanging geschreven staat: *De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen.* En wanneer Christus Zich gaat openbaren en Zich gaat geven aan Zijn volk, dan vinden we eerst, dat Hij gezalfd is geworden met de Heilige Geest. Dus Hij is ontvangen door de Heilige Geest en geboren door de Heilige Geest. En de Heilige Geest was met Hem, toen Hij opwies in genade en wijsheid bij God en mensen. En wanneer Hij Zijn werk als Gezalfde gedaan heeft en Hij verhoogd is aan de rechterhand Zijns Vaders, de belofte van de Heilige Geest aan Zijn discipelen beloofd hebbende, heeft Hij die Geest uitgestort, Die licht geeft over de Gave Gods. De discipelen hadden licht gekregen tijdens Zijn omwandeling op aarde. We vinden ook dat Petrus zegt: *Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods, waarop Christus zegt: Vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is.*

Ook vinden we nog, dat Christus zegt: De Heilige Geest zal u in alle waarheid leiden. Ze hebben Christus leren kennen in de kracht van Zijn opstanding. Ze hebben Hem naar de hemel zien varen, nadat Hij hier op aarde alles volbracht had. En Hij heeft tot hen gezegd: Blijft in de stad, totdat gij de Heilige Geest ontvangen zult. En wat geschiedde er toen? De Heilige Geest is als Persoon op hen gedaald en ze zijn vervuld en vol geworden van Christus. Door de Heilige Geest zijn ze vol geworden van Christus. In Zijn omwandeling op aarde kregen ze soms schone en dierbare beloften en in Zijn opstanding mochten ze zich in Hem verheugen. Toen ze geroepen werden had Jezus tot hen gezegd dat ze vissers der mensen zouden worden en nu zendt Hij hen heen om het Evangelie te verkondigen in de gehele wereld, beginnende bij Jeruza-

lem.

Het waren dus geen mensen, die zelf gingen lopen, maar ze hadden eerst de belofte gekregen. Ze zijn ook niet alvast gaan prediken, toen Christus opgevaren was. Ze hebben niet gezegd: Wanneer de Heilige Geest komt, weten we niet, doch we beginnen maar vast. Ach, het zou niets geworden zijn. Maar nu worden ze gezalfd met de Heilige Geest op de Pinksterdag. Toen zijn ze vol geworden. Toen hebben ze eigenlijk Christus pas leren kennen als de onuitsprekelijke Gave. Toen hebben ze Hem leren kennen, zoals ze Hem van tevoren niet gekend hadden. Hij had gezegd: De Heilige Geest zal u in alle waarheid leiden en zal het uit het Mijne nemen en u verkondigen, zodat die Gave alleen door de Heilige Geest als Gave gekend wordt.

Ik doe een beroep op degenen, die het eerlijk van God geleerd hebben en door de Heilige Geest verzegeld en verzekerd zijn geworden. U denkt misschien wel: Man, wat gaat u de hoogte in. Ach, er staat hier onuitsprekelijk, dus al zeg ik er nog zoveel van, dan heb ik er nog niets van gezegd. Toen de discipelen de Geest verkregen hadden, werden ze vol van Christus. Dan vinden we niet dat ze zichzelf prediken of dat ze hun bevinding gaan prediken, maar dan gaan ze Christus uitdragen bij het licht des Heiligen Geestes. En wat was de vrucht daarvan? Dat er drieduizend om Christus verlegen werden, die bij het licht van de prediking en het licht van de Heilige Geest en door de kracht des Heiligen Geestes zeggen: Mannenbroeders, wat zullen wij doen, opdat wij zalig worden?

Wat hebben ze eerst gedaan? Ze hebben Hem gekruisigd. En nu krijgen ze de belofte van de Gave van Christus en de vergeving der zonden. Want u komt de belofte toe en uwe kinderen.

Och, heeft u ooit die Gave wel eens leren kennen? Door de bearbeiding des Heiligen Geestes wordt een mens overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel, waardoor het van hun kant voor eeuwig een afgedane zaak is. Overtuigd van zonde, omdat ze Christus niet in hun hart gelaten, maar verworpen hebben en omdat ze in Hem niet geloven als Gave Gods.

Van gerechtigheid. De gerechtigheid is verworven door Zijn lijden en gehoorzaamheid. Van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is.

De Vader heeft de gerechtigheid van Christus erkend, opdat zij zouden hongeren en dorsten naar die gerechtigheid.

Christus, Die de Gave Gods is, heeft de overste dezer wereld de kop vermorzeld, zodat de weg weer gebaad is tot het Heiligdom.

Mijn hoorders, zo komt de Heilige Geest licht te geven over de Gave Gods bij de aanvang en bij de voortgang.

Nu wil ik u eens een vraag doen. Als nu de Heilige Geest eens licht gegeven heeft door een Goddelijke belofte, waarin vervat lag de beloofde Christus, geopenbaard van de Vader en verklaard door de Heilige Geest. Denkt u dan dat de Heilige Geest gaat zeggen: Nu is Christus geopenbaard, u hebt dierbare beloften gehad en daar kan u het nu wel mee doen?

Ach, mijn hoorders, zou het niet zó zijn, dat menigeen de Heilige Geest komt te bedroeven? God weet het: de liefde van Christus dringt ons, het is geen hardigheid.

Ik zou het met mijn bloed wel over willen drukken, als dat kon. Het kan zijn, dat u zich onbewust zou handhaven met: Christus is aan mijn ziel geopenbaard en nu kan ik nooit meer verloren gaan, want in de belofte ligt toch mijn zaligheid vast. Ach, er zijn zelfs schrijvers, die zeggen, dat men in de belofte gerechtvaardigd is! Doch dat is allemaal mensenwerk, hoor! Dat is het bedroeven van de Heilige Geest.



Daarom vrees ik, dat we thans een tijd beleven, dat, nu die Geest zo bedroefd wordt, Hij Zich terugtrekt en dat men blijft hangen, zoals we gisteren zeiden: Efraïm is een onwijs kind, daar hij in de kindergeboorte blijft steken. Ik zeg het in ernst.

Daarom mocht het wel wezen: *Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest.* Dan wenste ik wel van Godswege, dat die Geest die wond eens kwam open te rijten, wanneer u ooit een belofte verkregen hebt. En dat u dan met die belofte, met eerbied gesproken, het hart van God aan gaat raken.

Ik zou u een vraag willen doen. Als u ouders van kinderen bent en u hebt de kinderen wel eens wat beloofd en het heeft voor die kinderen waarde, dan zullen ze soms tegen hun vriendjes erover gaan spreken en zeggen: Ik krijg dit of dat van mijn vader en moeder! Inzonderheid als ze jarig moeten worden, dan kunnen ze er tegen anderen niet over zwijgen. Dan gaan ze uitzien naar hun verjaardag, en als ze heel klein zijn, zeggen ze: Hoeveel daagjes nog; hoeveel nachtjes nog? Ze gaan uitzien naar de vervulling van de belofte.

Nu is het een eigenschap van de Heilige Geest, dat Hij in die ziel verwekt de behoefte naar de vervulling der belofte. Dan wordt die Persoon als vrucht van de belofte begeerd. Dan is het een gelovige werkzaamheid des harten en dan wordt Christus begeerd als de van God gegeven Gave. Ach, dan kan het wel eens wezen:

*Jezus is 't alleen,  
waar mijn hart gaat heen.  
Mijne ziel gedurig dorst,  
naar die Levensvorst.*

Of anderszins:

*Och, kon ik U eens in mijn harte sluiten,  
o zoete Jezus, Die ik min.  
Gewis, U kwam er nimmer buiten,  
ik sloot U eeuwig bij me in.  
Geef mij Jezus of ik sterf.  
Buiten Jezus is geen leven,  
maar een eeuwig zielsverderf.*

Geef mij die onuitsprekelijke Gave.

Zitten er nog onder ons, die buiten die Gave niet kunnen? Die zouden zeggen: Heere, als U me dat zou willen schenken, het zou een eeuwig wonder wezen, maar U zou er eeuwig de eer van krijgen, U zou er eeuwig de lof van krijgen. Dan zou het wezen: Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave!

O, die Gave, Die beloofd is en door het geloof begeerd wordt! *Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht, ook zal mijn geest in het binnenste van mij U vroeg zoeken.*

Kom, zitten er van dezulken nog onder ons? Misschien denkt u in uw hart: *Wachter, wat is er van de nacht, de morgenstond is gekomen en het is nog nacht.* De begeerte van mijn ziel is niet in vervulling gegaan. Ach, laat er geen stilzwijgen bij ulieden gevonden worden, maar dat het waar zou worden:

*'k Roep Heer', in angst tot U gevloten,  
Ai, haast U tot mijn hulp en red.  
Hoor naar de stem van mijn gebed.  
Daar ik U aanroep in mijn noden.*

Waar zit die vrouw, waar zit die man, waar zit die grijsaard, waar zit die jongeling,

waar zit die jongedochter, die die Gave door het geloof begeert?

Bij diegenen kan de strijd soms zo bitter zijn. Men zegt in onze tijd wel: Men kan zonder kennis van Christus toch wel naar de hemel, als men maar levendgemaakt is. Laat u nooit bedriegen hoor! Het is geen kenmerk van de waarachtige genade, als men zegt: We kunnen toch wel naar de hemel zonder kennis van Christus, want als we levendgemaakt zijn, zijn we aan Gods kant gerechtvaardigd en liggen onze zaken wel vast; als we de ware kentekenen maar hebben...

Weet u wat het waarachtige kenteken is? Dat u buiten God en Christus niet meer kunt leven! Ziet toe, dat u zich niet bedriegt voor die ontzaglijke eeuwigheid. We hebben maar één ziel te verliezen!

Wanneer er nu nog onder ons mochten zijn, die zeggen: Ach, ik ken de Christus der Schriften wel, maar mijn uitzien en verlangen is het om Hem in waarheid te begeren en te kennen, en ik durf niet te zeggen, dat ik een openbaring van Christus heb.

Voor zo iemand even dan een klein uitstapje: In mijn leven kreeg ik een boekje, waarop aan de buitenkant stond: Jezus en de ziel. Dat was van Jan Luyken.

Ik kan u nooit verklaren, mijn hoorders, hoe vol ik was van alleen het opschrift: Jezus en de ziel. En toch was Hij niet aan mijn ziel geopenbaard. Ik kwam op ziekenbezoek en daar zaten drie kinderen Gods, die naar mijn welstand vroegen. Ik ging aan het uitpakken. Ach, daar zag ik nu alles in liggen: Jezus en de ziel bij elkaar.

Toen zei er een: De Middelaar is aan zijn ziel geopenbaard.

De ander zei: Hij heeft een gezicht gehad op Christus.

De derde zei: Nee, het is geen openbaring van Christus. Daar waren er drie, die het oneens waren en het ging over mij. En ik kreeg het doodsbenauwd, dat kunt u wel begrijpen. Als er drie van het volk van God zijn, die het niet met elkaar eens zijn, dan ben je een raadsel voor Gods volk. Ik kreeg het vreselijk benauwd; vreselijke aanvechtingen en veel strijd is toen ons deel geweest.

De andere morgen moest ik naar mijn werk en het was alsof de straatstenen tegen me spraken en de spot met me dreven: Ja man, zo is het nu met een mens, die geen ware, zuivere grondslag heeft. Gods volk kan u niet onderscheiden! Toen werd ik in de nood van mijn ziel gebracht, ja werkelijk in de nood van mijn ziel gebracht bij Nathanaël, hoe hij Christus zag in de Schrift. Christus was hem niet geopenbaard, maar hij zag Hem toch in de Schrift. Nathanaël zat onder de vijgenboom. Wat zat hij daar te doen? Misschien was het wel: *Och, dat Gij de hemelen scheurdet*. Heere, er is in vierhonderd jaar geen profeet meer geweest en de beloften in het Oude Testament liggen daar toch. Ach Heere, wanneer zal die dag aanbreken, dat ik die Gave zal leren kennen?

Wat gebeurde er? Philippus komt er aan en zegt: Nathanaël, we hebben Dien gevonden, van Welke Mozes en de profeten gesproken hebben, namelijk Jezus van Nazareth. Nathanaël zegt: Kan uit Nazareth iets goeds voortkomen? Philippus zegt: Kom en zie.

En dan ziet Jezus hem aankomen en zegt: *Ziet, waarlijk een Israëliet, in dewelke geen bedrog is*. En nu laat Nathanaël zich niet inzegenen, maar zegt: *Vanwaar kent Gij mij*. En dan gaat Christus Zijn Godheid openbaren: *Eer Philippus u riep, daar gij onder de vijgeboom waart, zag Ik u*. Dan roept Nathanaël uit: *Gij zijt de Christus, Gij zijt de Koning Israëls*.

Toen is er enig licht in mijn ziel opgegaan, want er kan een verlangen zijn naar de Christus der Schriften. Misschien zijn er onder ons ook nog van die ongelukkige en ellendige mensen, die misschien deze morgen wel zeggen:

*Geef dat mijn oog het goed' aanschouw',  
't welk Gij uit onbezweken trouw,  
Uw uitverkoor'nen toe wilt voegen.*

Ik heb het deze dagen nog aangehaald, dat het voor mij vroeger zulke droeve dagen waren. Want ik hoorde alles, wat ik miste. En dan toch die uitgangen van onze ziel. Ach, zitten die er nog? Dan zal de Heere op Zijn tijd dat waarmaken. Laat dan al uw begeerten met bidden en smekingen en dankzegging bekend worden bij God. Laat er geen stilzwijgen bij u gevonden worden, voordat gij Hem hebt leren kennen, geopenbaard en verklaard van de Vader.

### **3. Met welk doel komt Hij Zich te openbaren?**

Om Zich weg te schenken, want 'zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden'. Hoe komen ze Hem aan te nemen? In de vierschaar van hun consciëntie, in het gericht van God als een gans verlorene. Als een gans rampzalige, als een gans onwaardige. Van te voren ervaren ze, dat hun handen te kort zijn, dat ze geen voeten hebben om tot Hem te komen. Al is het ook, dat ze soms horen: Komt herwaarts tot Mij. Maar wanneer ze verwaardigd worden in de vierschaar van hun consciëntie God lief te krijgen in Zijn Goddelijke deugden en rechten en Hij wordt hun vanachter het recht geschonken, dan krijgen ze wel armen des geloofs, om Hem aan te nemen en te aanvaarden: *Mijn Jezus, mijn Zaligmaker, mijn Verlosser, mijn God*. Dan zal het waar wezen: *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave*. Dan krijgen ze Hem eerlijk van de Vader geschonken. Dan hebben ze geen gestolen Christus, maar Eén, Die hun vanachter het recht geschonken en toegerekend wordt. Dan ontspringt in hun hart de lof aan God, waarvan we nog zingen uit Psalm 108 het eerste vers.

### **TOEPASSING**

Wat dunkt u, mijn medereizigers naar de eeuwigheid, zou dit geen stof geven tot: *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave*? Want God gaf Zijn Zoon en geeft Hem aan een arme zondaar of zondares, die uit zichzelf nooit naar Hem gevraagd of gezocht zou hebben, maar die door de Heilige Geest leert kennen, dat zijn of haar hart een ledige beestenstal is. Uitgebrand is men dan door die Geest des oordeels en der uitbranding. En dan wordt er plaats gemaakt voor die dierbare Borg. Plaats gemaakt voor Zijn dierbaar bloed en Zijn gerechtigheid. Om dan de zaligheid te ervaren en met Simeon te zeggen: *Mijn ziel maakt groot den Heere: looft den Heere, mijne ziel*. In Gods Woord is bewezen geworden, dat dezulken in lof en dankzegging moesten eindigen. Dan zegt de dichter ervan in Psalm 116:

*Wat zal ik met Gods gunsten overlaán,  
Dien trouwe Heer' voor Zijn gená vergelden?*

Ach, dan weten ze bij tijden geen raad met de weldaden. Wat zou het op zulk een tijd een zalig sterven wezen. Het is geen wonder dat Simeon zegt: Heere, laat nu Uw knecht maar gaan in vrede naar Uw woord. Ach, het is wat, door het geloof in Christus' armen te liggen of, gelijk Simeon, deze Gave in de armen te hebben.

Onuitsprekelijk is de Gave, Die God geeft aan een arme zondaar of zondares. Daar geldt het van: *Gode zij dank*.

De eerste Persoon gaf God aan een arme zondaar, die in en door Christus weer delen mag met God de Vader, Die verloor, met God de Zoon, Die verlost, en met God de Heilige Geest, Die vernieuwde. Wat een weldaad, als dat gebeuren mag.

En al is het gebeurd in uw leven, we hebben dat toch steeds en bij vernieuwing weer nodig, want het kan soms zo duister en donker zijn.

Hij heeft beloofd, dat Hij hun plaats zal bereiden en wanneer hun plaats bereid is, zal

Hij hen tot Zich nemen. Wat ze dan hier door het geloof mogen doen, zullen ze daar eeuwig mogen doen, nl. uitroepen: 'Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave'.

Hier kunnen ze het niet uitspreken, nooit verklaren, maar daar breekt toch een tijd aan, dat ze dat kunnen doen. Daar zal de eeuwigheid voor nodig zijn. Daarom is het ook eeuwigheidswerk, wat God in hun ziel komt te werken. Ze gaan hier bij tijden in beginsel al eeuwigheidswerk doen, nl. Gode dankzeggen voor Zijn onuitsprekelijke Gave. We vinden van de herders opgetekend: 'En zij verheerlijkten God'.

Ze zouden wel met de engelen mee willen doen: *Ere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde in de mensen een welbehagen*. Dan mogen ze hier bij tijden een voorproefje hebben van wat ze straks eeuwig zullen verkrijgen. Dan zal Hij Zijn gemeente voorstellen, zonder vlek of rimpel en zij zullen eeuwig hun hart op mogen halen. Het is hier in geloof en bij ogenblikken, soms zo genoten en weer weggesloten. De strijd blijft, maar wanneer ze bij vernieuwing weer eens mogen ervaren: *Ik ben Uwe en Gij zijt mijne*, dan kan het niet anders of het is:

*'k Zal met mijn ganse hart Uw eer,  
vermelden Heer',  
U dank bewijzen.*

Ach, mijn hoorders, wat een gezegend en gelukkig volk.

We gaan besluiten. We zijn misschien wat te uitgebreid geweest, maar ik kan er niets aan doen. Ik zou Christus willen prediken, opdat er nog waren, die heilig jaloers gemaakt zouden worden, om die Gave te leren kennen. Want de wereld geeft soms veel gaven, maar bij de dood houdt alles op. En wat u in de wereld krijgt, heeft u ook nog van de Heere. Uw godsdienstplichten en deugden houden bij de dood op. Daar geldt alleen de Gave Gods. Daar geldt alleen Zijn bloed en Zijn gerechtigheid.

Ik zou haast zeggen:

*Wie heeft er geen lust om die God te vrezen,  
dat allerhoogst en eeuwig Goed?  
Hij wil Zelf uw Leidsman wezen en  
leren hoe gij wandelen moet.  
Het goed dat nimmermeer vergaat,  
zal Hij ongestoord verwerven  
en Zijn Godgeheiligd Zaad,  
zal 't gezegend aardrijk erven.*

Zitten er nog zulke ellendigen onder ons, treurenden Sions? Houdt moed, Hij zal u geven sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest.

Dan zult gij, al was het op uw sterfbed, leren kennen: Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave.

Heeft God die genade verheerlijkt met medeweten voor eigen hart en leven: *Niet ons o Heer', niet ons, Uw Naam alleen zij de eer*.

We besluiten dan met de tekst: *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave*. Amen.

#### 4. Jezus gebonden naar het rechthuis

Zingen: Psalm 69:2

Lezen: Johannes 18:28 t/m het einde

Zingen: Psalm 35:6 en 7

Zingen: Psalm 119:42

Zingen: Psalm 89:20

Mijn hoorders,

We lezen in 2 Samuël 16, dat David moest vluchten voor zijn zoon Absalom. Daarvoor lezen we in de Heilige Schrift dat Absalom zijn vader vraagt, nadat hij terug gekomen was uit Syrië, waar hij heen gevlucht was, na het doden van zijn broeder Amnon, zeggende: 'Laat mij toch heengaan en mijn gelofte, die ik de Heere beloofd heb te Hebron betalen. Want uw knecht heeft een belofte beloofd.' mijn hoorders, hier ziet u wat er kan zijn onder het mom van godsdienst. Toen zeide de koning: 'Ga in vrede', en hij dacht misschien wel: 'Wat een lieve jongen toch'. Maar Absalom had in zijn hart om David te doden, gelijk Achitofel, voorheen Davids beste vriend, dit ook wilde. En zo werd David misleid.

We lezen in hoofdstuk 15 dat Absalom verspieters uitgezonden had in alle stammen van Israël om te zeggen: 'Als gij het geluid der bazuin zult horen zo zult gij zeggen: Absalom is koning te Hebron.' Daarna werd David in kennis gesteld van het feit dat het hart van een iegelijk in Israël Absalom volgde. O, dan lezen we, dat David moest vluchten. Vluchten omdat hij schuldig was? Welnee. Maar God heeft overal Zijn wijze bedoelingen mee.

David neemt eerst de ark mee, maar hij zegt later tot Zadok: 'Breng de ark Gods weder in de stad; indien ik genade zal vinden in des Heeren ogen, zo zal Hij mij wederhalen en zal ze mij laten zien, mitsgaders Zijn woning. Maar indien Hij alzo zal zeggen: Ik heb geen lust tot u; zie hier ben ik, Hij doe mij zoals het in Zijn ogen goed is.'

Hij onderwierp zich en vloekte Achitofel en Absalom niet. Maar toen David aan Bahurim gekomen was, kwam vandaar een man uit van het geslacht van het huis van Saul wiens naam was Simeï, de zoon van Gera; hij ging steeds en vloekte. Hij noemde David een man des bloeds, een belialsman. Hier is David een type van Christus. Die Simeï sprak ook al over de Heere; hij zei: 'De Heere heeft op u doen nederdalen, al het bloed van Sauls huis.'

Waarom vloekte hij David. Om de geschiedenis van de zeven zonen uit het huis van Saul, die opgehangen waren. Jozua had gezworen dat de Gibeonieten mochten blijven leven, maar Saul had getracht ze uit te roeien. En wanneer er een hongersnood in het land was van drie jaren, zocht David het aangezicht des Heeren. En de Heere zeide: 'Het is om Saul en des bloedhuizes wil, omdat hij de Gibeonieten gedood heeft.'

Deze geschiedenis is later vermeld, maar eerder gebeurd. Dan zegt David tot de Gibeonieten: 'Wat zal ik ulieden doen en waarmede zal ik verzoenen, dat gij het erfdeel des Heeren zegent?' Dan zeggen de Gibeonieten: 'Laat ons zeven mannen van zijn zonen gegeven worden dat wij hen de Heere ophangen te Gibeon Sauls.' En hij gaf hen in de hand der Gibeonieten, die ze ophingen en ze bleven daar hangen, totdat er regen op de aarde kwam, en dan laat David ze begraven. Alzo werd God dezen lande verboden.

En nu gaat Simeï David vloeken en haalt daarbij nog de Naam des Heeren aan. We vinden in Psalm 69, die we zo-even gezongen hebben, het beeld van David, maar ook het beeld van Christus. Als we het leven van David nagaan zouden we zeggen, waarom heeft God hem toch zo'n zwaar juk en zulke zware beproevingen opgelegd?

De één vervolgde hem en wilde hem doden; de ander pleegde verraad en de derde vloekte hem.

Wel daar zijn de schoonste Psalmen uit geboren. Want de drukking der melk brengt boter voort en de drukking der neus brengt bloed voort. Die Psalmen zijn een troost geweest voor de kerk, door alle eeuwen heen. Is het niet bewezen in de tijden der vervolging, dat de Godzaligen, die op de brandstapels gebracht werden, ook vervloekt geworden zijn door de paus en zijn aanhang. Dan zijn ze niet alleen de voetstappen van de Psalmddichter gevolgd, maar ook van de Koning van de Kerk. Laat het ons dan niet verdrieten, wanneer we soms in drukwegen komen, het geeft niet in welke. Laten we ons onderzoeken. Nu gaat het er niet over of we altijd in de wolken zitten, maar het kan ook wel eens zijn dat we in de kolken zitten. Daar zegt de dichter van:

*'k Zucht daar kolk en afgrond loeit.*

*Daar 't gedruis der waat'ren groeit.*

*Daar Uw golven, daar Uw baren.*

*Mijn benauwde ziel vervaren.*

Mijn hoorders, we moeten er maar rekening mee houden, dat we wel eens een tijd tegemoet kunnen gaan, dat de godsdienst het meest verbeterd raakt op de Godsvrucht, en dat nog wel met de naam van de Heere op de lippen. We vinden in deze 69e Psalm dat de dichter klaagt en dat hij zijn hart openlegt voor God.

Dat heeft Christus ook ervaren. Die zondeloze Christus, Hij Die geen kwaad gedaan heeft, is onschuldig veroordeeld en gehaat geworden. David heeft voor zijn volk gestreden, zodanig dat het bloed van zijn vijanden aan zijn zwaard kleefde om ze te verlossen. Die David wordt hier gehaat, hij wordt een banneling, een verschoppeling en een zwerveling. Maar God stond voor hem in. Het is met Absalom en Achitofel niet zo best afgelopen.

Wij vragen een wijle uw aandacht voor het u zo-even voorgelezen 18e hoofdstuk uit het Evangelie van Johannes en daarvan nader de verzen 28 t/m 32, waar Gods Woord aldus luidt:

***'Zij dan leidden Jezus van Kájafas in het rechthuis. En het was 's morgens vroeg en zij gingen niet in het rechthuis, opdat zij niet verontreinigd zouden worden, maar opdat zij het pascha eten mochten. Pilatus dan ging tot hen uit en zeide: Wat beschuldiging brengt gij tegen deze Mens? Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien Deze geen kwaaddoener ware, zo zouden wij Hem u niet overgeleverd hebben. Pilatus dan zeide tot hen: Neemt gij Hem en oordeelt Hem naar uw wet. De Joden dan zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand te doden. Opdat het woord van Jezus vervuld werd, dat Hij gezegd had, betekende hoedanigen dood Hij sterven zou.'***

Wij wensen uw aandacht te bepalen bij:

1e dat Christus veroordeeld is door de wereldlijke rechtbank

2e dat zich hier openbaart de huichelachtigheid van de Joden om niet in het rechthuis te gaan

3e staan we stil bij de beschuldiging

4e dat dit alles geschied moest naar het woord van Christus.

We zullen trachten met de hulp des Heeren tot enige lering en onderwijzing te spreken. Voor dat wij dat doen zingen we eerst van Psalm 35 de verzen 6 en 7.

Mijn hoorders,

De hemel moet wel verbaasd en ontzet geweest zijn en toch wat we hier vinden is alles in de baarmoeder van het Goddelijk raadsbesluit geweest. Want als we in het kort dit tekstgedeelte na zullen speuren en God heeft genade in ons verheerlijkt, dan kunnen we een weinig weten, dat het met geen mindere prijs, dat het met niets minder had gekund nl. dat er een onschuldige Jezus schuldig verklaard en veroordeeld is geworden! We zeiden de hemel moest wel vervuld zijn met ontzetting en de aarde moest wel op zijn grondvesten beven, wanneer we nagaan wat hier gebeurd is. Ten eerste dat Jezus door de kerkelijke rechtbank veroordeeld is geworden tot het doodvonnis. Maar ten andere heeft een kerk of een kerkelijke rechtbank geen recht om een doodvonnis uit te spreken. Maar wie hebben dat gedaan? Wel eerbiedwaardige godsdienstige mensen, hogepriesters, overpriesters en ouderlingen.

We vinden in onze tekstwoorden, dat ze Jezus leidden van Kájafas in het rechthuis en nog wel gebonden ook. We weten de historie, dat er bij Kájafas vele beschuldigers waren, maar ze konden niet één beschuldiging vaststellen, zodat Kájafas Hem een eed afvraagt, zeggende: *Ik zweer U bij de levende God, zijt Gij de Christus, de Zone Gods?* En Christus loochende het niet. Dan zegt Kájafas: *Hebt gij Zijn godslastering gehoord?* En het éénparig vonnis van het Sanhedrin was dan ook: *Hij is des doods schuldig.*

Ze hebben Hem bespot en geslagen. Ze zijn des morgens vroeg opgestaan en hebben weer beraadslaagd, welke dood Hij dan sterven moet. Wel de kruisdood! Ze wilden Hem de grootste schande aandoen en Hem de verschrikkelijke vloekdood laten sterven. Opdat Zijn gedachtenis van de aarde weggedaan zou worden. Dat was hun doel! Maar waarom? Om zich in hun eigengerechtigheid en hun werkheilige godsdienst te kunnen handhaven.

Wat waren ze toch vroom! Men zou zeggen de godzaligheid droop er vanaf. Want ze handelden toch overeenkomstig de wet van Mozes. We vinden van Stefanus dat ze hem stenigden, maar daar hadden ze Christus niet voor over. Hij moest de schandelijkste, de smadelijkste en de verachtelijkste vloekdood sterven. Opdat Zijn naam van de aarde weggevaagd zou worden! Ze openbaarden hun vijandschap tegen de leer van genade door recht. Ze dachten met hun werkheiligheid, eigengerechtigheid zichzelf te handhaven. Vandaaruit waren ze des 's morgens vroeg op. Ze waren onder het mom van godzaligheid, grijpende wolven en brullende leeuwen. Er woonde een vreselijke haat in hun hart. Wat kan er toch onder het masker van vermeende vroomheid wonen!

De overpriesters en schriftgeleerden en de ouderlingen gingen zelf mee naar Pilatus. En zo was dus de kerkregering, voordat de schare op straat zou zijn, vroeg op omdat ze wellicht bevreesd en bang waren. Het was immers de voorbereiding van het pascha. De stad was vervuld met vreemdelingen en ze zouden aanleiding kunnen geven voor oproer, om Hem nog uit hun handen te halen. Ze zijn zelf meegegaan en hebben Hem gebonden meegevoerd. Als we eens even indenken; Christus gebonden d.w.z. als een goddeloos monster werd Hij door de straten van Jeruzalem gesleept. Hij de Schepper van hemel en aarde, Die met de Vader waarachtig en eeuwig God is, door de stad gesleept en naar de aardse rechter gebracht. Door grijpende wolven en verscheurende dieren, welke zich vermommen achter het beeld van godzaligheid!

O, mijn hoorders, hier vinden we weer de diepte van een mens in z'n verdorvenheid. De diepte van een mens z'n val is niet te bepalen. Och, wat is de kroon van ons hoofd gevallen en wat zijn we diep gezonken. God moet door Zijn Geest ons eerlijk en

oprecht maken voor Zijn heilig aangezicht, zodat we er iets van gaan leren hoe diep we gevallen zijn. Nee de diepte van onze val is niet te bepalen. We lezen dat ze Jezus des morgens vroeg leidden van Kájafas in het rechthuis. Het is door de eeuwen heen bewezen dat men er zijn nachtrust voor over heeft. Ze hebben Hem in de nacht gevangen genomen. Hem des nachts veroordeeld en 's morgens vroeg naar het rechthuis gebracht. Gebonden gaat de Man van smarten door Jeruzalem. Welke bespottung, welke schimpwoorden, welk een verachting, welk een vertreding en dat voor de eeuwige Zone Gods.

Ik leg hier weer de nadruk op, dat dit alles geweest is in de baarmoeder van Gods eeuwig welbehagen. En waarom? Omdat het met niet minder had gekund. We zongen straks, wat de dichter zegt: *Ik moet voor voldoening zorgen*. Er moest voldaan worden aan het heilig recht van God. Daar leggen we nu even de nadruk op. Want als het met minder had gekund, had Christus hen allen in een ogenblik tijds kunnen verteren. God had de aarde kunnen splijten om hen allen, gelijk Korach, Dathan en Abiram levend ter helle te doen varen. Nee, het lag in het eeuwig welbehagen verklaard, dat er voldaan moest worden. En als wij daar nu eens bij mogen behoren. Voor onze zonden is Christus gebracht van de kerkelijke naar de wereldlijke rechtbank. Hij moest in het gericht betrokken worden. Laat ons bedenken dat dit gebeurd is, omdat Gods recht voldoening eiste.

Helaas we gaan een tijd beleven, dat er juist over die Goddelijke gerechtigheid zo weinig meer gesproken wordt. Dat er algemeen een Jezus aangeboden wordt, die voldaan heeft, een Jezus aangenomen wordt, zonder kennis gekregen te hebben van de rechten en deugden Gods. Hier is een gebonden Christus. Wij zijn gebonden door de zonde en de duivel, gebonden onder de vloek der wet en als Christus dat nu niet voor ons weggedaan heeft, dat we dan eenmaal gebonden gesleept zullen worden naar de hel, als vrucht van onze zonden. Soms nog wel gebonden door eigengerechtigheid en werkheiligheid, om gebonden gesleept te worden naar de rechtbank en van de rechtbank verwezen te worden naar de eeuwige rampzaligheid. Christus heeft Zich laten binden, om gebondenen vrijheid uit te roepen.

Degenen die iets leren kennen van hun diepe val, die komen hier achter. Want mijn hoorders, al is het dat we ons vroom voor zouden doen, we zijn niet zo vroom. Die zijn eigen hart en zijn bestaan leert kennen voor het alwetend, alomtegenwoordig en alziend oog van God, die moet dit bekennen. Hier deden die mensen zich anders voor, als dat ze waren. Zou er één onder ons zijn die zijn hart bloot zou willen leggen? Wat speelt er zich soms niet af in het hart? O, laat ons toch bedenken, de diepe vernedering, die Christus Zich getroost heeft, om als een ter dood veroordeelde, als een godslasteraar, als een wetsschender, als een oproermaker, gesleept te worden door Jeruzalem.

Hij Die geen zonde gekend heeft, heeft in dit alles bewilligd! Ze konden geen beschuldiging tegen Hem inbrengen. De overpriesters en schriftgeleerden vreesden dat Hij nog los zou komen. Want dat was al eens meer gebeurd toen zij Hem wilden stenigen en Hij tussen hen door ging. Dus ze stelden nu alles in het werk. Hij mocht de dood niet ontvlieden en hun gerechtigheid, die een goddeloze was, moest gehandhaafd blijven. Ziet hier hoe Christus gekomen is om voor de goddelozen te sterven, maar niet voor deze eigengerechtigde mensen.

## ***2. We vinden, dat ze niet in het rechthuis gingen opdat ze niet verontreinigd zouden worden, opdat zij het pascha eten mochten.***

Merkt eens, ze komen wel tot het rechthuis van Pilatus, maar ze gaan niet naar binnen. Pilatus was immers een heiden en als ze één stap in het rechthuis zouden doen, zouden



ze onrein zijn en zouden ze het pascha niet kunnen eten. Dus dat waren mensen die rein waren in hun eigen ogen, maar nog nooit van hun drek gewassen waren. Zij meenden een weg te bewandelen, die recht scheen in hun eigen ogen, maar waarvan het einde is een weg des doods. Ziet eens hoe vroom ze zich voor doen. Maar ze werpen Christus als een stuk vuil in het rechthuis. Ze hadden in hun eigen ogen, reine handen, reine voeten, ze waren uitwendig rein, want het moest immers pascha worden en onreine mensen mogen toch niet van het paaslam eten?

Ach, ik kan geen woorden vinden om uit te drukken hoe diep dat de mens gevallen is, hoe arglistig en bedrieg'lijk zijn hart is, bewust of onbewust. Ach laten we toch niet schijnen te zijn, die we niet zijn, dat is huichelarij! We vinden hier een huicheltroep! Christus, Die goeddoende over de aarde ging, Die de ogen der blinden opende, Die stommen deed spreken, melaatsen reinigde, doden opwekte en hongerigen spijzigde, Die wordt hier door de godsdienst verworpen!

Let op wat de oorzaak is, nl. dat Hij door Zijn leven en door Zijn leer hun verrotte godsdienst aantastte. Daaruit ontstond de vijandschap. O, laat ons bedenken, dat er door alle eeuwen de vijandschap is geweest, tegen de waarachtige leer en het waarachtige leven. Die grond waarop ze hun zaligheid bouwden en meenden nog het eeuwige leven te verkrijgen, werd door de leer van Christus omvergeworpen. Dan kan het gebeuren, wanneer men hun eieren stuk drukt, dat er een adder uitbarst. Nu had Christus de eieren van hun godsdienst stuk gebroken. Hij had gezegd: 'Wee u gij schriftgeleerden, wee u gij farizeeën, gij geveinsden, want gij zijt de witgepleisterde graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinigheid'.

Ach bedenkt eens, wat er achter het mom van godzaligheid kan wonen. We hebben wel reden om met David te zeggen: 'Doorgrond me, en ken mijn hart en beproef me'.

Om ons hart voor God open te leggen, daar gaat het telkens om. Maar zij meenden het alleen maar te kunnen doen met hun uiterlijke wandel, zonder vernieuwing van het hart, zonder de wederbaring des Heiligen Geestes. Christus werd voor een oproermaker gehouden. Voor iemand, die de kerk bedierf en zo werd Hij naar het rechthuis gebracht. Ach bedenkt, wij hebben oproer gemaakt tegen God door onze zonden. Wij hebben het wettelijk gezag dat God over ons had, verbroken. Nu wordt Christus als een oproermaker voor de rechtbank gebracht. Er lag in hun hart geen kruimeltje liefde. O, bedenkt eens een godsdienst zonder liefde! Men waagt er alles aan, om zichzelf te handhaven. Ze gaan niet in het rechthuis, opdat ze niet verontreinigd zouden worden, maar opdat zij het pascha mochten eten. Pilatus had niet naar buiten hoeven te komen, want hij was immers rechter. Maar we lezen: Pilatus ging tot hen uit, en zei: 'Wat beschuldiging brengt gij tegen deze Mens?'

Christus die rein en zondeloos was, werpen ze in hun oog in een onrein huis. Ze brengen Hem zo voor Pilatus. In de grond verbergen ze hun haat tegen Rome en Pilatus. Want nu gaan ze bewijzen, dat ze onder het juk van Rome zitten. Want als u de geschiedenis van het Joodse volk nagaat, kunt u weten, dat ze eigenlijk niet onder een juk kunnen zijn. Er woont in dat volk een geest van vrijheid, dat zien we ook nu. Ze trotseren alles.

De geschiedenis vermeldt dat Pilatus niet zo wreed was als de andere landvoogden en rechters. Eén van de kerkvaders verhaalt, dat er een beeld van de keizer in Jeruzalem geplaatst zou worden. Daar waren ze zo verbitterd over, dat ze zeiden: 'We laten liever onze hals afsnijden dan dat dit beeld in Jeruzalem komt'.

Zó verbeterd waren ze! En veertig jaar later bij de verwoesting van Jeruzalem, hebben ze gestreden tot schier al hun bloed vergoten was alleen om zich te handhaven. Met

diezelfde verbeten vijandschap gaan ze naar Pilatus. De geschiedenis leert verder dat dit beeld geplaatst is in Jeruzalem. Maar Pilatus heeft om oproer in de stad te vermijden het beeld van Jeruzalem naar Caesarea gebracht.

Nu gaan ze Christus de grootste schande aandoen, om Hem door een heiden te laten veroordelen, zonder zich bewust te zijn, dat dit de weg was om de heidenen het Evangelie te verkondigen. De raad des Heeren zal immers bestaan. Wat gebeurde er? Wel dan komt Pilatus, die dat niet verplicht was, naar buiten! Ach wat heeft Jezus Zich niet getroost.

Mijn hoorders, heeft de Heere ooit genade bewezen en heeft Hij ooit een blik van Zijn lieve gunst gegeven, dan is het omdat Christus Zich hiervoor gegeven heeft. Hij moest voor voldoening zorgen. En nu om die voldoening te verwerven, heeft Hij Zich als een ellendige, geboeid in het rechthuis laten werpen en is overgenomen door heidense krijgsknechten. Daar staat de eeuwige Zone Gods, Die straks zal komen op de wolken des hemels maar dan niet gebonden.

Ach dan zullen alle schriftgeleerden, farizeeërs, hogepriesters en ouderlingen Hem zien. En wanneer het niet tot bekering heeft geleid, dan zal hun briesend hart eeuwig moeten haten, in eeuwige vijandschap. Hij staat daar voor een aardse en heidense rechter, voor een wreed mens.

Daar staat de Koning van de Kerk. Daar staat, als we Hem hebben leren kennen, onze Zaligmaker. Hebt u er wel eens het oog op gehad? Daar staat Hij beladen met de schuld van. Zijn Kerk. Daar staat Hij onder het oordeel, onder het rechterlijk vonnis. Er moest aan Gods recht voldaan worden. Ik leg er nog eens de nadruk op; laat u nooit misleiden, dat er buiten voldoening aan het recht van God, genade en zaligheid is.

### **3. Pilatus vraagt: 'Wat beschuldiging brengt gij tegen deze Mens?'**

Als rechter vraagt hij waartoe ze Hem bij hem brachten. We vinden nog niet, dat hij tot Jezus gesproken heeft, maar hij vraagt eerst de overpriesters en ouderlingen. Welke beschuldiging hebt u, welke zonde heeft Hij gedaan? Als ik als rechter een vonnis moet vellen, moet ik toch eerst weten wat voor kwaad Hij gedaan heeft? Wat lezen we dan?

Ze antwoordden en zeiden: *Indien Deze geen kwaaddoener ware, zo zouden we Hem u niet overgeleverd hebben.*

Zie eens, wij zijn kwaaddoeners geworden door onze val. Hier wordt de onschuldige Christus, als een kwaaddoener beschuldigd. Ze konden niet eens het kwaad noemen wat Hij gedaan zou hebben. Ze konden geen beschuldiging vinden.

Ach, als wij in het gericht zouden komen, dan hoeft u niet te vragen welke beschuldiging heeft U tegen ons? Want wij hebben niets dan schuld. En nu staat hier de onschuldige Christus. Hij wordt beschuldigd als een kwaaddoener. Waarom? Wel, mijn hoorders, om Borg en Middelaar te zijn voor kwaaddoeners. Het is een opmerkelijke zaak, als Hij naar Golgótha gaat om gekruisigd te worden, staat er zo: En met Hem werden twee kwaaddoeners gekruisigd. Die hadden niet alleen 's lands wetten overtreden, maar ze waren zelfs moordenaars.

En nu hier de beschuldiging: *Indien Deze geen kwaaddoener ware, zo zouden wij Hem u niet overgeleverd hebben.* Ze willen zeggen: Wat denkt u wel van ons, u weet toch dat wij godzalige mensen zijn. U ziet toch dat wij overpriesters en schriftgeleerden zijn! Hoe kunt u denken dat wij dat zo maar gedaan hebben? Ziet hier de vuilheid van des mensen hart. Ik zou u de vraag willen doen: zijn we daar ooit wel eens aan ontdekt geworden? Want wij kunnen die hogepriester, die overpriesters en die ouderlingen wel beschuldigen, maar ach, als we ooit onszelf leren kennen door Geesteslicht, dan leren

we onszelf te beschuldigen!

Daar staat nu Christus, plaatsbekledend in mijn plaats, als een kwaaddoener. Daar zegt David van:

*'Ik heb gedaan wat kwaad is in Uw oog.*

*Dies ben ik Heer' Uw gramschap dubbel waardig'.*

Nu zeggen ze vroomweg tegen Pilatus: Waar houdt u ons voor, wat denkt u wel van ons? Denkt u dat wij zo lichtvaardig handelen? Ze wisten wel dat ze bij Pilatus niet met hun godsdienst behoeften te komen. Pilatus was ten eerste een heiden, en ten tweede was hun godsdienst voor hem van geen belang. Ze komen dan ook niet bij hem met de beschuldiging dat Hij een Godslasteraar was.

Maar zo Hij geen kwaaddoener ware, zo zouden we u Hem niet overgeleverd hebben. Ziet hier de diepe gronden van het arglistig hart. Ach, als wij eens zo beschuldigd zouden worden, hoe zouden we dat opnemen? Jezus werd beschuldigd en Hij getroostte het Zich. Net als David, die zei: 'De Heere heeft gezegd, vloek David'.

Hier vinden we een zwijgende Christus onder al de beschuldigingen. We zien in het vervolg van de historie, dat Pilatus Hem onschuldig verklaart en met hun godsdienst wilde hij niet delen. Hij zegt: Oordeelt Hem maar naar jullie godsdienst.

We vinden hier ook de slappe houding van Pilatus, want de Joden zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand te doden. Wat was nu eigenlijk hun doel? Ze gingen tegen hun consciëntie in, het gezag van de keizer huldigen. Om nu onder dat gezag vandaan te komen, daar hebben ze zich veertig jaar later voor dood gevochten. Ziet hier weer de arglistigheid van des mensen hart.

Maar ten andere, ziet hier mijn hoorders, de Borgtocht van Christus. Ach ik zei straks, en ik herhaal het nog eens: Dit geschiedde nu naar het eeuwig raadsbesluit Gods. Dit geschiedde overeenkomstig de Raad des Vredes. Dit geschiedde, doordat Christus in de stilte der eeuwigheid al gezegd heeft: 'Ik kom o God om Uwe wil te doen'.

We vinden hier en daar leg ik even de nadruk op, dat God niet licht handelt met de zonden. Wij kunnen soms lichtvaardig over de zonden praten en ze nog goedpraten ook. Maar God wil ze niet vergeven en verzoenen en Hij wil er ons niet van verlossen, al schreiden we Methusalems jaren en waren we vroom en godsdienstig, het is alleen door voldoening dat er van verzoening sprake kan zijn. En nu lag er in het hart van God, dat het op deze wijze moest geschieden en dat Christus straks aan het vloekhout der schande moest hangen.

Ach, heeft God u genade bewezen? Dan moesten we wel in de ootmoed en in de verootmoediging verkeren voor Gods aangezicht en uitroepen: *Heeft U Uw Zoon voor mij in het rechthuis geworpen als een kwaaddoener, om, als ik in het gericht kom, vrijgesproken te worden? Heeft U Hem laten veroordelen door de godsdienst, opdat ik zou worden verlost van al mijn eigengerechte en eigenwillige godsdienst?*

Want al onze vleeselijke godsdienst die we hebben, is een verwerpen van Christus, als we daar nog onze grond en zaligheid op bouwen. Maar alleen dat enig Offerlam is de ware grond!

#### ***4. En tot slot: Het woord van Jezus werd vervuld, dat Hij gezegd had, betekende, hoedanige dood Hij sterven zou.***

Christus had het tot tweemaal toe tegen Zijn discipelen gezegd, dat Hij lijden en sterven moest. Met minder is Zijn Vader niet bevredigd, met minder kan Hij u van uw zonden niet verlossen, met minder kunt gij niet gezaligd worden.

De discipelen verstonden het toen nog niet. Maar hier openbaart zich weer: *Sion zal door recht verlost worden.*

Met een enkel woord willen we besluiten.  
Zingen we vooraf van Psalm 119 het 42e vers.

### TOEPASSING

Mijn medereisgenoten op weg naar de eeuwigheid. Wat kan er toch achter onze jas en onze mantel schuilen? Laten wij ons hart eens. nagaan. Och, als wij bidden, waar is dan soms ons hart en waar zijn onze gedachten? Ook, als wij hier zitten onder Gods Woord. Waar zijn we dan soms met onze gedachten? Waar gaan onze ogen heen, wat zijn de overleggingen van ons hart? Wij hebben toch allen een kostelijke ziel voor de eeuwigheid.

Het zou zelfs kunnen zijn, dat er zijn die zeggen, die man spreekt zeker met bedoelingen. Dan zou ik huichelen als ik met bedoelingen sprak op de één of ander. Men kan bidden en in het gebed nog met bedoelingen spreken. Mijn hoorders, dan is ons hart anders dan dat we met onze mond spreken. O, laten we toch acht geven op ons hart.

Wie ooit enige Godskennis verkregen heeft en enige zelfkennis uit de kennis Gods, die wordt bang van zichzelf. Die schreeuwen het met David bij tijden uit:

*Weer snood bedrog o Heer' van mijn gemoed,  
Laat Uw gena mij Uwe wetten leren.  
Ik kies de weg der waarheid voor mijn voet.  
Om mij van 't pad der zonden af te keren.*

Ach, wie ooit zijn eigen hart leert kennen, kan niet één steen werpen op die overpriesters en schriftgeleerden. Want wie ooit zijn hart heeft leren kennen, bij het licht van Gods Woord, die moet bekennen dat het mijn zonden, mijn huichelachtigheid, mijn af- en omzwerven is en mijn oproermaken. Ik ben die godslasteraar, ik heb God naar kroon en troon gestoken, ik ben nog nooit oprecht voor God geweest. Dan kan de Man van smarten, de Persoon des Middelaars, u leren verstaan, dat Hij plaats- bekleedend voor ons in het gericht geweest is. Om ons van de banden der zonde, van de banden der huichelarij en bedrieglijkheid, van de banden des duivels, die zich voordoet als een engel des lichts, te verlossen.

Om met David mee te mogen doen: Doorgrond mij, en ken mijn hart o Heere, want ik ken mijn hart niet. *En beproef me Heere en als er een schadelijke weg is, leidt mij dan op de eeuwige weg.* Breng mij bij Uw Zoon, doe mij zien op Uw Zoon.

Want in het geloofsgezicht op Christus zijn we eerlijk en oprecht. In welk opzicht oprecht? Petrus kende zijn eigen hart ook niet. Hij verloochende Christus met vloeken en zweren en zei: 'Ik ken Hem niet'.

Nu lag hij gelukkig onder de voorbidding van Christus en Deze kende het hart van Petrus en nu moest hij er zelf ook wat van leren. En als we nu zelf wat gaan leren kennen van ons hart, dan zal Christus gaan rijzen. Dan zal de hoogmoed een doodsteek krijgen, waarvan de dichter zegt:

*Weerhoudt o Heer' Uw knecht.  
Dat hij zijn hart niet hecht.  
Aan dwaze hovaardij.*

Dan zal de hoogmoed van eigengerechtigheid en van eigenwillige godsdienst een doodsteek krijgen. Dan zijn ze nog niet dood, maar dan krijgt men een stervend leven, opdat men Christus zou huldigen, Die Zich zo diep vernederd heeft om ons te redden en te zaligen. Ach als we ons zodanig niet leren kennen, houden we het masker op, gebonden in de zonde. Het wordt straks oordeelsdag, gerichtsdag, wat zal het dan

wezen!

Als we nooit eens ontdekt geworden zijn aan de diepe valse grond van ons bestaan in ons verbondshoofd Adam en we hebben Christus niet leren kennen, dan zullen de rollen omkeren: Werd Christus hier beschuldigd een kwaaddoener te zijn, dan zullen wij in het gericht als kwaaddoeners beschuldigd worden.

Om gebonden te worden in de vierschare Gods. Wat zal dát wezen! Dan zal het eeuwige vonnis vallen, het vloekvonnis, om eeuwig gebonden te worden, om eeuwig te betreuren dat we nooit eens één keer oprecht geweest zijn en we in eeuwigheid niet meer oprecht kunnen worden.

O, de Heere binde de ernst daarvan op onze zielen, opdat we eerlijk makende genade zouden verkrijgen. Om eenmaal voor Gods aangezicht te mogen verschijnen, alleen op grond van het voldoende bloed des verbonds. Alleen op grond van Zijn gezegende arbeid. Om dan eeuwig verlost te worden van onszelf en van alles wat we nog van Adam bij ons hebben. Om dan het eeuwige leven te gaan genieten en in en door Christus de eeuwige vrede te mogen smaken.

Wanneer de laatste rechtbank opgericht zal worden, om dan te horen: Komt in, gij gezegenden Mijns Vaders en beërft het koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld. Amen.

## 5. 'Ziet, de Mens'

Zingen: Psalm 14:2 en 3

Lezen: Johannes 19:1 t/m 16

Zingen: Psalm 89:17 en 18

Zingen: Psalm 22:12

Zingen: Psalm 99:8

Mijn hoorders,

Ter inleiding even een kort woord. We zijn zo-even begonnen met het zingen uit de 14e Psalm: *De Heere heeft uit de hemel neergezien op de mensenkinderen, om te zien of iemand verstandig ware die God zoekt*. Toen heeft Hij gezien dat ze allen zijn afgeweken, tezamen zijn zij stinkende geworden, er is niemand die goed doet, ook niet één.

Hier hebben we ons beeld. Een andere zaak is het, of we het wel eens hebben ervaren. Het is alsof God, gelijk een rechter, een onderzoek instelt naar de schuldige. Want Hij is het Die het recht verdedigt. De Heere heeft neergezien op het ganse Adamsgeslacht. Daar behoren ik en gij toe van de eerste tot de laatste, van de kleinste tot de grootste. Het wil niet zeggen, dat God niet alwetend is, maar Hij doet hier een uitspraak over wat wij geworden zijn, door onze diepe val. En die nu genade heeft leren kennen zal ook leren bekennen dat dit van hem waar is. Of er iemand is die God zoekt; daar let de Heere op!

Kom laten we de hand eens in eigen boezem steken en laten we eens even overdenken of er wel iemand is die God zoekt. Hij zegt niet: 'Er zijn wel zoekende en veranderde mensen, er zijn wel mensen, die naar God vragen'.

Nee, Hij zegt: 'ze zijn allen afgeweken'. In ons verbondshoofd Adam zijn we allen van God afgefallen, afgeweken. Wat wil dat zeggen, afwijken? Wel, we hebben God losgelaten om nooit meer terug te keren. Dat is aan mijn en aan uw adres. Een volk dat zich altoos afkeert, met een altoos durende afkering. Maar hebben we dat wel eens thuis gekregen. Is deze tekst wel eens naar binnen geslagen?

Hij zegt er nog wat bij: 'Ze zijn stinkende geworden'. Maar dat is toch een verschrikkelijk woord. Allen afgeweken en allen stinkende geworden! Dat zeg ik niet, dat zegt Gods Woord, dat we stinkende zijn geworden. Dat God van de hemel niets anders ziet als afwijken en niets anders merkt dan de stank van de zonde. Hebben we het straks met aandacht gezongen? Hij zegt er nog bij: 'Er is niemand die goed doet, ook niet één'.

Ach mijn hoorders, dat is een doodsteek voor onze verdoemelijke hoogmoed. Hier is de mens, de gevallen mens, de stinkende mens, de verloren mens. We leggen hier even de nadruk op, om te bewijzen, dat herstel van 's mensen kant voor eeuwig onmogelijk is. Zelfs onze beste werken in ons eigen oog bezien, zijn nog verdoemelijk voor God. Hij kan van ons niets gebruiken.

Ja, het is wel erg om het te zeggen, maar als we niet wederomgeboren en vernieuwd zijn, is het beste dat van ons komt maar een stank in de neusgaten Gods. Dat wordt wat om dat te aanvaarden. God zag dat er niemand naar Hem vroeg, zelfs niet tot één toe. Daarom heeft God Zelf nu een weg uitgedacht, om door Zijn eeuwige Geest zondaren te wederbaren en daar heeft Hij Zijn Zoon voor gegeven, omdat het van 's mensen kant voor eeuwig afgedaan was. Er schiet dan ook nooit enige eer voor een mens over. Eerloze zondaren zijn we geworden. Als we dan ooit zalig mogen worden, dan zal het er van gelden: *Niet ons o Heer', niet ons, Uw Naam zij alle eer en roem gegeven*.

En toch, die ooit zalig mogen worden, die leren deze waarheid bevindelijk kennen. Weet u waarom? Om het buiten hope te stellen, dat er van onze kant geen verwachting is. Ach, als we er hier iets van zouden leren, verlicht door de Heilige Geest en we krijgen eens te kennen, dat onze val zodanig is, in ons verbondshoofd Adam, zo diep gevallen, dat God van mij en van u niets kan gebruiken. En toch is er een volk dat zalig wordt. En toch is er een volk dat God gaat zoeken. En toch is er een volk waar het van geldt, dat het gebed de ademtocht hunner ziel is. En toch is er een volk, dat met God weer verenigd wordt. Maar hoe en op welke wijze?

Daar vragen wij uw aandacht voor, naar aanleiding van het u zo-even voorgelezen 19e hoofdstuk uit het Evangelie van Johannes en daarvan nader het vijfde vers waar Gods Woord aldus luidt:

***'Jezus dan kwam uit, dragende de doornenkroon en het purperen kleed. En Pilatus zeide tot hen: 'Ziet, de Mens.'***

We vinden hier Christus voor de rechtbank en dat Pilatus probeert Hem los te laten. We vinden hier:

1e de geseling,

2e de uitbrenging tot het volk en

3e hoe Pilatus Christus noemt: 'Ziet, de Mens'.

We zullen trachten met de hulp des Heeren tot enige lering en onderwijzing te spreken.

Vooraf zingen wij Psalm 89:17 en 18.

Mijn hoorders,

Wij zoeken uw aandacht te bepalen bij een schouwspel waaronder uw hart wel verbroken moest worden. Een schouwspel, dat plaats had op Gabbatha. Toen Pilatus Bar-abbas wilde loslaten en hij Christus nog zocht te bevrijden van de wraak der Joden, liet hij Hem geselen. Nu was het de gewoonte onder de Joden, dat wanneer iemand gegeseld werd, hij geslagen werd met negenendertig slagen, dat is veertig min één.

Dat was de lijfstraf onder de Joden, op Gods bevel. Maar onder de Romeinse keizers was dat anders. Die straffen waren wreder en smartelijker. Daar was geen wet omtrent het aantal slagen waarmee men gegeseld werd. Men werd aan een paal gebonden. Handen en voeten werden saamgebonden, zodat men zich niet bewegen kon. De bovenkleding werd uitgetrokken en zo werd men gegeseld. Aan die gesel zaten stukjes steen of haakjes en hiermee is Christus gegeseld, echter niet zoals het onder de Joden gebeurde.

We lezen dat de ganse bende, wellicht uit Romeinse soldaten bestaande, tezamen gekomen waren, om met Christus de spot te drijven. Hij, Die als waarachtig mens, maar ook als waarachtig God veroordeeld is geworden tot de vervloekte kruisdood, moest dit alles ondergaan! Maar Pilatus, om zijn consciëntie te bevredigen liet Hem eerst geselen, om Hem dan als een spotbeeld te laten zien, om zodoende de Joden te bewegen tot medelijden. Pilatus heeft Christus aldus prijsgegeven aan de haat van die bloeddorstige honden. Hij, de Schepper van het heelal, Die onze menselijke natuur heeft aangenomen, werd overgegeven! Wiens hart zou hier niet bewogen worden en als we er over spreken zouden de tranen wel kunnen vloeien, want dit alles was een vrucht van onze zonden.

Hij is gezeseld, ze hebben Hem met vermaak geslagen en volgens Ambrosius niet met veertig min één, maar wel met honderd slagen, zodat Hij verwond geworden is uit wel duizend wonden. Een bloedende Christus en een bloedende Zaligmaker. Wie zou bij dit schouwspel niet bewogen worden, dat Christus als de eeuwige Zone Gods in Zijn menselijke natuur, zo wreed, zo hard, zo bloeddorstig behandeld werd en dit ook nog gedaan werd met vermaak!

En alsof dit nog niet genoeg was, dat ze Hem gezeseld hebben, hebben ze Hem ook nog een doornenkroon gemaakt.

Ziet hier de diepte van des mensen val en zijn verderf. Ze hebben die doornenkroon op Zijn hoofd gezet, zodat Hij niet alleen bloedde uit Zijn lichaam, maar ook uit Zijn hoofd. Dat was nog niet genoeg. Ze deden Hem ook een purperen kleed, een spotkleed aan, over Zijn bloedende wonden. Ach we moeten hier bewaard worden voor gemoedelijkheid, want het ging nog verder.

Ze gaven Hem ook nog een rietstok in Zijn hand. En daar staat nu de Zone Gods, onder het aangezicht Zijns Vaders, als een spot. Daar staat Hij, gezeseld, met een doornenkroon op Zijn hoofd en een rietstok in Zijn hand. We zouden zeggen: o God dat de aarde niet splitst, dat er geen vuur van de hemel daalt om dat goddeloze muitgespan te verbranden en te verteren.

Nee, het was nog niet genoeg. Om hun lusten te botvieren op de Zone Gods, namen ze tot hun vermaak de rietstok uit Zijn hand en sloegen Hem daarmee op Zijn hoofd, zodat de doornen diep in Zijn hoofd inzonden. Als God aan u ooit genade geschonken heeft, bedenkt dan eens, wat het Hem, die eeuwige Christus, gekost heeft.

## ***2. Wat doet Pilatus verder?***

Die brengt Hem naar buiten, zichtbaar voor die duizendkoppige menigte, welke wacht op de volvoering en uitvoering van het vreselijke vonnis. Dan zegt Pilatus: 'Ziet, de Mens'. O, mijn hoorders, hebben we Christus zo wel eens aanschouwd? *Ziet, de Mens?*

Dan ga ik een ogenblik uw aandacht bepalen bij de staat der rechtheid. Toen God de mens schiep in het paradijs, kroonde Hij hem met eer en heerlijkheid. Hij omhing hem met het schone beeld Gods, het beeld der Goddelijke liefde. Hij gaf hem een staf om te regeren, een staf in zijn hand om over alles te heersen. Hij genoot daar de liefde en de gemeenschap Gods. Bedenkt eens, zo was Adam in de staat der rechtheid, waarvan God sprak, dat Hij het alles gemaakt had en zie het was zeer goed. Maar wat is er gebeurd? Door de zondeval is Adam zijn kroon verloren, zijn heerlijkheid verloren. Door de zondeval is hij het heerlijke beeld Gods kwijtgeraakt. Door de zondeval is hij ook zijn staf kwijtgeraakt, d.w.z. zijn regering en is hij een slaaf van de duivel en een slaaf van de hel geworden.

Ziet mijn hoorders, daar stond Adam, daar stond de mens in het paradijs in zijn schande voor het aangezicht Gods. We zongen straks: God Die het recht verdedigt, zag of er iemand was, die naar Hem zocht. God zocht Adam. Nee, Adam zocht niet naar God, hij vroeg niet naar God, hij was stinkende geworden. Het vergif van de duivel had hij ingezogen, hij had zichzelf verwoest naar lichaam en ziel beide. De schrikkelijke dood, aan de vloekdood was hij onderworpen. Ziet daar is Adam en daar zijn wij van afkomstig.

Nu lezen we dat God Adam opzocht. Adam had nooit meer naar God gezocht. Hoe vond Hij Adam? Als niet meer iets goedgevoelende, als stinkende geworden, als een misdadiger. *Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is, in het boek der wet, om dat te doen.* De aarde zij om uwentwil vervloekt. Hij zal u doornen en distelen voortbrengen en met smart zult gij daarvan eten. Zijn verstand is



verduisterd geworden en zijn consciëntie beschuldigde hem. Met angst en vrees is hij vervuld omdat het vonnis over hem voltrokken moest worden. De geestelijke dood trad in, in het besef dat de tijdelijke dood zijn werk zou doen en ook dat hij de eeuwige dood moest aandoen onder de geselslagen van de duivel, zodat de doornen der zonden eeuwig aan zijn consciëntie zouden knagen en dat hij hulpeloos zou wegzinken in de eeuwige rampzaligheid. Mijn hoorders, dat is nu mijn en uw beeld geworden. Deze boodschap is aan mijn en aan uw adres.

Ach, pronkt uzelf maar niet op, met te menen dat we nog iets goeds hebben. Nee, het openbaart zich in ons ganse leven, onrust in het leven, onrust in de gezinnen, onrust in de consciëntie, doodsb bedreigingen, allerlei ellende. De aarde ligt te waggelen onder de vloek. Ziet eens wat een pijn en smart, doornen in het vlees, doornen in het gezin, wat een ellende!

En ook niet alleen, waaraan we hier onderworpen zijn. Maar dat we het straks voor God moeten afleggen, hoeveel smart we hier ook gehad hebben. En als we hier niet wederomgeboren worden, dat het dan geldende is, dat we een stank en een walg voor Hem zullen zijn en Hij ons voor eeuwig weg zal moeten doen, krachtens Zijn Goddelijke rechtvaardigheid. Ach bedenkt het eens in ernst, dat is de staat van een mens. Hoe zal zulk een mens nu weer hersteld worden? Hoe zal hij weer ontslagen worden van de vloek der wet en van de toorn Gods? Wanneer God Adam met vellen gekleed heeft, zegt Hij: Ziet de mens is gelijk Onzer één. Adam meende als God te zijn en zelf het koninkrijk in handen te nemen, zelf te regeren, zich los gemaakt hebbende van God. Dat is ook aan mijn en aan uw adres. Of dat we hier ooit iets van geleerd hebben is een tweede zaak. Ach, dan wilt u misschien nog niet zo laag neergezet wezen. Dan wilt u misschien nog niet als een verworpen zilver, als een smakeloos zout, als een stinkend schepsel aangemerkt worden.

Waarvan we lezen: Zijn stank gaat op en zijn vuiligheid gaat op. *Ziet de mens is geworden als Onzer één.*

Maar bedenkt nu eens, wanneer wij hier een blik slaan op, 'Ziet, de Mens', wat krijgt het geloofsoog dan te zien? Van het natuurlijk oog geldt: als wij Hem aanzagen zo was er geen gedaante, noch heerlijkheid aan Hem dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht. Dat geldt vandaag nog. Heeft die bloedende en lijdende Borg, die gekruiste Christus, wel eens ooit waarde voor ons gekregen? Hij krijgt nooit waarde voor ons, als we niet hebben leren kennen onze totale doodstaat, onze verloren staat. Och men denkt soms wel eens nederig te zijn en intussen stinkt men van hoogmoed, Want dit is ons aangeboren, we zijn immers opstandelingen tegen God. Als we nu nog nooit waarachtig door God de Heilige Geest vernederd en vertederd werden, hoe vroom we ons ook zouden voordoen en hoe rechtzinnig onze belijdenis ook is, we moeten er rekening mee houden, dat we zo bij God bekend staan. Want dan is al onze godsdienst maar een stank in de neusgaten Gods. Dat leert nu de kerk Gods voor eigen hart en leven kennen. Die krijgen zichzelf in het licht van Gods Geest geheel af te keuren.

David zegt in het laatste vers: 'Och, dat Israëls verlossing uit Sion kwam'. Dus die had het over de verlossing uit Sion.

Die Hem nu leren kennen, die zien Hem hier staan, plaatsbekledend. Wij zijn ontkroonde, naakte en in onszelf vervloekte en verdoemelijke zondaren geworden. Afgekeurd voor alle diensten. Nergens meer geschikt voor, dan voor de hel. Dat is het hoogste cijfer we kunnen halen.

**3. Maar merkt nu eens op als we die gezegende Middelaar hier zien staan; die**

plaatsbekledende Borg, gekroond met een doornenkroon, gegeseld en met een spotkleed omhangen, en als Pilatus zegt: 'Ziet, de Mens', dan staat Hij daar beladen met de zonden van Zijn volk en met de schuld van Zijn Kerk.

Als we Hem dan krijgen te zien door het oog des geloofs, weet u wat we dan aan die doornenkroon zien hangen? De gouden paar'len van Zijn zoen- en kruisverdienste. Weet u wat u dan ziet aan het bloed dat uit Zijn wonden komt? Het verzoenend, verlossend en reinigend bloed. Weet u wat u dan ziet in die spotstaf in Zijn rechterhand?

Dat Hij als Koning, heersen en regeren zal tot in eeuwigheid. Dan ziet u in dat spotkleed dat Hij verworven heeft, de klederen der gerechtigheid en de mantel des heils. Dat Hij daar voor ons plaatsbekledend gestaan heeft, als met schuld en schande beladen. Hetgeen allereerst teweeg zal brengen, dat we diep gaan bukken voor die Volzalige Majesteit in berouw en smart over de zonden. Dat wij door onze zonden, Hem dat lijden berokkend hebben!

Ach mijn hoorders, ontroering kan zich van ons meester maken, bij de gedachte wie Hij was. Als u er over moet, mag, wil en kan denken, dan staan daar mijn zonden, dan staat daar mijn Middelaar. 'Ziet, de Mens'. Maar achter Zijn mensheid ligt Zijn godheid verborgen. Ziet daar God. Want er was niet een mens en een God. Maar daar stond de Godmens. De Zone Gods, maar tevens ook de Zoon des mensen. Hij stond daar in Zijn menselijke natuur, als een spotbeeld. We zouden zeggen: Het is genoeg, Hij heeft Zijn straf gehad. Nee, ook daarin heeft Pilatus zich vergist, hij dacht, dat de Joden Hem uit medelijden nu wel los zouden laten. Ook daarin heeft hij zijn zonden nog zwaarder gemaakt, in plaats dat hij recht sprak. Hij heeft zich nog dieper in het verderf gestort. Maar Christus stond daar onderwijl als Borg en Middelaar. Zou dit geen aanleiding moeten zijn, dat we ons diep zouden vernederen voor het heilig aangezicht Gods? Bedenkt, hoe diep, diep, diep, zich Christus hier vernederd heeft. Moet dan alle hovaardij voor God geen gruwel zijn?

Ach heeft Christus Zich zo diep vernederd en als wij er iets van gaan verstaan, dan heeft Hij dat gedaan voor mijn zonden! Ik zie daar Christus geslagen met geselslagen om mij te verlossen van de eeuwige geselslagen van de Goddelijke toorn en gramschap, van de duivel en van al de geesten uit de afgrond, om mij te ontslaan van de vloek der wet.

Wat vinden we hier van Christus? Wanneer ze Hem gegeseld hebben en als met beulshanden gebeukt hebben, heeft Hij niet gezegd: vervloekt en verdoemd zult gij worden. Nee, 'Ziet, de Mens', in Zijn onuitsprekelijke liefde. Ach, ik kan geen woorden vinden om deze stof recht te behandelen. Hoe zal ik uit kunnen spreken, wat er omgegaan is in het hart van die Middelaar.

Ten eerste was er de liefde tot de deugden Gods, Zijns Vaders. Want bedenkt eens, dat God sprak: Zwaard ontwaak tegen Mijnen Herder! Met eerbied gesproken had God er een welgevallen in, dat Christus Zich zodanig gegeven heeft, om aan het rantsoen, om aan Gods recht en aan Gods deugden te voldoen. Kunt u nu begrijpen, dat we als in brand gestoken worden, als er gesproken wordt alsof er aan Gods deugden en aan Gods recht niet voldaan moet worden!

Kunt u begrijpen dat we liever een heilige oorlog hebben dan een valse vrede, wanneer men denkt buiten het recht om zalig te worden en dat er buiten de voldoening aan Gods recht geen zaligheid is. Hij Die in de hemel woont, liet dit alles toe.

We lezen in Jesaja 53: *Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen*. Ach wat moet de liefde van God wel niet wezen, wat moet Zijn hart wel niet brandende zijn van liefde,

hoewel Hij ons met één klap zou kunnen verdoemen. Daar Hij van ons niets krijgt, dan de stank van onze stinkende zonden. Van ons, die naar Hem niet vraagden, Hem niet zochten, maar niettegenstaande, die Hij daartoe verordineerd heeft, toch wilde bezitten, ja voor eeuwig wilde bezitten. Hij wierp daartoe Zijn Zoon als uit Zijn schoot in de helse smarten. Wie moet dan toch God wel zijn?

Ik kan u dat nooit verklaren. Hij Die er ook aanschouwer van was, maar dat niet alleen, maar dat dit lijden al van eeuwigheid in Zijn besluit lag: Dat Zijn enige geliefde Schootzoon, een spotbeeld zou zijn voor de hel, en voor de ganse wereld. En toch Gode welbehaaglijk. Zo kwam God af te rekenen met de schuld van Zijn volk. Moet dit ons niet ten diepste vernederen? Ach het gaat niet over bekeerde mensen, die bijvoorbeeld wel recht hebben op het Avondmaal, nee het gaat over mensen die hun rechteloosheid leren kennen! Want ieder Avondmaal predikt ons de gegeselde, de bespote, de gekruiste en gestorven Christus en dat Hij zich overgaf in de dood. O, Gode geve dat we vernederd en vertederd mochten worden.

Maar ook anderszins, als we hier even stilstaan bij de liefde Gods en als u ooit een blik mag slaan in het liefdehart van God, vindt u daar een oceaan van liefde, waar de hoogte, de diepte, de breedte en de lengte niet van te bepalen is, ze is eeuwig! Om nu Zijn Kerk te bezitten, en ze tot Zijn eigendom te maken, gaf Hij Zijn lief kind Jezus over in de dood, Die in de stilte der eeuwigheid spelende was in de wereld Zijns aardrijks.

Maar Hij zegt tot Zijn Vader: 'Ik kom o God om Uwe wil te doen'. Wat eist U van Mij? Dan eis Ik Mijn Zoon, dat U mens zult worden, waarachtig vlees en bloed zult aannemen. Dan eis Ik van U, dat Gij eens daar zult staan, als een spot voor de wereld, als een spot voor Uw volk, als een spotbeeld voor Mijn Majesteit. Dat Ik in U af kom te straffen de schuld van Mijn volk en U toe kom te rekenen hun schuld en hun straf om U de helse angsten en smarten te doen doorstaan, opdat Ik mijn volk weer in Mijn gemeenschap zou kunnen nemen.'

Ach we zeiden: De liefde des Vaders, 'Ziet, de Mens'. Maar bedenkt ook de liefde van Christus tot Zijn volk. Waarvan Hij getuigt dat Hij altijd doet de wil Zijns Vaders, om ze weer terug te brengen in de gemeenschap Zijns Vaders.

Wat een gloed van liefde moet Christus wel gehad hebben! O, mijn hoorders, hier zijn geen woorden en gedachten voor te vinden. De dichter zegt ervan:

*Onpeilbaar diep zijn Gods gedachten.*

*Daar Zijn verstand, nooit af te meten.*

*Ver overtreft al wat wij weten.*

Merkt eens, Hij staat hier, als Borg met de schuld en de straf van de Kerk en Hij zweeg. *Ziet, de mens! Ziet Hem!*

Hebt u Hem wel eens gezien met uw zonden en met uw straf? Ach, dan is Hij voor u een toevlucht. Want wat vinden we dan? Het bloed dat daar vloeiende was verzoenend bloed, was verlossend en vergevend bloed, het was zaligend bloed. Er werd daar een kroon gevlochten, een kroon, waarmede de Kerk straks gekroond zal worden. Maar als ze die kroon zullen ontvangen, zullen ze haast maken om die te werpen aan de voeten van het Lam. 'Ziet, de Mens'.

Hij Die daar het kleed der gerechtigheid kwam te weven, door Zijn dierbaar bloed te storten. Het kleed der gerechtigheid waarin we een bestaan kunnen vinden voor de Majesteit Gods. Hij kwam te weven de mantel des heils, niet alleen de mantel der gerechtigheid, maar ook de mantel der heiligmaking. 'Ziet, de Mens'.

Ziet niet alleen een kroon en een spotkleed, maar ook de rietstok, opdat de Kerk straks

koningen en priesters zullen zijn. Het is toch geen kleinigheid!

O, mijn hoorders, die door het zaligmakend geloof een oog krijgt op die Christus, dat zal in de eerste plaats mee brengen vernedering en vertedering. Wat zou het ons klein maken en klein doen blijven, als we daarbij mochten leven. Als wij steeds maar bepaald mochten worden bij wat het Hem gekost heeft. Om mij te kronen met goedertierenheid en barmhartigheid. Om mij te dekken met die gerechtigheid, waarin ik een bestaan heb voor de Majesteit Gods. Om mij te ontslaan van de schuld en straf en van de Goddelijke toorn. Om mij te ontslaan van de heerschappij des duivels en de eeuwige rampzaligheid. Voor dezulken begaf Christus zich in het gericht. En die mogen geloven dat Christus voor hen daar gestaan heeft.

*Ziet, de Mens.* De mens Christus Jezus, Die Zijn vlees vanéén heeft laten scheuren, en Zijn bloed heeft laten vergieten. Om de spijs en de drank te zijn voor de Kerk, tot vergeving der zonden.

Maar Hij stond daar niet alleen om te boeten en om te betalen de schuld van Zijn Kerk, maar ook ten derde, en ten laatste: Hij heeft daar ook gestaan als een voorbeeld. Als wij door het geloof met Hem verenigd mogen worden en we zouden een doorn in ons vlees hebben en we zouden hier bij tijden gekroond worden met de doornen van de wereld of van de godsdienst, of we zouden met geselslagen geslagen worden, dan lezen we van de apostel Paulus, dat hij een doorn in zijn vlees had en een engel des satans, die hem met vuisten sloeg. Dat heeft Paulus mogen ervaren, terwijl hij biddende was om er van verlost te worden en als antwoord kreeg: *Mijn genade is u genoeg. Zo wordt Mijn kracht in zwakheid volbracht.* Zo mocht Paulus de voetstappen van Zijn Herder volgen.

O, mijn hoorders, een voorbeeld ter navolging van ons Hoofd en onze Koning om het kruis te dragen en de schande te verachten.

Hiervan getuigt Paulus in Hebreeën 12 vers 2: 'Ziende op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, dewelke voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht'. Ziet hier, Christus verdedigde Zich niet, maar Hij droeg gewillig het lijden, Hem van de Vader opgelegd en door de Joden en Romeinse soldaten, Hem aangedaan. Hij onderwierp Zich aan dit alles.

We lezen bij de voetwassing, dat Hij zelfs de vuile voeten van de discipelen waste. Hierin zou uit kunnen blinken in navolging van Hem in onze handel en wandel, dat we Zijn discipelen zijn. Het kruisevangelie predikt niet alleen berouw, niet alleen dat Christus Zijn bloed gestort heeft tot verzoening der zonden, maar ook om hoe langer hoe meer de zonden te haten en te vlieden en in heiligmaking te wandelen. Ook daarin zullen we steeds bij ons zelf het verlangen kunnen vinden om dat lage plaatsje nog eens in te nemen en weer eens zo diep vernederd te mogen worden voor Zijn aangezicht. Weet u wanneer dat zou kunnen?

Als u krijgt te zien, 'Ziet, de Mens', dan zakken we wel hoor! Als we ooit een geloofsoog krijgen op die bebloede Christus. Ik heb het hier niet over visioenen, dromen of gezichten en zoals Hij bij Rome in de kerken hangt, of op plaatjes afgebeeld is met een doornenkroon. Nee zo niet, dat is een valse Christus, maar de Christus der Schriften, zoals Hij bij het licht van God de Heilige Christus gekend wordt. En we krijgen dan een geloofsoog op Hem. Ziet, de Mens, Die daar stond met onze zonden, dat vernedert. Als u krijgt te zien: dat deed Hij voor mij. Dat zal ook vrijmoedigheid geven om te naderen tot de God des Verbonds, en uitroepen: heeft U dat voor mij gedaan, om mij van mijn zonden, om mij van de dood, de prikkel des doods en van de eeuwige rampzaligheid te verlossen?

Dat zal tevens meebrengen om voor Hem te willen leven. Hij is gemarteld, maar Hij

stond daar niet als een martelaar. Maar het geloof krijgt Hem te zien als Borg en Middelaar, als Zaligmaker. En daarom gaat het geloof ook van Hem getuigen, waarvan we zingen uit Psalm 22 vers 12.

### TOEPASSING

'Ziet de mens is geworden als Onze één'. God sprak dit, nadat Hij Adam gekleed had met vellen. Maar als u door het geloof met Christus verenigd mag worden en gereinigd bent door Zijn dierbaar bloed en geheiligd door Zijn Geest, dan zal Christus straks Zijn Kerk aan Zijn Vader voorstellen dat ze gelijk is als Onze één, aan het heerlijke beeld van Christus gelijkvormig.

Hebben ze Hem hier gezien in Zijn vernedering, in Zijn lijden; ze zullen Hem ook leren kennen in Zijn verhoging. Maar ze zullen Hem ook zien in de dag der opstanding. Wanneer Hij verhoogd, aan de rechterhand Zijns Vaders, gekroond is met eer en heerlijkheid. Als Hij dan zal verschijnen, zullen ook zij Hem zien, die Hem geeseld hebben en die de doornenkroon gevlochten hebben. Zij zullen Hem zien, die Hem in Zijn aangezicht geslagen en bespuwd hebben, met modder en stinkend vuil. Er is 'n groot onderscheid: hoe wij Hem zullen zien! Maar als wij door genade Hem hebben leren kennen als plaatsbekledende Borg en dat we leren kennen: dat heb ik Hem aangedaan, dan zijn het niet de krijgsknechten en dat muiltgespan, maar mijn zonden sloegen U die wonden. Dan verstaan we dat onze wonden, vanwege onze zonden, door Zijn wonden genezen en hersteld zijn.

Wat zal het toch wezen als we Hem straks zullen zien. Als Hij zal komen op de wolken des hemels! Ach en we zullen Hem dan gelijk wezen, want de mens is geworden als Onze één, dat wil niet zeggen dat wij waarachtig God geworden zijn, maar weer hersteld zijn naar het beeld Gods vernieuwd om dat eeuwig te mogen dragen en eeuwig bij die Koning te mogen zijn, om Hem eeuwig te genieten.

O, mijn hoorders, daar zullen in het vlees geen doornen meer zijn. Daar zal geen engel des satans meer zijn, die met vuisten slaat. Daar zullen ze geen doornenkroon meer dragen, want dat blijft toch de praktijk zolang de Kerke Gods hier op aarde is. Wat we straks zeiden van Paulus is nog zo: de Heere wist wel een middel om hem te vernederen, nl. door een doorn in zijn vlees te zenden. Maar wanneer hij mag zien dat Christus een doornenkroon gedragen heeft, dan houdt Paulus zoveel over. Hij had een engel des satans die hem met vuisten sloeg, maar Christus is geslagen en geeseld, bemodderd en bespuwd. Dan zegt Paulus: *Ik zal roemen in mijn zwakheid*. Waarom? Wel dan krijgt hij zoveel kracht uit die lijdende, maar ook verhoogde Borg! Wat zal daarvan de vrucht zijn?

Wel Paulus zegt hiervan: *Opdat ik mij niet op de genade zou verheffen*. De Heere weet Zijn volk wel klein te krijgen. Hij weet ook de middelen wel, om ze klein te houden. Eén blik op, 'Ziet, de Mens', zal ons vernederen en vertederen. Ik bedoel niet in een menselijk medelijden, dat zegt: Wat is het toch erg wat ze Hem aangedaan hebben. O nee, maar die Hem krijgen te zien, als hun Borg en Middelaar, dan is Hij geen martelaar, maar onze Zaligmaker en onze Verlosser. Om ons voor eeuwig te verlossen van de doornen, waarvan God gesproken heeft, omdat gij dit gedaan hebt zij het aardrijk vervloekt, en hij zal u doornen en distelen voortbrengen. Met smart zult gij daarvan eten en in het zweet uws aanschijns zult gij uw brood eten.

Om eenmaal hiervan ontslagen te worden heeft het bloed van Christus zo gestroomd. Om straks verzadigd te mogen worden met Zijn beeld tot in eeuwigheid.

Maar mijn medereizigers naar de eeuwigheid, als u Hem nog nooit zo hebt leren

kennen en Hem nooit zo hebt gezien, bedenkt dan, hoe God over de zonde oordeelt. O, wij wensen niet verwijtend te spreken, want er is niemand, die naar God zoekt, maar we vinden in deze zelfde Psalm: De dwaas zegt in zijn hart daar is geen God. Dat wil zeggen: ik kan het nog wel stellen in de wereld. Toch zijn wij verantwoordelijk als een redelijk schepsel. Dewijl God door middel van de prediking des Woords nog tot ons komt en ons laat prediken dat God nog zoekende is. Hij komt zondaren te zoeken door middel van Zijn Woord en door de kracht van Zijn Geest. Zijn Woord komt tot ons omdat Hij nog zoekt en zaligt.

Bedenkt wat het eens wezen zal, als we de middelen niet zo waarderen, zoals ze het waardig zijn. Welke waarde hebben ze voor onze ziel? Ach wat zal het eens wezen en dan zou ik weer ontroeren bij de gedachte, dat we dan gekroond zullen worden met de doornenkroon van de Goddelijke toorn en gekleed zullen worden met het vuur en de vlammen van Gods toorn. En we geïgelseld zullen worden door de duivelen tot in eeuwigheid.

O, God verhoede het en binde de ernst en de noodzaak nog op van waarachtige bekering. Eer dat het besluit bare, want als kaf gaat de dag voorbij. Zo gij Zijn stem dan heden hoort, verhardt toch uw harten niet. Maar dat het u mocht brengen in het stof, als een schuldige voor Gods aangezicht: Heere hier is er één, ik moet aanvaarden, dat U gezien heeft en ook in mijn hart ziet, dat ik maar een stinkende zondaar ben, dat ik niet naar U vraag, noch naar U zoek, maar ik hoor grote God, dat U zondaren zoekt, en zondaren zaligt, ik heb gehoord op welke grond. De moordenaar aan het kruis was zodanig, die roept nog uit: gedenk mijner! God geve, dat deze bede nog geboren mag worden, wat we van God bidden ten goede, tot heil uwer ziel, tot uitbreiding van Zijn koninkrijk en tot eer Zijns Naams om Jezus wille. Amen.

## 6. Een heerlijke ontmoeting

Zingen: Psalm 118:11 en 12

Lezen: Mattheüs 28

Zingen: Psalm 16:5 en 6

Zingen: Psalm 73:13

Zingen. Psalm 89:8

Mijn hoorders,

*De steen van de bouwlieden verworpen, is tot een hoofd des hoeks geworden.* Dit is van de Heere geschied en het is wonderlijk in onze ogen.

Wij kunnen in de Bijbel niet vinden wat dit betekent, welke steen dit geweest is. Want we lezen in Psalm 118, dat de dichter handelt over een steen, welke van de bouwlieden verworpen werd en van God gelegd is geworden tot een hoofd des hoeks. Nu zeggen ongewijde schrijvers dit: Toen de tweede tempel gebouwd moest worden (en zo we kunnen weten is daar veertig jaar over gebouwd) ondervonden ze daarbij heel veel tegenstand. Nu was daar een steen waar men geen raad mee wist. De één struikelde er over, de ander stootte zich er aan en de derde ergerde zich aan die steen. Totdat het ogenblik aanbrak dat, toen het huis gebouwd werd, men tot de ontdekking kwam, dat die steen des aanstoots, die steen waaraan men zich ergerde, dat het de hoeksteen was van het gebouw. Eigenlijk een grondsteen, welke twee muren aan elkander verbond. Dit is in de eerste plaats wel een schoon beeld, dat past bij de opstanding van Christus.

De Oud-Testamentische bediening heeft nu afgedaan en onder Jood en heiden moet hetzelfde Evangelie gepredikt worden. 'Gaaf dan heen, predikt het Evangelie aan alle creaturen', hetwelk voorheen alleen onder de Joden gepredikt werd. Ten andere is het waar dat die steen een hoeksteen of een grondsteen was. Christus wordt ook dikwijls bij een steen vergeleken, bij een Rotssteen, Wiens werk volkomen is. Degenen, die nu in het Nieuwe Testament de leer van Christus niet aanvaarden, hebben zich aan Hem geërgerd, zich geërgerd aan Zijn leer en zich geërgerd aan Zijn leven. Ze hebben zich als 't ware te pletter gelopen. Niet alleen tegen Zijn leer, maar ook tegen Zijn Persoon. Hij is gehaat geworden, omdat Hij een leer bracht, die alles wat een mens doet, afkeurde. Daar vandaan is Hij een steen des aanstoots en een rots der ergernis. De steen door de bouwlieden verworpen, heeft God gelegd tot een hoofd des hoeks.

Dat is geschied bij de opstanding van Christus, daar openbaarde Christus Zich als de hoeksteen voor Jood en heiden. Hij heeft de middelmuur des afscheidsels verbroken. Het is één Kerk geworden, waarvan Christus het Hoofd is. Maar hoe is het thans? Zou die hoeksteen ook nu niet verworpen worden? Ik zal u eens iets duidelijk zeggen: Als wij nog iets zoeken in onszelf, menende nog iets aan en voor onze zaligheid te kunnen doen, dan ergeren wij ons nog aan die hoeksteen. Dan zijn we nog bouwlieden, die Christus verwerpen.

Dat was ook de leer van de farizeeërs, van de schriftgeleerden en overpriesters, om zich door werkhelgheid verdienstelijk te maken. Zie de gelijkenis van de twee tempelgangers: Die éne, de farizeeër, zegt: 'Heere ik dank U dat ik niet ben als andere mensen, ook niet als die tollenaar'. Hij zegt wat hij zoal gedaan had voor de Heere. Aan die man had de Heere niets te doen. Mijn hoorders, het is het grootste geheim om zalig te worden als zondaar.

Er was indertijd een vrouw, die tegen een leraar zei: *Als ik geen genade krijg, ga ik voor eeuwig verloren.*

Toen zei die leraar zo eenvoudig: Vrouw u moet verloren gaan om genade te leren

kennen, dát is nu net het geheim! Duizenden door de eeuwen heen en dat leert ook de Kerke Gods, hebben gemeend nog iets voor hun zaligheid te moeten doen, om genade te krijgen, maar dan is genade geen genade meer. Maar wanneer we de schuldige en verlorene worden en het van onze kant een afgesneden zaak is, we een helwaardige worden, dan kan genade, genade worden. Genade wordt verheerlijkt naar schuld. Daarom is het een geheim. Het is dan ook geen wonder dat Jezus in Zijn omwandeling op aarde, gehaat, versmaad en verworpen is geworden. Maar wat heeft God gedaan? Hij heeft deze Steen gelegd tot een hoofds des hoeks, een fundamentsteen!

*Zie Ik leg in Sion een grondsteen, een beproefde steen.* Wanneer de bliksemen van Gods toorn en de vloek van de wet Hem troffen, is Hij staande gebleven. In Zijn opstanding is bewezen, dat Hij een hoeksteen is, waar God mee tevreden is.

Er is geen ander fundament! Dit fundament staat; *hebbende dit zegel, de Heere kent degenen die de Zijnen zijn.*

Dit is van de Heere geschied, en het is wonderlijk in onze ogen. God heeft dit fundament gelegd en alles wat wij er aan doen is knoeiwerk, dat God afkeurt. De dichter zegt: Dit is de dag, die de Heere gemaakt heeft, laat ons op denzelfden ons verheugen en verblijd zijn. Het is de Opstandingsdag. Dat we dit voor eigen hart en leven mogen ervaren, om gegrond te worden op dat vaste en onwankelbare fundament! Op die Rotssteen, Wiens werk volkomen is! Dan kunnen we soms verblijd zijn. Dan zegt de dichter in het 14e vers:

*Gij zijt mijn God, U zal ik loven.*

*Verhogen Uwe majesteit.*

*Mijn God niets gaat Uw roem te boven.*

*U prijs ik tot in eeuwigheid.*

Waarom? Omdat God die rotssteen gegeven heeft. Maar we vinden ook in het 12e vers:

*Och Heer', geef thans Uw zegeningen.*

*Och Heer' geef heil op dezen dag.*

Toen Christus opgestaan is, zijn er zegeningen gevallen. Christus is de Eersteling der opstanding. Dat er nu zegeningen mochten zijn en dat er zondaren opgewekt werden uit de dood!

We vragen in deze ure uw aandacht voor hetgeen er gebeurd is met de vrouwen, die naar het graf gingen. De geschiedenis kunnen we vinden in Mattheüs 28 de eerste 10 verzen.

Wij wensen nu stil te staan bij:

1e. de ontmoeting van de vrouwen bij het graf

2e. de vrouwen vinden een ledig graf

3e. de ontmoeting met de engel

4e. de boodschap van de engel: *zegt Zijn discipelen dat Hij is opgestaan*

We zullen trachten met de hulp des Heeren tot enige lering en onderwijzing te spreken. Vooraf zingen we Psalm 16:5 en 6.

We hebben gelezen van de vrouwen op weg naar het graf, van de engel die het graf opende en van de wachters, die als doden werden. De engel opende het graf en baande de weg, opdat Christus uit de doden zou opstaan en Hij als Overwinnaar over dood,



hel en graf zou triomferen. Nu vinden we, dat die vrouwen bezwaard waren. Ze zeggen: Wie zal ons de steen van het graf afwentelen? Ze hadden gezien dat Nicodémus en Jozef van Arimathéa een steen op het graf gelegd hadden. Wellicht hebben ze niet geweten dat er wachters bij het graf stonden en dat die steen verzegeld was. Maar nu op weg naar het graf werden ze bezwaard: Wij kunnen als vrouwen die steen nooit oplichten. Maar als ze bij het graf komen, zien ze dat de steen afgewenteld is.

Even tot onze lering: Hoeveel stenen moeten er soms niet afgewenteld worden van het graf, dat wil zeggen voor eigen hart en leven? Degenen, die de wereld en de zonden dienen hebben geen last van deze zwaarigheid. Die hebben alleen maar vermaak in de wereld. Maar wanneer we hier heilzoekend en treurende zijn over het verlies van Christus, gelijk deze vrouwen, dan weten we van deze zwaarigheden af. Zij bewezen dat ze geen dode, maar levende zielen waren, die een nieuw leven hadden leren kennen. Hoewel ze in de grootste ellende verkeerden, nochtans waren ze levend. Want een dood mens oefent geen liefde, maar deze vrouwen waren door de liefde werkzaam. Al was het dat ze geen geloof konden oefenen en in veel strijd en banden waren, de liefde was werkzaam, zodat, wanneer ze op weg zijn naar het graf en met elkander spreken over de steen op het graf, ze niet zeggen: laten we maar teruggaan, want het is toch nutteloos. Nee, ze kwamen tot het graf. En tot het graf gekomen zijnde, ontmoetten zij de engel, welke tot hen zeide: Vreest gijlieden niet; want ik weet, dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was.

Degenen, die de wacht hielden met de wapens in de hand en goed konden vechten, werden als doden en waren gevlucht. Maar deze zwakke, ellendige, bedroefde, aangevochten en bestreden vrouwen krijgen een vriendelijk woord: Vreest gijlieden niet. Dit geeft wel te kennen dat ze bevreesd waren.

## ***2. We kunnen ons wel indenken wat het voor deze vrouwen geweest is.***

Toen ze bij het graf kwamen vonden ze:

ten eerste: de steen van het graf,

ten tweede: een engel bij het graf en

ten derde: Jezus uit het graf.

Dit was geheel buiten hun berekening en verwachting. Ze waren van plan om Christus te zalven en nog eens over Jezus te spreken. Maria Magdalena had kunnen zeggen: Hij heeft bij mij zeven duivelen uitgeworpen en de anderen: Hij heeft tegen mij dit of dat wel eens gezegd. Nee, mijn hoorders, God had wat meer voor met die vrouwen. Bedenkt eens wat zich hier openbaart. Het waren levende zielen, waar God de Heilige Geest het waarachtige leven in gewrocht had. Daardoor hadden ze Christus leren kennen, maar nog niet in Zijn volkomenheid. Het was voor hen eigenlijk nog een verborgenheid, zoals Hij de opgestane Christus is. Nochtans was er toch een nieuw leven in die vrouwen, dat openbaarde zich in de liefde. De dood heeft geen liefde, ik bedoel in de geestelijke zin. Dat nieuwe leven kan niet buiten liefde, niet buiten het voorwerp der liefde.

Wanneer ze nu komen bij een ledig graf, zijn ze verbaasd. Het eerste raadsel was opgelost, want de steen was van het graf, maar het tweede raadsel niet. Jezus is niet in het graf en een engel bij de deur van het graf, die zegt: Vreest gijlieden niet. Met andere woorden, de wachters moesten de vlucht nemen, maar u heeft geen reden om te vrezen. Oud-Testamentisch was het zo als men een engel zag, meende men dat men moest sterven.

We lezen dat van Manoach en Gideon. Ook deze vrouwen waren verschrikt en ontsteld. Een opmerkelijke zaak is, dat er bij de geboorte van Christus engelen waren,

die zongen in Bethlehems velden. Bij Jezus verzoeking, veertig dagen in de woestijn waren er engelen, die Hem dienden. En in de hof van Gethsémané was er een engel, die Hem sterkte. En bij de opstanding is er weer een engel. Een wonderlijke zaak. Die engel wist van die vrouwen af. In het algemeen wordt er weinig over engelen gesproken. Maar wilt u wel geloven, dat deze vrouwen behoorden tot de kudde van Christus en daarvoor zijn engelen om ze te bewaren. Engelen zijn geen voorbidders, maar wel beschermers en hier is het een boodschapper. We lezen in Psalm 91, de verzen 11 en 12: 'Want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen. Zij zullen u op de handen dragen, opdat gij uw voet, aan geen steen stoot'.

We lezen van engelen, die Lot uit Sodom leidden. Dus engelen hebben ook kennis van Gods volk. In deze zin zijn het geen voorbidders, maar God geeft ze tot bescherming en bewaring van Zijn volk. We lezen in Eféze 6 vers 12 dat Paulus zegt: 'Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht'. Maar wanneer de ziel van het lichaam scheidt en er van Gods volk gaan sterven, dan zullen de engelen hen veilig brengen in de gewesten der eeuwige heerlijkheid. De duivel zal hun ziel niet roven. De Heere staat voor Zijn Kerk in en daar gebruikt Hij soms Zijn engelen voor. Daarom zal Hij in de oordeelsdag komen met Zijn vele duizenden van engelen, die met de bazuin zullen blazen.

Engelen zijn gediensstige geesten, die op bevel van hun Schepper gereed zijn om ook Zijn Kerk te bewaren en Zijn Kerk te beschermen, om een Elia te verzorgen. En hier is een engel, die een boodschapper is van goede tijding.

Nu goed opletten. We lezen in Gods Woord van de zeven gemeenten van Klein-Azië: En schrijf aan de engel der gemeente van Eféze, enz. Een engel is eigenlijk een beeld van een dienaar des Woords. Dit is geen vergeestelijken, maar ik zeg uitdrukkelijk dat ze soms engelen worden genoemd. Dat wil zeggen, dat ze door de Heere uitgezonden en bekwaam gemaakt worden tot Zijn dienst. We vinden hier dat deze engel een boodschapper is. Een engel, die gelijk een bliksem is, een schrik voor de goddelozen, maar tevens een zoon der vertroosting voor arme ellendige vrouwen. F.

### 3. Merkt eens op: ***Hier is een engel, die een verschrikking was voor de wachters, die de vlucht namen en een zoon der vertroosting voor ellendigen en nooddruftigen.***

Hier openbaart zich het werk van een dienaar van Christus. Deze engel had niets anders te doen dan de opdracht uit te voeren van zijn Zender. Hij wentelde de steen van het graf. Goed luisteren. Zijn er onder ons, bij wie het wel eens gebeurd is, dat door middel van de bediening des Woords een steen van aanvechting, een steen van beproeving en verzoeking, een steen van zonde en schuld, waarmee men bezwaard was, afgewenteld is geworden?

God gebruikt Zijn dienstknechten tot Zijn dienst. Ze kunnen ten eerste gebruikt worden om stenen af te wentelen, door middel van de prediking des Woords en ten andere een boodschapper van een blijde boodschap zijn. Voor wien? Houdt steeds in gedachten, voor ellendigen en nooddruftigen.

*Nooddruftigen zal Hij verschonen.*

*Aan armen uit gená.*

*Zijn hulp ter verlossing tonen.*

*Hij slaat hun zielen gá.*

*Als hun geweld en list bestrijden.*

*Al gaat het nog zo hoog.*

*Hun bloed, hun tranen en hun lijden.*

*Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Daarom zouden wij de vrijmoedigheid willen gebruiken en we hebben opdracht u te prediken dat als er onder ons zouden zijn gelijk deze vrouwen, die wel eens betere tijden gekend hebben, maar nu in strijd en ellende verkeren en die in bittere teleurstelling denken misgerekend te hebben. Dezulken hadden gedacht dat Christus wel op de troon van Israël zou komen. Ze hadden gehoopt dat Hij het was, Die Israël verlossen zou, maar waren nu in hun verwachting bedrogen uitgekomen! Maar de liefde bleef! Het was niet zodanig dat ze de liefde niet meer hadden. Door de liefde kwamen ze tot het graf, als het kon om Christus te zalven met specerijen.

Die specerijen waren hun tranen en gebeden waarmee ze hun ellende te kennen gaven. Zijn er zulken ook nog onder ons? Misschien dat bij de één of ander het hart verklaard wordt. Het kan voor Gods volk bij tijden wel eens een feestdag zijn, maar ze hebben gedurig daarvoor nodig de invloeiingen van Gods Geest. Het kan voor hen wel eens een blijde dag zijn, een dag die de Heere gemaakt heeft. Doch hier zijn nu ellendigen.

Het is opmerkelijk dat Christus geen farizeeërs en schriftgeleerden opzocht, maar alleen Zijn ellendigen. Daarom voor Christus kunt gij niet te ellendig en te rampzalig zijn. Ik wil er even de nadruk op leggen: Hier is een engel, die brengt de boodschap van: 'Vreest gijlieden niet!' Het is of hij wil zeggen: U hebt geen reden om te vrezen. Dit is de schoonste dag die ooit aan de kimme verrezen is. Ze kwamen immers bij het graf wanneer de zon opging. De schoonste dag, die ooit de wereld gezien heeft. De eeuwige Zone Gods had als Overwinnaar getriomfeerd over de dood, over de duivel, over de hel, over de zonde en over het graf. Dit is de schoonste dag, daarom hebt u geen reden om te vrezen, ook geen reden om te treuren, maar wel reden om te zeggen: *Laat ieder 's Heeren goedheid loven.*

Maar die vrouwen konden dat niet van zichzelf. Ze waren geheel afhankelijk van de invloeiingen des Geestes. Maar de liefde bracht ze hier. We hebben wel eens gezegd: Zal de waarheid over uw hoofd gaan en langs u heen gaan? Of zal de waarheid zich vastzetten in uw hart? Dat u van 's hemelswege deze boodschap nog krijgt nl.: 'Vreest gijlieden niet!'

Het is een boodschap, die we door de gehele Bijbel kunnen vinden, welke de Heere door middel van Zijn engelen en door middel van Zijn knechten laat prediken. Maar altijd en alleen tot degenen, die in noden en in banden zijn. Vreest niet, of vreest gijlieden niet. Ze gaven te kennen de zwakheid van hun geloof. Ze hadden geloofd dat Hij was de Christus en nu openbaart zich hun zwakheid. Ze kunnen het niet meer vasthouden. Maar de engel zegt er nog wat bij: 'Want ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was!'

Ik zou u de vraag willen doen, kan dat van u ook gezegd worden? Merkt eens op dat hier een engel is, die wetenschap draagt, dat er een volk is en mensen zijn, die Christus zoeken.

Bedenkt dat er in de hemel kennis is van het feit: Ik weet dat gij zoekt Jezus. Welke Jezus? Die aan Gods gerechtigheid voldaan heeft. Die voor uw zonden geboet heeft. Dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was. De engel zegt niet: Ik weet dat gij zoekt Jezus, maar Hij is opgestaan. Nee, het Evangelie brengt ons bij het kruis. Daarom zal de opstanding voor ons geen waarde hebben als we het kruis niet hebben leren kennen. Hij brengt deze vrouwen in gedachten bij het kruis. Het kruis predikt ons, dat Gods recht zijn loop heeft gehad, dat er aan Gods gerechtigheid voldaan is en dat dit ook voor hen gedaan is. Deze vrouwen konden op dat ogenblik niet geloven.

Ze hadden geen licht. In het wezen des geloofs en het is levendig, gelooft men dat

Christus gekruisigd is en aan Gods recht voldaan heeft, maar dat men als deze vrouwen nader licht moet verkrijgen, is een tweede zaak. Maar in de grondslag brengt de engel ze hier terug bij de Gekruisigde. Merkt eens op, dat een engel, een dienaar van God, hier spreekt over de Gekruisigde.

Paulus zegt in 1 Korinthe 1 vers 23 en 24: 'Doch wij prediken Christus, den Gekruisigde, den Joden wel een ergernis en den Grieken een dwaasheid. Maar hun, die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, prediken wij Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods'.

Ziet hier de boodschap aan arme zielen. In Jesaja 40 vers 11 lezen we: 'Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder, Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen, de zogenden zal Hij zachtjes leiden.'

Hier zijn de lammeren des Heeren, de beminden des Heeren, die Hij verkoren had, om er Zichzelf in te verheerlijken en die zijn hier in hun ellende. Ze zullen niet zo veel geslapen hebben die twee laatste nachten. Hoe dikwijls gebeurt het niet als wij een dode naar het graf moeten brengen en het is één van onze nabestaanden, dat we niet kunnen slapen. Weet u waarom? Om de smart en de betrekking die we hebben op degene, die is heengegaan. De engel zegt, ik weet dat gij zoekt Jezus. Zijn er zulken onder ons ook nog? Mensen van wien in de hemel wetenschap is?

Maar dan moet er kennis zijn van Christus. Want als er geen kennis is van Zijn Persoon, zullen we Hem niet zoeken. We vinden niet dat de farizeërs, de overpriesters en de schriftgeleerden Hem gezocht hebben, maar die Hem gevolgd waren. Gij die Mij gevolgd zijt in de wedergeboorte. Die Hem gevolgd waren in armoede en in nood, in verguizing en verwerping. Ze hebben de verworpen en verguisde Christus bemind! Ik weet dat gij zoekt Jezus Die gekruisigd was. Ik ga nog even een stapje verder. Als God genade in u verheerlijkt heeft, dan kom ik tot u met de vraag: Is het bij u ook zo geweest, toen u gebruik heeft gemaakt van de Dis des Verbonds, dat er in de hemel toen gedachtenis kon zijn en dat men wist, dat is er één die niet buiten Christus kan! Ach zijn er nog waar het zodanig is?

*Jezus is 't alleen*

*Waar mijn hart gaat heen.*

*Mijne ziel gedurig dorst.*

*Naar die Levensvorst.*

Zijn er nog die moeten zeggen:

Ach, kon ik U eens in mijn harte sluiten.

O zoete Jezus, Die ik min.

Gewis U kwam er nimmer buiten.

Ik sloot U eeuwig bij mij in.

En al is het dat u geen gebruik maakt van het heilig Avondmaal, dat er dan toch in uw hart de schreeuw mocht zijn: *Och, dat ik wist dat ik Hem vinden zou.*

Geloofst gij, en daar leg ik even de nadruk op, dat Christus Zondeverdelger, Zondeverzoener en Zondeoverwinnaar is. Geloofst gij dat Christus alleen aan Gods gerechtigheid voldaan heeft; dat u Hem niets toe kan brengen, dat Hij alleen alles gedaan heeft?

Kom, dan vinden we hier een boodschap: In de hemel is er kennis van dit gemis genomen. Ik weet dat gij zoekt Jezus Die gekruisigd was. Dat wil zeggen, Die gestorven is, voor u gestorven, want dat is de betekenis. Daarom mogen wij dit met vrijmoedigheid prediken, wanneer er zijn waar het wezen des geloofs gevonden

wordt. Niet die zichzelf handhaven en geloof hebben voor zichzelf en boven alles uit groeien. Nee, mijn hoorders. Het waarachtig zaligmakend geloof huldigt alleen Christus, met verfoeing van al het onze. Aan de Dis des Verbonds is het: Doet dat tot Mijne gedachtenis. Als we meer benodigen dan Christus de Gekruisigde, zijn we mis. Het Avondmaal predikt alleen de gekruiste Christus, dat Hij Zijn lichaam heeft laten verbreken en Zijn bloed heeft laten vergieten, dat Hij dat gedaan heeft voor schuldigen, voor verlorenen en ellendigen om ze te redden, te zaligen en te behouden. En die nu dit door het geloof krijgen te geloven, bij alle strijd, daar is in de hemel kennis van, dat durf ik u met vrijmoedigheid te prediken.

Dan vinden we hier: 'Vreest gijlieden niet, want ik weet dat gij zoekt Jezus de Gekruisigde'. Hij wil zeggen: u blijft niet in de ellende en in het verdriet. Er breekt een dag aan, de schoonste dag die ooit aan de kimme verschenen is. Christus is opgestaan uit de doden! Het zal voor u een dag van vreugde en blijdschap worden.

Verder zegt de engel: 'Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft.' Dus hij predikt: Jezus leeft! Jullie zoeken een dode Jezus, maar Hij is opgestaan! Komt herwaarts, ziet de plaats, waar de Heere gelegen heeft. Het moet wat voor die vrouwen geweest zijn, om zulk een boodschap te horen. Het graf ledig, daar stonden ze nu met hun specerijen, ze meenden met eerbied gesproken Christus in de dood te dienen en Hem te bewaren voor bederf. Maar Christus had onsterfelijkheid en onverderfelijkheid aangedaan. Nu werd hun gepredikt: Hij is opgestaan, Christus leeft vrouwtjes! Als we alleen maar een gekruisigde en een dode Jezus konden prediken, dan was het nog voor eeuwig verloren en werd er geen mens zalig. Het is niet voor niets dat de Kerk zingt:

*Dit is de dag, de roem der dagen,  
Dien Israels God geheiligd heeft.  
Laat ons verheugd, van zorg ontslagen,  
Hem roemen, Die ons blijdschap geeft.*

Want de opstanding van Christus predikt ons: God is bevredigd! Er is niets meer te eisen, ook niet van die vrouwen. Wat moet dat toch wel in hun oren geklonken hebben. Maar dat niet alleen. De engel zegt verder: 'En gaat haastelijk heen en zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is van de doden; en ziet, Hij gaat u voor naar Galiléa. Daar zult gij Hem zien. Ziet, Ik heb het ulieden gezegd'.

4. In Markus 16 lezen we: '**Doch gaat heen, zegt Zijn discipelen**'; en voegt er dan tussen, 'en Petrus!' Dus de engel wist ook van Petrus af.

Petrus, die Christus verloochend had, die zichzelf vervloekte: *Ik ken de Mens niet*. Het is opmerkelijk dat dit er tussen staat. We vinden later nog: En Hij is van Simon gezien. Mijn hoorders, er is door de Heilige Geest een gordijn geschoven voor de ontmoeting van Christus met Petrus. Maar hier krijgt hij de boodschap, dat Christus is opgestaan. Petrus heeft getreurd, niet alleen over de dood van Christus, maar ook hoe hij met Christus gehandeld heeft. Maar ziet hier nu weer de vergevende liefde Gods en de vrucht van het lijden en sterven van Christus. Hij heeft vergeving verworven.

Ik denk niet dat er één onder ons is die het er zo slecht afgebracht heeft als Petrus. Hij had een gezegende kennis van Christus. Hij heeft het echter niet gedaan met voorbedachten rade, gelijk Judas. Maar ziet eens, hoe vreselijk en Godonterend het ongeloof is. Maar ziet ook hier wat het verzoenend bloed van Christus vermag, Die gekruisigd was en Die met Zijn dierbaar bloed verzoening heeft aangebracht. Want het is toch eigenlijk een wonder, dat God Petrus niet met ene klap heeft weggedaan!

Nee, maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude!

Die nu Godskennis en zelfkennis heeft, kan geen steen op Petrus werpen. Al is het niet in de uitleving, maar dat we soms in moeten leven de vijandschap, de opstand en rebellie. Nu is Petrus ontdekt geworden aan zijn verdorvenheid en aan zijn diepe val. Maar hij krijgt de boodschap: Hij is opgestaan. De vrouwen mochten hem die blijde boodschap gaan brengen. Merkt eens op de prediking van de opstanding van Christus. Hoe is dat bij die vrouwen geweest? Hij gaat u voor naar Galiléa. Daar zult gij Hem zien. Ze kregen een belofte dat zij Hem zien zouden. Verder lezen we: 'En haastelijk uitgaande van het graf met vreze en grote blijdschap, liepen zij heen om hetzelfde Zijn discipelen te boodschappen'. Deze vrouwen krijgen te geloven in de opstanding van Christus, hoewel ze Hem niet gezien en ontmoet hadden. We lezen in Markus dat beving en ontzetting hen had bevangen.

Het is ook geen geringe zaak; menende een dode Jezus te vinden en dan wordt hun gepredikt een levende Christus. Menende een dode Christus te vinden Die gekruisigd was, maar nu door Goddelijk en Geesteslicht leerden ze kennen waartoe Hij gekruisigd was. Dat Gods gerechtigheid voldoening eiste en dat er betaald moest worden en dat Christus nu voor hun zonden betaald had werd hun duidelijk. En als ze heengingen, ziet Jezus is haar ontmoet. Sommigen, zelfs leraars, trekken deze historie in twijfel. Omdat Markus zegt, dat Hij eerst verschenen is aan Maria Magdalena.

En we hier vinden dat de vrouwen van het graf gegaan zijnde, Jezus ontmoet hebben. Aan wien heeft Christus Zich nu het eerst geopenbaard? Is het nu aan deze vrouwen geweest of aan Maria Magdalena? Bedenkt eens, als we de historie nagaan, dat we dan van Gods Woord geen verkeerd gebruik maken.

Er zijn leraars die nooit over deze woorden spreken. Altijd Maria Magdalena als de eerste. Maria Magdalena is de vrouwen vooruit gelopen. Ze had zo'n haast om bij het graf te komen en ze vond het graf ledig. Dan gaat ze terug naar Jeruzalem en zegt tegen Petrus en Johannes. Zij hebben de Heere weggenomen uit het graf. Dan gaan Petrus en Johannes met haast naar het graf en ze vinden het graf ledig. Ze zagen geen engel en zijn weer teruggegaan. In die tussentijd zijn de vrouwen van het graf gegaan, maar Maria Magdalena is bij het graf gebleven en dan zegt Jezus tot haar: Vrouw wat weent gij? Wien zoekt gij? Hij openbaarde zich aan Maria Magdalena op een zeer korte wijze. We vinden nog dat ze aan Zijn voeten valt en dan zegt Hij: 'Raak mij niet aan;-mant Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader, maar ga heen tot Mijn broeders' en was tegelijk uit het gezicht verdwenen. Christus had een geestelijk lichaam gekregen en heeft onsterfelijkheid en onverderfelijkheid aangedaan en is tegelijk weer uit het gezicht geweest. Daarom als we geloven in Zijn Goddelijke autoriteit en almacht, mogen we geloven dat Hij een ogenblik later bij de vrouwen was. Dus om te loochenen, dat Hij niet geopenbaard is aan die vrouwen, zou dat in strijd zijn met wat Mattheüs hier schrijft. Wij geloven dit voor honderd procent. Gaat het maar na.

Als sommige oudvaders over deze geschiedenis spreken, slaan ze dit stuk altijd over. Men blijft steeds maar bij Maria Magdalena. Maar wanneer deze vrouwen met vreze en grote blijdschap op weg zijn naar Jeruzalem, ziet, Jezus is haar ontmoet, zeggende: Weest gegroet, met andere woorden, *goede morgen, gezegend zijt gij!*

Ach mijn hoorders, hier komt die dierbare Hemelkoning, die gezegende Immanuël, die vrouwen tegemoet, met: *Weest gegroet!* Dit is de dag die de Heere gemaakt heeft. Laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn. Met andere woorden, *vrede zij u, heil zij u!* Ach wat moet dat toch voor die vrouwen geweest zijn! Als wij Hem leren kennen in de openbaring van Zijn Middelaarsbediening, dan zinken we al weg in

verwondering en als dat niet zo bij u is, mag u het wel nazien.

De eerste ontmoeting, wanneer Christus aan onze ziel geopenbaard wordt, als een volkomen Zaligmaker, in onze gans verloren staat, is nooit meer te vergeten. U zult de tijd wel weten en de plaats nog aan kunnen wijzen, wanneer Christus u voor het eerst geopenbaard werd. Maar ten andere, wanneer u Christus heeft leren kennen in de kracht van Zijn opstanding, dan is dat nog groter. De eerste keer is al ontzaglijk groot en daar wordt uit geboren liefde tot Christus, zelfs tot een gekruisigde en gestorven Christus. En als Hij Zich verbergt achter het recht Zijns Vaders, dan blijft toch die liefde. Dan kap het wel eens zo zijn dat u met een zeker dichter uitroept: Geef mij Jezus of ik sterf. Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf!

Zouden er zulke mensen nog onder ons gevonden worden? Zou er vandaag nog wat te doen zijn voor Jezus en Zijn kruisrantsoen? Of zal het langs ons heen gaan? Zou het alleen maar gelden voor deze vrouwen? Jezus is haar ontmoet. Ze waren gezegend onder de vrouwen. Maar nog even een stapje verder: Zelfs als God genade verheerlijkt heeft en we hebben Hem wel eens mogen ontmoeten, dan zou ik u de vraag willen doen: Hebben we Hem in het heilig Avondmaal weleens mogen ontmoeten? Hebben we weleens een blijkje van Zijn gunst gehad; een proeve van Zijn Goddelijke liefde gesmaakt? Hebben we vrede in onze consciëntie gehad; is ons hart nog vervuld geweest met blijdschap? Nu staat er: Zij tot Hem komende, grepen Zijn voeten en aanbaden Hem. Hier liggen ze aan Zijn voeten, aan Zijn doorboorde voeten. Daar liggen deze vrouwtjes. O, gezegende plaats aan de voeten van Christus. Tegen Maria Magdalena zei Hij: *Raak mij niet aan*, maar bij deze vrouwen liet Hij dit toe. Maria Magdalena wilde Jezus hebben zoals Hij was vóór Zijn sterven en zo wilde Jezus Zich niet geven. Maar deze vrouwen was gepredikt de gekruisigde Christus en het doel van Zijn kruis en mochten nu delen in de vrucht van Zijn opstanding. Hij liet het toe dat ze aan Zijn voeten terecht kwamen en Hem aanbaden. Ze gingen niet bidden, maar áánbidden, dat is, Hem huldigen in hetgeen Hij is.

Hier is het geloof. Ze stelden niet, gelijk Thomas, eerst een onderzoek in. Indien ik in Zijn handen niet zie het teken der nagelen en mijn vinger steke in het teken der nagelen en steke mijn hand in Zijn zijde, ik zal geenszins geloven. U kunt preken wat u wilt, maar ik geloof het niet. Maar hier vinden we het geloof en dat brengt aan de voeten van Christus. Wat vinden ze aan Zijn voeten? Daar waren de spijkers doorgegaan. Misschien heeft Hij Zijn handen over hen uitgebreid dat ze zagen de tekenen in Zijn handen, dat Hij voor hen gekruisigd is geworden, zodat ze mochten delen in de vrucht van Zijn opstanding, zodat ze versierd zijn geworden met de gerechtigheid door Christus verworven.

Toen zeide Jezus tot haar: 'Vreest niet; gaat henen, boodschapt Mijn broederen'.

Ach, welk een liefde heeft Christus tot Zijn discipelen gehad. Hij noemt ze Zijn broederen. Zou Hij dat van ons ook kunnen zeggen? Zijn die er nog onder ons? Het waren mensen die treurden en weenden over het verlies van Jezus en Hij noemt ze Zijn broederen. Boodschapt Mijn broederen, dat zij heengaan naar Galilea, en aldaar zullen zij Mij zien. Dus ze zullen Mij ontmoeten, ze zullen Mij vinden. Ik zal ook aan hen Mij openbaren in de kracht van Mijn opstanding. Ziet hier mijn hoorders de liefde van Christus tot Zijn discipelen en tot de vrouwen. Hij openbaarde Zich aan deze ellendigen, die als ze hadden gezongen, dit wel hadden kunnen zingen, wat wij nu ook doen uit de 73e Psalm het 13e vers.

## TOEPASSING

Nog een enkel woord tot besluit. Mijn medereisgenoten op weg en reis naar de eeuwigheid, nog zijnde in de genadetijd, nog verkerend onder de openbaring van het genadeverbond.

Wij hebben getracht u duidelijk te maken wie Christus is voor ellendigen. Nu behoort Christus ook in deze Paasstof in het middelpunt te staan. We lezen van de vrouwen niet, dat ze hier of daar Christus gevonden hebben, maar er staat: Jezus is haar ontmoet. Hij vond hen. In welke weg? In de weg der middelen. Want ze hebben zich gehouden aan de boodschap. De boodschap was hun gebracht en in de weg der middelen kwam Christus Zich aan hun ziel te openbaren.

De boodschap door de engel gebracht, waardoor ze met vreze en ontzetting waren vervuld, maar ook met blijdschap. Zijn er ook onder ons, die de boodschap geloofd hebben? In de weg der middelen is u vandaag gepredikt, dat Christus uit de doden opgewekt is, dat Hij over de zonde, de duivel en de dood getriomfeerd heeft. Dat Hij verworven heeft alle heilsweldaden en alle heilszegeningen voor ongelukkige, zondige en in zichzelf schuldige schepselen. Hij had bij deze vrouwen de eerste plaats in hun leven. Ze waren met hart en ziel aan Christus verbonden. In Zijn leven, in Zijn omwandeling op aarde zijn ze Hem gevolgd. Ze hebben Hem in de dood gezien en nu mogen ze delen in de kracht van Zijn opstanding en daarvan de nuttigheid voor eigen hart en leven leren kennen.

We hebben ook gelezen, dat die vrouwen op de dag des sabbats rustende waren naar het gebod. Mijn hoorders, hoe zal deze dag doorgebracht worden in het algemeen? Ach, duizenden zijn op reis gegaan en hebben misschien deze dag doorgebracht tot genot van het vlees. Waar zal morgen de dag in doorgebracht worden?

Jongelingen en jonge dochters, vandaag zijt gij nog hier, maar misschien voornemens morgen een andere reis te doen. Ik moet toch nog even mijn consciëntie vrijmaken: Waar gaat gij morgen heen? Wat is het doel en uw oogmerk waar gij heen gaat? Och bedenkt toch eens, de Heere heeft de paasdagen niet gegeven voor 't genot van het vlees. Het was beter geweest dat er nooit een tweede paasdag was gekomen. Want hoeveel ongerechtigheid vindt er dan niet plaats! En nu zou het nog een weldaad zijn, als God u onder de algemene genade komt te bewaren en uw consciëntie u nog komt te overreden, dat het een dag is die ons predikt dat Christus dood geweest is en nu leeft tot in alle eeuwigheid. Daarom wil ik u prediken in verband met wat gij vandaag of morgen doen zult, nl. dat gij eens, als gij gaat sterven, voor die Christus zult geopenbaard worden. Dan zullen we ook aan Zijn voeten terecht komen. Want Mij zal alle knie gebogen worden en alle tong zal Mij zweren. Maar hoe zal het dan zijn jongelingen en jonge dochters, vaders en moeders, hoe zullen wij dan aan Zijn voeten zijn? Hij Wiens ogen zullen zijn als vlammen vuurs en in Wiens mond zal zijn een tweesnijdend scherp zwaard en Wiens stem zal zijn als de stem van vele donderslagen. Ach, hoe zullen we het dan maken? Bedenkt, het is nog het heden der genade en de welaangename dag der zaligheid. We hebben het vanmorgen nog gezegd en ik herhaal het nog eens, opdat wij een vrije en goede consciëntie zouden hebben: Eens komt gij aan de voeten van Christus.

Deze vrouwen mochten Hem ontmoeten en Hij zegt tot hen: *Weest gegroet*, dat wil zeggen: heil en zegen! Maar wat zal het toch zijn als we Hem niet leren kennen.

Als we hier alleen maar geholpen zijn met koren, most en olie en ons vermaak gezocht hebben in de wereld, die voorbij gaat met al zijn begeerlijkheid. Wat zal het dan zijn, als we geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Christus. Bedenkt eens hoe spoedig dit gebeuren kan. O, de Heere binde de ernst nog op uw zielen.



En zijn er onder ons zijn die toch het juk afschudden, luister dan: Ik las verleden week nog van vijf jongens in een herberg. Daar kwam een doodbidder binnen, die een doodsbericht bracht en die jongens spotten met die man.

Ze zeiden tegen hem, over een jaar haalt u ons ook maar. We doen er een eed op. Het werd spottende gezegd, maar binnen een jaar waren ze allen gestorven.

In Heerjansdam waren er een paar jongens, die spotten met het Avondmaal en ook binnen een jaar werden ze weggenomen. O, wat moet het toch zijn om zo voor God te moeten verschijnen en dan valt de laatste en eeuwige beslissing.

U bewijst door uw tegenwoordigheid hier dat u ons erkent als dienaar van Christus. Weet u waarom een ouderling, de dominee naar de preekstoel brengt? Hij levert hem af aan de Koning. En nu heeft een leraar niets anders te doen, dan het gezag en de opdracht van de Koning van de Kerk uit te voeren, zonder aanneming des persoons, al was het zijn vrouw en kinderen en zijn beste vrienden. Want hij wordt overgegeven aan de Koning van de Kerk. En nu moet ik mij vrijmaken. We hebben allen een kostelijke ziel voor de eeuwigheid. De Heere heeft vandaag nog aan uw zielen laten arbeiden. Hij liet u nog prediken: *Wendt u naar mij toe en wordt behouden.*

Zo gij Zijn stem dan heden hoort, verhardt toch uw harten niet. Maar dat u met de Waarheid eens in mocht keren tot de God der Waarheid.

Mochten er onder ons ellendigen en nooddruftigen zijn, ach dan geen moed verloren. In welke stand ook van het leven. Op Zijn tijd, op Zijn wijze en tot eer van Zijn grote Naam, zal Hij aan u bewijzen: Ziet hier ben Ik en dat Hij komt, springende op de bergen en huppelende op de heuvelen om Zich aan u te openbaren.

Ziet hier ben Ik, uw Zaligmaker, uw Verlosser, Uw Koning en dat Hij u voor Zijn rekening neemt, voor tijd en eeuwigheid, voor lichaam en ziel, voor leven en sterven! Om dan in de dag der opstanding met ziel en lichaam verenigd te worden, om dan Hem tegemoet gevoerd te worden in de lucht, om dan eeuwig te gaan genieten de vrucht van Zijn opstanding, de opstanding des vleses.

Om dan Hem uit Zijn werken eeuwig te loven en te prijzen. De Heere zegene de Waarheid om Jezus wil. Amen.

## 7. Want Hij is opgestaan!

Zingen: Psalm 87:3, 4 en 5

Lezen: Filippenzen 3

Zingen: Psalm 122:1 en 2

Zingen: Psalm 68:2

Zingen: Psalm 89:8

Mijn hoorders,

We lezen van Jacob dat hij zijn zoon Jozef zeer beminde. Hij had van hem veel verwachting en maakte zelfs voor hem een veelvervige rok. Maar wat is er gebeurd? Hij is zijn lieveling kwijtgeraakt en dat door de dood! Toen heeft hij getreurd en gerouwd over dit smartelijk verlies van Jozef, die hij boven al zijn kinderen beminde. Er waren twee en twintig jaar verstreken en toen kwamen zijn zonen met de boodschap: Vader, Jozef leeft nog, ja ook is hij regeerder in gans Egypteland. Maar dan staat er: en hij geloofde het niet! Weet u waarom? Dat was te groot voor hem, hij kon het niet geloven. Totdat hij de wagens zag die Farao meegegeven had. Toen werd zijn geest levendig, maar dat niet alleen, hij krijgt diezelfde nacht gemeenschap met God. Dus eerst in kennis gebracht met de boodschap: Jozef leeft en dan gemeenschap met God.

Nadat hij Jozef kwijtgeraakt was, lezen we niet, dat hij in die tijd een Godsontmoeting heeft gehad. De Heere heeft hem wel onderhouden, maar dat de Heere rechtstreeks tot hem gesproken heeft, kunnen we niet vinden. Ook lezen we dat Jacob zei: *Het is genoeg, mijn zoon Jozef leeft nog, ik zal gaan, en hem zien, eer ik sterf*. Dan lezen we van de ontmoeting. Ze weenden en omhelsden elkaar.

Mijn hoorders, we herdenken thans de opstanding van Christus en hebben stil gestaan bij de historie van de opstanding naar aanleiding van Mattheüs 28, het eerste gedeelte. We hebben daar uitvoerig bij stil gestaan en u heeft kunnen horen dat er vrouwen en discipelen waren, die zich vermaakt hadden in Christus en ook van Hem een grote verwachting hadden, gelijk ook Jacob een hoge verwachting had van zijn zoon Jozef. Maar hun verwachting en geloof had schipbreuk geleden op Golgótha. Jacob had ook zulk een grote verwachting van Jozef. Want wanneer Jozef zijn dromen vertelt, bewaart Jacob die in zijn hart. Maar wat is er daarna gebeurd? Hij is beschaamd geworden in zijn verwachting. Dat was ook zo bij de vrouwen, de discipelen en de Emmaüsgangers. Hun geloof had schipbreuk geleden op Golgótha. Ze hadden een grote verwachting van Christus, maar ze dachten dat de duivel en de dood Hem verslonden had. Ze hadden Hem zien sterven aan het kruis, tenminste, de vrouwen hadden dat gezien en de discipelen waren gevlucht. De vrouwen hadden Zijn begrafenis gezien en dachten dat Hij door de dood verslonden was. Daarom gingen ze rouw bedrijven, gelijk Jacob.

Hij kon niet buiten zijn zoon Jozef. Zo kunnen de levendgemaakten, die kennis gekregen hebben van die gezegende Middelaar, niet buiten de levende Christus. Nu openbaarde zich een volk, dat niet buiten Christus leven kon en toch kende dat volk Hem niet zoals Hij werkelijk was. Hij had hun wel gepredikt dat Hij zou sterven, maar ze verstonden het niet. Doch hoewel hun geloof schipbreuk had geleden, de liefde was echter gebleven! En de liefde treurt! Och, als we ooit Christus hebben leren kennen, geopenbaard en verklaard in onze harten en we moeten Hem missen in de gemeenschap en in de vereniging des geloofs, dan zal het een treurend leven worden. Zalig zijn ze die treuren, want ze zullen vertroost worden. Dat zullen diegenen zijn,

die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Die zijn zalig, want, ze zullen verzadigd worden. Deze zaak heeft Christus bewezen op de paasdag, toen Hij Zich openbaarde in de kracht van Zijn opstanding, aan ellendige, arme en verloren schepselen. Degenen, die rijk en verrijkt waren met hun godsdienst, aan dezulken heeft Jezus Zich niet geopenbaard; ook niet aan de wereld. Hij heeft Zich alleen geopenbaard aan de gegevenen des Vaders, aan hen die in de nood van hun ziel, in hun ellende en in hun gescheiden staat waren.

Misschien dat er zulke treurenden ook nog onder ons zijn. Dan zijn deze dagen soms smartelijke dagen, droevige dagen, om te geloven dat alles in Christus is en toch geen handen te hebben om Hem aan te nemen, want Hij houdt Zich verborgen. En toch kan het zielsverlangen, de zielsbegeerte en de zielsbehoefte zo groot worden, dat men soms zegt: *O mijn ziel wat buigt g' u neder.* En ook moet soms de kerk getuigen:

*'k Heb mijn tranen onder 't klagen,  
Tot mijn spijsdag en nacht.  
Daar mij spotters durven vragen,  
Waar is God Die gij verwacht?*

U hebt gehoopt en uitgezien, doch waar is God op wien gij bouwde? Zijn er zulken nog onder ons? Maar de Heere zal op Zijn tijd en op Zijn wijze uitkomst schenken! Hij zal nooit laten varen de werken Zijner handen! Christus heeft bewezen in de dag der opstanding, dat Hij springende kwam over de bergen en heuvelen van hun ellende. De bruid zegt: *Dit is de stem mijns Liefsten, ziet Hij komt, springende op de bergen en huppelende op de heuvelen.* Maria heeft ook de stem van haar Liefste gehoord, want Hij heeft de dood verslonden tot overwinning en de zaligheid verworven. We hebben in hoofdzaak stil gestaan bij de openbaring van de opgestane Christus aan de vrouwen. Thans wensen we wat dieper in te gaan op de verrijzenis van Christus en bepalen uw aandacht bij het 6e vers van Mattheüs 28, de middelste woorden:

### ***Want Hij is opgestaan!***

Wij wensen met de hulp des Heeren te spreken over:

- 1e dat Hij is opgestaan tot onze rechtvaardigmaking
- 2e dat Hij is opgestaan tot onze heiligmaking
- 3e dat Hij is opgestaan tot onze heerlijkmaking.

Voordat wij hier iets van gaan zeggen, zingen we van de 122e Psalm de verzen 1 en 2. We hebben al eerder stilgestaan bij de vrouwen en bij de engel, die tot hen zei: Vreest gijlieden niet, want ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was. Hij is hier niet; Hij is opgestaan.

Thans wensen wij uw aandacht te bepalen bij de vrucht van de opstanding, tot onze beproeving, of wij ook kennis hebben, dat Hij opgestaan is tot onze rechtvaardigmaking. Want het staat er niet voor niets dat de apostel Paulus zegt in Romeinen 4 vers 25: 'Welke overgeleverd is om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking'.

Er wordt in onze tijd wel eens gezegd, dat is er niet meer en dat gebeurt niet meer, dat werkt God niet meer. Als men maar een beginseltje mag hebben en levendgemaakt is. Rechtvaardigmaking is zo'n groot woord. Maar het is gegrond op de leer van Gods getuigenis. De apostel Paulus zegt in Romeinen 5 vers 1: 'Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus'.

We zullen trachten u te bewijzen dat waar God de Heilige Geest zaligmakend werkt, de behoefte geboren wordt aan de rechtvaardigmaking, dat is de gemeenschap met de dood van Christus en de gemeenschap aan de opstanding van Christus. Maar voor we dat doen, zullen we eerst even nagaan, waartoe Christus gestorven en opgewekt is.

In de staat der rechtheid had Adam een levensband met God, zodat hij zijn leven betrok uit God, leefde voor God en leefde in gemeenschap met God. Maar wat is er gebeurd? Die levensband is verbroken door de zonde en de zonde is schuld geworden. Adam heeft zich schuldig gemaakt door vrije en moedwillige ongehoorzaamheid. Hij heeft zich losgescheurd van God en nu is dus die levensband verbroken, zodat Adam zijn leven niet meer betrok uit God, zijn Schepper. Maar hij is doodgevallen; geestelijk doodgevallen. Dat is Adams schuld geworden. Wanneer nu de schuld niet weggenomen is, blijft er een scheiding bestaan. Wanneer wij door God de Heilige Geest bearbeid worden en we leren kennen dat door onze schuld die band verbroken is, dan is die band nooit meer te herstellen, noch met onze tranen, noch met onze plichten en deugden.

Die schuld blijft! Die schuld maakt de breuk uit tussen God en Zijn schepsel. Wat gaat er nu gebeuren? Als God de Heilige Geest zaligmakend komt te werken, dan wordt ten eerste die breuk betreurd en ten tweede zal er een behoefte geboren worden aan herstel, aan de wegneming van die breuk. God werkt in hoofdzaak twee dingen: ten eerste, dat men verlost mag worden van de schuld, dat is van de zonde, en ten tweede, om weer in de gemeenschap Gods gebracht te worden, al is het dat ze niet weten hoe, maar dat is een andere zaak. Maar al uw kinderen zullen van de Heere geleerd zijn. Dit is dus een eigenschap van het werk des Heiligen Geestes. Weet u wat ze dus gaan leren? Dat ze Adam de schuld niet kunnen geven, maar ze worden zelf Adam. Ik doe u even de vraag: Hebt u in uw leven wel eens beleefd, dat u Adam werd, dat u zelf de breukmaker geworden bent en u de schuldige werd voor God, dat Hij nooit meer gemeenschap met u kan hebben, vanwege de gemaakte schuld?

Hij kan krachtens de heiligheid Zijner Goddelijke natuur immers niet met de schuldige handelen! Hij zal de schuldige ook geenszins onschuldig houden.

Bent u dat wel eens aan de weet gekomen? Want er zijn veel veranderde mensen, ook in ons godsdienstig Nederland. Maar spreekt eens over de schuld... Men kan soms een verhaal vertellen van uitreddingen en ervaringen. Maar hoe is het met de schuld? Deze vraag zou ik u, als we wat dieper ingaan op de opstanding van Christus, ook willen doen. Hoe staat het met onze schuld tussen God en onze ziel? Denkt daar eens over na. We reizen naar de eeuwigheid. We kunnen God nooit in Zijn gemeenschap ontmoeten, als de gemaakte schuld er niet tussen uit is. En het is niet alleen die gemaakte schuld, maar ook de mens zelf is zo diep bedorven geworden en zo innerlijk besmet door de zonden. Vandaar dat de erfzonde en de smet der zonde zo diep geworteld zit, dat we in plaats daarvan iets kunnen doen om van die schuld af te komen, we alleen maar schuld met schuld kunnen vermeerderen!

U kunt het nooit verder brengen dan Luther. Hij dacht met vasten en bidden het voor God goed te kunnen maken. Maar daar nam God geen genoegen mee. Houdt er toch rekening mee, dat God alleen genoegen heeft genomen in de Gekruisigde, in een gestorven en in een opgestane Christus. Het is niet alleen zo, dat we innerlijk door de smet der zonde bedorven zijn, zodat we nooit meer het leven kunnen voortbrengen, maar het is ook zo, dat we alleen de dood vrucht kunnen dragen. Al onze plichten en deugden zijn maar dode vruchten, die soms mooi schijnen, maar in wezen niets anders zijn dan sodomsappelen, waar God geen genoegen mee neemt. Ten andere is het zo, dat we door Adams val onderworpen zijn aan de ellende in ons lichaam. Waarin

bestaat die ellende? Dat we allen met de doodskiem in ons geboren worden en ons leven slechts een stervensproces is. We zijn hier een kleine tijd op aarde om straks weer van de aarde te verdwijnen. Wanneer nu de schuld er niet tussen uit is en we worden niet verlost van de smet der zonde, reizen we de eeuwige dood tegemoet, om weg te zinken in het eeuwig verderf. Ziet eens, dat is de zwarte achtergrond tegenover de schoonheid van de opstanding van Christus. Heeft u die zwarte achtergrond wel eens leren kennen; ik sta in de schuld bij God, ik ben zo bedorven, gelijk een melaatse, onrein en besmet en dat er van ons niets anders komen kan dan stank en vuiligheid!

Daardoor ben ik onderworpen aan de tijdelijke en straks aan de eeuwige dood, aan de ellende van ziel en lichaam beide. Nog even bepaal ik u bij de zwarte achtergrond van ons aller bestaan.

Als we leren kennen onze gescheiden staat; onze droevige staat in de waarneming van wie we zijn, dan zien we ook het oordeel waaraan we onderworpen zijn. Degenen die daar nu iets van leren kennen, die worden ellendige en diep ongelukkige mensen.

Die kunnen niet over hun schuld en over de smet der zonde heen werken. Die krijgen te doen met een God, Die Zijn recht handhaaft en krachtens Zijn heilig recht de zonden noodwendig moet straffen.

Moeten we u nu prediken, dat u moet wanhopen?

Nee, maar wel aan alles wanhopen wat van ons komt. Wij hebben u nu de zwarte achtergrond getekend. En ik leg er de nadruk op: We hebben maar één ziel voor de eeuwigheid en we kunnen ons maar één keer bedriegen, menende in te kunnen gaan. Het is ook aan de andere zijde van het graf niet meer te herstellen. Het is dan ook noodzakelijk om het heilgeheim aan deze zijde van het graf te leren. Wat predikt ons nu Gods Woord? Hij is opgestaan!

Let goed op. Want dit betekent, dat Hem, als Borg en Middelaar, de schuld is toegerekend geworden. Hij heeft die schuld overgenomen en heeft ervaren: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!' Christus is als de tweede Adam, de schuld toegerekend, Hij had dat in de stilte der eeuwigheid al op Zich genomen. Laat ik het anders zeggen: We lezen in 2 Korinthe 5 vers 21: 'Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt!' Wat is er gebeurd voor de Kerke Gods? Voor hen die Hij daartoe van eeuwigheid verkoren en verordineerd heeft? God heeft de schuld van Zijn volk aan Christus toegerekend. Hoe heeft Hij ze toegerekend? Wel zo, dat Christus voor de schuld moest boeten en voor de schuld moest betalen. Waarmede? Ten eerste met de dood en ten tweede met de hel. Onze geloofsbelijdenis zegt toch ook uitdrukkelijk: *Nedergedaald ter hel!*

Daarom zegt de engel tot de vrouwen: *Ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was.* De kruisdood was immers een vervloekte dood, een smartelijke en eigenlijk ook een helse dood. Hij heeft niet alleen de kruisdood ondergaan, maar Hij werd ook gescheiden van Zijn Vader.

Bedenkt eens, daar zonk Christus weg onder onze schuld, onder onze werken der duisternis, als vrucht van de vorst der duisternis en ontsloot zich voor Hem de eeuwige duisternis. Zo heeft Christus plaatsbekledend de schuld overgenomen, de schuld gedragen en voor de schuld geboet! Toen Hij nu voor de schuld betaald had door Zijn kruisdood, is Hij daarna in het graf gekomen. Maar nu heeft God Hem vrijverklaard, vrijgelaten en vrijgemaakt.

Ten eerste vrijverklaard: De schuld is op Golgótha geboet, de schuld is betaald! God had van Christus niets meer te eisen. God verklaarde Hem vrij in het: Het is volbracht! Ten tweede heeft Hij Hem vrijgemaakt uit de dood die Hem gevangen hield. Nadat

Christus Zich vrijwillig in de dood begeven heeft, heeft God Hem uit de doden opgewekt en heeft Hem vrijgemaakt. En wanneer het graf geopend is, heeft Hij Hem vrijgelaten, zodat God de Vader bewezen heeft, dat Hij van Christus niets meer te eisen heeft. Hij heeft de schuld geboet en de straf gedragen. Hoe kunnen wij nu Pasen hebben, hoe kunnen we nu Paasvrede en Paasgemeenschap hebben? Dan moeten we er iets van leren, dat we met Christus in de dood gegaan zijn, dat we met Hem in het graf gegaan zijn, dat we onze schuld hebben mogen aanvaarden en eigenen en met Christus, Die het oordeel heeft aanvaard, ook wij ons oordeel zullen aanvaarden! Ik hoop zo duidelijk mogelijk te zijn. Christus heeft de schuld aanvaard, om voor de schuld te boeten en te betalen. Maar de Kerke Gods krijgt ook de schuld te aanvaarden en God te rechtvaardigen, maar nooit om te betalen! Maar wanneer ze het oordeel en het vonnis krijgen te aanvaarden, is dat eigenlijk omdat ze éne plant met Hem geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods. Of kunt u dit niet volgen?

*Hij is ook opgestaan.* Wie zijn er met Hem opgestaan? In wezen Zijn ganse Kerk, want Hij is nooit zonder Zijn Kerk geweest. Maar om dit nu bevindelijk te leren kennen, moet u goed opletten: De discipelen waren verblijd met Jezus in Zijn omwandeling op aarde. Ze hebben Hem uit Zijn profetisch ambt horen spreken. Ze hebben beleden: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. Maar eerlijk gezegd, kenden zij de waarde van Zijn bloed niet.

Dat is bewezen geworden, toen Christus over Zijn lijden en sterven sprak. Ze zeggen dan: *Dat zal U geenszins geschieden!* Nu heeft Christus ze echter toch meegenomen in de dood. We kunnen in het wezen des geloofs wel eens een gezicht hebben op de Middelaar en een gezicht op Zijn lijden en sterven, maar om de kracht van Zijn opstanding te mogen ervaren, moeten we een ogenblik gaan beleven, dat we ons oordeel krijgen over te nemen en God rechtvaardig verklaren. Christus zegt: Ik heb U verheerlijkt op de aarde, Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt, door het Borgwerk te aanvaarden. En dat Hij als plaatsbekledende Borg de deugden Gods zou verheerlijken, aan het recht Gods zou voldoen, de straf der zonden zou dragen en de losprijs op zou brengen. Dit alles had Christus op Zich genomen. Maar als wij er iets van mogen leren, kunnen wij nooit het oordeel aanvaarden in die zin, dat we de dood in gaan, zoals Christus lichamelijk de dood is ingegaan. Maar wel, dat we door de Heilige Geest verenigd kunnen worden met het oordeel Gods en als we daartoe verwaardigd mogen worden in de overname van onze schuld, dan verheerlijken we God. Want dan gaan we Hem rechtvaardig verklaren, al zou Hij ons verdoemen. Is het wel eens gebeurd?

Wij kunnen nooit voldoen aan het recht van God, wij kunnen nooit onze schuld betalen aan God. We kunnen het nooit meer goedmaken voor God. Maar weet u wat wel kan? Dat we door de Heilige Geest ons oordeel en onze schuld krijgen over te nemen. Waar dit nu gebeuren mag, worden we éne plant met Hem in de gelijkmaking Zijns doods. Wanneer Christus gestorven en begraven is geworden, heeft God Hem echter ook opgewekt, als een bewijs dat Hij niets meer te eisen heeft. Als wij nu door het geloof met Christus verenigd mogen worden, dan leert de Kerk ook dat God niets meer van ons te eisen heeft. Al is het dat de beschuldigers zouden beschuldigen, in de waarneming dat we nog zondaars zijn, maar door het geloof zouden we met Paulus zeggen: 'Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het Die verdoemt?'

Ik voeg er dit nog even bij: Waar God de Heilige Geest zaligmakend komt te werken, daar zal de behoefte van de oprechte zijn om vrijverklaard, vrijgemaakt en een

vrijgelatene des Heeren te worden. Die nu de vreugde van Pasen mag leren kennen, die mag met een zeker dichter wel eens ervaren:

*Vrijheid zo te minnen.*

*Die mijn banden slaakt.*

*Vrijheid die van binnen.*

*Mij zo zalig maakt.*

Ik hoor iemand tegenwerpen: Verwerpt u dan alles wat er vooraf gaat? Want men zegt weleens, er is toch een toeleiding tot de rechtvaardigmaking?

We gaan nu niet over leerstellingen spreken. Maar dit wil ik u zeggen: Wanneer er onder ons mochten zijn en dan denk ik aan de Avondmaalgangers: Als het Avondmaal niet in u achtergelaten heeft, dat u behoefte heeft gekregen om te weten, dat uw zonden om Christus wil vergeven zijn, waar het Avondmaal toch een teken en zegel van is, dat de zonden er tussen uit zijn, dan werkt u nog over de schuld heen! Het is dikwijls zo te betreuren dat men over de schuld heen werkt. Doe ik nu iets te kort aan het wezen des geloofs? Nee, in het wezen des geloofs gaat het er over om éne plant te worden in de gelijkmaking Zijns doods, maar ook in de gelijkmaking Zijner opstanding. Van daaruit is er voor de vrouwen, de Emmaïsgangers en de discipelen een blijde dag aangebroken:

*Dit is de dag, de roem der dagen,*

*Dien Israëls God geheilgd heeft.*

*Laat ons verheugd van zorg ontslagen,*

*Hem roemen, Die ons blijdschap geeft.*

Is het niet een gezegende zaak, als we door genade mogen leren kennen, dat God nooit meer op mijn schuld terugkomt? Bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen. Want het zal Mij zijn als de wateren Noachs, toen Ik zwoer, dat de wateren Noachs niet meer over de aarde zouden gaan, also heb Ik gezworen, dat Ik niet meer op u toornen noch op u schelden zal.

Ik hoor iemand zeggen, u bent toch geen drijver van de rechtvaardigmaking?

Dat kunt u wel horen, als u tenminste luistert, dat we geen drijver zijn. Christus had Zijn discipelen dierbare beloften gegeven, maar wanneer ze in de dood komen, waar Christus in de dood gegaan is, kunnen ze zich niet één belofte meer herinneren, alleen maar hun schuld! Toen Christus ging sterven hebben ze het hazenpad gekozen. Ze waren niet eens bij Zijn kruis tegenwoordig. Zelfs Petrus heeft Hem nog verloochend. Wat hielden ze nu over?

Dit: Ik heb geloofd en ik heb zulke dierbare beloften gehad en weet u, de Heere is getrouw in Zijn beloften.

Ja, dat is Hij zeker, maar Hij maakt de beloften alleen maar waar, dwars door de dood en het graf heen! Want wat heeft Hij nu bewezen in Zijn opstanding?

De Catechismus zegt in Zondag 17 vraag 45: Wat nut ons de opstanding van Christus? *Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding, de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood voor ons verworven had, kon deelachtig maken.*

Dus in de opstanding van Christus wordt ons verkondigd, dat de schuld er tussen uit is en de band weer hersteld is tussen God en Zijn Kerk. Die levensband, die afgesneden was door onze zonde, is hersteld. En nu is de zonde er tussen uit, en hebben we vrede met God, door onze Heere Jezus Christus. De vrede Gods, die alle verstand te boven gaat is nu ons deel! Geloofst gij mijn hoorders, dat dit niet meer gebeurt? Is Gods

Woord dan verminderd? Is Gods Geest daartoe niet meer bij machte? Is de vrucht van Christus opstanding dan alleen maar: Ik heb een aangename Pasen gehad en ik heb dit of dat nog mogen beleven?

Het geloof krijgt nooit genoeg, dan alleen van Christus. Wanneer Jezus opgestaan was uit de doden, en zij de boodschap kregen dat Hij opgestaan was, waren ze verblijd, maar ze hadden zeker behoefte Hem te ontmoeten.

Ze waren niet geholpen met de boodschap, maar met Christus. Als wij nu iets leren van dat Hij opgestaan is om onze rechtvaardigmaking, dan worden we door het geloof één plante met Christus. Heeft God nu Christus vrijgesproken, vrijverklaard en vrijgelaten, dan spreekt God in Christus ook Zijn Kerk vrij. Hij maakt ze vrij en laat ze vrij. Kan ik het nog duidelijker zeggen?

Als u dit nu niet beleefd hebt en u gelooft in de opstanding van Christus, och dan zou ik u willen raden, wees niet tevreden met: ik mag geloven dat ik op de weg ben, ik mag geloven dat ik levend gemaakt ben, ik mag geloven dat die Middelaar aan mijn ziel geopenbaard is. Ach dat is het niet. De opstanding van Christus leert de zwarte achtergrond. Hebt gij toegang tot de troon van God, mag u bij tijden smaken de gemeenschap Gods? Komt Hij u bij tijden te onderwijzen: Zie het Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegneemt? Laat Hij bij tijden horen: Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb? Wordt het dan bij tijden uw behoefte:

*Geef mij Jezus of ik sterf!*

*Buiten Jezus is geen leven*

*maar een eeuwig zielsverderf!*

We hebben allen maar één kostelijke ziel voor de eeuwigheid. Daarom vraag ik: Is dat de behoefte van uw hart? Dan durf ik als dienaar van Christus, u met vrijmoedigheid te prediken, dat Hij op Zijn tijd, op Zijn wijze en tot Zijn eer, zeker Zijn Woord waar zal maken. Hij heeft gezegd, wanneer Hij opgestaan is, Ik ga u voor naar Galiléa. Daar zult gij Mij zien. Dan zal er een tijd in uw leven aanbreken, dat gij Paasvrede en Paasvreugde ervaren zult. Dan zal Hij dat waarmaken!

*God zal ze zelf bevestigen en schragen.*

*En op Zijn rol waar Hij de volken schrijft.*

*Hen tellen als in Isrel ingelijfd.*

*En doen de naam van Sions kind'ren dragen.*

Ons eerste punt was: Opgestaan tot onze rechtvaardigmaking.

## 2. Het tweede is: ***Opgestaan tot onze heiligmaking.***

Al is het, dat de schuld vergeven en de zonden verzoend zijn in de rechtvaardigmaking, dat is een vrijspreken van schuld en straf, dan is er nog niets veranderd aangaande de smet der zonde. Daarom is de heiligmaking niet te scheiden van de rechtvaardigmaking. Nu gaan we niet dogmatisch spreken waar de wortel der heiligmaking gelegd wordt, maar waar ze beoefend wordt. Waar nu de schuld er tussen uit is, kan de band weer gelegd worden in Christus ons Hoofd. En in Christus, ons Hoofd, is de Kerk weer met God bevredigd. Dus de levensband door de geloofsvereniging met Christus betekent, dat ik mijn leven uit Christus ga betrekken. Als we hier spreken over de heiligmaking, dan bedoel ik niet een wettische heiligmaking.

De ervaring leert het en we hebben dit wel eens ontmoet in ons leven, dat er mensen zijn die zeggen: Ik ben in geen verzekering en ik trek geen AOW. En hierin veroordelen zij een ander, die dat wel heeft. Dan stelt men zich boven een ander en



men heeft er geen erg in, hoe schoon het ook lijkt, dat dit geen vrucht is van de heiligmaking. Dat het geen vrucht is van een leven uit Christus. Maar dan zijn wij de goed bekeerde mens, die een beetje groter en hoger is dan anderen. Het leven uit Christus is niet: Ik ben gerechtvaardigd, God heeft mij vrijgesproken en nu liggen mijn zaken wel goed.

Nee, maar daar zal door de Heilige Geest een geloofsvereniging met ons Hoofd Christus moeten zijn. Zijn wij één plant geworden in de gelijkmaking Zijns doods en nu met Hem opgewekt, dan is ons leven Christus. Paulus zegt toch ook: 'Want het leven is mij Christus en het sterven is mij gewin'. Waarin bestaat nu de heiligmaking? Om uit de geloofsvereniging met Christus een stervend leven aan de zonde te hebben. Even goed luisteren, als u er tenminste belang bij hebt.

Gerechtvaardigd te zijn en onder de heerschappij der zonden te blijven liggen, dan zijn we Antinomians bezig. Dan zegt men: U behoeft het zo nauw niet te nemen. U bent gerechtvaardigd en Christus heeft immers voor Uw zonden betaald, dus weidt in de ruimte.

Maar dezulken mogen zich wel ernstig onderzoeken of het wel ooit gebeurd is. Want waar die geloofsvereniging plaats heeft, en waar het leven betrokken wordt uit Christus ons Hoofd, Die als Hoofd Zijner gemeente opgewekt is en de ganse Kerk met hem opgewekt is, dan wordt Christus door de geloofsvereniging, onze heiligmaking! Wat zal dat meebrengen? Sterven aan de zonde, sterven aan de wereld, sterven aan onze instel en het genot van de wereld. Nu hoe nauwer verenigd met ons Hoofd en Koning, hoe teerder de consciëntie zal zijn omtrent de zonde. Het gaat er niet over wat we beredeneren, dat gaat gemakkelijk genoeg, maar de teerheid der consciëntie is een vrucht van de geloofsvereniging met Christus, waardoor men aller zonden vijand is. En in de weg der heiligmaking wordt de smart der zonde gekend en ook onze zondige aard, hetgeen Paulus deed uitroepen: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?' Dat is geen gemaakte vroomheid, maar het werk des Heiligen Geestes.

Als u vraagt waar begint de heiligmaking, waar wordt de wortel gelegd? Die wordt gelegd in de levendmaking. Maar in de beoefening daarvan gaat het er over, dat wij ons leven betrekken uit ons Hoofd. Dan kunnen we met heel de wereld niet samendoen. Ook niet met de godsdienst van deze wereld, welke naar het vlees leeft. Want de heiligmaking is in wezen een stervend leven, om gereinigd te worden van de smet der zonde. Hij is opgestaan. Opgestaan, opdat de zonden niet meer over ons zouden heersen, maar dat Christus over ons zou heersen!

Opdat wij onder Zijn Godsregering, onder Zijn Goddelijke leiding, onder Zijn Goddelijke wet zouden komen. Wanneer wij daartoe verwaardigd mogen worden, zal dat meebrengen: een Godzalige wandel. Want waar leven is, is liefde.

De waarachtige liefde is een vrucht van het leven uit ons Hoofd. Dit brengt mee, dat door de geloofsvereniging als 't ware Christus in ons woont.

Hiervan zegt Hij:

*Ik draag Uw heil'ge wet.*

*Die Gij den sterv'ling zet.*

*In 't binnenst' ingewand.*

Dus als Christus in ons woont, dan woont de wet van God in ons. Want Christus is de Wetsvervuller. Of kunt u dit niet volgen?

Het is de behoefte van mijn hart om de grondslag van de waarachtige leer te verdedigen. Want er is in onze tijd zoveel namaak en wat zo dichtbij komt. Wel groot spreken, maar waar is de liefde, om het leven te trekken uit ons Hoofd? Liefde

omtrent Zijn Persoon en liefde tot onze naaste?

Want in de weg der heiligmaking wordt immers de wet vervuld. Ik zal Mijn wet geven in het binnenste van u, en Ik zal u tot een God zijn en gij zult Mij tot een volk zijn. Dat is nu Opstandingsvrucht. Ik ben dan met Christus opgewekt tot een nieuw leven. Dat is een leven uit de levende Christus. Hij zegt tegen Martha: Ik ben de opstanding en het leven.

### 3. Doch nu ons derde punt: *opgestaan tot onze heerlijkmaking.*

Wanneer Christus opgestaan is, is Hij met een onverderfelijk lichaam opgestaan. Het geloof belijdt de opstanding van Christus in de rechtvaardigmaking. De liefde belijdt het leven uit Christus in de heiligmaking. En de hoop heeft verwachting op de toekomst, op de heerlijkmaking. We dragen nu nog om een zondig lichaam, nog steeds onderworpen aan de ellende door de zonde, namelijk krankheden, pijn en smart, nog sterven en begraven worden. Wat zal er met dat lichaam gebeuren?

Nu iets over de hoop op de toekomst. Christus heeft de prikkel uit de dood weggenomen, doordat de schuld er tussen uit is en heeft het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Hij is de Eersteling der opstanding. Hij is door Zijn opstanding onze Levensbron geworden, uit Wien wij ons leven betrekken. De ene tijd meer, de andere tijd minder. Wij moeten gedurig uit de dood roepen: Laat mijne ziel leven. Uit Hem is ons leven en wat Hij nu óók verworven heeft, dat is de herstelling van ons lichaam.

Wanneer de ziel van het lichaam gaat scheiden, gaat de ziel naar het Hoofd, want we zijn Zijn ledematen. Maar het lichaam gaat naar het graf en nu is Christus in het graf geweest om het voor Zijn Kerk tot een rustplaats te maken. Hij is uit het graf opgewekt, opdat ook wij eens opgewekt zullen worden. Dan zullen we hetzelfde lichaam van Christus omdragen. Christus bleef wat Hij was, waarachtig God en waarachtig mens. In Zijn menselijke natuur heeft Hij bij de opstanding onsterfelijkheid aangedaan. Maar Hij bleef waarachtig God en waarachtig mens, in één Persoon, met een geestelijk lichaam. Vandaar dat Hij Zich in één ogenblik van de ene naar de andere plaats kon verplaatsen, en hiermede opgevaren is naar de hemel.

Maar nu breekt er voor de Kerk eens de Dag aan dat ook hun lichaam opgewekt zal worden. Door de zonde is het lichaam onderworpen aan allerhande ellende, zelfs aan de dood. Maar is door de vergeving der zonden de prikkel uit de dood weggenomen, dan is de dood een doorgang geworden tot het eeuwige leven! Het lichaam rust in het graf, totdat het in de Dag der dagen opgewekt wordt. Dan zal het onsterfelijkheid aandoen.

Mijn hoorders, wat zal dat eens zijn, om het heerlijke lichaam van Christus gelijkvormig gemaakt te worden! Hij is opgestaan, opdat wij ook eens op zullen staan. Dat kan in de hope zodanig zijn dat men wel eens verlangt, om hier niet alleen het beeld van Christus gelijkvormig te zijn, maar ook dat ons lichaam, Hem eens gelijkvormig zal zijn, om dan te leven, zoals de Kerk wenst te leven, Gode tot eer en lof.

Daar zal geen breuk en geen zonde meer zijn, want die heeft Christus weggenomen. Er zal geen dood meer zijn, want die heeft Christus vernietigd; de dood is verslonden tot overwinning! Daar zal geen ellende van het lichaam meer zijn, want treuring en zuchting zullen wegvlieden en eeuwige blijdschap zal op hun hoofden zijn. Dan zullen de ogen, de mond, de oren, de handen en de voeten geheel beschikbaar zijn om God Drieënig uit Zijn werken te loven en te danken. Hij is opgestaan opdat ook wij eens op zullen staan, om God volmaakt de eer te geven.

Hiervan gaan we zingen, want ze zullen eeuwig hun zin krijgen. Het is het tweede vers van Psalm 68.

### TOEPASSING

Nog een enkel woord tot besluit.

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid. We hebben getracht zo eenvoudig en zo duidelijk mogelijk te spreken over de leer der opstanding, over de vrucht en de nuttigheid van Christus opstanding. En dat voor degenen, die daarvan iets geleerd hebben en daartoe verordineerd zijn geworden, krachtens de eeuwige verkiezing en het welbehagen Gods. Want die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook geheiligd en verheerlijkt.

Misschien dat er nog onder ons zijn, die in hun hart deze zaken nog een beetje tegengesproken hebben. Het zou niets geen wonder zijn. Maar dan durf ik u toch te zeggen: Dan handhaaft u welven nog. Dan hebt u nog geloof voor uzelf en dan mist u de vrucht en de kracht van de opstanding van Christus.

Nu moet u dat zelf tussen God en uw ziel maar uitzoeken en dan raad ik u aan, als u het er niet mee eens bent en u krijgt de gelegenheid, buigt dan uw knieën eens voor de Heere en vertelt Hem dan eens wat er heden gepredikt is. Ja maar u verwerpt Ik verwerp niets! Ik huldig alleen het werk van Christus!! Als God de Heilige Geest het wezen des geloofs komt te werken, dan krijgt men behoefte aan de geloofsvereniging met Christus en krijgt men behoefte aan de vergeving der zonden, zodat de schuld er tussen uit is en dat we met eerbied gesproken ons hart weer op kunnen halen aan God. Deze God is onze God. Hij is ons deel ons zalig lot. Zou u daar nu geen zin in hebben? Met deze dagen komt dat bij mij wel eens terug, laat ik dat eens even vertellen.

Toen ik nog voor eigen rekening liep en een geopenbaarde Christus had leren kennen, dan waren de feestdagen, inzonderheid Pasen, Pinksteren en de Hemelvaartsdag, de smartelijkste dagen. Dan weet ik dat ik mij met deze dagen wel weggeweend heb. Weet u waarom? Ik was ledig van God! Ik hoorde wel wat er bij Hem te krijgen was, ik geloofde er alles van, maar ik miste het.

Het is op een Hemelvaartsdag eens gebeurd, dat ik zo treurig gesteld was en er iemand was die mij toch mee nam naar een gezelschap in Rotterdam. Daar waren verschillende doorgeleide kinderen Gods, die nu al juichen voor de troon. Ik had in een hoek gezeten en geluisterd naar die mensen, die niets anders deden dan Christus verheffen. Maar toen ging ik er onderdoor! Als ik er nu nog over denk hoe smartelijk het voor mij was, te horen wat er is en het dan te missen! Toen zei er een uit het gezelschap tegen mij, zeg jongen, wat doe jij hier bij al die oude mensen? Er is in Rotterdam toch genot genoeg.

Ik had gehoopt dat ze niets aan mij zouden vragen. Toen zei ik: Daar heb ik geen behoefte aan.

Denkt er om jeugd onder ons, al wat je zoekt in de wereld kan je hart niet bevredigen. Als je vandaag nog wat genot zou zoeken, het kan je hart niet bevredigen! En als je dan God eens moest ontmoeten; want vreselijk is het te vallen in de handen van een levend God, als we in onze zonden moeten sterven.

Toen zei ik: Ach man, ik hoor wat u heeft en ik geloof er alles van, maar ik mis het.

Toen zei hij: Geef dan maar eens een versje op en eer dat ik er erg in had en dat in een gezelschap met geoefende mensen, riep ik uit:

*'t Hijgend hert der jacht ontkomen.*

*Schreeuwt niet sterker naar 't genot.*

*Van de frisse waterstromen.*

*Dan mijn ziel verlangt naar God.*

Zijn die hier ook nog, of kunt u het nog stellen met uw bevinding? O, als u gaat bevinden, dat in God de zaligheid is en de schuld er toch niet tussen uit is, en dat u geen gemeenschap kunt hebben, wat kan dat smartelijk zijn! Ik moet dit er nog even bij zeggen: Toen is dat vers door die mensen schreiende gezongen, ze hebben met mij medegeweend.

Ik wilde wel, dat ik nu ook eens zo iemand zou ontmoeten, om er samen eens mee te wenen. We zeggen niet dat ze er niet zijn. We geloven, dat er onder ons zijn, die hier niet onwetend van zijn. Met wie men mee zou willen schreeuwen, wanneer ze schreeuwen naar God. Ik bedoel dus niet die zelfverzekerden. Maar de armen en de ellendigen. *Want op deze zal Ik zien op de arme en verslagene en die voor Mijn Woord beeft.*

Toen deed er één van die mensen een gebed en het was of hij mij mee nam en neerlegde voor de troon van God. Zijn er zulken onder ons ook nog?

De engel zegt: *Ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was. Hij is opgestaan!* Hij heeft voor u verworven de vergeving der zonden. Hij heeft verworven het eeuwige leven. Hij heeft verworven de herstelling voor lichaam en ziel beide, voor die grote eeuwigheid. Zijn er nog door onweder voortgedrevenen, ongetroosten?

Ach, laat er dan geen stilzwijgen bij u zijn. Laat toch met eerbied gesproken de Heere geen rust, eer dat u mag rusten in de volbrachte arbeid van Christus. Hij heeft op Golgótha uitgeroepen: Het is volbracht.

In zover de Heere er ons iets van geleerd heeft. Er is niets van ons bij, het is het vrije soevereine werk des Heiligen Geestes. Het is een vrucht van de vrije soevereine verkiezing. Daar valt het dieplood uit onze handen, want in de verkiezing had God allereerst Christus verkoren en in Christus Zijn ganse Kerk. Opdat die Christus zou worden de opstanding en het leven!

Komt mijn medereizigers;

*Het hoofd omhoog en 't hart naar boven.*

*Het ware leven, lieven, loven,*

*is daar boven, is daar waar men Jezus ziet!*

*Wat men hoort en ziet op aard',*

*is ons kost'lijk hart niet waard.*

Wat zal dat eens zijn als we er toe verwaardigd mogen worden om onsterfelijkheid en onverderfelijkheid aan te mogen doen. Om dan volmaakt die God uit Zijne werken eeuwig te loven en te prijzen.

Maar arme wereldling, als u niet meer hebt dan de wereld, wat zijt gij dan arm, ja doodarm. Dan zal u eens een God moeten ontmoeten, die gij niet kent. Dan zult gij in plaats van het leven, de eeuwige dood aan moeten doen, in plaats van een hersteld lichaam een rampzalig lichaam, eeuwig onderworpen aan de toorn des Almachtigen. O, de Heere binde de ernst nog op uw zielen en zegene daartoe Zijn Woord om Jezus' wil. Amen.

## 8. Jezus, de grote Hogepriester

Zingen: Psalm 24:4 en 5

Lezen: Hebréeën 4

Zingen: Psalm 47:1 en 3

Zingen: Psalm 68:9

Zingen: Psalm 89:8

Mijn hoorders,

Toen wij binnenkwamen en een blik sloegen op de velen die hier tegenwoordig zijn, kwam de gedachte op, dat we allen op reis zijn! Doch waar reizen we heen? Want we reizen, bf naar de hemel elf naar de hel. Een gewichtige vraag, waar we even mee moeten beginnen. Het is een gezegende zaak als we naar de hemel reizen. Vele mensen menen naar de hemel te reizen, die er nooit zullen komen. Maar velen reizen naar de hel, die er niet eens bijilstaan, waar ze naar toe reizen. Ach, kunt u zich indenken hoe die gedachte ons aangreep? Want hoevelen onder ons zullen op reis zijn naar de hemel? Hoevelen onder ons zijn zich bewust, dat ze op rechtsgronden reizen naar de hemel?

Och, als we niet naar de hemel reizen, wat baat ons dan de hemelvaart van Christus? Wat zal het een vreselijke zaak zijn om zoveel Hemelvaartsdagen beleefd te hebben en toch niet op reis te zijn naar de hemel, terwijl Christus de weg gebaad heeft naar de hemel. Ik doe u in ernst deze vraag: waar reist gij heen? Vaders en moeders, waar reist gij heen? Jongelingen en jonge dochters, waar reist gij heen? Zegt gij: 'Ik durf niet te zeggen dat ik naar de hemel reis'. Maar zijt gij u dan bewust, dat u naar de hel reist? Ach, ik weet het mijn hoorders, men gelooft in onze tijd niet meer, dat er een hel en een rampzaligheid is. Maar als we bedenken, hoe dicht we daar bij kunnen zijn, kunnen we dan zo rustig over de aarde gaan?

We weten dat velen heimelijkweg menen naar de hemel te reizen. Maar op welke grond? Dan moeten we in ons leven er iets van leren kennen, dat Christus voor ons de weg gebaad heeft naar de hemel. Het is geen geringe zaak om door genade en door de Heilige Geest te leren kennen op weg te zijn naar de hemel. Maar als we nu niet op weg zijn naar de hemel, wat dan? Er is geen middenweg! Er zijn geen drie wegen. Want een middenweg, dat we godsdienstig zijn en de waarheid belijden, brengt ons niet in de hemel. Er zijn maar twee wegen en wij zijn op één van die twee. Het greep ons straks zo aan, toen we naar de preekstoel kwamen. Waar reizen we heen?

Ik hoor iemand zeggen, moet u nu (op deze Hemelvaartsdag, op deze hoog heerlijke gedenkdag) zo beginnen? Is Christus dan niet als Koning gekroond geworden, met eer en heerlijkheid, om te zitten aan de rechterhand Zijns Vaders? Maar het zal er over gaan, heeft Hij dat voor u en mij gedaan? Dan is het toch eerst noodzakelijk te leren kennen, dat we op reis zijn naar de hel. Want straks wordt het sterven en wordt het eeuwigheid.

Die nu door God de Heilige Geest bearbeid worden, leren kennen, dat ze met de rug naar God toe staan en met hun aangezicht naar de hel reizen; die worden door God de Heilige Geest tot stilstand gebracht en kunnen zo niet verder. Die gaan er iets van leren, dat de wereld voorbijgaat met al haar begeerlijkheid. Wat wordt er op deze dag niet een genot gezocht.

O, laat ons toch bedenken dat men van nature niet anders wil! Zijn er onder ons, die soms met duizend zorgen vervuld zijn en het weten dat, als zij zo gaan sterven, ze in de hel komen? Is er iemand die zegt: 'Ik kan zo God niet ontmoeten, ik ben in mijn zonden en God handhaaft Zijn recht, zodat Hij met de zonden geen gemeenschap kan

hebben?' Zijn er nog die zo vanmorgen hier gekomen zijn, die zeggen: 'Het is vandaag Hemelvaartsdag, maar ik mis de kracht, de vreugde en de troost daarvan'. Ach God geve, dat u eens een hellevaart mee mocht maken, dat u eens uw schuld, uw schande en uw oordeel kreeg over te nemen, om zo als een helwaardige genade te mogen vinden in de ogen Gods.

Misschien dat de één of ander nu denkt: Is dat nu het begin van deze Hemelvaartsdag? Wij kunnen u niet anders voorhouden. Mochten er mensen zijn die soms onder veel aanvechtingen verkeren en er over tobben: 'Wist ik maar, dat ik naar de hemel ging'. Want het is toch waar, dat er een volk op aarde is, voor wie het een eeuwig wonder zal zijn, als ze er zullen komen. Ze leren na ontvangen genade, door ontdekking, dat het een wonder zal zijn als zij er mogen komen! De hemel bestaat niet hierin dat het er goed is, maar het bestaat in het genieten van de gemeenschap Gods! Ze kunnen bij tijden wel eens verlangen naar die gemeenschap.

Die godzalige Gray, die al op zijn 21e jaar gestorven is, die een licht was aan de kerkhemel, zei: 'Als ik binnen mag komen, zullen ze allen wel naar de harpen grijpen en dan zal ik zeggen: ben ik hier, ben ik hier!' Ach, het zal een eeuwig wonder zijn.

Aan elkeen die daartoe verwaardigd mag worden, zal het stof geven van verwondering.

We zongen zo-even: *Doe de poorten open, opdat de Koning der ere inga.* Maar de poorten van ons hart mochten ook nog eens open gaan! De poort des hemels is opengegaan en daar is Christus ingegaan. Maar dat ook de poorten van ons hart eens open mochten gaan en er plaats gemaakt werd voor die dierbare Borg en gezegende Middelaar!

Wij vragen daartoe in dit morgenuur een wijle uw aandacht voor het ons zo-even voorgelezen 4e hoofdstuk uit de zendbrief van Paulus aan de Hebreeëen en daarvan nader het 14e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

***'Dewijl wij dan een grote Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgegaan is, namelijk Jezus, de Zoon van God, zo laat ons deze belijdenis vasthouden'.***

Wij vinden hier de hemelvaart van die grote Hogepriester en wensen uw aandacht te bepalen bij:

- 1e de heerlijkheid van Christus als Hogepriester
- 2e de waarde van Christus, Die als Hogepriester ten hemel gevaren is
- 3e de geloofsbelijdenis omtrent die grote Hogepriester

We zullen trachten hierover met de hulp des Heeren tot enige lering en onderwijzing te spreken.

Voordat we dat doen, zingen we van de 47e Psalm, de verzen 1 en 3.

Mijn hoorders,

Wanneer wij enige kennis hebben van de brief van Paulus aan de Hebreeëen, kunnen we weten, dat hij eerst in het kort handelt over het profetisch ambt en zeer uitgebreid handelt over het priesterambt van Christus, en ten laatste handelt over Zijn koninklijk ambt. We vinden in onze tekstwoorden een schone belijdenis, welke we een geloofsbelijdenis zouden kunnen noemen. De hemelvaart predikt ons, dat Christus, als Hogepriester door de hemelen doorgegaan is.

Mijn hoorders, dan is het toch wel nuttig, dat we stilstaan bij de achtergrond van deze hemelvaart. Dan moeten wij uw aandacht even bepalen bij de schepping en het

paradijs. Met de hemelvaartsdag beginnen bij het paradijs? Ja, want wat is daar gebeurd? God had immers de mens recht en naar Zijn beeld geschapen en de hemel en de aarde was toen als 't ware één. Want in de staat der rechtheid kon God op de aarde zijn en Adam had in de hemel kunnen zijn, omdat hij zondeloos was. Adam was ook een priester, hij offerde zijn gehele leven op tot eer van God. Als profeet kon hij aan al het geschapene een naam geven en God had hem als koning gezet over alles. Dus hij bekleedde daar drie ambten, doordat God hem naar Zijn beeld geschapen had. Maar wat is er gebeurd? Adam is gevallen en met eerbied gesproken kon God niet meer op de aarde zijn en Adam kon niet meer in de hemel zijn. Daar ging met eerbied gesproken de hemel op slot; want er kunnen immers geen zonden in de hemel zijn. Adam kwam onder een drievoudige dood, de geestelijke, de tijdelijke en de eeuwige dood. Adam was rechtstreeks door zijn ongehoorzaamheid, geestelijk doodgefallen en kon zich nooit meer herstellen in de staat waar hij uitgevallen was.

Hij was onderworpen aan de tijdelijke dood, zodat hij tot stof zou wederkeren. Adam was ook onderworpen aan de eeuwige dood. Dat is een eeuwig straftijden in de hel, van God gescheiden. Daar lag Adam nu en als representerend hoofd van het werkverbond vertegenwoordigde hij mij en u en al zijn nakomelingen. Door zijn val is de hemel gesloten. Een gevolg daarvan is, dat hij uit het paradijs is gezet, zodat hij niet meer kon komen bij de boom des levens. Daar stond Adam, buiten het paradijs! God dreef de mens uit en stelde Cherubs tegen het oosten van de hof van Eden en een vlammig lemmet eens zwaards dat zich omkeerde, om te bewaren de weg van de boom des levens, Genesis 3 vers 24.

Houdt u overtuigd, dat God krachtens Zijn heiligheid niet met de zonde en met de zondaren gemeenschap hebben kan. Daarom komen er ook geen zonden in de hemel, alleen maar zondaren, die gewassen zijn in het bloed van Christus. Ze moeten van hun zonden af.

Het was dus een afgesloten terrein geworden. God kon niet meer op de aarde zijn en Adam had de aarde uitgeleverd aan de duivel. We lezen in Lucas 4 dat de duivel Christus toonde al de koninkrijken der wereld in een ogenblik tijds. En de duivel zei tot Hem: 'Ik zal U al deze macht en de heerlijkheid derzelve koninkrijken geven, want ze is mij overgegeven'. Als onze ogen open zijn kunnen we thans wel merken dat het hier de troon des satans is. Het lijkt wel of hij regeert. Hij heeft bijna alles achter zich. Maar ook deze wereld zal eens vernietigd worden. Bedenkt eens, de hemel was gesloten en op de aarde kon God niet meer zijn. Maar wat is er nu gebeurd?

Hij heeft van eeuwigheid een volk verkoren krachtens Zijn vrij en soeverein welbehagen. Hij heeft daartoe Zijn Zoon op aarde gezonden. Hij heeft God gezonden! Christus was toch met de Vader en de Heilige Geest, waarachtig en eeuwig God! En Die is naar de aarde gekomen! Christus noemt Zichzelf: de Gezondene des Vaders. We lezen in Efëze 4 vers 10: *Die nedergedaald is, is Dezelfde ook, Die opgevaren is, ver boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zou.*

Christus, de eeuwige Zone Gods, is door God de Vader naar de aarde gezonden, maar Hij is ook vrijwillig gekomen. In de Raad des Vredes is er onderhandeld en daar heeft Christus al op Zich genomen om naar deze vervloekte aarde te komen. Om wat te doen? Met welk doel is Hij gekomen? Wel, om de deugden Zijns Vaders te verheerlijken. Dit moeten we altijd voorop stellen.

En dus mogen we niet voorop stellen, dat de zaligheid van de Kerk verworven moest worden. Hij heeft ons vlees en bloed aangenomen uit de maagd Maria.

Hij heeft de deugden Gods verheerlijkt, wat betreft Zijn heiligheid door zondeloos te leven. Wat betreft Zijn rechtvaardigheid, in het doordragen van de toorn Gods en de straf der zonden. God heeft Zijn Zoon op aarde gezonden om, met eerbied gesproken,

de weg van de hemel naar de aarde en de weg van de aarde naar de hemel weer te openen. Dat wil zeggen om de gemeenschap Gods te herstellen. Door onze diepe val in ons verbondshoofd Adam, is de hemel immers voor ons gesloten. We moeten leren dat nu door het geloof en door genade voor ons de hemel weer geopend kan worden door die Enige Middelaar en Zaligmaker Christus Jezus. Hier schittert de heerlijkheid van die grote Hogepriester om hogepriesterlijk werk te doen!

Wat was in hoofdzaak het werk van een hogepriester?

Ten eerste bidden, ten tweede offeren en ten derde zegenen.

Ik zal proberen om zo duidelijk mogelijk te zijn, in de hoop dat u mij kunt volgen. Wanneer vroeger de hogepriester inging in het heilige der heiligen moest hij vooraf met het wierookvat van het reukaltaar het heilige der heiligen bewieroken. Dat zag op de voorbidding. Nu lezen we, dat Christus in Johannes 17, in het hogepriesterlijk gebed, met eerbied gesproken, de troon van God bewierookt heeft. Dat hogepriesterlijk gebed bestaat uit drie hoofdzaken:

Ten eerste bad Christus voor Zichzelf, ten tweede voor Zijn discipelen en ten derde voor Zijn ganse Kerk. Zo ook de hogepriester in het Oude Testament.

Hij moest eerst voor zichzelf offeren, vervolgens voor de Levitische stam en tenslotte voor het ganse volk. Dus Christus wordt in de Oudtestamentische bediening schaduwwachtig afgebeeld.

Bezien we nu de heerlijkheid van die grote Hogepriester. Wat was Zijn offer? Wat was dan het altaar? En waarmee ging Hij in het heilige der heiligen?

De hogepriester in het Oude Testament was bekleed met schone en beminnelijke klederen. Hij droeg een hoed waarop stond: de heiligheid des Heeren. Hij werd bewonderd en aangezien in de schoonheid van zijn ambt en in de schoonheid en heerlijkheid van zijn werk. Hij mocht eens per jaar naderen tot het heilige der heiligen. Maar deze grote Hogepriester is boven alle hogepriesters, die er ooit geweest zijn. Het is een opmerkelijke zaak, dat wanneer Christus Hogepriester wordt, de laatste hogepriester op dat moment zijn klederen scheurt. Wanneer immers de hogepriester aan Jezus vraagt: 'Zijt Gij de Christus, de Zoon des gezegenden Gods?', dan zegt Jezus: 'Ik ben het'.

En dan verscheurt de hogepriester zijn klederen. Dit is als een bewijs dat het hogepriesterlijk ambt afgedaan heeft, want die grote Hogepriester is immers gekomen. Zijn werk was ten eerste bidden, voor Hij Zichzelf offerde. Hij offerde Zijn lichaam op het altaar van Zijn Godheid. Ons werd vroeger als kinderen geleerd dat Hij Zijn lichaam op het kruis offerde. Maar het kruis was van hout en dat is brandbaar. Daarom moest het altaar van koper, van steen, van ijzer of van aarde zijn, want dat kon niet verbranden. Nu kon de Godheid van Christus nooit verbranden. Want Hij bleef, wat Hij was, nl. Gods Zoon, Eénswezens met de Vader. Het altaar waarop Hij is geofferd, is dus Zijn Godheid geweest en het offer is Zijn lichaam. Ook heeft Hij Zijn ziel uitgestort in de dood. Het hout waarop Hij geofferd is, was het kruishout en het vuur bestond in de toorn Gods tegen de zonde. Het offer werd altijd eerst gebonden en zo is Christus ook gebonden geworden. Christus hebben ze ook gegeseld en aan een paal gebonden. Daarna werd Hij als een offerlam aan het kruis gehangen. Het vuur van Gods toorn woedde in het offer van Christus en de violen van Gods brandende toorn zijn over Hem uitgegoten, hetwelk Christus deed uitroepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!' Hij heeft ziel en lichaam uitgestort in de dood. Hij was dus niet alleen de Hogepriester, maar ook het offer. Door de heerlijkheid van die grote Hogepriester, heeft Hij Zichzelf Gode welbehaaglijk opgeofferd.

Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen. Wanneer Hij zich heeft geofferd, heeft



Hij aan Gods gerechtigheid voldaan en is God bevredigd geworden. Want de weg van de aarde naar de hemel en van de hemel naar de aarde is geopend. Dit gebeurde toen Christus uitriep: 'Het is volbracht'. Het voorhangsel des tempels scheurde toen van boven naar beneden en zo werd de toegang weer geopend.

Deze toegang bleef geopend, hoewel Christus nog drie dagen in het graf moest zijn. Maar God heeft Hem uit het graf opgewekt en heeft Hem gerechtvaardigd. Hij had niets meer van Hem te eisen. Maar Christus heeft nog meer gedaan en dat predikt ons de hemelvaart. Hij kon niet op aarde blijven. Hij had op aarde Zijn werk immers gedaan. Hij had de gemeenschap Gods immers weer verworven, toen Hij aan het kruis riep: 'Vader, in Uwe handen beveel Ik Mijnen Geest'.

Zijn Geest, Die na dat volbrachte werk al naar de hemel ging, verkreeg de gemeenschap Zijns Vaders. Daarna heeft God Hem uit het graf verhoogd en Hij is ook door eigen kracht uit het graf opgestaan. En nadat Hij nog veertig dagen op aarde is geweest om Zijn discipelen te onderwijzen, brak de hemelvaart aan.

1. Hiervan zegt onze tekst: ***'Dewijl wij dan een grote Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgedaan is, namelijk Jezus, de Zoon van God'.***

Waarin openbaart zich die heerlijkheid? We weten de historie: Nadat Hij Zich aan God welbehaag'lijk heeft opgeofferd, is Hij met dat offer ten hemel gevaren. Hij ging in met datzelfde waarachtige lichaam zoals Hij dat aangenomen had uit de maagd Maria, doch nu na Zijn opstanding was dat met een verheerlijkt en geestelijk lichaam. Nu is Christus door de hemelen doorgedaan als de Zoon van God, maar tevens als die grote Hogepriester. Hij is de hemelen doorgedaan om in de hemel der hemelen te verschijnen voor het aangezicht Zijns Vaders. Bij de geboorte van Christus hebben de engelen in Efratha's velden gezongen. Maar toen Hij naar de hemel gevaren is, hebben ze in de hemel gejubeld, waarvan we straks nog gezongen hebben uit Psalm 24:

*Verhoogt, o poorten, nu de boog.  
Rijst, eeuw'ge deuren, rijst omhoog;  
Opdat g'uw Koning moogt ontvangen.  
Wie is die Vorst, zo groot in kracht?  
't Is 't Hoofd van 's hemels legermacht;  
Hem eren wij met lofgezangen.*

Hij is als die grote Hogepriester ten hemel gevaren om vandaar Zijn Kerk te zegenen. We lezen dat, toen Hij zich losmaakte van de aarde, Hij zegenend Zijn handen uitbreidde. Hij liet een zegen achter en is naar de hemel gegaan om te zegenen en Zijn Geest te schenken. De zegeningen van het genadeverbond komen bij Hem vandaan.

Maar bedenkt ook, dat Christus nooit zonder Zijn Kerk geweest is, welke de heerlijkheid uitmaakt van deze grote Hogepriester. Hij is haar Borg en Middelaar en vertegenwoordigt al degenen die Hem van de Vader gegeven zijn. Wanneer Hij naar de hemel gevaren is, heeft Hij Zijn Kerk meegenomen, waarvan we kunnen lezen in Zondag 18 vraag 49:

'Wat nut ons de hemelvaart van Christus?

Antwoord: *Ten eerste dat Hij in de hemel voor het aangezicht Zijns Vaders onze Voorspreker is. Ten andere, dat wij ons vlees in de hemel tot een zeker pand hebben, enz'.*

De heerlijkheid van de hogepriester bestond niet alleen in de schoonheid van zijn kleding en van zijn werk, maar ook in het dragen van de borstlap, waarin op twaalf kostbare stenen de namen der zonen van Israël gegraveerd waren. Hij droeg Israël dus op zijn hart, maar ook op zijn schouders. Op zijn schouders, als een bewijs van macht

en op zijn hart als een bewijs van zijn liefde.

Zo is die grote Hogepriester ingegaan, dragende Zijn Kerk op Zijn hart, waarvoor Hij geboet en betaald heeft en voor wie Hij Zichzelf opgeofferd heeft. Maar die Kerk draagt Hij tevens op Zijn schouders, als een teken van Zijn Koninklijke heerschappij. Hij is niet alleen die grote Hogepriester, maar ook de Koning der koningen. God was tevreden met Christus, en met Zijn ganse Kerk.

Ten tweede staan we stil bij de waarde van die grote Hogepriester. Nu zal het er over gaan of wij de waarde van die grote Hogepriester kennen. Dit kan alleen door het geloof gekend worden. Kennen we iets van de heerlijkheid en de waarde van die grote Hogepriester, waarvoor Hij Zichzelf geofferd heeft, met het doel, de deugden Gods te verheerlijken en de zaligheid van de Kerk te verwerven? De apostel Paulus zegt: 'Wij hebben een Hogepriester!'

Willen we nu een gezegende Hemelvaartsdag hebben, dan is nodig, dat we er iets van leren, wat we hier in twee woordjes lezen, nl.: 'Wij hebben'.

Want hier spreekt het geloof zich uit, over haar bezit van Christus. Nu letten we op de waarde van die grote Hogepriester voor Gods volk, dikwijls genoemd Gods arme volk. Dat komt, omdat ze in zichzelf zo arm is, maar in wezen is het een gelukkig volk. Nu komt het er maar op aan of wij een Hogepriester hebben, en dat Hij onze Hogepriester is!

Waarin bestaat Zijn waarde voor de Kerk? Wanneer u door genade en door het geloof, en nu spreek ik misschien tot lering voor de één of ander, heeft geleerd dat God schrikkelijk toornt tegen de erf- en dadelijke zonden, dan heeft u leren verstaan dat u doem-, hel- en strafwaardig bent en geen bestaan hebt voor God. Hij krijgt als Hogepriester waarde voor degenen, die leren verstaan dat ze de hel verdiend hebben, voor wie de weg afgesneden is naar de gemeenschap Gods; voor zondaren, die bij tijden vrezen voor eeuwig om te zullen komen, voor hen die leren verstaan, dat ze op reis zijn naar de hel. Die gaan ook verstaan, de hemel onwaardig te zijn, geen recht of aanspraak meer te hebben en krachtens het recht van God, in een staat van verlorenheid te zijn.

Wanneer het nu God behaagt die grote Hogepriester aan hun ziel te openbaren, gaan ze de waarde van Hem leren kennen. Al is het dat ze nog niet durven zeggen: 'wij hebben', maar dan kan het toch zijn dat ze de waarde van Hem leren verstaan. Zijn er zulke mensen vanmorgen onder ons, die de waarde kennen van die Hogepriester? Welke waarde? Dat Hij voor ti op Golgótha Zijn ziel uitgestort heeft in de dood. Houdt in gedachten, dat het zaligmakend geloof in zijn wezen al komt te mijnen als het werkzaam is. 'Ja, maar stil eens even, dat mijnen durf ik niet'.

Maar dan doe ik u deze vraag: 'Als u waarlijk heeft leren verstaan de waarde van die Hogepriester, dan heeft u eerst geleerd dat Hij voor u de dood is ingegaan. Dan heeft u leren kennen dat Hij voor u in het graf geweest is en ook voor u is opgestaan!'

Het wordt zo weinig opgemerkt, het onderscheid tussen enig licht in het Evangelie, en een dadelijke Persoonsopenbaring van Christus. Enig licht in het Evangelie wil zeggen (en dat hebben we meer dan eens opgeluisterd): 'Het was net of er zoveel openging, ja ik kon het wel niet vasthouden hoor, maar er ging zoveel open in het Evangelie, zodat ik nog zalig kon worden. Het Evangelie was zó bemin'lijk en schoon'.

Dit wordt door onkunde gehouden voor een openbaring van Christus. En een openbaring van Christus wordt soms gehouden voor de rechtvaardigmaking. Er is in dit opzicht zoveel dwaling.

Een dadelijke openbaring van die Hogepriester wil zeggen, dat men Hem in het wezen des geloofs krijgt aan te nemen. Als het geloof levendig is kan er gezegd worden: Wij

hèbben een Hogepriester. Ik hoor iemand zeggen: maar man, is dat geen doorvloeien? Ja, wij lezen dat de apostel zegt: 'Wij hebben een grote Hogepriester'. Nu krijgt het zaligmakend geloof altijd over te nemen dat ik verdoemelijk lig met alles wat ik in Adam ben en ik huldig alleen Christus èn Zijn offer, Christus èn Zijn gerechtigheid, Christus èn Zijn voorbidding.

Daarom, mijn hoorders, komt het zo dikwijls openbaar dat de vrucht van een geopenbaarde Christus onderscheiden is van de vrucht van enig licht te hebben in het Evangelie. Want dit laatste kan overgaan en men blijft jaar in jaar uit precies dezelfde. Maar ik durf u gerust te prediken: Wanneer Christus aan de ziel geopenbaard is, als die Enige en grote Hogepriester, door God de Heilige Geest verklaard in ons hart, dan zal de vrucht daarvan zijn in de levendige werkzaamheid des geloofs, dat men dan geen rust heeft, voordat we volmondig, met ons ganse hart kunnen zeggen: Wij hèbben een Hogepriester, Die door de hemelen is doorgegaan!

**3. *Dan trachten we deze belijdenis vast te houden;*** en ik wil daar even de nadruk op leggen omdat er zoveel bedrog is in de godsdienst en in de wereld. Als God het niet verhoedt, zal menigeen zich bedriegen voor de eeuwigheid, menende dat Christus aan de ziel is geopenbaard geworden en men het in de vrucht openbaart, dat het niet waar is. Want de vrucht van de openbaring van die Middelaar brengt dit mee, dat ze met de apostel gaan belijden. Al is het dat de verzoeken, de beproevingen en de aanvechtingen nog zo verschrikkelijk zijn en al is het dat hun handen te kort zijn om Hem aan te nemen, toch ligt dit in hun hart verklaard: er is geen andere Hogepriester. Met Hem zou ik geholpen en gebaat zijn en in Hem ligt mijn zaligheid, als ik ooit zalig zou mogen worden.

In de openbaring van die Middelaar, openbaart zich tevens de liefde des Vaders. God ontsluit Zijn liefdehart in de openbaring van die Middelaar. Christus heeft, met eerbied gesproken, het hart van God geopend. Zodat in de openbaring van die Middelaar een Drieënig God werkzaam is. De liefde Gods des Vaders komt zich te openbaren. De liefde van Christus openbaart zich als die grote Hogepriester, Die met Zijn hemelvaart ingegaan is in het heiligdom en de liefde des Heiligen Geestes, Die het geloof werkt. Het geloof is een betrouwen des harten, ontstaan uit de kennis en uit de Waarheid. Nu openbaart het zich vanzelf wel, welke kennis we hebben. Elk mens verraadt zichzelf, als we maar oren mogen hebben om anderen te beluisteren. Want de vrucht van het ware geloof is, dat men niet kan rusten, voordat men mag rusten in die volbrachte arbeid van Jezus Christus. Dat we met medeweten voor eigen hart en leven leren kennen dat wij een Hogepriester hebben, Die door de hemelen is doorgegaan. En dat niet alleen, maar Die ook nu in de hemel is.

Vandaar dat, in het welwezen des geloofs, de waarde van die Hogepriester gekend wordt. Waarin dan wel? Al is het dat we door genade gerechtvaardigd zijn en vrijgesproken van schuld en straf, met medeweten voor eigen hart en leven, dan moeten we er rekening mee houden, dat we hier nog altijd zondaar blijven. In welk opzicht? Niet om de zonden uit te leven. Het is geen eigenschap van het zaligmakend geloof, om als we deze belijdenis afleggen, tevens mee te doen met de wereld.

Gods Woord leert toch, dat we de wereld niet gelijkvormig moeten zijn! Nu kan bijna alles met de geest van de tijd mee, en men verwijt ons wel dat we een paar honderd jaar eerder hadden moeten leven. Maar dat God ons dan geve dat poosje dat we nog aan deze zijde van het graf zijn, dat Hij ons voor die wereldgelijkvormigheid beware. Wie dan meegaat, die gaat dan maar mee, maar bedenkt dat het is een godsdienst naar het vlees. Maar de waarachtige leer der zaligheid is een godsdienst tégen het vlees, is vleesdodend en vleeskruisigend. Men kan praten wat men wil, maar in de Dag der

dagen zal openbaar komen wat waar geweest is voor het aangezicht des Heeren. Gods arme volk moet bij tijden wel eens inleven krachtens de inklevende verdorvenheid, wie ze zijn, en soms moeten ze zeggen:

*Zo gij in 't recht wilt treden,  
O Heer' en gadeslaan,  
Onz' ongerechtigheden,  
Ach, wie zal dan bestaan?*

Maar dan mogen ze bij tijden ook weten: Wij hebben een Hogepriester Die door de hemelen is doorgegaan. Hij is daar hun Advocaat en Pleitbezorger. Wanneer u dan die grote Hogepriester eens hoort bidden en bepaald wordt bij Johannes 17, dan schept u weer moed.

De apostel Johannes zegt in 1 Johannes 2: 'Mijn kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige. En Hij is een verzoening voor onze zonden'.

Hiervan kunt u de waarde leren kennen, als u zelf niet bidden kunt, als u bij tijden niet bidden durft, zelfs als u soms geén lust hebt om te bidden. Maar dat Hij voor u bidt en dat Hij altijd leeft om voor Zijn Kerk te bidden, dat vertroost! O, die gezegende Hogepriester! Als wij de waarde er van leren kennen voor eigen hart en leven, dan beginnen we Hem hier al te huldigen door te zingen:

*God vaart voor het oog,  
Met gejuich omhoog;  
't Schel bazuïngeluid,  
Galmt Gods glorie uit!*

Hij is onze Voorspraak bij de Vader. Ach, dan is er hier niets meer goed te maken. Gods Kerk leert nog dagelijks dat ze een dwaalziek hart hebben en dat ze bewaard moeten worden, om niet meegevoerd te worden met de geest van de tijd. Is er geen oorzaak, dat men zo weinig meer Christus nodig heeft als Voorbidder?

Hoe is het in de kerk, hoe is het onder ons gesteld? Wat is men dikwijls niet vleselijk en aardsgezind. Wat zit men soms niet te wroeten in de wereld, die voorbij gaat met al zijn begeerlijkheid! Is het geen wonder dat God de Heilige Geest bedroefd wordt en dat Hij Zich terugtrekt in Zijn werkingen? Dat er zo weinig meer gehoord wordt van dat zakelijke, Gode eergevende en Christus kronende werk. Mensen willen geëerd zijn en men onteert de Koning van de Kerk! Maar als we er toe verwaardigd mogen worden om de waarde te leren kennen van Die grote Hogepriester die wij hebben, dan is het nooit te verklaren, die onschatbare waarde, die er in Christus is. Wij hebben een grote Hogepriester, Die, zo lang de aarde zal bestaan, voor de Zijnen de Getrouwe zal zijn!

Alle hogepriesters moesten eens sterven en steeds moest er weer een ander zijn. Maar deze Hogepriester, eenmaal gestorven zijnde en Die veler zonden weggedragen heeft, leeft tot in alle eeuwigheid! O, dierbare Christus, o gezegende Christus, o volzalige Christus, o zoete Christus, o schone Christus!

Als u Hem leert kennen als uw Voorspraak bij de Vader, al was het, dat de duivelen tot de troon van God zouden gaan om u te beschuldigen. Maar dan lezen we in Romeinen 8 vers 33 en 34: 'Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is; ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt'.

Merkt eens op, is dit nu geen stof tot blijdschap, aanbidding en dankzegging om Hem eer en heerlijkheid toe te brengen? Wanneer Hij ten hemel gevaren is, kwam Hij Zijn Kerk te zegenen met de Heilige Geest.

Deze grote Hogepriester komt ook eens terug. Dan zal Hij Zijn gemeente, Zijn Kerk vergaderen en zal ze Zijn Vader voorstellen als een gemeente zonder vlek en rimpel, omdat zij hun klederen wit gemaakt hebben in het bloed des Lams. En als Hij dan ééns wederkomen zal, zullen degenen, die Hem hebben leren kennen als die grote Hogepriester, zeggen: Die God is onze God, wij hebben Hem verwacht, Hij zal ons zalig maken.

Dat predikt ons de hemelvaart en Zijn wederkomst. Ik doe u de vraag: Kent gij daar iets van door het geloof in het wezen of welwezen? Kent gij de waarde van die grote Hogepriester? Troost u dan, al is het dat u nu de kracht daarvan niet in uw hart ervaart, maar Hij is verhoogd aan de rechterhand Zijns Vaders en is u daar ten goede.

Gij zult van Hem niet vergeten worden. Al lijkt het soms alsof we vergeten zijn en we met de Kerk moeten zeggen: De Heere heeft mij vergeten, de Heere heeft mij verlaten. Nee, Hij draagt de namen van Zijn Kerk op Zijn hart. Als u eens verwaardigd mocht worden om uw naam te mogen lezen in het hart van Christus, in Zijn doorboorde handen, dan mag u ook horen: 'Want Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd en uwe muren zijn steeds voor Mij'. Hij is daarmee voor het aangezicht Zijns Vaders. Wij hebben een grote Hogepriester en we zijn van onze veiligheid verzekerd.

Tenslotte willen we stilstaan bij *de belijdenis omtrent die grote Hogepriester*. Maar laten we met dit laatste gelijk trachten te besluiten, doch zingen we eerst nog uit de 68e Psalm het 9e vers.

## TOEPASSING

Laat ons deze belijdenis vasthouden, de belijdenis des geloofs van de Kerke Gods. Welke belijdenis? Dat wij een Hogepriester hebben. Een belijdenis van 'wij hebben'. Niet een belijdenis, dat ik mag geloven dat de Heere dit of dat gedaan heeft. Nee, het geloof dat Christus huldigt, openbaart zich anders. Hij wordt alleen gehuldigd in het verfoeien van alles wat we in ons verbondshoofd Adam zijn en wat we daarvan overgehouden hebben. Want zo lang we hier op aarde zijn, komt er niet één van Gods volk zijn val te boven. Die drie hoofdvijanden zullen proberen om ze van die belijdenis af te houden.

Laat ons deze belijdenis vasthouden, zegt onze tekst. Het geloof houdt zich aan die Hogepriester, aan het werk van die Hogepriester, aan het bloed, aan het offer, aan de gerechtigheid van die Hogepriester. Het geloof klemmt zich vast aan de voorbedding van die Hogepriester. Het ongeloof is dikwijls werkzaam met de gedachte dat we een ander mens moeten zijn. Ik geloof ook niet dat er van Gods volk zijn, die zeggen, ik ben over mijzelf aardig tevreden.

Nee, want ze kunnen ten eerste niet beantwoorden wat die Hogepriester voor hen betekent en ten andere hebben ze dagelijks nog te worstelen met de zonden en hun inwonend verderf. Daar komt nog bij, dat de satan een eeuwige haat heeft tegen God en Zijn volk. Houdt er maar gerust rekening mee, dat Hij soms zoekt te werken op het vlees en inzonderheid op de verleidingen van de wereld. Daarom is het geen wonder dat men zo de wereld gelijkvormig wordt. Maar houdt er dan rekening mee, dat men dan die belijdenis niet meer vasthoudt. We lezen van Hiskia, aan wie God zulke grote wonderen gedaan had, dat er een gezantschap uit Babel komt en hij wordt verleid. Hij toont hun zijn schathuis, het zilver en het goud, en hij wordt hoogmoedig. Nu is er niets zo gevaarlijk als ons vlees. We hebben zoveel gist in onze schoenen, dat we

spoedig opzwellen van hoogmoed. Daar is het de satan om te doen en de wereld is zo aantrekkelijk. Denkt maar eens aan de mode van Parijs. Wat een kwaad brengt dat mee. Men zegt tegenwoordig 't geeft niet hoe je gekleed gaat. Denk er om, wij maken van de kleding geen grond, maar dit is zeker waar, als we Christus mogen belijden, als die enige Hogepriester, dan leggen we die Parijse mode af. Al is het dan dat men bespot wordt van de wereld en uitgelachen door de godsdienst. Ach, dan wint de Koning van de Kerk het. Dit moet even van mijn hart. Wat kan er in onze tijd al niet mee door! Laat ons toch deze belijdenis vasthouden, om ons aan Christus te verbinden, aan die enige Hogepriester en laten we bedenken, wat het Hem gekost heeft om ons te kopen met Zijn dierbaar bloed en dat Hij ter helle is nedergedaald. Wat dunkt u, als u daar bij mag leven en daar bij bepaald wordt, dat u dan nog zo begerig bent naar de dingen van de wereld? Nee, als we er iets van mogen leren, zeggen we:

*Weg wereld, weg schatten.  
Gij kunt niet bevatten,  
hoe rijk of ik ben.  
'k Heb alles verloren  
'k Heb Jezus verkoren.  
Wiens eigen ik ben.*

En:

*In Jezus is al mijn lust  
In Jezus is mijn zielerust.*

Wij weten dat er 's Zondags noodwendige dingen gedaan moeten worden, zoals zieken en ellendigen verzorgen. Maar, ik zou u de vraag eens willen doen: Als men 's Zondags in de auto op reis gaat naar de kerk, en daar vermetel weg geen kwaad in ziet en de Heere Jezus was ook op de weg, zou u denken dat Hij in de auto van een predikant zou stappen, die op Zondag op de weg is? Zou u denken als u op weg bent naar de kerk, gekleed naar de mode van Parijs, dat de Heere Jezus naast u kwam lopen? U zult zeggen: Hecht u daar dan zoveel waarde aan? Nee, mijn hoorders, maar we hechten wel waarde aan Christus. Als nu die dierbare Borg gekend wordt, zo laat ons dan deze belijdenis vasthouden. Een ieder heeft genoeg aan zichzelf, maar het mag toch wel eens een ogenblik van ons hart: Er is bijna geen onderscheid meer te zien, tussen dien, die God dient, en dien die Hem niet dient.

Daarom laten we deze belijdenis vasthouden, dat Christus onze Voorspraak is bij de Vader en dat uit Hem alle zegeningen voortvloeien. En als we er toe verwaardigd mogen worden, als Hij zal komen op de wolken des Hemels, dat we Hem dan zullen kennen. Ach, dat zal wat zijn volk des Heeren! De Heere geve ons dat we dicht bij Hem mogen blijven.

Want de beproeving en de vijandschap zal zich hoe langer hoe meer gaan openbaren tegen het ware leven. Niet tegen de godsdienst. Misschien loopt het straks nog op een vervolging uit. Dat we dan deze belijdenis zouden vasthouden, al is het dat beproevingen en verzoekingens ons deel zullen zijn.

Wie deze belijdenis vasthoudt, heeft een grote Hogepriester en ziet op het Lam, staande in het midden des troons. Het zal toch wat zijn als we eens gemeenschap met Hem zullen verkrijgen om dan te gaan genieten, wat geen oog gezien, geen oor gehoord en wat in geen 's mensen hart is opgeklommen, wat God bereid heeft voor dien, die Hem liefhebben.

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid.

De tijd noodzaakt ons te eindigen en ik ga besluiten met dezelfde vraag: Waar reist gij heen? Bedenkt, als iemand een verre reis gaat maken, treft men toch ook wel voorbereidingen.

Mijn medereizigers, overdenkt dit eens. Misschien dat u zegt: U bederft m'n Hemelvaartsdag! Ach, God gave dat hij eens bedorven werd, zodanig dat het u op uw knieën bracht, zeggende: Waar reis Ik heen! Waar reis ik heen met m'n man! Waar reis ik heen met m'n vrouw! Waar reis ik heen met m'n kinderen! Ach, God binde de ernst nog op u. Het kan zo spoedig afgelopen zijn. Kunt u het zich indenken, dat Jezus weende over Jeruzalem? Hij zegt: 'Hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen willen bijeen vergaderen, gelijk een hen hare kiekens onder de vleugelen vergadert en gij hebt niet gewild.' Gij hebt liever de wereld en de godsdienst. Jongelingen en jonge dochters, waar reist gij heen? Wat zal het toch zijn, als we onbekeerd God moeten ontmoeten. God binde de ernst nog op. We zijn eeuwigheidsreizigers.

En mochten er onder ons nog ellendigen en nooddruftigen zijn, dan zeg ik: Wij hebben een grote Hogepriester! Zoekt uw toevlucht bij Hem. En heeft Hij genade verheerlijkt? Dan alleen Hem zij alle eer en roem gegeven. Amen.

## 9. Wind en vuur

Zingen: Psalm 118:12

Lezen: Handelingen 2:1-21

Zingen: Psalm 133:1 en 2

Zingen: Psalm 68:14

Zingen: Psalm 72:4

Mijn hoorders,

We zijn zo-even begonnen met te zingen: 'Dit is de dag, de roem der dagen, dien Israëls God geheiligd heeft'. Dat ziet in hoofdzaak op de Paasdagen, maar het kan tevens wel zien op de Pinksterdag. Op de Paasdag werd herdacht: De uittocht uit Egypte en het was tevens de tijd dat men de eerstelingen, een paar schoven, bracht voor het aangezicht des Heeren. Dan begon de gersteoogst. Die schoven werden gebracht in de tempel en werden door de priester bewogen naar het Oosten en het Westen; naar het Noorden en het Zuiden. Daar gaf hij mee te kennen, dat God van de hemel gegeven had, dat de vruchtbaarheid der aarde zich openbaarde in het Oosten en Westen, in het Noorden en Zuiden. De eerste schoven waren binnen, en men ging het Paasfeest vieren. Ook toen werd er gezongen:

*Dit is de dag de roem der dagen,  
dien Israëls God geheiligd heeft.  
Laat ons verheugd, van zorg ontslagen.  
Hem roemen, Die ons blijdschap geeft.*

Welke blijdschap? Wel, dat de eerstelingen waren binnengebracht. Het Paasfeest en het Loofhuttenfeest werden elk 7 dagen gehouden. Maar de Pinksterdag was maar één dag. Het was eigenlijk een dankdag. Dan werden de eerstelingen van het brood naar Jeruzalem gebracht. In het huis des Heeren werden die bewogen door de priester, met dankzegging: 'Dit is de dag, die de Heere gemaakt heeft'. Maar deze Psalm laat ook inzonderheid het verband zien met de verzen 22 en 23: 'De steen, die de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden. Dit is van de Heere geschied en het is wonderlijk in onze ogen'.

Nieuwtestamentisch ziet het op de opstandingsdag van Christus. Vandaar dat die dag door God ook geheiligd is en dat dit de eerste dag der week geworden is, nl. de dag des Heeren. Verder zegt de dichter:

*Och Heer', geef thans Uw zegeningen.  
Och Heer', geef heil op dezen dag.  
Och dat men op deêz eerstelingen.  
Een rijke oogst van voorspoed zag.*

Dit mag inzonderheid wel gelden voor de Pinksterdag. In het Oude Testament werden er drie feesten gehouden, maar wij houden er vier, namelijk: Kerstfeest, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren. Maar toch zouden we het in hoofdzaak drie feesten kunnen noemen.

Ten eerste het Kerstfeest. Hierin vinden we de liefde Gods des Vaders.

Ten tweede, Pasen en Hemelvaart spreken ons van de liefde en de heerlijkheid van de Zone Gods.

Ten derde de Pinksterdag, welke wij nu herdenken, ziet op de liefde van de Heilige Geest. Met de kerstdagen horen we: 'Alzo lief had God deze wereld, dat Hij Zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft'. Dan gaat het over de liefde des Vaders, waarvan de



engelen zongen: 'Ere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde en in de mensen een welbehagen'.

We lezen van de herders, dat ze God loofden en prijsden. Toen ging het vooral over de eerste Persoon. Als we denken aan Pasen en aan de Hemelvaart, die we bij elkaar willen zien, dan gaat het over de opstanding en de hemelvaart van Christus. De liefde van Christus Die Zich overgegeven heeft tot in de dood des kruises. Maar Hij is als Overwinnaar opgestaan uit het graf en is als Triomfator naar de hemel gevaren. Toen hebben de engelen en de geesten der volmaakten gezongen: 'Doe de poorten open, opdat de Koning der ere inga'. Daar wordt Hij gehuldigd in Zijn Goddelijke liefde en was het met recht de dag, welke de Heere gemaakt heeft!

De uitstorting van de Heilige Geest leidt tot de derde feestdag. Dan wordt de Heilige Geest als Persoon gezonden van de Vader om, om Christus wil, de harten van de discipelen in bezit te nemen. En dat niet alleen, maar de Heilige Geest is ook een kracht van God de Vader en God de Zoon, Die doordringt in de gehele wereld en Die zich openbaart in de prediking van het Evangelie. Al de duivelen uit de hel zijn gemobiliseerd geworden, om het werk van de Heilige Geest tegen te houden.

Maar door de uitstorting van de Heilige Geest is Gods Woord doorgedrongen, niet alleen in Azië, maar ook in Europa, waar thans onder ons nog de bewijzen van zijn. Die Geest openbaart de liefde des Vaders, en verklaart de schoonheid en de waarde van Christus. Die Geest is het zegel op het werk van de Vader en de Zoon. Dus we kunnen met het Pinksterfeest herdenken de liefde van de Vader, de liefde van de Zoon en de liefde van de Heilige Geest.

We lezen in Johannes 14 vers 16 en 17: 'En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid, namelijk de Geest der waarheid'.

De liefde des Vaders blijkt ook uit het schenken van die Geest. De liefde van Christus bidt om die Geest. En de Heilige Geest, Die geschonken wordt, is door Christus geschonken en van de Vader gegeven.

De Heilige Geest is dus gegeven van de Vader door de Zoon. Wanneer zullen wij daar nu de vrucht van hebben? 'Och Heer', geef thans Uw zegeningen. Och Heer', geef heil op dezen dag!

Dat is wèl gebeurd op de Pinksterdag uit Handelingen 2. Helaas, wat is er nu weinig meer zichtbaar van het werk des Geestes en wat openbaart zich weinig meer de kracht des Geestes!

Wij wensen nu uw aandacht een wijle te bepalen bij de historie van de uitstorting van de Heilige Geest naar aanleiding van het zo-even voorgelezen Schriftgedeelte, Handelingen 2, daarvan de eerste vier verzen, waar Gods Woord aldus luidt:

***'En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtelijk bijeen. En er geschiedde haastelijk uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige, gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten. En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur en het zat op een iegelijk van hen. En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken'.***

Wij wensen stil te staan bij:

1e wanneer de Heilige Geest werd uitgestort

2e op wie Hij werd uitgestort en wat daarvan hoor- en zichtbaar was

3e wat de vrucht was van deze uitstorting

We zullen trachten tot enige lering en onderwijzing te spreken.  
Vooraf zingen we van de 133e Psalm, de verzen 1 en 2.

Mijne hoorders!

Ze waren ééndrachtig bijeen in gebed en smeking. Nu vinden we hen hier op de Pinksterdag. De Pinksterdag was de vijftigste dag na het Paasfeest. Daarom werd hij genoemd het feest der weken. Tegelijk werd ook herdacht de afkondiging van de Wet op Sinai. Die afkondiging is geschied op de vijftigste dag. Wat heeft God toen gedaan? Toen heeft Hij het volk Israël aangenomen als Zijn volk. De afkondiging van die Wet ging gepaard met vuur en rook en met het beven van de berg. Er vielen 600.000 mannen met hun aangezichten ter aarde, die zeiden: 'dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven!'. Maar dan lezen we dat Mozes tussen treedt en zegt tot het volk: 'Vreest niet, want God is gekomen, opdat Hij u verzocht, en opdat Zijn vreze voor uw aangezicht zou zijn, dat gij niet zondigt', Exodus 20 vers 20. Direct daarna wordt Mozes bevolen een altaar te maken van aarde om daarop te offeren. Toen werd de ceremoniële wet ingesteld. Waartoe diende die wet?

Wel, die wet predikte de verzoening der zonden, voor zondaren, die zich schuldig leren kennen aan de overtreding van de wet. Dit werd afgeschaduwd in de ganse offerdienst, alsmede het werk van de Geest en de arbeid van Christus.

Dit alles nu werd op de Pinksterdag herdacht. Dus het ging niet alleen om de broden, die men bracht, maar men herdacht ook de wetgeving. Nu vinden we op deze Pinksterdag een nieuwe wetgeving. Daar zijn de Evangelie-klokken gaan luiden, niet met bliksem, rook en vuur en met een bevende berg. Maar God heeft Zijn Geest, de Geest des Vaders en des Zoons gezonden. Ze waren daar bij elkaar in ongeveinsde liefde. Daar vertrad de één de ander niet en men veroordeelde elkander niet, wat vóór die tijd wel eens gebeurde, nl. dat de één boven de ander wilde staan en ze elkaar beschuldigden. Maar hier waren ze eensgezind! Weet u waardoor?

Ze hadden door het lijden en sterven van Christus leren kennen, dat ze alles verzondigd hadden. Dat is noodzakelijk, anders kunnen we nog uitgebreid over de zonden van een ander spreken.

Maar als we nu zelf eens een keer de schuldige worden voor God, dan wordt het anders. Niet om de zonden van een ander goed te keuren, maar dan hebben wij het alleen maar gedaan en kan men het laagste plaatsje innemen. De tollenaar stond van verre. Hij zag naar niemand om, maar hij moest inblikken in zijn eigen hart.

Want wanneer we nog een blik slaan op een ander, gaan we onszelf voorbij. Maar als we eens inblikken in ons eigen hart, dan leren we wel kennen, hoe verdoemelijk, walgelijk, rampzalig en ellendig we zijn. Dan zien we de vuile bron van ongerechtigheid, die er in óns hart is. We hebben zelfs nog nodig bewaard te worden om niet uit te breken. We moeten maar eens ontdekt worden, wie we geworden zijn krachtens onze bondsbreuk in ons verbondshoofd Adam! De discipelen waren dat ook aan de weet gekomen.

Toen Christus gevangen genomen werd, gingen zij op de vlucht. Petrus heeft Hem zelfs tot driemaal toe verloochend. Als het nu aan de discipelen gelegen had, was het voor eeuwig kwijt geweest. Maar Christus blijft de Getrouwe, doordat Hij dat éénzijdige, volbrachte werk gedaan heeft. Laten we hier maar van doordrongen zijn. Ook als God ons genade geschonken heeft, is het steeds nodig om die lage plaats in te nemen. Dan kunt u onder een ander gaan staan. Hoe krijgen wij dat plekje in te nemen? Als we er iets van leren kennen, wat de zonden Christus gekost hebben. En

als we gaan verstaan waartoe Hij opgestaan is en waartoe Hij naar de hemel gevaren is. Want daar is Hij om voor Zijn Kerk te bidden. Waarom moet Hij voor hen bidden? Omdat ze het dagelijks verzondigen. We moeten er maar rekening mee houden, dat we niet moeten denken, dat we het goed bekeerde mens zijn. Al heeft God genade verheerlijkt en die Geest zou Zich inhouden, dan zijn we maar een bloot creatuur. Dan hebben we niets in onszelf. Al is het dat we de wetenschap omdragen, dat God genade verheerlijkt heeft en de kracht wordt daarvan gemist, dan kunnen we als een dode over de aarde gaan, zodat zelfs de prediking geen vrucht afwerpt en dus nog 'dood' zijn onder de bediening des Woords. Dit is een bewijs hoe diep afhankelijk we zijn.

Vandaar dat de dichter dit gebeden heeft: 'Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwe Geest'; dan zullen we onder de invloeiingen van God de Heilige Geest, dat plaatsje weer eens in mogen nemen, om als een onwaardige bediend te worden uit en door de Heilige Geest. Die ons altijd brengt bij de Vader en de Zoon, om weer eens te kennen, de liefde van een Drieëinig God en dan komt men in het stof terecht.

De discipelen zijn hier eensgezind. Kan er nog iets schoners uitgedacht worden?

Want in welke tijd leven we nu? De éénsgezindheid is bijna niet meer op de wereld, ook niet meer in de kerk. Hier hangen de discipelen als een klit aan elkaar. Wat zou het een weldaad zijn als dat onder ons ook zo was! Waardoor was dat zo? Wel, door de Heilige Geest. Jacobus zegt: 'Heeft die Geest lust tot nijdigheid?' Hij wil zeggen: Die Geest heeft nooit lust in nijdigheid. De vrucht des Geestes is liefde. Hier was aanvankelijk de werking van God de Heilige Geest; waardoor ze eensgezind bij elkander waren en waardoor ze één doel hadden.

Wat was hun verwachting? De verwachting van de Heilige Geest. Zo waren ze op de vijftigste dag bij elkander.

Nu is het steeds een twistpunt geweest van de Godgeleerden, hoeveel er daar geweest zijn. Sommigen denken van 120, anderen denken van minder. Ik acht dit van geen belang om daarover te twisten. Maar ze waren eensgezind. Dat is van meer belang! En nu brak de tijd aan, dat de Heilige Geest uitgestort zou worden en dat openbaarde zich in zekere tekenen.

Dan vinden we twee zaken, namelijk iets hoorbaars en iets zichtbaars.

Hoorbaar: een geluid als van een geweldige, gedreven wind.

Zichtbaar: tongen als van vuur. En dat was op ieder van de discipelen.

Het is een opmerkelijke zaak, wanneer de Heere de Heilige Geest uitstort, dat Hij voor het oog en voor het oor wat gaat doen. Wij hebben vijf zintuigen. En wel ten eerste, het gehoor en ten tweede het gezicht.

Het is een opmerkelijke zaak, als we hier denken aan Adam in het paradijs. Hij hoorde immers de Heere aan de wind des daags. En alles wat hij daar zag was het werk van God de Heilige Geest. Want door het Woord des Heeren zijn de hemelen gemaakt en door de Geest Zijns monds al hun heir. Dus de eerste zintuigen, waardoor Adam kennis had, was het gehoor en het gezicht. Hierbij komen nog de overige zintuigen, zoals de reuk, de smaak en het gevoel.

In de staat der rechtheid verlustigde de mens zich in de reuk en de schoonheid der bloemen en vruchten en in alles wat God geschapen had. Hij leefde in het zoete gevoel van de zalige gemeenschap Gods. Maar wat is er gebeurd? De Satan wist dit alles. Hij ging inwerken op het gehoor en het gezicht. Ten eerste op het gehoor. Heeft u dat wel eens opgemerkt? De slang sprak tot Eva, dus hij werkte eerst in op het gehoor en Eva luisterde naar de slang. En terwijl zij nu naar de slang luisterde, kreeg zij op de vrucht te zien. Dus daar ging de duivel met eerbied gesproken God precies nadoen! Daarom is het zo nodig om te onderscheiden het werk des Geestes en het werk des duivels.

Denk er om, dat de satan ook ontzaglijk ver kan gaan, als hij zich voordoet als een engel des lichts. Hij kan zelfs onder de algemene werkingen des Geestes Saul en Bileam laten profeteren. Dus we hebben wel te onderscheiden, hoe ver de satan het kan brengen onder de toelating Gods. Eva luisterde naar de slang en ziet hiervan de vrucht. Haar lust werd opgewekt, want die vrucht was begeerlijk om verstandig te maken. Maar ze hebben door het eten van die vrucht de bitterheid der zonde gesmaakt. Want ze merkten dat ze naakt waren en hadden een verschrikte consciëntie. Daar lag Adam nu, verloren, tezamen met het ganse menselijke geslacht. Men is doof geworden voor Gods Woord en blind voor Gods werk. Geen oor en oog voor het Evangelie. Zonder gevoel, hard en verhard.

Daarom, wat is de vrucht van de prediking, want daar gaat het toch om? We zijn vanmorgen saamgekomen rondom Gods Getuigenis. Maar hebben we een oor om te horen? Hebben we ogen om te zien? Of zal alles weer zo voorbij gaan? Daar mag een ieder wel even over nadenken. Heeft u dat boekje van Bunyan over de heilige oorlog wel eens gelezen? Zo ja, dan heeft u gelezen dat kapitein Overtuiging bij de oorpoot begint. Altijd komt de prediking van Gods Woord tot het oor. Dit zegt ook de apostel Paulus in Romeinen 10 vs. 17: 'Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods'.

Het is een opmerkelijke zaak dat hier de Heilige Geest gebruik maakt van twee dingen; iets hoorbaars en iets zichtbaars.

Ten eerste, er werd wat gehoord, *want er geschiedde haastelijk uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige, gedreven wind en vervulde het gehele huis waar zij zaten*. Het wilde niet zeggen, dat het stormde. U moet ook niet denken dat het stormde in Jeruzalem. Maar het geluid werd gehoord, gelijk als van een geweldige, gedreven wind. Wanneer hier gehandeld wordt over de uitstorting van de Heilige Geest, dan betekent die Geest zoveel als blazen, als een geblaas. Nu zond God de Vader en God de Zoon, de Heilige Geest. We zouden kunnen zeggen: *Dit is het blazen van God de Vader en God de Zoon*. Niet in deze zin dat de Heilige Geest slechts een kracht is van de Vader en de Zoon.

Het is niet slechts een kracht zoals men in onze tijd beweert en waarmee de derde Persoon geloochend wordt.

Nee, maar de Heilige Geest openbaart zich hier in Zijn Goddelijke Majesteit, zodat er gehoord wordt een geluid gelijk als van een geweldige gedreven wind. Een geweldige wind dringt overal door heen, werpt zelfs bomen omver.

*Die wind vervulde het gehele huis waar zij zaten*. Die wind was niet alleen te horen daar waar de discipelen waren, maar hij werd in geheel Jeruzalem gehoord. Het was niet zo dat men in Jeruzalem zei: Kijk het eens stormen. Want dan waren ze niet zo verwonderd geweest. Nee, het was stil in Jeruzalem, en men hoorde slechts het geluid van die wind en dat bracht geheel Jeruzalem in beroering.

## 2. Het gevolg daarvan was ***dat de discipelen geheel vervuld werden met de Heilige Geest, met de kracht des Geestes***.

Hier werden de discipelen met eerbied gesproken in de eerste plaats verzekerd en verzegeld. Want merkt eens op: Vóór Christus lijden en sterven openbaarde zich steeds hun onwetendheid. Ook toen Christus opgestaan was, twijfelden ze nog steeds. Zelfs toen Hij ten hemel voer, zeiden ze nog: 'Zult Gij in deze tijd het koninkrijk in Israël wederom oprichten?' Dus ze zaten nog met raadsels en vragen. Wanneer nu de Heilige Geest uitgestort wordt en ze de kracht daarvan mogen ervaren, wat gebeurt er dan? Wel, dat de Heilige Geest ze volgiet met Christus. Daar moet u eens goed over

nadenken. Want de Heilige Geest nam intrek in hun hart. We lezen in zondag 20 vraag 53: 'Wat gelooft gij van de Heilige Geest?

Antwoord: *Eerstelijk, dat Hij tezamen met de Vader en de Zoon, waarachtig en eeuwig God is. Ten andere, dat Hij ook mij gegeven is, opdat Hij mij door een waar geloof, Christus en al Zijn weldaden deelachtig make, mij trooste en bij mij eeuwiglijk blijve'.*

We hebben wel te onderscheiden dat de discipelen steeds geweest zijn onder de bearbeiding des Geestes, maar ze misten de Persoon des Geestes. Immers door de schenking van de Persoon des Geestes wordt men vervuld met Christus! Dat wil zeggen: de Heilige Geest is de Vertegenwoordiger van Christus. Hij neemt zitting in ons hart en wordt onze Leidsman, door Wien we geleid en geregeerd worden.

Maar tevens hield de uitstorting van de Heilige Geest dit in, dat ze gezalfd werden met de Heilige Geest, bekwaam gemaakt voor het ambt, waartoe God hen verkoren had. We weten allen wel dat Jezus Zijn discipelen een roeping gegeven had. We lezen dat ze wel eens gepredikt hadden. Toen waren ze blij met zichzelf. Maar zo kon Jezus ze niet gebruiken. Leraars, die met zichzelf zo ingenomen zijn, dat zijn de waren niet. Ze kunnen een roeping hebben, zoals elk kind van God, om te verkondigen de deugden Desgenen Die hen geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Dat behoort bij die roeping en dat hadden de discipelen ook. Maar we lezen, dat ze moesten wachten. 'Blijft gij in de stad Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte'. Dat wil zeggen, ze mochten vóór die tijd niet gaan prediken en ze hadden er ook geen moed toe. Want als ze vóór die tijd waren gaan prediken, was het slecht afgelopen.

Waarom? Ze zouden met zichzelf begonnen zijn. Ze moesten wachten op de zalving van de Heilige Geest. Hiervan getuigt Paulus in 2 Korinthe 1 vers 21 en 22: 'Maar Die ons met u bevestigt in Christus, en Die ons gezalfd heeft, is God. Die ons ook heeft verzegeld en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven'.

Moet ik u eens wat zeggen? Een rechte hoorder, die God een gehoor, een gezicht en een smaakvermogen gegeven heeft, die kan bij tijden wel opluisteren of de bediening een vrucht is van de zalving des Heiligen Geestes óf dat het verstandswerk is, èf alleen maar een roeping, dat men meent te moeten prediken en men niet kan komen in de verborgenheden van Gods koninkrijk. Dan moet men gaan zalven en gaan gronden buiten die enige grond: Christus Jezus, het enige fundament.

Zo komt het dat we een tijd beleven met veel Avondmaalgangers, soms gekleed naar de mode van Parijs en dan kan de predikant zelfs blij zijn dat er zoveel Avondmaalgangers waren. Maar houdt in gedachten dat men dan niet van God geroepen en gezalfd is met de Heilige Geest. Dan zou men immers diegenen wel weigeren, die gekleed naar de mode van Parijs en met gekrulde haren aankomen. Och, laat ons toch bedenken, dat daar de vrucht van de zalving des Heiligen Geestes gemist wordt.

Nu moesten deze discipelen straks de wereld in, om het Evangelie te gaan prediken. Op welke manier? Niet met te zeggen, dat er een beginseltje van een nieuw leven in u is en dat de Heere met u begonnen is en dat u mag geloven dat u levendgemaakt bent. Nee, ze moesten de volle raad Gods gaan prediken, dat wil zeggen het werk van een Drieënig God. Daarom lezen we bij Cornelius de hoofdman, dat de Heilige Geest nederdaalde. Dan lezen we dat Petrus verbaasd was, dat zelfs de heidenen gezegend werden met de Heilige Geest. De discipelen moesten hier bekwaam gemaakt worden. Ze werden vervuld met de kracht des Geestes.

Verder lezen we: 'En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur en het zat op een iegelijk van hen'.

Ten eerste hebben we reeds stil gestaan bij hetgeen men hoorde en waardoor alles in beroering kwam.

Maar ten tweede is er ook *het gezicht van verdeelde tongen als van vuur*.

Dit is geen vuur, waaraan men zich kan branden. Wat is hiervan de betekenis? Wel ze krijgen daar een tong der geleerden. Wat houdt dat in? Wel, luister eens.

Er was eens een Egyptisch koning, die gaf zijn beste koe om te offeren en zei tegen de priesters: 'Nu moet u mij het beste en het slechtste deel van de koe brengen'. Toen bracht de priester de tong van de koe bij de koning en zei: 'Hier heeft u het beste en het slechtste'. De koning zei: 'Wat bedoelt u daarmee?' Die heidense priester bracht het toen over op de tong van een mens. De tong kan het beste maar ook tevens het slechtste zijn. Daarom zegt de apostel Jacobus: 'Alzo is ook de tong een klein lid en roemt nochtans grote dingen. Ziet, een klein vuur, hoe grote hoop hout het aansteekt'. Er wordt veel kwaad met de tong gedaan. Door één woord met de tong kan men elkander al verwoesten. Eén krenkend woord, wat kan dat al niet veroorzaken? Wel, zoveel, dat men er niet van kan slapen. Dat is nu een eigenschap van de tong. Die tong, die zo gemakkelijk kan spreken over alles, buiten God en Christus.

Maar hier zijn  *vurige tongen*. Johannes getuigt: 'Die na mij komt zal u met de Heilige Geest en met vuur dopen'.

Het vuur ziet ten eerste op een verwarmende en ten tweede op een verslindende aard. Die tongen werden vervuld met de liefde van God en de liefde van Christus. Ze kregen een tong, een tong der geleerden. Ze zouden daarmee verborgenheden gaan openbaren.

De dichter zegt in Psalm 45: 'Mijn tong is een pen eens vaardigen schrijvers. Mijn hart geeft een goede rede op'. Wat doet de tong van die dichter? Christus verheffen!

*'Beminlijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven.*

*Gaat al het schoon der mensen ver te boven.*

*Gená is op Uw lippen uitgestort'.*

God bediende Zich van wind, van een geweldige, gedreven wind en van tongen als van vuur, zodat ze met die tongen in verschillende talen gingen spreken.

Nu even tot onze lering. Als God een mens gaat bekeren, doet Hij dat door de Heilige Geest, Die inwerkt op de oorpoort, als een wind, die doordringt, door middel van het Woord en door de kracht van die Geest in het hart. Hij gaat een zondaar overtuigen en gaat het verloren beeld Gods herstellen. Hij gaat ze bekeren. Wat gaat er dan gebeuren? Dat komt aanstonds door de tong openbaar. Wat zal er van de tong van die mensen komen, als ze door die Geest bearbeid worden? Dan kunt u ze horen klagen over hun zonden.

Ze komen wenende tot de belijdenis van hun zonden, door de kracht van de Heilige Geest. De Heilige Geest werkt krachtdadig, door het Woord. Dan zijn het geen tongen die het te kwaad hebben over een ander, maar alleen te kwaad met zichzelf! Heeft de kracht van de Heilige Geest dat wel eens in ons hart gewerkt? Hebben we zo'n tong wel eens verkregen? Ach, wat zou er minder gesproken worden!

3. We lezen verder: ***'En ze werden allen vervuld met de Heilige Geest'***.

Vervuld, betekent vol. Waar werden ze nu vol van? Van Christus! Wat doet de Heilige Geest? Jezus zegt: 'Die zal u in alle waarheid leiden. Die zal het uit het Mijne nemen en het u verkondigen'.

Ze werden vol van Christus. Zó vol; ze zeggen niet, laten we eerst eens een versje zingen. Ze zeggen niet tegen elkaar: wat hebben wij het toch goed; nu zijn we bekeerd, we zijn verzegeld en de Heilige Geest is ons geschonken. Nee, u moet altijd maar opluisteren wanneer deze mensen gaan prediken, dat ze dan zullen gaan doen, wat de apostel Paulus zegt: Ik wens onder u niets te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. De Jood een ergernis en de Griek een dwaasheid, maar hun die geloven een kracht Gods tot zaligheid.

Wanneer de ziel van Saulus van Tarsen gered werd en hij geroepen en gezalfd werd tot het ambt, dan lezen we: 'En terstond predikte hij Christus'. Niet zijn bekering! Mag men dan zijn bekering niet vertellen? Voor honderd procent. Als we maar tot doel hebben de ere Gods en Christus in het middelpunt. Anders worden wij de mensen, die in het middelpunt komen. Hier zijn de discipelen zo vervuld geweest met de Heilige Geest, dat ze zelf niet in het middelpunt stonden, ondanks zoveel hoorders. Maar ze stelden Christus in het middelpunt. Niet alleen met hun woorden, maar zij hebben dat ook in hun wandel bewezen. Het gaat er maar om in hoeverre wij de Heilige Geest hebben leren kennen. We hebben steeds nodig de invloeiingen van de Heilige Geest.

*Ze begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.*

We lezen van de torenbouw van Babel dat er spraakverwarring gekomen is, en toen zijn die mensen verspreid geworden over de gehele wereld en is God alleen maar gebleven onder de Joden, het volk Israël. Totdat de Pinksterdag aanbrak, hoewel er vóór die tijd wel ettelijken uit het heidendom tot God bekeerd zijn geworden. Maar hier op de Pinksterdag wordt de weg gebaad voor álle talen. Met eerbied gesproken is dit de oorzaak geweest dat de hemelklokken gingen luiden, omdat nu het Evangelie in alle talen gepredikt zou worden door de Heilige Geest. We lezen in het Evangelie van Lucas: 'En daar zullen er komen van Oosten en Westen en van Noorden en Zuiden, en zullen aanzitten in het koninkrijk Gods'.

Dat is door de Pinkstergeest begonnen. Christus zegt in Zijn omwandeling op aarde: 'Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls'. Maar toen Christus ten hemel voer, zei Hij: 'Gaaf heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen; die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden'. Dus de Evangelieklok wordt ingeluid. Het pinksterfeest is het slotfeest, maar ook het hoofdfest, zodat er na de instelling van de prediking, geen andere bedeling meer zal aanbreken.

In de tijd van Abraham was er de offerdienst en wanneer de Heere Zijn volk bij de Sinaï aangenomen had, heeft Hij de ceremoniële dienst ingesteld.

Toen de Pinksterdag aanbrak, was het gedaan met de Oudtestamentische bediening. Vandaar dat wij niet geloven, dat die Geest uitgestort is, terwijl de discipelen in de tempel waren. Weet u waarom niet? God had immers afgedaan met de tempel. Hij ging nu een geestelijke tempel bouwen. Hij ging de Kerke Gods, door middel van de prediking, bijeenvergaderen. Petrus zegt hiervan: Om als levende stenen gebouwd te worden, tot een geestelijk huis, tot een woonstede Gods in de Geest.

Dus vol zijnde van Christus, hebben ze Christus uitgedragen. Zo de Heere wil en wij leven, hopen wij in het avonduur er nog verder op in te gaan. We gaan met een enkel woord besluiten, doch zingen vooraf van de 68e Psalm het 14de vers.

## TOEPASSING

Mijn medereizigers op weg en reis naar de eeuwigheid.

Doe uzelf eens deze vraag: 'Heb ik wel eens ooit gehoord de stem van de Heilige Geest en heb ik wel eens de kracht van de Heilige Geest gevoeld, waardoor mijn tong

ging bidden en smeken aan de troon der genade? We kunnen uit kracht van opvoeding de waarheid toestemmen en belijden. Zelfs kunnen we voor de Waarheid strijden, maar toch de kracht van de Heilige Geest missen.

Die moet immers doordringen door ons oor naar ons hart. Want de Heilige Geest werkt nooit buiten het Woord om, maar altijd overeenkomstig het Woord. De Heilige Geest maakt ook nooit abuizen. Wanneer de Heilige Geest zaligmakend komt te werken, neemt Hij plaats in ons hart. De liefde Gods wordt uitgestort. Dit is een kenmerk, dat ik even naar voren breng. Waarin openbaart zich die liefde?

Wanneer God de Heilige Geest, door de kracht van het Woord, een nieuw leven schept, gelijk Christus zegt: 'De Geest is het Die levend maakt', dan zal er in de eerste plaats Goddelijke liefde zijn.

Weet u waarom? Wel, de Heilige Geest Die uitgaande is van de Vader en de Zoon, Die overtuigt en brengt ons in kennis met de Vader en de Zoon, Die Geest, Die door het gehoor in het hart werkt, werkt tevens de liefdevlammen tot Gods eer, tot Zijn rechten en deugden.

Wil ik u eens één eigenschap noemen?

Waar God de Heilige Geest zaligmakend komt te werken en de liefde Gods in het hart uitgestort wordt, daar krijgt men een betrekking op Gods recht en op Gods deugden. Als u aan zo iemand zou vragen: 'Als u gaat sterven en u moet verloren gaan, wiens schuld is het dan?' Dan zal men eerlijk en openhartig belijden en dat ligt op de bodem van het hart, 'dan ga ik om eigen schuld verloren'. Zijn er zulke mensen hier in ons midden?

Ten andere zal zich ook openbaren de liefde tot de dienst van God; de liefde tot het Woord; de liefde tot de dag des Heeren en de liefde tot het volk van God.

We lezen van Ruth (en nu dalen we even af tot de laagste trap) dit: Ze had met haar oor gehoord van de God van Israël en door de Heilige Geest was de liefde in haar hart uitgestort. Wanneer Naomi haar gaat beproeven zegt ze: 'Moeder val me niet tegen'. Dat miste Orpa, die had wel tranen; ze had ook gehoord van de God van Israël, en had ook nog wel een zekere liefde, maar ze ging terug. Waarom?

Haar hart was niet vernieuwd. Als wij dan denken, wat wij in ons leven al niet hebben zien teruggaan, waarvan we verwachting hadden, maar het niet in de vrucht is geopenbaard, dan ontstelt dat ons.

Nu zijn we geen hartekenner, dat is God alleen. Doch bij Ruth openbaarde zich de liefde: 'Uw volk is mijn volk en uw God mijn God'. Ruth klaagde niet over Naomi en over de gebreken die ze had. Ze zei niet: 'Moeder u bent weggelopen bij God vandaan, en zie eens wat God nu gedaan heeft'. Nee, ze had gezien in Naomi, in haar verdrukking en schuldaanvaarding, wat ze aan haar God had.

Ze zegt: 'Dan moet de dood maar scheiding maken'. Ze heeft van Naomi goed onderwijs gekregen, die haar niet in de keus inzegende, maar ze wijst op Boaz, deze is één van onze lossers. Ze heeft Ruth geen rust gegeven buiten de huwelijksvereniging met Boaz.

Op een gezelschap zei er eens iemand tegen me: 'U predikt de noodzakelijkheid van de rechtvaardigmaking nu wel, maar als Ruth nu eens op de grens gestorven was, zou u ze dan in de hel durven denken?'

Ik zei: 'Dat heb ik niet te doen en niets in de hemel te zetten ook. Maar bewijs mij eens op grond van Gods Woord, dat er één op de grens gestorven is?'

Kunt u het bewijzen? Dan moet u het mij maar laten weten. Nee, deze vrouw is met Boaz in aanraking gekomen, en heeft Boaz verkregen. Het is een eigenschap van God de Heilige Geest om met Christus te verenigen of we moeten Hem bedroeven zodat



Hij Zich terugtrekt in Zijn werkingen. Want als die Geest Zich terugtrekt in Zijn werkingen worden wij kritisch, dan is er niets meer dat deugt, dan alleen wij. Laten we toch voorzichtig zijn, dat we ons niet bedriegen voor die grote eeuwigheid.

Het zal telkens in de vrucht bewezen moeten worden, of het zaligmakend is. We hebben ons wel te onderzoeken. Nu openbaart zich de liefde zowel bij de aan- als bij de voortgang. Een liefdeloos mens is een dood mens. Een levend mens is vervuld met liefde, al is het dat het altijd niet even sterk is. Als de Goddelijke liefde in het hart uitgestort is, zaligmakend, kan dat nooit meer sterven. Dan zou God moeten sterven! De liefde, als vrucht van het geloof brengt ook werkzaamheden mee, zoals in het huwelijksleven; men heeft betrekking op elkaar; men leeft en doet alles voor elkaar; men kan niet zonder elkaar! Zo is het ook geestelijk. Het werk van de Heilige Geest brengt werkzaamheden mee in het hart. *Kom, doorzoekt, en beproeft u. We hebben maar één ziel voor de eeuwigheid. Doorzoekt uzelve nauw, ja zeer nauw!*

Maar wanneer het in uw hart waarheid zou zijn, al is het dat het bestreden wordt, zoekt u dan te houden aan het Woord. Om met de dichter te leren: 'Och, schonk Gij mij de hulp van Uwe Geest'.

Want die worden afhankelijk van de invloeiingen des Geestes. Dit is een doorgaande zaak, ook voor de verstgevorderde in de genade. Anders kunnen ze nog liefdeloos over de aarde gaan en wanneer men liefdeloos is, is men trouweloos. De waarachtige liefde verbindt zich aan God en aan Zijn genadetroon. Dat zal meebrengen dat die Geest Zelf in ons bidt met onuitsprekelijke zuchtingen. Dat de Heere nog onder ons werke door Zijn Geest. Want zonder de bediening en bedauwing van die Geest is alles vruchteloos. Bedenke een ieder dat we nog onder de prediking van het Woord verkeren. En gij hoort Gods stem nog door middel van het Woord. De hemelklokken hebben geluid op de Pinksterdag, zodat het Evangelie gepredikt moest worden aan alle creaturen, zodat we dat tot op deze dag nog mogen horen. In het avonduur hopen we verder te gaan. De Heere zegene thans Zijn Woord om Jezus wil. Amen.

## 10. De tale Kanaans

Zingen: Psalm 87:3 en 4  
 Lezen: Handelingen 2:22 t/m einde  
 Zingen: Psalm 45:1 en 2  
 Zingen: Psalm 143:10  
 Zingen: Psalm 119:47

Mijn hoorders,  
 David zegt in Psalm 51 het 6e vers:

*Verwerp mij van Uw aangezicht toch niet.  
 Ai, laat van mij Uw Heil'gen Geest niet scheiden.  
 Die kan alleen op 't rechte spoor mij leiden.  
 Bestier mijn gang, daar Gij mijn zwakheid ziet.*

Wat geeft David hier te kennen? Dat hij de Heilige Geest deelachtig is en daardoor in de schuld gekomen is. Hij doet in deze Psalm belijdenis van zijn zonden. Dit is nu het schoonste kenmerk van de inwoning des Geestes. Zijn voorganger Saul, we zouden zeggen, had het niet zo zwaar verzondigd als David. Hij had alleen één keer gebruik gemaakt van het priesterwerk om te offeren en dat kwam alleen de priesters toe. Dan zegt de Heere: 'Omdat gij dit gedaan hebt, zal Ik het koninkrijk van u scheuren'. Nu lezen we van David dat hij in de zonden gevallen is. Maar wat is nu de oorzaak, dat David weer in de schuld gekomen is? Wel, omdat de Heilige Geest in hem was. Die Geest had Zich wel voor een tijd teruggetrokken. Maar wanneer de Heere middellijk de profeet Nathan gebruikte, die zei: 'Gij zijt die man', kwam de Heilige Geest dit woord te gebruiken en kwam David in de schuld. Nu is het een eigenschap van de Heilige Geest, dat Hij altijd in de vernedering brengt. Maar wat vinden we nog meer van David? Dat hij niet alleen door de Heilige Geest in de schuld komt, maar ook dat hij door de Heilige Geest kennis krijgt van de afwassing en reinigmaking. Want hij zegt:

*Ai, was mij wel van ongerechtigheid.  
 Mijn schuld is zwaar, ik heb Uw wet geschonden.  
 Zie mijn berouw, hoor hoe een boet'ling pleit.  
 En reinig mij van al mijn vuile zonden.*

Dus het is de Heilige Geest Die hem in de schuld brengt, maar tevens is het de Heilige Geest Die het middel aanwijst. Hij was zich zo bewust dat hij in eigen kracht niets kon doen, dat hij zegt: *Ai, laat van mij Uw Heil'gen Geest niet scheiden.*

Hij was dus aangewezen op de invloeiingen des Geestes. Hij was zich bewust dat, wanneer die Geest Zich terugtrok, hij nog tot alle kwaad geneigd was. Deze man, met zoveel licht en genade, ja een licht aan de kerkhemel, moest zeggen:

*'Ai, laat van mij Uw Heil'gen Geest niet scheiden.  
 Die kan alleen op 't rechte spoor mij leiden'.*

Hebben wij daar ook wel eens iets van mogen leren? Dit behoort mede tot de Pinksterleer. De Heilige Geest brengt altijd in de schuld, maar wijst tevens ook naar het middel. Niet alleen wijst Hij naar het middel, maar door het dierbaar geloof wijst Hij ons Christus aan en maakt ons al Zijn weldaden deelachtig. De Heilige Geest, Die met de Vader en de Zoon waarachtig en eeuwig God is, heeft in de stilte der

eeuwigheid dit werk al op Zich genomen. Het Goddelijk heilsbesluit van de Vader en het Goddelijk heilswerk van de Zoon, wordt door de Heilige Geest in de harten van degenen, die daartoe van eeuwigheid verordeneerd zijn, uitgewerkt, zodat het ganse werk der bekering, een werk is van de derde Persoon.

Van de drie Goddelijke Personen wordt het minste stilgestaan bij de derde Persoon. Over het algemeen wordt het woord Heere gemakkelijk gebruikt voor de eerste Persoon. Veel wordt gesproken over Jezus, de tweede Persoon en heel weinig over de derde Persoon.

Nu leert ons de Pinkstergeschiedenis, dat de derde Persoon de Uitwerker is van hetgeen God de Vader in Zijn hart had en van hetgeen Christus verworven heeft en dit komt te werken in de harten van zondaren.. We hebben getracht in dit morgenuur uw aandacht te bepalen bij de eerste 4 verzen van Handelingen 2.

We hebben toen stilgestaan bij de vraag:

- op wien die Geest uitgestort was,
- wat de uitwerking daarvan was,
- welke tekenen daarbij geschiedden
- en dat ze gingen spreken met andere talen.

Thans wensen we uw aandacht te bepalen bij het 5e en 6e vers, waar we aldus lezen:

***'En er waren Joden, te Jeruzalem wonende, godvruchtige mannen van allen volke dergenen, die onder de hemel zijn.***

***En als deze stem geschied was, kwam de menigte samen en werd beroerd, want een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken'.***

Voordat we daarvan gaan spreken, zingen we van Psalm 45 de verzen 1 en 2.

Mijn hoorders,

Wij hebben in het morgenuur stilgestaan bij het feit, dat de Heilige Geest als Persoon geschonken werd aan de discipelen.

De Heilige Geest was daar niet voor het eerst. We lezen reeds bij de schepping, dat de Geest Gods zweefde op de wateren. We lezen in Jesaja 63 vers 14: 'Gelijk een beest, dat afgaat in de valleien, heeft hun de Geest des Heeren rust gegeven'. En in Psalm 119 spreekt David ook over de Heilige Geest. Maar in het Oude Testament is die Geest niet zo gekend geworden als in het Nieuwe Testament.

De discipelen, die Jezus volgden, hebben dat mogen spreken door de Heilige Geest, Die bij aanvang hun hart had vernieuwd, waardoor ze tot de belijdenis kwamen: 'Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God', waarvan Jezus zegt: 'Vlees en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is'. Hij heeft ze die Geest als Trooster beloofd. Hij had gezegd: 'Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen'.

Hij ging heen, opdat ze niet aan Zijn lichamelijke gemeenschap zouden blijven hangen, maar opdat ze, door het geloof en door de werking van de Heilige Geest; vervuld zouden worden met Christus. Deze arme discipelen durfden zich voor de Pinksteren niet te openbaren, maar waren ééndrachtelijk bijéén met gebed en smeking. Maar op de Pinksterdag is hun de Persoon des Geestes geschonken.

Ik leg daar even de nadruk op, nl. op het onderscheid tussen het werk des Geestes en de Persoon des Geestes. Met eerbied gesproken had de Heilige Geest tot aan Pinksteren in hen gewerkt. Wat had Die Geest in hen gewerkt? Wel, aanvang en

voortgang van het geloof in Christus, zodat ze volhardende waren in gebed en smeking. Laat ik het eens duidelijk zeggen: De Heilige Geest had in hun hart de zaligheid gewerkt. Dat wil niet zeggen dat ze later de leidingen des Geestes niet nodig hadden. Maar op de Pinksterdag was het werk des Geestes in zekere zin voltooid. Want de Heilige Geest werd daar hetlegel op het werk des Vaders en des Zoons, zodat ze vol werden van Christus, en tevens waren ze vol des Heiligen Geestes.

Ik wil dit toch even zeggen, want het kon zijn dat de Heere het wilde gebruiken voor de één of ander, misschien tot bemoediging en troost. Een leraar behoort door Goddelijk- en Geestes licht, een zodanige kennis te hebben en zodanig te zijn in het prediken, dat hij het minste van Gods werk niet tegenstaat. Maar ten andere, mag hij geen grond prediken buiten het werk des Geestes en moet hij Christus als grond aanwijzen. De Heilige Geest ontdekt, ontgrondt en ontiedigt en komt alle grond buiten Christus weg te nemen. Het gehele werk der zaligheid is een werk van de Geest, Die door het zaligmakend geloof in hun harten de werkzaamheid des geloofs werkt. Zoals een kompas op een schip altijd naar de Poolster wijst, zo werkt de Heilige Geest een gezicht op Christus. Hij wijst door lering en onderwijzing naar die Enige Middelaar. Dit is ook het werk van de Heilige Geest, dat Hij geen rust geeft voor en aleer men met God verzoend is door Christus Jezus en dat dan ook de behoefte geboren wordt om kennis te krijgen aan de Persoon des Geestes, waarvan Paulus getuigt: door welke Geest wij roepen: Abba, Vader; dat is, mijn Vader.

Zó is nu het werk des Geestes! Voordat die Pinkstergeest uitgestort werd lagen die mensen dus onder de bearbeiding des Geestes. Het gehele werk der zaligheid is immers een werk van de Heilige Geest.

### ***Nu willen we stilstaan bij de kenmerken daarvan.***

U weet dat wij niet gewoon zijn om kenmerken voor te stellen. Het is wel niet tegen Gods Woord om dat te doen, maar kenmerken moeten wel gegrond zijn op Gods Woord. Dan wil ik dit zeggen: dat de kenmerken van de werking van de Heilige Geest altijd zijn: vernedering, verootmoediging en vertedering. En als dit niet zo is, is het niet het werk van de Heilige Geest.

Wanneer er onder ons mochten zijn, onder de leiding en bearbeiding des Geestes, dan hebt u in uw hart leren kennen, wat u geworden bent voor God door uw val in Adam. Dan zult u leren kennen, dat het van uw kant een afgesneden en een verloren zaak is. Dan zult u leren kennen bij Geesteslicht, dat God Zijn recht handhaaft.

Maar dan zal diezelfde Geest ook openbaren en verklaren de eeuwige liefde Gods, geopenbaard in Christus Jezus. Hij komt door middel van het Woord Zijn Zoon te openbaren. Het is een eigenschap van de Heilige Geest, dat Hij niet zegt: 'Hebt u zoveel beleefd en is die Middelaar aan uw ziel geopenbaard? Dan liggen uw zaken wel goed!'

Nee, het zaligmakend geloof zal nooit kunnen rusten, voordat het mag rusten in die volbrachte arbeid van Christus. Een leraar heeft wel wijsheid en onderscheiden kennis nodig, om zonder aanneming des persoons te spreken, onderwijzende en bemoedigende woorden te zeggen tot degenen die onder de bearbeiding des Geestes zijn. Maar hij moet ze ook wijzen naar die enige Middelaar Christus Jezus. Er is onder de hemel geen andere naam gegeven, waardoor wij moeten zalig worden. Dat werkt altijd vernederend. Weet u waarom? Het geloof krijgt altijd de schuld over te nemen. Anders handhaaft men zichzelf en men kan zijn leven verslijten met te geloven wel eens wat beleefd te hebben, dat soms 20 of 30 jaar geleden gebeurd is en men zal, als God het niet verhoedt, op die valse grond de eeuwigheid aandoen.

De Heilige Geest heeft altijd tot doel: de ere Gods, de kroning van Koning Jezus en de

zaligheid van de Kerk. Nu merkt u toch wel als de Heilige Geest in het hart werkt, dat men dan ook de ere Gods krijgt te bedoelen en dat men Christus gaat huldigen, Die het leven en de zaligheid is. Dan leert de Heilige Geest door onderwijs ons wel dat we de dood gaan schrijven op alles wat van ons is.

Met Pinksteren wordt aan de discipelen geschonken de Trooster, de Heilige Geest als Persoon. Die neemt zodanig bezit van hun hart, dat ze gaan spreken in verschillende talen, gelijk de Geest hun gaf uit te spreken. Niet zoals bij de hedendaagse pinkstergemeente, die allemaal door elkaar spreken, maar de discipelen hebben allen persoonlijk, na elkander gesproken. Wanneer wij ooit verzegeld geworden zijn door de Heilige Geest en Hem ontvangen hebben als Vertegenwoordiger van Christus in ons hart en als Hij onze Leidsman geworden is, dan leidt Hij in de doorleving van de Kerke Gods altijd weer naar Christus, en in en door Christus weer tot de Vader. Wanneer ze onder de invloeiingen des Geestes, de kracht des Geestes aan hun hart mogen ervaren (wat altijd geen dagelijks werk is), kunnen ze bij tijden wel eens bidden: 'Onze Vader, Die in de hemelen zijt'.

De Heilige Geest schenkt dan licht over de eerste Persoon, dat Hij voor hen is een zorgend, zegenend en zaligend God en Vader. Hij schenkt licht over de tweede Persoon, dat Hij hun oudste Broeder is en hun Voorspraak bij de Vader.

Hij schenkt ook licht over de derde Persoon, Die in hun hart zetelt, om ze steeds door het Woord te leren, te leiden en te besturen, zodat ze er iets van verstaan, gelijk David zegt: 'Ai laat van mij Uw Heil'gen Geest niet scheiden'. Dan zijn ze zich steeds bewust, dat ze door de Heilige Geest geleid en onderwezen moeten worden. Dat deed David ook zeggen: 'Och schonk Gij mij de hulp van Uwen Geest'.

Die Geest brengt ze altijd bij Christus Jezus en in Hem tot de Oorsprong, God de Vader, zodat ze gaan verstaan dat zalig worden allereerst een vrucht is van de verkiezende liefde Gods, ten andere van de verlossing die Christus aangebracht heeft en ten derde dat ze door de Heilige Geest die verlossing deelachtig worden.

We hebben, vanmorgen getracht om het minste werk van God de Heilige Geest niet gering te achten. We moeten dan ook niet zo vlug zeggen als we iemand ontmoeten: 'Dat is niets met die jongen of dat meisje of het is niets met die man of vrouw, want ze weten niet eens van de Tweede Persoon'.

Maar we hebben wel te onderscheiden en op te luisteren of ze uit de vernedering, uit de onwaardigheid, uit schuldbesef en uit hun Godsgemis opkomen. Want waar God de Heilige Geest gaat werken, werkt Hij eerst dat we God kwijt zijn, zodat het Godsgemis zich openbaart. In dat gemis wordt een betrekking op God geboren. Dat openbaarde zich ook bij Ruth. Ze heeft geen rust gevonden door Goddelijk en geestelijk onderwijs, voordat ze mocht rusten in de armen van Boaz. Deze leer wordt in onze dagen alom tegengesproken: Als men maar de keus van Ruth gedaan heeft, dan liggen de zaken wel goed. Maar dat is ontzaglijk gevaarlijk. Dat is dan ook niet de leer en het werk des Geestes.

Deze discipelen waren vol van de Heilige Geest en vol van Christus en nu gingen ze Christus uitdragen. Daar leg ik nog even de nadruk op. Gelijk Paulus zegt: 'Ik wens onder u niets te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. Voor de Jood een ergernis en voor de Griek een dwaasheid, maar hen die geloven een kracht Gods tot zaligheid'.

Nu lezen we in vers 6: *'En als deze stem geschied was, kwam de menigte samen en werd beroerd, want een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken'.*

God de Heilige Geest werkt ten eerste op het gehoor en ten tweede op het gezicht. Hoorbaar door een sterk gedreven wind en zichtbaar door verdeelde tongen als van vuur. Het gehele Evangelie bestaat in hoorbare en zichtbare tekenen.

Hoorbaar is de prediking van het Evangelie en zichtbaar zijn de sacramenten. Dus God is al begonnen, wanneer Hij de Heilige Geest schenkt, onder hoorbare en zichtbare tekenen: 'En er waren Joden, te Jeruzalem wonende, godvruchtige mannen van allen volke degenen, die onder de hemel zijn'.

Er wordt hier gehandeld over Joden en in het vervolg over Jodengenoten. Maar er staat hier zo opmerkelijk: 'En er waren Joden, te Jeruzalem wonende, godvruchtige mannen'. Zou dat de ware godsvrucht geweest zijn? We weten dat Jeruzalem een goddeloze stad was. Maar er waren toch nog godvruchtige Joden. In welk opzicht waren ze dan godvruchtig? Wel dat ze leefden overeenkomstig de wet van Mozes. De rijke jongeling zegt tot Jezus: 'Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af. En Jezus hem aanziende beminde hem'. Paulus had geleefd naar de fijnste sekte der farizeeën, onberispelijk. Maar toch met hun zogenaamde godsvrucht waren ze onbekeerd. Er ligt hier nog een schone lering in; nl. dat al is het dat wij onberispelijk zouden leven overeenkomstig de leer waar wij in opgevoed zijn, zodat er op onze handel en wandel niets aan te merken is, dan kan het toch zijn dat het geen vrucht is van de Heilige Geest.

We lezen dan ook *dat deze godvruchtige Joden beroerd werden*. Waarom?

Wel ze hoorden wat ze nog nooit gehoord hadden. Ze Woonden in Jeruzalem, dus ze hebben wel geweten van het kruis en de dood van Christus. Misschien hebben ze nog wel geroepen: Kruis Hem, Kruis Hem! Doch wat horen ze nu? Ze horen de discipelen de grote werken Gods prediken in hun eigen taal. Misschien waren het wel Joden, die naar andere landen verstrooid waren en die nu naar Jeruzalem gekomen waren op hun oude dag en begraven wilden worden in het heilige land. Maar in elk geval, het waren godsdienstige mensen, godvruchtige Joden. Het is wel prijzenswaardig als wij in onze handel en wandel leven overeenkomstig de leer van Gods Woord.

Maar hier lezen we, als ze de grote werken Gods hoorden verkondigen, dat ze beroerd werden. Wat doet dus het werk des Geestes? Dat beroert! Ze droegen de naam van godvruchtig, maar in wezen waren ze onbekeerd.

Merkt eens hoe de schijn kan zijn; de schijn van godsvrucht en dat het wezen der zaak wordt gemist! De discipelen gingen hier verkondigen de grote werken Gods. Wat waren die grote werken Gods? Wel, ze hebben zeker verkondigd de verlossing door Christus Jezus, maar ze hebben ook Christus gepredikt, Die zij gekruisigd hadden! Hierdoor werden ze 'beroerd! Wat zou het een weldaad en een zegen zijn, als er vandaag in deze gemeente door middel van de prediking des Woords, godsdienstige mensen, die steunen op hun eigengerechtigheid of werkheiligheid of op enige uitreddingen en gebedsverhoringen, eens beroerd werden.

We vinden hier de kracht van de Heilige Geest. Ze hoorden wat ze nog nooit gehoord hadden.

Ik zal het nooit vergeten, dat een zuster van mij, waarvan we geloven dat ze naar Beter is, mee moest naar de dankdag. Ze was 18 jaar en uit de kerk zei ze tegen me: 'Heeft Bogaard altijd zo gepreekt?' Ik had niets bijzonders gehoord, maar zij was verslagen. Ze had gehoord wat ze nog nooit gehoord had. Het gevolg was, dat ze in een krachtdadige overtuiging kwam. Ze was dus beroerd geworden.

Zijn wij wel ooit eens beroerd geworden? We willen dikwijls wel een predicatie, die niet te dicht bij ons hart komt, waarbij we nog een beetje kunnen leven en de wereld

aanhangen. Maar als de Waarheid dichtbij gaat komen, zodat men ontroerd en beroerd wordt, dan wordt men overhoop geworpen. Wat zou het een weldaad zijn als vrucht van deze Pinksterdag en van deze Pinksterstof, wanneer er nog eens een jongen of een meisje, een man of een vrouw, beroerd mocht worden.

Om eens beroerd te worden, terwijl we in het oog van de mensen onberispelijk zouden leven.

Want een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken. Ze zeggen in een kwade zin: 'Zijn deze geen Galileërs?' Ze willen zeggen: Deze zijn toch niet zó taalkundig? In de kwade zin kan het dus zijn dat men in eigengerechtigheid en werkheiligheid, onberispelijk leeft, en zo meent de zaligheid te verdienen, wat ook de praktijk was van de schriftgeleerden en farizeeën. Dus vanwege die kwade zin is het nodig dat men beroerd, ontsteld en verlegen wordt.

In de goede zin zouden we het ook nog anders kunnen verklaren.

We proberen even te spreken tot onderwijzing. Wanneer God de Heilige Geest zaligmakend komt te werken, bij de aanvang in overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel, dan moet men soms boetetranen schreien en in het verborgen het hart voor God uitstorten. Dan kan het wel eens zijn dat men van de preekstoel hoort, wat er in de binnenkamer geschiedt. Hiertoe is een leraar ook geroepen, en deze heeft nodig een verstand, met Goddelijk licht bestraald, om te onderwijzen en om een ieder het zijne te geven. Dan kan het zijn, dat u van de preekstoel de taal van uw hart hoort. Gebeurt dat nog wel eens, dat u zomaar de taal van uw hart hoort en de leraar in de grond niets van u weet? Dan mag dat dienen tot troost, versterking en bemoediging. Niet in deze zin, dat men zegt: Ik heb de taal van mijn hart gehoord en nu liggen mijn zaken wel goed.

Nee, maar dit gebeurt opdat het ons te meer aangebondenheid zou geven aan de troon der genade en opdat men bij tijden zou zeggen: Heere ik geloof dat U van mij af weet. Ik hoor het van de preekstoel, want daar is mijn hart verklaard. Dat kan mee brengen dat u gaat zeggen: (en dat kan ook beroering mee brengen), hoe is het mogelijk dat mijn hart verklaard wordt? Zou mijn leven dan toch in het Woord verklaard liggen?

U begrijpt wel, dat zulke mensen dicht bij het Woord leven. Dat zijn ze die snakken naar het Woord. O, dat zijn de eigenschappen des geloofs. Dan denk ik wel eens, waar zijn ze, die in elke kerkdienst hongeren en dorsten naar het Woord? Dan vrees ik wel eens, de schat der prediking zal niet voor altoos zijn! Wat doen wij met wat God ons nu nog geeft? Ik spreek niet om te verwijten, maar we reizen allen naar die grote eeuwigheid. Het zal toch wat zijn, als u onder de bediening van het Woord heeft kunnen verkeren en gemakshalve de wereld en de dingen van deze wereld toch de hoogste plaats heeft gegeven. Dat is geen best teken hoor! Of u dit nu aanneemt of niet, maar de eeuwigheid zal straks wat openbaren! Dan zou het wel eens waar kunnen zijn, wat er staat: 'Hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen bijeen willen vergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens, doch gij hebt niet gewild'.

Och, ik zeg het met ernst, het gaat over het heil van uw onsterfelijke ziel, over uw eeuwig zielsbelang. Er is niets zo gemakkelijk als onder de dienst van God thuis te blijven. Koren, most en olie nemen dan het hart in. Maar die nu hun hart horen verklaren, zelfs in een bestraffende zin, die worden beroerd, door hetgeen ze horen. Dat we toch de taal van ons hart zouden horen en dat we toch ook de oorzaak zouden horen van wat ons van God gescheiden houdt, waardoor we gaan bidden: *O God, neem toch weg wat mij van U gescheiden houdt*. Ontdek het mij toch, wat de oorzaak is, dat ik van U gescheiden blijf. Dit is nu een eigenschap van het geloof.

*Ze hoorden hen in hun eigen taal spreken.*

Ach, ik zou u de vraag eens willen doen: Zou dat onder ons ook nog gebeuren? Hoort u nog in uw eigen taal spreken? Ik ga nog een stapje verder, want het geldt ook Gods volk, dat tot de bewustheid des geloofs gekomen is. Dan kan het ook wel eens gebeuren dat men onder de dienst des Woords geweest is en niets gehoord heeft en dat het ons niets zegt. Maar het kan ook wel eens zijn, dat we wel de taal van ons hart mogen horen. De discipelen verkondigden hier de grote daden Gods. Ze hebben daar zeker gesproken over wat God gedaan heeft, Die Zijn Zoon gegeven heeft en Die verlossing, verzoening, vrede, zaligheid en het eeuwige leven verworven heeft. Ze waren vervuld en vol van Christus. Ze hebben Christus uitgedragen. Zijn rijkdom en Zijn schoonheid! Velen hoorden hier in hun eigen taal de grote werken Gods verkondigen.

Dit kan in de goede zin wel eens meebrengen, dat godvruchtige mannen, ja, dat wij vertroost en bemoedigd worden met woorden zoals: 'Dit is de weg, wandelt in dezelve'. Al is het in de beproeving des geloofs, soms onder aanvechtingen of als we in duisternis zijn, dat we dan toch nog mogen horen: Ik ga geen vreemd pad.

Anderszins kan het ook zijn (en dat gebeurt helaas niet zoveel) dat we beroerd worden als we horen: ik ben niet naar het Woord. Dit kan gebeuren, al is het, dat God genade in u verheerlijkt heeft.

In de tijd dat ds. Ledeboer preekte, waren er mensen die soms twee uur moesten lopen om onder het Woord te komen. Men nam brood mee en op de terugreis at men onderweg een boterham; dit vanwege de grote reis. Daar waren ook doorgeleide kinderen Gods bij. Ds. Ledeboer was zeer ernstig geweest, waardoor ze zo in de schuld geprekt waren, dat ze onderweg niets tegen elkander zeiden.

Ik denk dat die man met Godskennis en zelfkennis zo preken mocht. Als men dan een boterham gegeten had en er gebeden moest worden, durfde eigenlijk niemand dat te doen. Ten laatste toen er één begon te bidden, begon deze met belijdenis van schuld. Dat was nu de vrucht van de bediening. Vol zijnde van de Heilige Geest was men door middel van de prediking vernederd, vertederd en verootmoedigd, zodat alleen Christus gehuldigd werd. Dat is ook een eigenschap des geloofs.

Zo waren dus die godvruchtige Joden beroerd. Men had de taal van het hart gehoord, misschien was er opengelegd, dat men na ontvangen genade, nog een lichaam der zonde en des doods omdraagt en dat we nog een verdorven vlees hebben en dat we nog omdragen de inklevende verdorvenheid, gelijk de catechismus ons leert, dat we nog steeds tot alle boosheid geneigd zijn. De Pinkstervrucht was dus, dat ze beroerd werden. Verder lezen we: 'En zij ontzetten zich allen en verwonderden zich, zeggende tot elkander: 'Ziet zijn niet allen dezen, die daar spreken, Galileeërs?'

Ze werden niet alleen beroerd, maar ook ontzet. Dat wil zeggen, ze konden het niet begrijpen. Het is geen wonder ook. Waren het nu nog bestudeerde schriftgeleerden en farizeeërs geweest, maar het waren Galileeërs. Die werden algemeen voor dom gehouden. Ze waren niet eens taalkundig. Ze ontzetten zich over de gave, de wijsheid en de genade die de discipelen hadden.

Dat kan bij tijden nog zo zijn, wanneer het de Heere behaagt om iemand uit te zenden tot Zijn dienst en Hij schenkt ze, wat we lezen in 2 Korinthe 1 vers 21 en 22: 'Maar Die ons met u bevestigt in Christus, en Die ons gezalfd heeft, is God. Die ons ook heeft verzegeld en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven'. Dan kan men wel eens verwonderd zijn, dat Hij een mens komt te gebruiken, die nooit gestudeerd en talen geleerd heeft, maar die de tale Kanaas kan onderwijzen. Dan kan men soms verwonderd zijn wat men hoort van een eenvoudig mens.



Het waren vissers, ze hoorden hen de grote werken Gods verkondigen. Dat kan de Godgeleerdheid niet bevatten, wanneer ze niet door God de Heilige Geest geleerd zijn en ook nooit hebben leren kennen de verlossing door het bloed van Christus en de verzegeling en de zalving van de Heilige Geest. Die zijn soms ontzet en zeggen: hoe is het mogelijk! Men kent het werk en de kracht des Geestes niet.

*Ze zeggen: 'En hoe horen wij hen een iegelijk in onze eigen taal, in welke wij geboren zijn?'*

Dus ze hoorden de taal van hun geboorte. Parthers, en Méders en Elamieten enz. Ze kwamen uit Azië, Afrika en Europa, dus uit drie werelddelen, waarheen de Joden zijn verstrooid geworden tijdens de Babylonische wegvoering, verspreid over de toen bekende wereld. Hoewel de Joden wellicht de Joodse taal machtig gebleven zijn, zijn ze toch onder andere volken gekomen. En hun kinderen zijn de taal gaan spreken van het land waar ze nu woonden.

Nu waren er op het Pinksterfeest velen gekomen. Sommige geleerden zeggen dat ze zeven weken in Jeruzalem bleven. De hemelklok des Evangelies is voor hen gaan luiden. Heeft de Heere voorheen alleen onder Zijn volk Israël gewoond en zijn er maar enkele heidenen zalig geworden, thans wordt de deur geopend voor Azië, Afrika en Europa. Het Evangelie dringt door, door de Heilige Geest. Want dat wij hier het Evangelie hebben en dat de Heere nog een overblijfsel heeft naar de verkiezing Zijner genade, dat is een vrucht van de Heilige Geest, Die door de kracht van het Woord doorgedrongen is tot de heidenen.

Nu zullen ze in de dag der dagen komen van het Oosten en het Westen, van het Noorden en het Zuiden, dat is van de vier windstreken der aarde. Zij zullen komen om voor de troon te zijn, welke hun klederen wit gemaakt hebben in het bloed des Lams. De vrucht van het Pinksterwonder is, dat de Heere de weg baande voor het Evangelie, waar wij nu nog in deze beroerde en benauwde wereld de vrucht van mogen hebben. En als we het in ons eigen hart mogen ervaren, is het een vrucht van de uitstorting van de Heilige Geest.

*Ze spraken hier in verscheidene talen.*

Toen ze de toren van Babel bouwden om bij elkander te blijven, heeft de Heere een spraakverwarring gegeven. Maar hier werd gesproken in verscheidene talen, wat de discipelen wellicht maar één keer gedaan hebben. In het Evangelie der genade en in de hemel, daar zal maar één taal wezen: de hemeltaal, die door alle volken en natiën gekend zal worden. De hemeltaal, daar wordt hier iets van geleerd.

We lezen in het 12e vers: 'En zij ontzetten zich allen en werden twijfelmoedig, zeggende de één tot de ander: 'Wat wil toch dit zijn?' En anderen spottende, zeiden: 'Zij zijn vol zoeten wijns'. Ze ontzetten zich en werden twijfelmoedig, ze konden het niet opgelost krijgen. Er waren er die de spot dreven met het werk van de Heilige Geest: Ze zijn vol zoeten wijns; ze hielden ze voor dronken.

In de grond waren ze wel dronken maar niet van zoete wijn, maar van de liefde van een Drieënig God. Hier waren twee soorten mensen, spotters en die zich ontzetten over het werk van de Heilige Geest. We hopen morgenochtend zo de Heere wil en wij leven, stil te staan bij de uitwerking van de prediking.

Thans gaan we met een enkel woord besluiten, doch zingen vooraf van de 143e Psalm het 10e vers.

## TOEPASSING

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid.

We hebben getracht tot enige lering en onderwijzing te spreken. Zijn er nog onder ons die er niet van tussen kunnen dat ze liggen onder de bearbeiding van de Heilige Geest? Ik hoor iemand zeggen: 'Kan men daar iets van weten?' Ja, daar kan men iets van weten. Als we door de genade des geloofs, welke God de Heilige Geest werkt, gaan verstaan dat we God kwijt zijn én dat we om God verlegen zijn en dat we de smart der zonden, en onze gescheiden staat van God leren kennen en dat er in ons hart een betrekking ligt op de levende God, een betrekking op de dag en op het volk van God, dan staat er geschreven dat het de Geest is, Die levend maakt.

Dan mogen we op grond van Gods Woord zo laag mogelijk afdalen. Maar houdt in gedachten, dat het niet is in deze zin van: ik mag geloven dat ik onder de bearbeiding des Geestes ben, want ik heb wel enige kenmerken en dat men daarmee geholpen is. Nee, dat is geen bewijs van de bearbeiding des Geestes. Want die Geest werkt aan op de eer, de deugden en de rechten Gods. En in de eer, de deugden en de rechten Gods, ligt de zaligheid van de Kerk.

Nu, door dat Goddelijk en geestelijk onderwijs krijgt men behoefte aan de verlossing van schuld en straf. Een behoefte, inzonderheid wanneer het de Heere behaagt Zijn Zoon te openbaren en te verklaren.

En als wij bij tijden mogen geloven te liggen onder de bearbeiding van de Heilige Geest, wat zal ons gebed dan zijn?

*'Ai, laat van mij Uw Heil'gen Geest niet scheiden.*

*Die kan alleen op 't rechte spoor mij leiden'.*

Dat wil zeggen, Hij kan mij onderwijzen. Die Geest werkt op de ere Gods aan. En nu gaat die Geest in het hart van de zondaar werken, zodat men de ere Gods gaat bedoelen.

Ten laatste gaat het door een weg van ontgronding, ontlediging en uitbranding door die Geest des oordeels en der uitbranding. Ze worden wel onderhouden, bemoedigd, vertroost en versterkt. Maar het doel is: Hoe kom ik aan de zaligheid met behoud van Gods eer? Dus niet in deze zin: ik mag geloven dat God met mij begonnen is.

Nee, dan bent u bezig uzelf te handhaven. Het geloof dat de Heilige Geest werkt huldigt God! Toen Ruth in Moab kwam en de gerstenoogst begon, was ze dagelijks op het veld om iets op te rapen. Zijn er onder ons ook nog, die naar hier gekomen zijn als het kon om iets op te rapen? Niet alleen dat ze iets opraapte, maar ze ontmoette ook Boaz. Ze gaat ervaren wie hij is en mag zelfs bij hem aanzitten. Wanneer nu het land ledig was, zei Naomi: 'Hij is onze lossen en u moet niet rusten voordat u door hem gelost bent'. Dat is nu het werk des Geestes. Nu is God een vrij soeverein Wezen.

Als we dan onder de bearbeiding des Geestes liggen, en men werkzaam is, en niet een dor en een dood leven leidt, dan zal Hij, al was het bij het naderen van de dood, volkomen uitkomst geven. Dan zal de Heere bewijzen, dat Hij op Zijn tijd en op Zijn wijze en tot Zijn eer, zeker zal doen de gedachten Zijns harten. Maar dan hebben we wel reden ons te onderzoeken. Wat doet het Woord van God ons?

Wat doet de prediking en wat is het werk van de Heilige Geest in ons? U kunt er iets van weten als het u uitdrijft naar God en uitdrijft naar Christus. U kunt er iets van weten als u leert kennen: 'Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen. Alzo schreeuwt mijn ziel naar U o God'. U kunt er iets van weten als er in uw hart woont:

*Geef mij Jezus of ik sterf!*

*Want buiten Jezus is geen leven,*

*maar een eeuwig zielsverderf.*

Niet buiten Christus te kunnen, het wordt een noodleven.

Het doel van het Woord is, hetzij het korter of langer duurt, om ze te brengen tot die gezegende Middelaarsbediening, opdat ze de kracht van Zijn bloed door de Heilige Geest toegepast aan hun hart leren kennen en dat ze vrijgemaakt en vrijgesproken zouden worden, om te staan in de vrijheid. Heeft God die genade verheerlijkt in onze harten, dan hebben we steeds en gedurig nodig de bearbeiding des Geestes. Ik hoorde van een oud geoefend kind van God, die in haar jeugd een Drieënig God had leren kennen, dat ze zei: 'Kon en mocht ik nog eens op die plaats komen, waar ik vroeger was!'

Wat kan er soms bij tijden in het hart van Gods volk wonen, als ze de vrijmaking en verlossing hebben leren kennen. Die aangebondenheid van die tijd raken ze kwijt. Maar als ze dan eens mogen horen: 'Indien iemand in de duisternis wandelt en geen licht heeft, dat hij nochtans betrouwe op de Heere, en steune op zijn God'.

Dat men door de bediening des Woords mag horen, dat het soms gaat door donkere wegen van beproeving, verzoeking en strijd. Als men pas gerechtvaardigd is en nog vervuld is met de Heilige Geest, dan denkt men van kracht tot kracht voort te gaan en zo naar de hemel te reizen. Maar de ervaring leert het anders. Er moet hier veel strijd gestreden worden. We zijn hier waar de troon des satans is; we zijn hier in een zondig vlees en in een zondige wereld. We hebben gedurig nodig te bidden:

*'Ai, laat van mij Uw Heil'gen Geest niet scheiden.*

*Die kan alleen op 't rechte spoor mij leiden'.*

En als wij door die Geest geleid worden dwalen we niet, hoe dwaalziek we ook zijn! Maar dan brengt Hij ons altijd in de vernedering en in de verootmoediging. Opdat wij alleen God en het Lam zouden huldigen, hier in geloof en eenmaal in zalig aanschouwen.

Daartoe zegene de Heere Zijn Woord om Jezus wil. Amen.

## 11. Pinkstervrucht

Zingen: Psalm 51:6

Lezen: 1 Johannes 5

Zingen: Psalm 119:3 en 17

Zingen: Psalm 19:4

Zingen: Psalm 68:17

Mijn hoorders,

Wij vragen in aansluiting op hetgeen we gisteren gesproken hebben over de historie van de uitstorting van de Heilige Geest, thans uw aandacht voor de vrucht van de prediking naar aanleiding van het gisteren voorgelezen 2e hoofdstuk uit de Handelingen der apostelen en daarvan nader het 37e t/m het 40e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

***'En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen mannen broeders? En Petrus zeide tot hen: Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. Want u komt de belofte toe en uwe kinderen en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal. En met veel meer andere woorden betuigde hij en vermaande hen, zeggende: Wordt behouden van dit verkeerd geslacht!'***

Wij wensen dan stil te staan bij:

- 1e de verslagenheid des harten
- 2e de belijdenis van schuld
- 3e de heenwijzing naar het middel
- 4e de gezegende vrucht

We zullen trachten met de hulp des Heeren, tot enige lering en onderwijzing te spreken. Doch zingen we echter vooraf van de 119e Psalm de verzen 3 en 17.

Mijn hoorders,

We zijn gisterenavond geëindigd met het feit, dat er velen waren, die zich verwonderden en ontzet waren en dat er ook waren, die de discipelen voor dronken hielden en spottende waren. Ze waren echter niet dronken zoals vermoed werd, maar ze waren dronken van de liefde Gods door de Heilige Geest. Ze hebben iets ervaren van wat de Psalmddichter zegt: 'Een volle beek van wellust maakt hier elk in liefde dronken'. We herhalen nog even, dat ze met die Pinkstergeest vervuld werden en vol waren van Christus.

We lezen ook dat Petrus een ernstige predicatie gaat houden. Hij gaat dan niet zichzelf preken, maar Christus. Hij gaat ook niet een verhaal vertellen hoe dat hij geroepen is. Maar gezalfd met de Heilige Geest gaat hij Christus prediken, de Christus der Schriften. Het is een opmerkelijke zaak, wanneer Christus tot de Emma0sgangers sprak, dat Hij Zichzelf ging verklaren als de Christus der Schriften. En als Hij Zich na Zijn opstanding openbaarde aan de apostelen, dan lezen we: Toen opende Hij hun verstand dat zij de Schriften verstonden'. Ze hebben dus de Christus der Schriften leren kennen.

Zo-even hebben we gelezen in 1 Johannes 5 het 20e vers: 'Doch wij weten, dat de Zoon van God gekomen is en heeft ons het verstand gegeven, dat wij de Waarachtige kennen en wij zijn in de Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en het eeuwige Leven'.

Daarom zal het er op aankomen dat wij de Christus der Schriften hebben leren kennen. Nu gaan hier de apostelen de Christus der Schriften prediken. Weet u waarom? Het volk Israël was een Christus verwachtend volk, maar Jezus was in hun oog de ware Christus niet. Zulk een Christus wilden ze niet, want Die keurde al hun werken en gerechtigheden af. Ze wilden geen Christus Die sprak: 'Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank. Tenzij gij het vlees des Zoons, des mensen eet en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelf'.

Zulk een Christus wilden ze niet. Welk een Christus wilden ze dan? Zo één, zoals de gehele wereld en de godsdienst er één heeft, nl. een Christus naar het vlees! Ze moesten een Christus hebben, (om het even in het kort te zeggen) die Pilatus weg zou zenden, die Herodes van de troon zou stoten, en die de Romeinen uit het land zou verdrijven. Zulk een Christus wilden ze en zo één willen wij er ook. Algemeen wil men een Christus naar het vlees, waarbij het vlees kan leven. Een Christus waarmee je bij de radio en televisie kunt zitten. Een Christus waarmee men de mode van de tijd aan kan houden. Een Christus waarmee men de wereld aan kan hangen. Zo'n Christus wordt thans ook algemeen gepredikt. Vandaar dat de godsdienst vaak zo vleselijk is.

Merkt eens op, dat deze tijd precies eender is als die tijd. Want waar Christus gepredikt wordt, de Christus der Schriften, Die de mens afkeurt met alles wat hij van Adam bij zich heeft, Die wil men niet en zulk een leer wil men ook niet. Daarom wordt het getal der vromen zo klein, ook in ons diep gezonken vaderland. Men wil een godsdienst naar het vlees, waar men de ruimte bij heeft.

En nu is juist de leer van Christus, dat we met Hem moeten leren sterven, sterven aan alles buiten Christus. Nu gaat hier Petrus eerst de Christus der Schriften verklaren. U kunt in dit hoofdstuk lezen dat Petrus David en de profeten aanhaalt om daarmee te bewijzen dat dit de ware Christus

is. Hij zegt in vers 22: 'Gij Israëlietische mannen, hoort deze woorden: Jezus de Nazaréner, een Man van God, onder ulieden betoond door krachten en wonderen en tekenen die God door Hem gedaan heeft, in het midden van u, gelijk ook gij zelve weet'. Ze hadden daar kennis van; dat Hij geleden had en gestorven was. Maar dat Hij opgestaan was, geloofden ze niet.

Dus hij gaat bewijzen dat Christus, Die verworpen is geworden, waarlijk de Christus der Schriften is, overeenkomstig de leer der profeten. Maar hij gaat tevens zeggen wat God gedaan heeft in vers 24: 'Welken God opgewekt heeft'.

Hieruit zien we, dat ze vervuld waren met de Heilige Geest en vol van Christus. Daarom is het geen wonder dat Petrus, Christus gaat uitdragen. Daar heeft Paulus ook iets van geleerd, als hij zegt: 'Ik wens onder u niets te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd'.

Wat gaat de apostel hen verder nog prediken? Wel, dat God de Vader Christus verhoogd heeft aan de rechterhand Zijner Majesteit. 'De belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort'.

Dus Petrus gaat getuigen dat die Christus Die zij verworpen hadden, door God de Vader verhoogd is. Dat wil zeggen, dat God de Vader Hem erkend heeft als de Enige volkomen Zaligmaker, Die voldaan heeft aan de eis der Goddelijke gerechtigheid.

Dat wil zeggen dat God zó bevredigd was met Christus, dat Hij Hem opgenomen heeft

in heerlijkheid, en dat Christus nu de belofte Zijns Vaders gezonden heeft, namelijk de Heilige Geest, waarmee de discipelen nu vervuld waren. Petrus zegt: 'Wat gij nu ziet en hoort'. Hij wil zeggen: U kunt aan ons zien en horen, aan ons die veracht worden, omdat we Galileërs zijn en niet eens goed kunnen spreken.

Daar staan ze nu, vol van de Heilige Geest, verkondigende de grote werken Gods; de werken van genade, zoals God die verheerlijkt in zondaren. Dan lezen we in vers 36: 'Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk, deze Jezus, Dien gij gekruisigd hebt'. En dan valt de slag: Dien gij gekruisigd hebt! Ziet mijn hoorders, hier wordt de godsdienst veroordeeld, omdat ze kruisigers zijn van Christus. Ik hoor iemand zeggen: Dat geldt toch ons niet! Wij belijden toch de gekruisigde Christus! Ach, wanneer u dat zegt, geeft u daarmee te kennen, dat u nog nooit ontdekt geworden bent aan uw verloren staat in uw verbondshoofd Adam. Wil ik u eens wat zeggen? We lezen in Johannes 16 vers 8 en 9: 'En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde en van gerechtigheid en van oordeel. Van zonde omdat zij in Mij niet geloven'.

Wat heeft hier nu plaats gehad? Wel, dat volk heeft Christus niet erkend als de Zaligmaker, als de eeuwige Zone Gods.

Maar ik zou u deze vraag eens willen doen: Al is het dat wij rechtzinnige belijders zijn, en de Waarheid toestemmen, hebben wij Christus wel eens erkend zoals Hij door de Vader erkend is geworden, als verhoogd en verheerlijkt, als Die enige en volkomen Zaligmaker? Of is het bij u zodanig dat ti nog erkend wilt worden in uw bevindinkjes, met uw indrukken, met uw bemoeienissen en uitredingen, terwijl u daar ook nog de grond van maakt?

Ach, dan mag Christus ook nog iets zijn en ook nog iets doen. Toen Christus op aarde was en vele wonderen deed, was men verbaasd. Zulk een Christus wilde men wel, maar niet een Christus Die Zijn bloed gaf! Want: 'tenzij dat gij het vlees des Zoons des mensen eet en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelfen'. Maar zulk een Christus moesten ze niet en zulk een Christus moeten wij ook niet.

Elkeen die er achter gebracht wordt zal er iets van leren: 'Dien gij gekruisigd hebt'. Duidt het mij niet ten kwade, als ik zeg: 'Als we nog nooit door het zielzaligende geloof met Christus verenigd zijn geworden en we hebben nog nooit Christus erkend in hetgeen Hij werkelijk is, dan zijn wij Hem eigenlijk dagelijks nog kruisigende! We kunnen onszelf wel handhaven met onze bevindingen, maar woont Christus door het geloof in onze harten en hebben wij Hem gehuldigd in hetgeen Hij is, dan is daar voor nodig, dat we de slag eens naar binnen krijgen. Petrus zegt hier: 'Dien gij gekruisigd hebt'. Die nu eerlijk zalig mogen worden, die komen er achter dat zij door hun zonden Christus aan het kruis genageld hebben. Ik zou nog een stapje verder willen gaan, want de Kerke Gods leert in de doorleving bij tijden ook nog, dat ze dat niet te boven zijn, en dat ze de Christus der Schriften niet huldigen, zoals Hij door de Vader verhoogd, erkend en verheerlijkt is geworden. Dat zullen ze in de doorleving nog moeten gaan inleven. We lezen in Galaten 2 zelfs nog van de apostel Paulus, dat hij die grote Petrus, die hier in Handelingen 2 aan het woord is, kwam te bestraffen. Waarom? Omdat hij veinsde en op dat ogenblik Christus niet huldigde en erkende. Och, we hebben wel reden om onszelf te onderzoeken.

### ***1. Wat was nu de uitwerking van de prediking?***

'En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen mannen broeders?' Want bedenkt nu eens: Ze hadden alleen maar een Christus gewild naar het vlees. Maar nu ze van de ware Christus horen dat ze Hem gekruisigd hebben, nl. die Christus Die God verhoogd

heeft, krijgen ze met het recht van God te doen. Zult u dat nooit vergeten? We gaan thans een tijd beleven, dat men de Christus der Schriften niet huldigt, maar dan krijgt men ook niet met het recht van God te doen en men meent buiten het recht om zalig te worden. Maartier valt de slag. Een pijl wordt geschoten door God de Heilige Geest. Ze worden verslagen. Weet u waarom? De wet konden ze niet houden, want ze waren overtreders van de wet. Ze hadden wel gezocht uit de werken der wet zalig te worden, maar nu hoorden ze uit de prediking van Petrus dat ze dat niet konden en Christus, Die de wet volkomen gehouden heeft, hadden ze verworpen. Nu komen ze onder het vonnis van de rechtvaardigheid Gods. Ze hadden Christus verworpen, Hem geen plaats gegeven in hun hart, in hun huis en in de kerk. We zeiden daarom: Hier valt de slag. Nu krijgen ze met het recht van God te doen! Heeft u er ook wel eens mee te doen gekregen?

Want mijn hoorders, als we nog nooit eens de slag naar binnen gekregen hebben, dat God Zijn recht handhaaft en dat Hij van Zijn recht geen afstand doet, dan horen we niet tot het volk Gods.

En als we er iets van leren kennen, dan is het: O, dat lieve recht van God! Want die zalig mogen worden, worden zalig met verheerlijking van Gods recht en deugden. Als u nooit te doen gekregen heeft met het recht van God en u zou over een Christus spreken, dan heeft u uzelf wel te onderzoeken. We hebben maar één ziel voor de eeuwigheid. Dat recht snijdt alles van de mens af. Deze mensen hier gaan een ogenblik beleven, dat ze nooit meer bekeerd en zalig kunnen worden. Is het in uw leven wel eens gebeurd, dat er een ogenblik aanbrak dat het nooit meer kon? In Zondag 5 zegt de onderwijzer: 'God wil, dat aan zijn gerechtigheid genoeg geschiede, daarom moeten wij aan haar, door onszelf, óf door een ander, volkomenlijk betalen'. In Zondag 4 wordt de vraag gedaan: 'Is dan God ook niet barmhartig? God is wel barmhartig maar Hij is ook rechtvaardig'. Daarom eist Zijn gerechtigheid voldoening.

Mijn hoorders, we hebben met Hemelvaartsdag gezegd, dat we een vrije en een goede consciëntie moeten hebben voor het aangezicht Gods. Denkt er dan om dat we ons niet bedriegen voor die grote eeuwigheid. We bedriegen ons, als we buiten de kennis van het recht, met een Christus gaan pronken, want dan heeft u nooit de Christus der Schriften leren kennen. De Waarheid leert ons dat 'velen zullen komen in Mijnen naam en zeggen: zie hier is de Christus, zie daar is de Christus, gelooft ze niet'. Het is de Christus der Schriften niet.

Maar als we eens overreed worden, dat we Hem geen plaats gegeven hebben in ons hart en het wordt eens een afgesneden en verloren zaak en als we te doen krijgen met de gerechtigheid Gods, dan is het wat we hier lezen: 'Zij werden verslagen in het hart'. Daar lagen ze nu! Niet verslagen in de mond, want de mond kan nog rechtzinnig belijden, maar verslagen in het hart. Door wie? Door God de Heilige Geest. De Heilige Geest brengt ons bij de Rechter, bij de gerechtigheid Gods. De Heilige Geest doet ons kennen waar Mac Cheyne van getuigt: 'Ik wist niet dat ik zelf door mijn schuld Zijn kroon had gevlochten en Zijn beker gevuld'.

Ten eerste is er de schuld tegenover de wet, die vervloekt en verdoemt.

Ten tweede is er de schuld van het verwerpen van Christus, die hen verteert. Daar liggen ze nu. Heeft u dat ook wel eens mogen beleven en ervaren?

O, als dit nooit gebeurd is, dan geve de Heere, dat die dag nog eens voor u mocht aanbreken, dat er eens een ogenblik aanbrak, dat u nooit meer bekeerd kunt worden! Vele mensen leven zodanig, dat ze altijd nog een hoopje hebben op bekering. Daar kan men oud mee worden en er voor eeuwig mee verloren gaan. Maar als God de

Heilige Geest krachtadig komt te werken, ach dan liggen ze hier, gelijk op een slagveld, dodelijk verwond. Er lagen hier dus drie duizend dodelijk verwonden. Hier openbaart zich, dat de vijandschap is gebroken.

Wie met het recht van God te doen krijgt, bij die wordt de vijandschap verbroken. Ze hadden Christus verworpen en gekruisigd als vrucht van hun vijandschap. Maar nu wordt dus hun vijandschap verbroken. Zelfs de spotters moeten zwijgen voor de leer welke Petrus brengt. Nu moet u niet denken dat de apostel Petrus een hard mens was hoor. Nee, want hij zegt tot hen: 'Mannenbroeders'.

Wij zouden u ook willen prediken: 'Mannenbroeders, vergis u toch niet voor de eeuwigheid, bedriegt u niet voor de eeuwigheid'. Ach, dat God geve dat u eerlijk en op rechtsgronden mocht leren kennen dat de zaligheid alleen is in Christus, Dien gij gekruisigd hebt. Weet u wat ons brengt onder het recht van God? Niet alleen dat Christus door recht geopenbaard wordt, maar nog dieper leert Gods Kerk dit in de lijdelijke rechtvaardigmaking, waar de mens geheel lijdelijk is. Hier krijgt men niet alleen met de wet te doen, maar ook met alles wat aan de zondaar besteed is, aan wat Christus aan hem gedaan heeft. Misschien zijn er die dit verstaan, nl. dat men met alles wat er gebeurd is, Christus toch nog buiten de deur heeft laten staan en dat Hij zou kunnen zeggen: 'Zie Ik sta aan de deur en Ik klop, indien iemand Mijne stem zal horen en de deur openen, Ik zal tot hem inkomen'.

Weet u wat dit mee zal brengen? Ik bedoel wanneer we ingewonnen worden en we gaan zien dat we Christus niet gehuldigd hebben, zoals Hij het zo waardig is en we niet door het geloof met Hem verenigd geworden zijn, dan worden we verteerd van de smart over de zonden. Weet u waar de discipelen het meest om getreurd hebben? Dat ze de vlucht genomen hebben, toen Christus is gekruisigd geworden, hoewel ze gemeend hebben met Hem te kunnen sterven. Daarom hebben ze getreurd en geweend. Ach, als dat eens schuld gaat worden...

Nu ga ik nog even een stapje verder: Al is het dat God genade verheerlijkt heeft en we zijn eens in het ongeloof en de pijlen van satan komen in ons hart, dan zegt Philpot in Baca's vallei, dat de Kerke Gods bij tijden moet belijden, dat ze de vijandschap tegen Christus nog in hun hart gevoelen.

Die het vat, die vatte het. Ik vrees dat er weinigen zijn, ook van Gods volk, die dit verstaan. Het vlees begeert tegen de Geest en de Geest begeert tegen het vlees. Maar wie leert kennen wat hij nog van Adam bij zich heeft, die geeft toe dat hij niets van Christus moet hebben. Daarom moet het vlees gekruisigd worden. Paulus zegt in Galaten 2 vers 20: 'Ik ben met Christus gekruisigd; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij'.

We lezen dat nu de vraag geboren wordt: 'Wat zullen wij doen mannen broeders?' Zij willen zeggen: Christus hebben we gekruisigd en nu weten we geen raad. Toen Petrus zei: 'Dien gij gekruisigd hebt', dagvaardde hij ze met eerbied gesproken voor Gods rechterstoel. Hij dagvaardde ze voor de rechterstoel der Majesteit Gods. Die God, Die Christus verhoogd had, daar kregen ze mee te doen!

O, het werd een afgesneden zaak! Heeft u dat ook wel eens ervaren? Die eerlijk zalig geworden zijn, weten er wel iets van. Ze zeggen: 'Wat zullen wij doen mannenbroeders?' Ze zeggen hiermee: 'Het is verloren, verloren, verloren!'

Als de slag naar binnen slaat is het driemaal verloren: We hebben in Adam alles verloren. Ze liggen verloren, ze gaan verloren en het is van alle kanten verloren. Dat is nu nodig gekend te worden, hoor!

In onze tijd wordt men maar in de hemel gezet op enige kenmerken van een mens en



Christus wordt niet gekend. Maar houdt in gedachten, dat God de Vader Zijn Zoon altijd erkent. Wat zegt nu de apostel Petrus? Zegt hij: 'Komen jullie nu tot de belijdenis van schuld, ach wat een weldaad dat je dat mag beleven? O, lieve mensen, dit is een weldaad hoor, dit vragen naar de Heere!'

Nee, mijn hoorders, wilt u het antwoord? 'En Petrus zeide tot hen: Bekeert u'. Hij zegt niet gelijk: 'Jullie moeten geloven'. Maar hij zegt: 'Bekeert u!' Wat houdt bekering in?

Wel, verandering van zienswijze en een verandering van levenswijze. Niet eerst een verandering van levenswijze, want krachtens consciëntie-overtuiging kan dat er ook zijn, maar dat is vaak als een morgenwolk en een vroeg opkomende dauw, die weer voorbij gaat. Maar een verandering van zienswijze door de Heilige Geest is wat anders. Wat krijgen ze dan te zien?

Wel, dat ze de Christus der Schriften gekruisigd hebben, en dat ze geroepen hebben: 'Kruis Hem, kruis Hem'. Dan wordt men door bekering een boeteling en doet men boete vanwege de schuld. Jezus zegt, dat er blijdschap in de hemel is over één zondaar die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben. Dan haalt Christus de gelijkenis van de verloren zoon aan. Wat was nu het middel, waardoor de verloren zoon terugkeerde?

De bekering. En waarin bestond dat? Wel, dat hij zijn schuld kreeg over te nemen en te aanvaarden. O, bedenkt eens, hier wordt deze mensen gepredikt, dat ze hun schuld moeten aanvaarden en overnemen. En door de Heilige Geest krijgen deze mensen de schuld inderdaad over te nemen. Een verandering van zienswijze is het, omdat ze een ander oordeel krijgen over God, over Christus, over de zonde, over de hel, over de hemel en over de wereld.

Heeft u ook wel eens een andere zienswijze in uw leven gekregen? Met een andere levenswijze kan men vroom zijn en menen goed te handelen. Dat meenden deze mensen ook, toen ze Christus verwierpen, en riepen: 'Weg met Hem'. Paulus meende Gode een dienst te doen, toen hij de gemeente van Christus vervolgde. Dus een verandering van levenswijze is wel erg mooi en het is nog te prijzen dat men niet in de zonde leeft, maar dat is nog niet de vernieuwing van het hart. 'Scheurt uw hart en niet uw klederen'. Dat is: aanvaard uw schuld!

Nu gaat Petrus prediken: 'Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt, in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden'.

Hier wordt het middel aangewezen. Er wordt wel eens getwist door sommige geleerden over wat vooraf gaat: het geloof en de bekering. Bekering en geloof gaan altijd samen. Over het algemeen wordt er onder ons gezegd, als er iemand gerechtvaardigd wordt, dat die bekeerd is. Maar dat is in wezen het rechte woord niet. Weet u waar de bekering begint? In de levendmaking; en de bekering eindigt, wanneer men de laatste adem uitblaast!

Dan is Gods volk voor goed bekeerd! De bekering is een doorgaande zaak, dat houdt in, dat ons verstand verlicht wordt en dat we steeds dieper ingeleid worden in de verborgenheid der ongerechtigheid, om nog dieper ingeleid te worden in de verborgenheid der Godzaligheid.

Ik stond eens aan het graf van een oud kind van God. Toen zei ik: 'Die man is nu echt bekeerd. Die behoeft met Jeremia niet meer te bidden: Heere bekeer me, zo zal ik bekeerd zijn. Die man is voor eeuwig en voor goed bekeerd'.

Jeremia was toch wel een kind van God, een gerechtvaardigd mens. Dus bekering is ook een verandering van levenswijze. Dat is, dat men breekt met de wereld en breekt met de eigenwillige en werkheilige godsdienst. En dat openbaart zich ook in een

overname van de schuld! Als Petrus hier het Evangelie gaat prediken, zegt hij: 'Bekeert u'. In onze tijd zegt men dat een mens zich niet kan bekeren, en als de Heere het niet doet helpt er immers toch niets. Denkt er om, dit is een schuilhoek van de duivel, waar velen in wegkruipen. Maar houdt in gedachten, dat de eis van bekering blijft! 'Bekeert u, want waarom zoudt gij sterven?'

Ik hoorde eens een predikant in zijn gebed zeggen: 'Heere u mocht nog eens bekeren, die bekeerd moeten worden'. En in de toepassing zei hij: 'Er mochten er nog eens zijn, die onder het zegel der verkiezing liggen'.

Dat is onbijbels! Want als God een mens gaat bekeren, begint Hij met *de eis der bekering*. De eis der bekering wordt de mens opgelegd in de levendmaking en die kunnen er zich niet van afmaken met: Ik kan mij niet bekeren, want het wordt hun eigen schuld. Dezulken krijgen God nodig om bekeerd te worden! Maar anders kan men er zich gemakkelijk vanaf maken.

We lezen in Ezechiël 3 vers 17, 18 en 19: 'Mensenkind: Ik heb u tot een wachter gesteld over het huis Israëls; zo zult gij het woord uit Mijn mond horen en hen van Mijnentwege waarschuwen. Als Ik tot de goddeloze zeg: Gij zult de dood sterven en gij waarschuwt hem niet en spreekt niet, om de goddeloze van zijn goddeloze weg te waarschuwen, opdat gij hem in het leven behoudt, die goddeloze zal in zijn ongerechtigheid sterven, maar zijn bloed zal Ik van uw hand eisen. Doch als gij de goddeloze waarschuwt en hij zich van zijn goddeloosheid en van zijn goddeloze weg niet bekeert, hij zal in zijn ongerechtigheid sterven, maar gij hebt uw ziel bevrijd'.

Daarom zegt de Heere in Jeremia: 'Bekeert u, bekeert u, want waarom zoudt gij sterven?' En wanneer Christus het Evangelie gaat prediken, zegt Hij: 'Bekeert u, want het koninkrijk Gods is tot u gekomen'. Dat is de leer van Gods Woord en die leer hebben we te handhaven. Hier vinden we dus het waarachtige werk der bekering.

Wat is dat?

## ***2. Wel, schuldovernemen en schuld aanvaarden.***

Heeft u dat wel eens mogen doen? En als u uw schuld mag aanvaarden, verliest u al uw rechten en dan kunt u gaan leren wat het is om uit genade zalig te worden. Hier zegt Petrus: 'Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden'. Hij zegt dit tot mensen die getracht hebben uit de werken der wet zalig te worden. Aan hen wordt nu gepredikt: 'En een iegelijk van u worde gedoopt'. Wat predikt de doop? Die predikt eigenlijk, dat men met Christus sterft, met Christus begraven wordt en met Christus opgewekt wordt.

## ***3. Een iegelijk van u worde gedoopt.***

Dit houdt in: Erkent uw dood, erkent uw verlorenheid, erkent uw onreinheid! Een iegelijk van u worde gedoopt, door de kracht van het dierbaar bloed van Christus, tot vergeving der zonden. Hier hebben we dus de leer van de vergeving der zonden. Er wordt wel eens gezegd: 'Er is veel aan mij gebeurd, maar mijn zonden zijn niet vergeven'. Dat is gevaarlijk. Houdt in gedachten, dat de vergeving der zonden een hoofdartikel is van de waarachtige leer der zaligheid. Het is een eigenschap van de Heilige Geest, dat Hij maakt, dat degenen die wedergeboren en vernieuwd zijn, de vergeving van node hebben. De verloren zoon keerde terug met zijn schuld en kon niets aanbieden dan alleen zijn zonden.

Dat is nu het grootste geheim. Ons hedendaagse christendom brengt nogal wat mee! Maar arme zondaren brengen niets mee dan alleen hun schuld. Zijn er onder ons ook nog die het niet verder kunnen brengen? O, hoort dan des Heeren Woord. Laat u

dopen, dat wil zeggen, aanvaardt te sterven, begraven te worden en opgewekt te worden tot vergeving der zonden.

We lezen in Handelingen 8, van een Moorman, een kamerling, een machtig heer van Candacé, dat hem door Filippus de arbeid van Christus gepredikt werd naar aanleiding van Jesaja 53. Maar dan heeft Filippus zeker ook over het recht van God gesproken, want anders kan het kruis van Christus geen waarde krijgen. Deze man kreeg zijn schuld over te nemen, maar hem werd tevens gepredikt, hoe dat Christus voldaan heeft aan de eis der Goddelijke gerechtigheid. En nu kreeg die man behoefte aan de doop, dat is aan de afwassing der zonden.

Vandaar dat de doop ons predikt de afwassing en de reinigmaking van al onze zonden. 'Een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen'. Dus ze krijgen er ook een belofte bij. Hij wil zeggen: 'Dan zult u net zo gelukkig worden als wij'. Dit is nu misschien wel een beetje plat gezegd, maar het is toch de waarheid.

We lezen in Handelingen 10, wanneer Petrus sprak tot Cornelius de hoofdman en die met hem waren: 'Toen viel de Heilige Geest op allen die het Woord hoorden. En zovelen als er met Petrus waren gekomen, ontzetten zich, dat de gave des Heiligen Geestes ook op de heidenen uitgestort werd'.

Verder zegt Petrus hier: 'Want u komt de belofte toe en uwe kinderen en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal'.

U komt de belofte toe. Welke belofte? Wel, de belofte van de vergeving der zonden en van het eeuwige leven en dat voor mensen die geroepen hebben: 'Zijn bloed kome over ons en onze kinderen!' Er staat hier ook nog iets voor de kinderen: 'U komt de belofte toe'; dat is niet alleen voor u, maar ook voor uwe kinderen. Hij wil zeggen: 'Al heeft u uitgeroepen: Zijn bloed kome over ons en onze kinderen, toen u voor Pilatus stond, en hij zijn handen waste in onschuld en zei: ik ben onschuldig aan het bloed van deze Rechtvaardige, er is vergeving te krijgen'.

Voor de onbekeerden is dit uitroepen gestraft bij de verwoesting van Jeruzalem, over hen en hun kinderen, die niet verordineerd waren tot zaligheid. Maar tot de verslagenen van hart, zegt Petrus: 'U komt de belofte toe en uwe kinderen'. De belofte luidt: Al heeft u nog zoveel zonden, al heeft u Christus gekruisigd, dan wil 'die gekruisigde Christus toch uw Zaligmaker, uw Verlosser en uw Goël zijn! Hij wil Zich geheel aan u kwijt en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen!

*Hiervan zegt de catechismus in Zondag 20: 'Wat gelooft gij van de Heilige Geest? Eerstelijk, dat Hij te zamen met de Vader en de Zoon waarachtig en eeuwig God is. Ten andere, dat Hij ook mij gegeven is, opdat Hij mij door een waar geloof Christus en al Zijn weldaden deelachtig make, mij trooste, en bij mij eeuwiglijk blijve'.*

En met veel meer andere woorden betuigde Petrus en vermaande hen, zeggende: 'Wordt behouden van dit verkeerd geslacht'.

Met deze woorden wensen we toepasselijk te besluiten. Zingen we echter vooraf van de 19e Psalm het vierde vers.

## TOEPASSING

En met veel meer andere woorden betuigde hij en vermaande hen zeggende: 'Wordt behouden van dit verkeerd geslacht!' Het is een prediking geweest waarin hij uitvoerig stil gestaan heeft bij de noodzakelijkheid om in Christus geborgen te zijn; om Hem te leren kennen als de enige Zaligmaker. Wordt behouden van dit verkeerd geslacht. In

welk een tijd en in welk geslacht leven we nu? Het geslacht van de twintigste eeuw, een geslacht dat een godsdienst heeft naar het vlees. Het geldt niet alleen deze Joden, die zeer godsdienstig waren en die nog konden roemen: 'Des Heeren tempel, des Heeren tempel zijn deze'. Of die nu nog kunnen roemen over onze kerk. Mijn hoorders, wil ik u eens wat zeggen? De ganse kerk ligt onder het oordeel Gods, wij ook hoor! Wij hebben nog nooit gezegd, u moet zeggen, ónze kerk.

Want houdt er rekening mee, dat de ware Kerk, de Kerk van Christus is en dat we levende lidmaten moeten zijn van Christus. Anders kan men zich nog dood vechten voor dode stenen. Alles ligt onder het oordeel, dat openbaart zich wel in het verval en in de afval, welke zich allerwegen komt te openbaren.

Het is breuk op breuk, scheuring en twist. Nu kan men er nog wel een rekverband op na houden, om nog een beetje aan elkaar te blijven hangen, maar in wezen is dit het ware niet. Het ware zou zijn als God ons met elkander eens in de schuld bracht. Wordt behouden van dit verkeerd geslacht. Dit geslacht, dat zoetsappig naar de hemel reist en alles aan de hand kan houden. Ik kan u niet ernstig genoeg vermanen, inzonderheid ook de jeugd onder ons. Onderzoek toch de Schriften, maar ook de leer onzer vaders. Onderzoek toch de waarachtige leer der zaligheid.

Houdt er toch rekening mee! 'Wordt behouden van dit verkeerd geslacht!' We liggen allen tezamen onder het oordeel. En weet u wat nu nodig is en wat de veiligste weg is? Dat u voor uw arme ziel geborgen zou zijn! Want de oordelen hangen zo laag en de toekomst is zo donker. We lezen in Jeremia 45 het woord dat de profeet Jeremia gesproken heeft tot Baruch: 'Zo zult gij tot hem zeggen: Zo zegt de Heere: Zie, dat Ik gebouwd heb, breek Ik af en dat Ik geplant heb, ruk Ik uit, zelfs dit ganse land. En zoudt gij u grote dingen zoeken? Zoek ze niet, want zie Ik breng een kwaad over alle vlees, spreekt de Heere, maar Ik zal u uw ziel tot een buit geven, in alle plaatsen waar gij zult heentrekken'.

Nu zou ik u de raad willen geven, zoekt toch uw ziel er als een buit uit weg te dragen. Ach, de liefde van Christus dringt ons hoor mensen, dat u toch uw ziel er als een buit uit mocht wegdragen. Want we moeten straks sterven en God ontmoeten. Nu staat er boven de hemelpoort geen naamplaatje. Gelukkig niet! Maar er staat wel een wachter en die zal wakende zijn, opdat er niets binnenkomt dat verontreinigd is en zondigt. Er zullen er alleen maar binnenkomen, die gewassen zijn door het bloed des Lams. Er zullen er alleen maar binnenkomen, die hebben leren kennen de vergeving der zonden en de afwassing en reinigmaking in het bloed van Christus. Die zullen alleen maar binnenkomen, die door het dierbaar geloof hebben leren kennen het verzoenend lijden en sterven van Christus en Hem gehuldigd hebben door de Heilige Geest.

Ik zou u de raad willen geven: 'Wordt behouden van dit verkeerd geslacht!' De wereld is zo aanlokkelijk, ook voor de jeugd, en ach wat zal de toekomst ons brengen? We moeten wel blind zijn, als we niet zien, dat het niet goed gaat. In de bange wereldweeën, welke we tegemoet gaan, moest dit het enigste wezen dat we zochten te kennen, nl. een God voor onze ziel en een Borg voor onze schuld. Dit geven we u mee ter overdenking: 'Wordt behouden van dit verkeerd geslacht!'

Zijn er onder ons nog ellendigen en noodduftigen, die met hun schuld geballast zijn en die met Gods recht en deugden te doen krijgen? Laat toch God de Heilige Geest u ontgronden en ontledigen, opdat u verwaardigd mocht worden uw schuld over te nemen en om een schuldovernemende Borg te leren kennen. Want u moet schuld hebben, wil die Borg de schuld overnemen. Wanneer er die nog onder ons zijn, dan

komt u de belofte toe, de belofte van de vergeving der zonden, en uwe kinderen en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God toe roepen zal. Heeft God die genade in ons verheerlijkt, dan hebben we wel nodig om bewaard te worden. 'Wordt behouden van dit verkeerd geslacht'.

Om niet op een troon gezet te worden, maar als vrucht van het zalmakend geloof in een ootmoedige wandel met kinderlijke vreze en in oprechtheid des harten voor Gods aangezicht te wandelen. Om ons hart voor de Heere open te leggen en dan kunt u Hem niets anders laten zien dan dat we maar doorbrengers zijn. Maar dan zullen we toch mogen ervaren dat Hij de Getrouwe is.

Wanneer de verloren zoon bij zijn vader terugkomt, heeft die vader zijn armen wijd opengedaan. Nu opent God Zijn armen, voor Zijn arme volk, die niets mee kunnen brengen dan alleen, dat ze er alles doorgebracht hebben en die nog steeds bij Hem in de schuld staan. Hij zal voor Zijn volk zijn en blijven de Getrouwe en Waarachtige, Die nooit laat varen de werken Zijner handen. Daartoe zegene de Heere de Waarheid om Jezus wil. Amen.

# **Als reukwerk voor Gods Aangezicht**

**Tweede vijftal preken**

**door**

**Ds. G. v. d. Breevaart**

**te HENDRIK IDO AMBACHT**

**J. P. VAN DEN TOL - DORDRECHT 1965**

**STICHTING DE GIHONBRON  
MIDDELBURG  
2015**

## INHOUD

### Ten Geleide

1. Het gebed, de ademtocht van de ziel (Psalm 86 : 11)

***"Leer mij, Heere! Uw weg; ik zal in Uwe waarheid wandelen; verenig mijn hart tot de vreze Uws Naams."***

2. Job voor Gods Rechterstoel biddende om genade (Job 9 : 15)

***"Mijn Rechter zal ik om genade bidden."***

3. Een Goddelijk antwoord op de klacht van de Kerk (Jesaja 56 : 3, 4 en 5)

***"En de vreemde, die zich tot de Heere gevoegd heeft, spreke niet, zeggende: De Heere heeft mij gans en al van zijn volk gescheiden; en de gesnedenen zegge niet: Ziet, ik ben een dorre boom. Want also zegt de Heere van de gesnedenen, die Mijn sabbatten houden, en verkiezen hetgeen, waartoe ik lust heb, en vasthouden aan Mijn Verbond:***

***Ik zal hen ook in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een naam geven, beter dan der zonen en dan der dochteren; een eeuwige naam zal Ik een ieder van hen geven, die niet uitgeroeid zal worden."***

4. Een Godverheerlijkende belofte van Christus' komst (Genesis 49: 8)

***"Juda! gij zijt het, u zullen uwe broeders loven; uwe hand zal zijn op de nek uwer vijanden; voor u zullen uws vaders zonen neerbuigen."***

5. De rechtvaardigheid des geloofs beleden (2 Korinthe 5 : 21)

***"Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem."***

## Ten geleide

Mijn medereiziger naar de eeuwigheid

Voor de tweede maal zal een vijftal eenvoudige preken van ons het licht zien. Het is nooit onze bedoeling geweest dit te doen. Doch op aandringen van vele vrienden in het land der vreemdelingschap en nog enkelen, waarvoor de Heere middellijk de eerste vijf preken heeft willen gebruiken, en dan wel inzonderheid één, die ons schreef, dat hij in een gesticht zijnde er mee uit de banden is gekomen, heb ik toegestemd dat deze preken aan de drukpers worden toevertrouwd.

De Heere, die mij een talentje gegeven heeft om er mee te handelen, zegene deze oefeningen voor Zijn ellendig en arm volk.

Daar er zoveel naam- en schijngodsdienst is, en in deze donkere tijden de leer der genade hoe langer hoe meer verbasterd wordt, en over het stuk der ellende wordt heengesprongen en zo een Jezus wordt aangenomen buiten recht en gerechtigheid, en de Kerk in diep verval is, geve de Heere dat het voor menige arme Sioniet nog tot lering en onderwijzing mag zijn.

We hebben nooit gestudeerd (ik verwerp echter de studie niet), maar toch zullen we ook nooit alleen door studie de hemel open kunnen krijgen, doch zijn in deze ten diepste afhankelijk van de bediening des Heiligen Geestes.

De ervaring leert dat de bij honing en de wesp vergif uit dezelfde bloem zuigen.

Zo zal ook dit woord voor de een kunnen dienen tot troost of bemoediging of onderwijzing, terwijl daarentegen de eigengerechte uit eigenliefde, eigenbehoud zich zal kunnen stoten.

Hoewel wij maar een riet zijn, dat door de wind heen en weer bewogen wordt, hebben we toch door genade mogen ervaren wat wij prediken, dat n.l. alle grond buiten het enig en eeuwig fundament Christus Jezus niet geldt bij het hemelhof.

Algemeen hoort men: *ik ben levend gemaakt*; maar men hoort niet waarin het bestaat. Men kan twintig of dertig jaar redeneren over de levendmaking, zonder ooit behoefte te kennen aan rechtvaardigmaking. Zo wordt men gebouwd op gestalten, gevoel, indrukken enz. Ja, men zegt zelfs, dat dit niet noodzakelijk is, men komt toch wel in de hemel, en zo is men nooit bekommerd over de ere en deugden Gods, hoe die verheerlijkt worden, terwijl hierin toch de zaligheid voor de Kerk ligt.

Waar hoort men nog van die hartelijke honger en dorst naar de gerechtigheid van Christus.

De aangeboren vijandschap tegen het Evangelie, dat alles van de mens verwerpt en alleen erkent de gezegende arbeid van Christus, openbaart zich allerwegen.

Men is ontslagen in eigen oog van de vloek der wet,

zonder ervaren te hebben, dat Christus die in Zijn dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid voldaan heeft. Men mist het zaligmakend geloof en heeft geloof voor zichzelf. Drukt men echter hun eieren stuk, dan komt er een adder uit.

Doch er zijn er ook nog, die de leer der verkiezing, roeping, rechtvaardigmaking, heiligmaking en heerlijkmaking eerbiedigen en met hun ganse ziel die leer aanhangen, waar God op het hoogst verheerlijkt en de zondaar op het diepst vernederd wordt, en waar Godzaligheid gepredikt wordt.

Voor hen moge het nog zijn een heenwijzing naar de enige en algenoegzame Zaligmaker, de Rustverwerper en Rustgever, buiten wie ze geen rust kunnen vinden.

Des Heeren bevestigd volk moge nog eens werkzaam worden met de breuk der Kerk en de Heere schenke ons de Geest der genade en der gebeden, opdat er nog een



wederkeren moge gevonden worden en men elkaar over de verscheurde Kerk de hand nog eens moge toereiken met het: "Komt, laat ons wederkeren tot de Heere."  
De God aller genade schenke Zijn zegen over deze preken.

Dit is de wens en bede van

Uw dienaar,  
G. v. d. Breevaart

H. I. Ambacht, mei 1965.

## 1. Het gebed, de ademtocht van de ziel.

Zingen : Psalm 86 : 1. Lezen : Psalm 86.

Votum en zegengroet.

Naar aanleiding van het ons voorgelezen Schriftgedeelte Psalm 86, wilden wij uw aandacht bepalen bij het 11e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

***"Leer mij, HEERE! Uw weg; ik zal in Uw waarheid wandelen; verenig mijn hart tot de vreze Uws Naams."***

Vooraf vragen wij de Heere om een verbeurde doch onmisbare zegen, over ons samenzijn.

Gebod.

Wij vragen dan uw aandacht, voor een ootmoedig of kinderlijk gebed en wensen deze stof te verdelen in drie hoofdgedachten:

1. Een belijdenis van onbekwaamheid om de weg des Heeren te gaan, waarom de Psalmddichter bidt: "Leer mij, HEERE! Uw weg."
  2. Een openhartige zielsbehoefte, om in de waarheid te wandelen.
  3. Toont de bidder zijn liefde tot de Naam des Heeren; om in de vreze des Heeren te gaan.
- Dat de Heere geve, dat het mag zijn tot lering en onderwijzing.

Zingen: Psalm 86 : 3 en 6.

Wij vinden in het boek der Psalmen de ervaring of het leven van de Kerk Gods, en wel in verschillende omstandigheden. De gehele Bijbel is Gods Woord. In het boek der Psalmen echter opent de Kerk haar hart voor God, en door de eeuwen heen is de Psalmbundel van Gods volk geliefd. Geliefd van de heilzoekende en oprechte. Die verlangen geen liberale gezangen. Gods volk vindt zijn leven terug in het leven van de Bijbelheiligen. Vandaar dat David genoemd wordt de liefelijke in Psalmen. Men kan er verschillende omstandigheden in terug vinden; in strijd, in aanvechting, in beproeving, in schuldbelijdenis, in berouw, de ervaring van vergeving, van verlossing, van verzoening, van vernieuwing, van heiliging, van blijdschap, van vrede en troost. Ge kunt zo'n kwaal niet hebben of in de geestelijke apotheek van het boek der Psalmen kunt ge genezing vinden. Daarom, Mijn toehoorders, is de Psalmbundel zo'n dierbaar boek voor Gods gunstgenoten, en voor elke oprechte.

We vinden hier David, de knecht des Heeren, de liefelijke in Psalmen, weer aan het woord. David de beminde des Heeren, waarvan God sprak: "Ik heb David Mijnen knecht, Mijn gunsteling gevonden."

Hoe komt het dat David zulke dierbare en schone Psalmen gedicht heeft?

Wel heel eenvoudig. Omdat hij hier op aarde de ruimte niet had. De Heere gaf die man zoveel kruis in zijn leven, en door het kruis zijn de 'schoonste Psalmen gedicht, en daaruit zijn ze geboren. Hier klimt een hartsademtocht op naar de hemel, van een mens, die een kind van God was. En niet alleen een kind, maar ook een knecht van God, een profeet des Heeren, een zanger des Heeren, en een koning gezalfd door de

Heere. God zeide van hem dat Hij hem uitverkoren had, en dat zijn zaad tot in eeuwigheid gezegend zou zijn.

Thans vinden wij David, niet zoals het tegenwoordige jolige christendom, hier spreken over zijn bevinding; hij was in grote zwarigheid.

In het begin van deze Psalm begint hij al met te zeggen: "Heere! neig Uw oor, verhoor mij; want ik ben ellendig en nooddruftig." Wat betekent het woord ellende? Ellende wil eigenlijk zeggen: Uit het land. Of met andere woorden: uit de gemeenschap. Daarom leert ons het stuk der ellende, dat wij God kwijt zijn, dat wij buiten God zijn. In de doorleving van de Kerke Gods wordt de grootste ellende, als zij God moet missen en Zijn gemeenschap moet derven. Dus David begint hier met te zeggen dat hij ellendig is. Hij beklaagt zich in zijn ellende niet op zodanige manier: ik ben zo ellendig of je moest het eens weten. Nee

Mijn toehoorders, hij is met zijn ellende bij de Heere. Hij zegt: ik ben ellendig en nooddruftig, maar begint met de verbondsnaam "HEERE." Hij is dus, met eerbied gesproken, aan het beste kantoor. Indien wij deze Psalm in het vervolg zouden nagaan, dan lezen wij ook nog van hem dat hij om genade smeekt. Zijn zwarigheid en ellende zijn de oorzaak hiervan, maar die zwarigheid en ellende moest hij bij zichzelf zoeken. Want wij lezen nog berijmd:

*Heer', door goedheid aangedreven,  
Zijt Gij mild in 't schuldvergeven.*

Dus David had kennis aan een schuldvergevend en verzoenend God. Hij had het ondervonden dat God genade verheerlijkt. De Heere had hem verlost uit banden, uit zwarigheid, lijden en nood, en daarom was hij er mee bij God.

Nu wij tot ons tekstvers komen: "Leer mij, HEERE! Uw weg," wil de dichter hiermede zeggen dat hij, bij al het licht dat hij had, bij alle genade die hij bezat en bij alle gaven die God hem geschonken had, de weg niet wist.

Mijn toehoorders, wij zullen beginnen met te zeggen dat er nooit iemand op aarde geweest is en ook in de toekomst nooit iemand zijn zal, die weet hoe hij moet zalig worden. En die zalig geworden zijn, die weten ook niet hoe het verder moet. Christus heeft wel achtergelaten: In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar om zich nu in de weg te gedragen, die Code welbehaaglijk is, in alle strijd en verdrukking, dat moet God zelf leren.

Wanneer de dichter zegt: "Leer mij, HEERE! Uw weg;" dan belijdt hij hiermede zijn onbekwaamheid en onwetendheid. In zijn gebed moet hij het belijden: ik weet het niet, maar in zijn onwetendheid gaat hij bekennen, dat de Heere het hem alleen kan leren. Hij zegt niet: Leer mij, Heere, mijnen weg, nee hij heeft het over, Uw weg. Daar gelooft David dus dat God Zijn weg uitgestippeld en uitgedacht heeft. Wist David dan niet van die weg? Ja, hij wist wel van die weg maar hij moest nog bewandeld worden.

Mijn toehoorders, wij zullen trachten het minste onder ons, met de hulpe Gods, die belang hebben in het heil van hun onsterfelijke ziel, en die de weg niet weten, die weg te wijzen. Wij zijn allen in Adam, ons verbondshoofd, van God afgevallen, afgeweken en afgekeerd. En nu is er niemand meer die de weg terug weet. Die echter meent het wel te weten, bedriegt zichzelf.

Als wij dus de weg niet terug weten en hebben leren kennen dat wij ellendig en nooddruftig zijn, dat wij niets hebben dan zonden en ongerechtigheden, tot de ontdekking zijn gekomen dat God heilig en rechtvaardig is, hoe zullen wij dan tot Hem terug

keren? Wij weten het niet. De mens bewandelt in zijn onwetendheid en blindheid soms duizend wegen.

Een overtuigde zondaar meent soms dat het de weg is wanneer hij eens hartelijk berouw heeft, of werkelijk treurt over zijn zonde, of als hij eens gemakkelijk bidden kan, of als zijn tranen eens hun vrije loop hebben, of als hij eens aangenaam leest of op mag gaan naar Gods huis. Dan denkt zulk een zondaar dat het goed gaat, maar dan is hij nog helemaal niet op de weg. Dat zijn alle gedachten van een mens, waarin zich zijn onkunde en blindheid openbaart. En wanneer deze mens daar nu teleurgesteld mee uitkomt, dan zegt satan: het is niet zaligmakend, het is niet van God, je bent misschien zelf maar aan de slag gegaan. De Psalmddichter zegt hiervan in Psalm 10 : 10: "en de arme hoop valt in zijn sterke poten." Dan zijn zij radeloos, de wanhoop nabij. Doch dit is een vrucht, omdat wij ons niet houden aan de leer van Gods getuigenis.

Mijn toehoorders, merk eens op Saulus, de stokbewaarder en enkele duizenden op de Pinksterdag, deze mensen wisten niets en konden niets, want zij zeggen: Wat zullen wij doen? In Jesaja 53 : 6 lezen we: "Wij dwaalden allen als schapen; wij keerden ons een iegelijk naar zijnen weg."

Als er nu onder ons zijn, wat God verhoede, die menen bij die kenmerken een levendgemaakte ziel te zijn, en zich daaruit verzekeren dat zij levend gemaakt zijn, daar zegt Salomo van: (Spreuken 14 : 12:) "Er is een weg, die iemand recht schijnt; maar het laatste van dien zijn wegen des doods." Daar mogen wij gerust eens ernstig over nadenken,

Mijn toehoorders.

We leven in een tijd dat er velen in de levendmaking zich verzekeren van de zaligheid, maar zij hebben nooit het licht der zaligheid leren kennen. Dat is een gevaar dat doordringt in elke kerkgemeenschap. Dat is de leer van Gods Woord niet, en ook niet de leer die Godverheerlijkend is. Waar openbaart zich dat in? Wel hierin, als men zulke mensen te na komt, dan zijn ze als een ei dat stuk gedrukt wordt waaruit een adder der vijandschap voor de dag komt, waarmee ze te kennen geven, dat ze zich niet aan het gezag van Gods Woord onderwerpen.

In onze tekstwoorden vinden wij echter een hoog begenadigd kind van God, dat het nog niet wist.

Bedenk het toch en bedrieg je arme ziel niet voor die nimmer eindigende eeuwigheid, het wordt het leven bij de aanvang in de weg der overtuiging, tot de hoogst begenadigde toe, dat ze met David er iets van moeten leren: "Leer mij, HEERE! Uw weg."

Bedenkt toch, mijn toehoorders, dat er duizend wegen naar de hel zijn, maar één naar de hemel. De duivel heeft wegen genoeg uitgedacht om zielen te verleiden, maar God de Heilige Geest openbaart de weg die uit het eeuwig welbehagen Gods vloeit. Krachtens dat eeuwig welbehagen, heeft God een weg uitgedacht en dat is een weg waarin God verheerlijkt wordt.

Hebt u wel eens opgemerkt wat de Heere heeft bedoeld in die uitgedachte weg? De zaligheid van de Kerk? De bekering van Gods volk? De verlossing? Nee. Wat heeft de Heere dan bedoeld in het uitdenken van de weg der zaligheid? Daar heeft de Heere mee bedoeld de verheerlijking van Zijn Goddelijke deugden, waarin de zaligheid van de Kerk verklaard ligt. In dat opzicht is er zo weinig kennis en zo'n onkunde,

Mijn toehoorders. Daarom is het zo noodzakelijk, dat we als een onwetende, hulpeloze, reddeloze, radeloze, goddeloze, onwetende aan de hemelpoort kloppen: "Ik ben noodduftig en arm: Leer mij, HEERE! Uw weg." Zijn er nog onder ons die niet weten hoe ze zalig moeten worden? Voor wie de raadsels, hoe men zalig moet worden, steeds groter, onoplosbaarder, steeds moeilijker worden.

Mijn toehoorders, wij hebben het nu niet over degenen die het zelf wel weten of een beschouwing van de waarheid hebben. Ook niet over degenen die van satan verleid worden, maar die werkelijk leren kennen, hoe diep rampzalig en ongelukkig ze zijn en over degenen die weten dat ze van God zijn afgevallen. Nu weten ze de weg niet terug, want ze zitten in de duisternis, waarvan Paulus zegt, Kolossensen 1 : 13: "Die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis."

"Leer mij, HEERE! Uw weg." De naam HEERE staat in deze tekst geschreven met hoofdletters, hetgeen ziet op Zijn verbondsnaam. De dichter heeft dus verstand van die God des verbonds.

Indien er nu onder ons mochten zijn die overtuigd worden van hun zonden, maar dit van zichzelf niet kunnen vaststellen, want de overtuigde is niet zo verzekerd dat het zaligmakend is, houdt dan in gedachtenis dat dit de enige weg is: "Leer mij, HEERE! Uw weg."

Mijn toehoorders, al schijnt het dat alle wegen afgesneden zijn en men moet bekennen, ik weet de weg niet, dan is er bij de Heere nog een weg. Vanwege onze zonde en overtredingen hebben wij geen bestaan voor God. Van nature weten wij niet hoe wij zalig moeten worden, daarom stelt ook de onderwijzer van de Heidelbergse Catechismus in de 5e Zondagsafdeling, deze vraag: "Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben, is er enig middel, waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?" Daar waren ook alle wegen afgesneden en daarom vraagt hij naar Gods weg. Wat is dan de weg Gods?

Wij lezen: "Leer mij, HEERE! Uw Weg," dus de weg die God uitgedacht heeft, tot zaligheid van Zijn Kerk, en tot verheerlijking van de Goddelijke deugden. Het bewijs hiervan lezen wij in Johannes 17, waar Christus Zijn hogepriesterlijk gebed doet. Hij bidt niet eerst voor de discipelen en niet eerst voor de Kerk maar voor de deugden Gods welke Hij had opgeluisterd. Hij bidt n.l. in het 4e vers: "Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen." Christus heeft voor de eer Zijns Vaders ingestaan, en heeft de deugden Gods verheerlijkt. Daarom zullen degenen die zalig worden straks eeuwig God gaan verheerlijken, want daarin ligt de zaligheid. Niet hierin dat ik gelovig ben en dat ik naar de hemel ga, maar de zaligheid bestaat in de verheerlijking Gods. Daarom zingt de Kerk in Psalm 68 : 10:

*Die God is onze zaligheid!  
Wie zou die hoogste Majesteit  
Dan niet met eerbied prijzen?*

Als een ontdekte zondaar gaat bidden: "Leer mij, HEERE! Uw weg," dan doet hij dat om weer in de gemeenschap van zijn Schepper te mogen verkeren. Dan gaat hij weer zijn schepper loven zoals in het 12e vers te vinden is: "Heere, mijn God! ik zal U met mijn ganse hart loven, en ik zal Uwen Naam eren in eeuwigheid."

Mijn toehoorders, die zalig mogen worden, op grond van recht en gerechtigheid, die zullen ondervinden dat het een God verheerlijkend, en een Gode eergevend werk is. Ach, maak het toch tot uw gebed: "Leer mij, HEERE! Uw weg," met andere woorden, doe mij kennen, op welke grond en door welke weg ik weer met U bevredigd en verzoend kan worden.

Wij zouden u een goede raad willen geven indien ge nog belang hebt in het heil van

uw onsterfelijke ziel, vraag maar niet aan de Heere om teksten en verzen, hoewel er mensen zijn die direct een tekst of een vers bij de hand hebben, maar de werkelijk aan zijn schuld ontdekte zondaar heeft een Zaligmaker nodig. O, laat ons toch bedenken hoe noodzakelijk het is om de weg te leren kennen, waardoor wij weer met God bevredigd worden.

We lezen er van dat Christus zegt: "Ik ben de Weg." De Kerk leert dat ook kennen dat Hij alleen de Weg is. Wat wilde de dichter dus hiermee zeggen: "Leer mij, HEERE! Uw weg?" Wel hij gelooft dat er bij God een weg is, die de enige, een gebaande, een zuivere en een Godverheerlijkende weg is.

"Leer mij, HEERE, Uw weg." Een kindergebedje van een kind van God.

Mijn toehoorders, keert met dit Woord van God tot God terug. Bekent dat ge zo dwaas en blind geworden zijt door uw eigen zonden, en dat ge schandelijk van Hem zijt afgeweken. Bekent maar dat ge de weg niet meer terug weet maar dat ge nu uit Gods Woord hebt gehoord dat zelfs een hoogst begenadigd mens, zoals David, het ook niet wist. In Psalm 25 : 2 zingt David ook:

*Heer, ai, maak mij Uwe wegen,  
Door Uw Woord en Geest bekend,  
Leer mij, hoe die zijn gelegen,  
En waarheen G' Uw treden wendt.*

Mijn toehoorders, er zijn mensen die van alles bij elkaar halen om iets te kunnen vertellen, maar laten wij u dit zeggen, dat u niets anders behoeft te hebben dan schuld, schande, oordeel, ellende en vervloeking, en als ge daarmee aan de Troon der genade zijt, dan zegt de Heere: "Op deze zal Ik zien, de arme en verslagene." Voor dezulken staat het Woord vol met beloften, tegenover degenen die rijk en verrijkt zijn, en die niet weten dat zij arm, blind en naakt zijn. Armen en verslagenen, we zouden een hart onder uw riem willen steken om te volharden, ach kleef aan Gods getuigenissen vast, hoe het ook moog' tegenlopen.

Wij vinden hier het leven van de levende Kerk: "Leer mij, HEERE! Uw weg." Wanneer de Heere nadere kennis heeft gewerkt, weet ge echter nog niet hoe ge er moet komen, want dan moet ge nog door de Heilige Geest op die weg geleid worden. We zullen proberen het u zo duidelijk mogelijk te zeggen. Christus is de Weg, de weg die God in Zijn Woord geopenbaard heeft als de enige en veilige.

David moet gaan bidden: "Leer, mij, HEERE! Uw weg." Hij wil hiermee zeggen dat hij nodig heeft, bij de hand genomen te worden om die weg te leren. Met andere woorden hij moet leren zich alleen aan Christus te houden, wat ook nog een heel moeilijke zaak is, zelfs voor de bevestigde Kerk.

Mijn toehoorders, houdt er rekening mee, al is het dat wij met nog zo veel genade zijn bedeed, dat wij steeds weer moeten leren bidden: "Leer mij, HEERE! Uw weg."

Laat ons daarom niet te veel van onszelf denken. We zullen u een bewijs leveren uit Gods Woord. We lezen in 1 Koningen 18 : 36 t/m 38 dat de profeet Elia vuur van de hemel bad dat het offer verteerde, ja zelfs het water oplekte, wat in de groeve was. Daarna slachtte hij 450 Baälpriesters. Elia vreesde nergens voor, want hij kwam op voor de eer van zijn God. Vervolgens lezen wij nog in het vervolg van datzelfde hoofdstuk, dat de hand des Heeren over Elia was, Elia zijn lendenen gordde, voor het aangezicht van Achab heen liep, tot daar men komt te Jizreël. Doch wat gebeurt er? Ge kunt het lezen in 1 Koningen 19. Elia krijgt een boodschap van Izébel; zij zegt:

"Zo doen mij de goden, en doen zo daartoe, voorzeker, ik zal morgen omtrent dezen tijd uwe ziel stellen, als de ziel van een hunner."

Mijn toehoorders, we kennen de geschiedenis. Hij laat zijn jongen te Ber-Séba, dat in Juda is, maar hijzelf ging heen in de woestijn een dagreis, en kwam, en zat onder een jeneverboom; en bad dat zijn ziel stierve, en zeide: "Het is genoeg; neem nu Heere mijn ziel; want ik ben niet beter dan mijn vaderen."

En als het woord des Heeren tot hem geschiedde: "Wat maakt gij hier, Elia?" dan zeide hij: "Ik heb zeer geijverd voor de Heere, de God der heirscharen." Ziet eens, Mijn toehoorders, zulk een hoogst begenadigd mens als Elia, hijgde naar de dood, hij wist geen weg meer. Hij ging liever onder de jeneverboom zitten sterven, dan was hij van alle ellende af; doch Elia behoefde niet te sterven, want de Heere had hem nog nodig.

En nu vinden wij in onze tekstwoorden een David die in de strijd ook zeer dapper was, ja zelfs een Goliath versloeg, maar als de Heere hem in banden en noden brengt, dan weet hij het niet. Ik zal ze leiden op wegen die ze niet gekend hebben, en op paden die ze niet geweten hebben.

Dan komt daar nog bij,

Mijn toehoorders, als de Heere de satan soms eens toelaat, wat kan het dan ver gaan. Dan heeft de godvruchtige Job de dag zijner geboorte vervloekt, terwijl God hem had verkoren tot zaligheid.

En Jeremia zegt in Jer. 21 : 15: "Vervloekt zij de man, die mijn vader geboodschapt heeft: U is een jonge zoon geboren."

Deze mensen bewezen dat ze ook niet wisten hoe het verder moest. Het is beter met de dichter eens mee te mogen bidden: "Leer mij, HEERE, Uw weg," met andere woorden, geef mij HEERE dat ik mij aan Christus mag houden, aan Zijn bloed, aan Zijn gerechtigheid, aan Zijn voorbede en aan Zijn trouw, dan dat ge met uw bevinding een bekeerd mens overeind moet houden.

Laat ons toch wakende zijn en we zouden het in liefde, maar ook in ernst willen zeggen, houdt u aan de eenvoud, houdt u aan de van God gegeven Zoon, aan de door God geopenbaarde weg. Waar het dan ook door heen moet, door zwaarigheden, beproevingen, verzoeken of aanvechtingen, of dat ge overschiet als een naakte of arme, hulpeloze, krachteloze of nooddruftige, opdat ge uzelf dan juist aan God mocht verbinden: "Leer mij, HEERE! Uw weg."

Dat wil eigenlijk zeggen: Doe me toch kennen, dat ik in het rechte spoor ga, dat Christus mijn grond is. Niet dat mijn bekering mijn grond is, niet mijn bevinding of ervaring. Heus,

Mijn toehoorders, wij vrezen dat er meer mensen uit hun bekering leven dan uit Christus, want als ge uw bekering weer mag geloven en weer verzekerd mag zijn dat het van de Heere is, dan zijt ge weer opgewekt en uit de banden. Doch als het dan wordt aangevochten van satan, zijt ge uw bekering weer kwijt, dan zult ge uzelf wel bedrogen hebben, dan zijt ge maar stellinghout. In onze tekstwoorden

vinden wij echter de bede van een kind des Heeren. Dat gebed heeft God voor Zijn Kerk achtergelaten. De bevinding van de levende Kerk. Wat is echter nu de vrucht voor de dichter geweest dat hij God geloofd heeft? Hij is er achter gekomen, dat hij zich alleen aan Christus moest houden, daar behoefde van hem niets bij. Als er van ons iets bij moest, ook in de doorleving, dan was je het geloof zo kwijt.

Wij lezen van Mefibóseth in 2 Samuël 4 : 4, dat hij viel en kreupel werd, dus hij moest geholpen worden. Nu is Christus van de Vader gegeven tot wijsheid, tot rechtvaardigheid, heiligmaking en volkomen verlossing, hier in dit leven en straks nog

eens volkomen. Christus is alles en in allen, Hij is ons alles. "Leer mij, HEERE! Uw weg." Wat wil David hiermee zeggen? Hij wil hiermee zijn onbekwaamheid bekennen, dat hij leergierig was en onderwezen wilde worden. God wil het onderwijs geven en gebruiken. Daarom gaf Hij ons de Psalmen om ons te onderwijzen.

Nu heeft de satan veel vurige pijlen in zijn pijlkoker, maar  
Mijn toehoorders, de weg die God uitgedacht heeft, *eindigt in het hart van God de Vader*. Straks krijgt de Kerk Gods, door Christus, een eeuwig thuis komen bij de Vader, waarvan Christus zegt, Johannes 14 : 6: "Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij." Nu weten we wel dat de vromen veel strijd, veel wederwaardigheden, veel kruis en veel lijden, op hun levensweg ontmoeten. Maar, in alles waar ze ooit in terecht mochten komen, doch een oog des geloofs krijgen, waardoor ze de voetstappen van de Herder mogen volgen, dan gaan ze de zuiverste weg. In wezen is dit een smalle weg waar niets van een mens bij te pas komt, waarom de Kerk er dan ook van zong in Psalm 89 : 8: "Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen."

Laat ons thans overgaan tot het behandelen van onze 2e hoofdgedachte n.l. ***een openhartige zielsbelofte; om in de waarheid te wandelen.***

De dichter belijdt niet alleen zijn hulpbehoevendheid, maar hij openbaart ook zijn zielsbehoefte: "Ik zal in Uwe waarheid wandelen." Tegenover de waarheid staat leugen, staat bedrog. Wat is waarheid? De waarheid is Gods dierbaar Woord, waarin de weg der waarheid is geopenbaard wat de Psalmddichter ook geloofde want hij zingt daarvan in Psalm 119:

Ik kies de weg der waarheid voor mijn voet, Om mij van 't pad der zonden af te keren.

Mijn toehoorders, niemand anders dan Christus Jezus is de weg der waarheid, waartoe Hij verkoren is van de Vader. Christus zegt ook in het hogepriesterlijk gebed, Johannes 17 : 17: "Heilig ze in Uwe waarheid; Uw woord is de waarheid."

Ik zal in Uwe waarheid wandelen, dat wil zeggen: in de vereniging met die weg, en uit de zoete gemeenschap met Christus, zal ik in Uwe waarheid, dat is Gode welbehaaglijk wandelen. De dichter openbaart dus zijn zielsbegeerte.

Een huichelaar bekommerd er zich niet om of het waarheid in zijn binnenste is, of dat hij in de waarheid wandelt. David kende het zondige en het verfoeilijke van zijn zonden. Hij had het in zijn leven ervaren. Hij wist het hoe het met hem ging toen hij van de weg der waarheid was afgeweken en in overtreding geleefd had met de vrouw van Uriah. Hoe het met hem ging nadat hij Uriah had laten doden. Toen kon hij de grootste zonde doen. Eén ding kon hij echter niet, hij kon zich niet uit het harte Gods zondigen. God kon niet van David af.

Mijn toehoorders, David is zeker bang geworden van zichzelf, omdat hij wist wat er in hem woonde, en daarom bidt hij: "Leer mij, HEERE! Uw weg; ik zal in Uwe waarheid wandelen." Ge kunt nergens banger voor zijn dan voor jezelf. De meeste mensen zijn bang voor een ander, en veroordelen een ander, maar als je jezelf hebt leren kennen dan is er geen groter zondaar. Wij lezen van David in 1 Samuël 27 dat hij voor Saul naar Gath vluchtte, en zeide tot Achis: "Indien ik nu genade in uwe ogen gevonden heb, men geve mij een plaats in een van de steden des lands," waarop hem de stad Ziklag werd toegewezen. David toog echter steeds uit met zijne mannen om te gaan plunderen, en als door Achis aan David werd gevraagd: "Waar zijt gijlieden heden ingevallen?", dan loog David, want dan antwoordde hij: "Tegen het zuiden van



Juda." Hij was dus van de rechte weg af. Hij wilde van de verdrukking af zijn, want de profeet Nathan had hem gezegd: blijf in de woestijn van Juda, doch hij kreeg het daar te benauwd, en daarom verkoos hij de Filistijnen. Wat is echter het gevolg hiervan geweest? Met eerbied gesproken, God heeft zijn hele boeltje verbrand en heeft hem terug gehaald, en wel om deze reden, omdat God hem lief had. God wist hem weer op de weg te brengen, want toen zijn have en goed, zijn vrouwen en de vrouwen en kinderen des volks waren weggevoerd, werd David zeer bang, want het volk sprak van hem te stenigen. Toen zeide David tot de priester Abjathar, de zoon van Achimélech: "Breng mij toch de efod hier." Dan krijgt David de Heere weer nodig en gaat weer naar de weg vragen. Dan wordt David weer eerlijk voor God.

Ook lezen wij nog in 2 Samuël 24 van David dat hij van de weg af was, en niet in de waarheid wandelde. Hij zegt tot Joab, zijn krijgsoverste, die bij hem was: "Trek nu om, door alle stammen van Israël, van Dan tot Ber-Séba toe, en tel het volk, opdat ik het getal des volks wete." Joab echter, een onbekeerde man, zeide tot David: "Nu doe de Heere, uw God, tot dit volk, zo als deze nu zijn, honderd maal meer, dat de ogen van mijnen heer de koning het aanzien; maar waarom heeft mijn heer de koning lust tot deze zaak? Doch des konings woord nam de overhand tegen Joab, en tegen de oversten des heirs." Na de telling, die op zichzelf niet zondig was, maar het doel waartoe hij het liet doen, lezen we in 2 Samuël 24 : 10: "En Davids hart sloeg hem."

Mijn toehoorders, hieruit kunnen we leren dat we maar niet teveel van onszelf moeten denken, omdat we het zo goed geleerd hebben of zo goed bekeerd zijn, maar laat ons er van doordrongen zijn hoe afhankelijk wij zijn, en hoe nodig het is bewaard te mogen worden om in de waarheid te wandelen.

"Leer mij, HEERE! Uw weg; ik zal in Uwe waarheid wandelen." Dat dát onze zielsbegeerte mocht zijn, om waar te zijn voor God en Christus, want buiten Christus is niemand waar. God is waarachtig en alle vlees is leugenachtig. In Christus Jezus zijn we waar. Waarin kunnen we in de waarheid wandelen? Christus heeft nagelaten in Mattheüs 10 : 38: "En die zijn kruis niet op zich neemt, en Mij navolgt, is Mijns niet waardig," en in Lukas 14 : 27: "En wie zijn kruis niet draagt, en mij navolgt, die kan Mijn discipel niet zijn." En om nu zo'n Christus te aanvaarden, aanvaardt ge Hem met een kruis. Het hedendaagse Christendom neemt een Jezus aan zonder kruis. Ze kunnen ermee naar de radio luisteren of naar de televisie kijken en ermee op de dansvloer zijn. Ze kunnen er van alles mee doen, met de naam van Christus en christelijk, maar het is gebroeid uit de hel en door de duivel in hun hart gegeven. Waar echter God de Heilige Geest het werkt, daar krijgen ze Christus, maar ook Zijn kruis, waardoor ze worden gevormd naar en door de waarheid, om waar te zijn en in de waarheid te wandelen.

Daarom zegt ook David: "Ik zal in Uwe waarheid wandelen." Als David zich weer bij vernieuwing alleen aan Christus mocht houden, als de grote Leraar der gerechtigheid, als de enige Hogepriester en als de gezegende Koning, als Leraar Die hem alleen kon onderwijzen, als Priester Die hem dient met Zijn bloed en voorbidding, en als Koning Die hem bewaarde en beschermde, dan was David oprecht voor God, en kon hij in de waarheid wandelen.

Wij noemden u als tweede hoofdgedachte, een openhartige zielsbehoefte.

Waarin bestond die? Dat was een vrucht van God de Heilige Geest, want het is het werk des Heiligen Geestes, om zondaren op de weg te brengen, en om ze in en door Christus waar te doen zijn, en waar te maken voor God. Wandelen in de waarheid, dat was Davids zielsbehoefte om eerlijk door God voor God te zijn. Dat ligt al in het hart van een zondaar waarin God, bij aanvang, Zijn liefde komt uit te storten. Die wenst

eerlijk en oprecht te zijn voor de Heere. We lezen in 1 Petrus 5 : 5: "En zijt met de ootmoedigheid bekleed." In David treffen we zo'n mens aan die met ootmoed bekleed is. Zo is het ook met de Kerke Gods. Die verwaardigd mag worden om in en door de waarheid geleid te worden en te mogen wandelen, ach, die zal oprecht voor God zijn en bekleed zijn met het nederige kleedje van ootmoed.

Mijn toehoorders, de eerste zonde is leugen en hoogmoed geweest. De duivel begon met liegen om Eva tot hovaardij te verwekken. Leugen en hoogmoed gaan altijd samen. Als wij echter in de waarheid mogen wandelen, dan zegt Christus in Mattheüs 11 : 29: "Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen."

Laat ons tenslotte nog overgaan tot het behandelen van ons derde punt: "Verenig mijn hart tot de vreze Uws Naams." De bidder toont zijn liefde tot de naam des Heeren, om in de vreze des Heeren te gaan.

We vinden hier een wonderlijke uitdrukking van David: "verenig mijn hart." Had David dan een dubbel hart? Nee, David had een gebroken hart, een verslagen geest. Een dubbelhartig man is ongestadig in al zijn wegen. We kunnen God niet dienen en de mammon

David had behoefte dat zijn hart verenigd werd, met als doel: *de vreze van Uw Naam*. Hij wenste in de vreze te wandelen, met andere woorden: hij wenste in godzaligheid te mogen wandelen.

David heeft het hier niet over z'n eigen naam, dat die geëerd en erkend moet worden, maar over de naam des Heeren. Hij drukt hier zijn zielsbegeerte uit om de weg te bewandelen, en door het openbaren van de waarheid in de vreze des Heeren te gaan. Christus begint in het aller-volmaakste gebed met: "Uw naam worde geheiligd." De liefde in het hart van David tot de naam des Heeren deed hem dit gebed doen. Het ging hier niet over zichzelf maar dat de naam des Heeren geheiligd, geëerd en gevreesd werd. Hebt ge wel eens opgemerkt, dat het in het boek der Psalmen dikwijls voorkomt dat die mensen het niet hebben over hun eigen naam, maar over de naam des Heeren. In Psalm 9 : 11 zegt David: "En die Uwen Naam kennen zullen op U vertrouwen, omdat Gij, HEERE! niet hebt verlaten degenen, die U zoeken." Waar nu de waarachtige vreze Gods gekend wordt, gewerkt door God de Heilige Geest, daar gaat het over de naam des Heeren. *O, die zoete naam, die VADERNAAM.*

Als we onze tekst nauwkeurig nagaan dan vinden we dat het gaat over God de eerste Persoon in het aanbiddelijke Wezen. David leert van Hem de weg en dat hij door Hem en door Zijn Geest in de waarheid wandelt, opdat hij weer eindigt in de oorsprong, om God te prijzen in eeuwigheid. David gaat hier door de liefde, als het ware begeren, dat hij straks eeuwig mag doen: Psalm 72: 11:

*Zijn naam moet eeuwig eer ontvangen!  
Men loov' Hem vroeg en spa,  
De wereld hoor' en volg' mijn zangen  
Met Amen, Amen, na!*

Het gaat over de naam des Heeren, het is een sterke toren, daar zoekt de zondaar zijn toevlucht. De vrucht daarvan is dat hij God gaat loven:

*Heer, mijn God, ik zal U loven,  
Heffen 't ganse hart naar boven;  
'k Zal Uw naam en majesteit  
Eren tot in eeuwigheid.*

Mijn toehoorders, waar gaat het bij ons over? Laat ons met de waarheid tot ons zelf inkeren. In zoverre we nooit geen behoefte gehad hebben om van God de weg der zaligheid geleerd te worden, dan zijn we diep te betreuren, dan zullen we u zeggen welke weg gij dan bewandeld. Al is het nog zo godsdienstig, dan houden uw treden de hel vast en die weg bewandelt u, want er zijn maar twee wegen. We zijn op de een of op de andere weg.

Velen onder ons kennen de plaat van de brede en de smalle weg. Als we die plaat nu goed bekijken, dan zien we daar een jongen gaan met een pakje op zijn rug; die was niet op de brede maar ook niet op de smalle weg. Op het hoekje bij de poort zit er echter een die een pak op zijn rug heeft, vlak bij de poort maar niet op de weg. Deze zegt: "Mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd, als een zware last zijn ze mij te zwaar geworden." Dan zien wij ook nog een leraar die roept: "Ga in door de enge poort." Om op de weg te komen, die leidt naar Jeruzalem, die leidt naar het harte Gods. Tenslotte zijn er ook nog die voor twee poorten staan. Boven de breedste poort staat: "Welkom." Achter die breedste poort is de brede weg. Daar kan het er nog godsdienstig naar toe gaan. Daar zijn ook dubbelhartige mensen, God wat en de wereld wat, dat mag wel op de brede weg. Maar

Mijn toehoorders, als we eens verwaardigd mogen worden om het eens te leren kennen dat we de weg niet weten, dan zouden we u de raad willen geven, gebruikt dan Gods getuigenis: "Heere ik weet niet in te gaan: Leer mij, HEERE! Uw weg, doe mij in de waarheid wandelen." Als U mij die leert zal ik in de waarheid wandelen. Bedenk toch hoe noodzakelijk het is Christus te leren kennen als de Weg, de enige Weg, de van God verkorene, aangewezen, rechte en zuivere Weg. Als er onder ons zijn, die deze Weg bewandelen maar door zoveel tegenspoeden niet meer weten of ze op de Weg zijn. Ach, dat God u dan genade mocht geven, om uw hart terug te mogen vinden in Gods Woord, en Gods Woord terug te mogen vinden in uw hart.

"Leer mij, HEERE! Uw weg; ik zal in Uwe waarheid wandelen; verenig mijn hart tot de vreze Uws Naams." Opdat Gij uit Uw werken verheerlijkt en Uw naam geëerd en geprezen worde, hier in beginsel. En als we straks aan het einde van de loopbaan zullen zijn en lichaam en ziel verenigd zullen worden, dan zullen we eeuwig des Heeren Naam loven en verheerlijken. Daar zal het dan gelden:

*Goedertieren Vader,  
Milde Zegenader!*

Dien naam, zo heilig, groot en goed is te prijzen tot in eeuwigheid. Amen.

Dankgebed.

Psalm 68 : 4.

## 2. Job voor Gods Rechterstoel, biddende om genade.

Zingen Psalm 86 : 3 en 6.

Lezen Job 9.

Votum.

Zegengroet.

Gebed.

Naar aanleiding van het ons zo-even voorgelezen 9e hoofdstuk uit het boek Job, vragen wij uw aandacht voor het 2e gedeelte van het 15e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

***"Mijn Rechter zal ik om genade bidden."***

We wilden uw aandacht bepalen bij:

1. Job kende God als zijn Rechter.
  2. Job kende zichzelf als een zondaar, en
  3. Job kende Christus; waarom hij op genade pleit.
- om dan te eindigen in de oorsprong der zaligheid, God

Wij zullen trachten een ogenblik tot lering en onderwijzing te spreken, doch zingen vooraf uit: Psalm 33 : 11.

Mijn toehoorders, wij vinden hier een bekeerd mens aan het woord. Nee, wij zeggen het niet goed. Wij vinden hier een mens aan het woord, die door bekering, onbekeerd geworden was. Bekering is een nuttige en gezegende zaak. Bekeerd te zijn is gevaarlijk, maar dat bekeerden voortdurend onbekeerd moeten worden is kerkelijk. Wij durven hier met vrijmoedigheid te zeggen dat er een kind van God aan het woord is. Want de Heere heeft van die man gezegd, dat er niemand op aarde was, gelijk als Zijn knecht Job. Oprecht en vroom, Godvrezende en wijkende van het kwaad. Nu vinden wij die man, met alle genade die God verheerlijkt heeft, in onze tekstwoorden als een zondaar. Dus niet: ik ben bekeerd, en ik heb het zo goed geleerd, maar als een zondaar.

Ten eerste verloor Job al zijn have en goed en ook nog zijn kinderen, en dan zegt hij nog - dat is Godzaligheid - "De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd!" Dan neemt God nog van hem weg zijn gezondheid, en slaat hem met boze zweren, van zijn voetzool af tot zijn schedel toe. "En hij nam zich een potscherf, om zich daarmee te schrabben; en hij zat neder in het midden der as. Toen zeide zijne huisvrouw tot hem: Houdt gij nog vast aan uwe oprechtheid? zegen God, en sterf." Met andere woorden, man maak er een eind aan, breek met God.

Maar hij zeide tot haar. "Gij spreekt als een der zottinnen spreekt; ja, zouden wij het goede van God ontvangen, en het kwade niet ontvangen?"

In dit alles zondigde Job met zijne lippen niet." Dus is hem nu alles ontvallen, eerst zijn vee en kinderen, daarna zijn gezondheid en tenslotte ook zijn vrouw, want die wenste hem toe er maar een eind aan te maken, want dan was hij uit zijn lijden. Vervolgens kwamen er nog drie vrienden, om hem te beklagen, en om hem te vertroosten. Zij hebben zeven dagen met hem op de aarde gezeten en zeven nachten;

en niemand sprak tot hem een woord; want zij zagen dat de smart zeer groot was.

Wij vinden echter in Psalm 41: "Welgelukzalig is hij, die zich verstandig gedraagt jegens een ellendige."

Het waren drie mensen die ook genade hadden leren kennen, zij zagen dat zijn smart zeer groot was, doch hadden geen woord van troost. Weet u wat zij wel gingen doen? Zij gingen hem verdenken en verdacht maken, dat hij een bijzondere zonde gedaan had, en leest men het boek Job, dan staat dit vol met beschuldigingen. Ja, zelfs nog wel zover, dat hij wel een huichelaar kon zijn. Dus daar zat die man. Alles was hem ontvallen, en nu zijn vrienden hem nog beschuldigden, bleef hij alleen over. Maar nu vinden wij echter dat Job zich niet onderwerpt aan het oordeel van zijn vrienden. Maar wat doet hij dan?

Wel dan gaat hij zeggen: "mijn Rechter - niet een rechter, niet de rechter - maar mijn Rechter zal ik om genade bidden." Wat wil Job hiermee zeggen?

Wij hebben U gezegd in de eerste plaats: ***Job kende God als zijn Rechter.***

Mijn toehoorders, wij vinden hier een zeer wonderlijke zaak. Het is de mensen, hetzij dieven, moordenaars of inbrekers, niet aangeboren om naar een rechter te gaan, wanneer zij iets op hun geweten hebben. Hier lezen wij echter van een mens die zelf naar zijn Rechter gaat. Hij zegt zelfs: mijn Rechter. Heeft Job geen dagvaardiging gekregen dat hij voor de rechtbank moest verschijnen? Nee, Job gaat zelf naar de Rechter. En hoe kende Job zijn Rechter?

Ten eerste kende hij Hem in Zijn vlekkeloze heiligheid, en ten andere kende hij Hem in Zijn onkreukbare rechtvaardigheid. Dus Job wist dat, als hij bij zulk een Rechter kwam, Hij hem moest veroordelen, want God moet, krachtens Zijn heilig recht, de zonde straffen.

Ten andere wist Job dat hij God beledigd had, dat God Zijn rechtvaardigheid handhaafde, en dat hij daardoor geen bestaan had voor God. Job moest zichzelf dus veroordelen en stoorde zich daarom niet aan het oordeel van een ander.

Dat is geweest uit de kennis van God, want anders probeert men zo lang mogelijk uit de handen van de rechter te blijven, en wel daarom omdat een rechter het recht moet handhaven.

Mijn toehoorders, daar zal eens een dag aanbreken dat wij geroepen zullen worden voor de Rechter, die in Zijn vlekkeloze heiligheid en onkreukbare rechtvaardigheid, een richterlijk vonnis zal vellen. Daaraan zal niemand ontkomen. De dagvaarding hebben wij allen thuis, en waarin zal deze bestaan? Het is de mens gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel. Dan zal de Rechter ons dagvaardigen, en zullen wij gericht worden. Hier vinden wij in Job een mens, die, vóór dat hij gaat sterven, met zijn Rechter in aanraking komt.

Een mens, die nog geen dagvaarding in deze zin had ontvangen, dat hij aan zijn ziekte zou sterven, maar die wel een doodskwaal had, en met de pestzweren was bevangen en veroordeelt. Maar Job zegt: "Mijn Rechter zal ik om genade bidden." Hij geeft daarmee te kennen, welk een schuld hij tegenover die Rechter heeft. Nu weten wij allen dat een Rechter het recht handhaaft. Die nu ooit zalig zullen worden, krijgen hier met die Rechter te doen.

Mijn toehoorders, wij zeggen dit met ernst, omdat wij een tijd gaan beleven waarin er zoveel godsdienst, zoveel bedrog, zoveel beschouwing en zoveel bevatting is van de waarheid, dat men voor zaligmakend werk houdt. Waardoor men meent te hebben of te bezitten en denkt bekeerd te zijn, doch nooit met de Rechter in aanraking geweest is, en die buiten het recht en de Rechter om zoeken zalig te worden of menen zalig te

zijn. Dat is een vrucht van blindheid en onkunde. Het is zulk een ernstige zaak, Mijn toehoorders, daar wij maar één ziel voor de eeuwigheid hebben. Het is noodzakelijk, dat wij niet alleen met de Rechter in kennis gesteld worden, maar ook dat wij met Hem in aanraking komen.

Job doet nu een gebed, en dat gebed is alleen genade. Tot wien doet hij dat? Tot de tweede Persoon? Nee, hij moet bij de eerste Persoon zijn. In de orde des heils, welke God met Zijn volk houdt, krijgen zij met de eerste Persoon te doen, het aanbiddelijke Wezen Gods. Wij lezen van Adam, toen hij gevallen was dat hij van God af vluchtte. Dat woont in elk mensenhart, want in werkelijkheid is de mens angstig en vreesachtig voor God. En waarom dat? Wel wij hebben gezondigd, en al is het consiëntieus dat wij dat weten, dan vrezen wij voor de straf. Hier is echter een mens, die zijn Rechter kent. Wij lezen van hem dat hij geen harde gedachten van zijn Rechter heeft, en dat vindt zijn oorzaak in dat hij kennis aan Hem had. Iedereen krijgt met de Rechter te doen, maar er is een volk op aarde, dat hier aan deze zijde van het graf met Hem in aanraking komt. Job was zulk een mens, hij was gerechtvaardigd.

Nu wordt het een wonderlijke zaak. Als God door Zijn Geest in het hart van een zondaar, in de overtuiging, gaat werken, dan vlucht hij niet van God af. Let echter goed op, wij hebben het nu niet over wat een mens zelf doet en werkt, maar wat Gods Geest werkt, zodat hij zelfs met David gaat zeggen: "Laat mij toch in de hand des Heeren vallen." 1 Kron. 21 : 13.

De grondslag is dat Job kennis aan zijn Rechter had. Hij had van Hem opgedaan dat Hij een God was, Die nooit moe wordt van vergeven, en voor Wien het niet moeilijk is om te vergeven. Die Rechter was dus vergevensgezind, want hoe zou Job anders kunnen zeggen: "Mijn Rechter, niet de Rechter van die of die, maar Mijn Rechter zal ik om genade bidden." Job wist dus dat God genadig was, dat had hij in zijn leven ondervonden, want wij vinden in Job 19 : 25 dat hij zegt: "Want ik weet, mijn Verlosser leeft," dus niet: ik weet dat er een verlosser is.

Job was verlost geworden op grond van de losprijs van Gods Zoon. Op diezelfde grond had Job vergeving ontvangen, dus was Job niet afbekeerd. Bekering is een zeer gewichtige zaak, doch bekeerd te zijn is twijfelachtig, is gevaarlijk. Maar als bekeerde voortdurend bekeerd te moeten worden, is kerkelijk en naar Gods Woord. Houdt dit in gedachte,

Mijn toehoorders, dat de satan er niet om geeft waar een mens zich mee verheft.

Het zou kunnen zijn dat er onder ons waren, die wel enige kennis van die Rechter hebben, en om het U nu zo duidelijk mogelijk te maken, willen wij een eenvoudig exempel geven.

Iemand was onrecht aangedaan. Hij wist niet tot wie hij zich wenden moest omdat de gemeentelijke overheid hem had afgewezen. Tenslotte heeft hij zich tot de rechtbank gewend, waar hij een onderhoud aanvraagde bij de rechter. Hij kreeg echter ten antwoord, dat de rechter niet te spreken was. Door voortdurend aan te houden, werd hem tenslotte toegang verleend tot de rechter. Nadat hij zijn bezwaren had bekend gemaakt en uiteengezet wat de bedoeling van zijn komst was, antwoordde de rechter, dat hij zijn zaak niet kon waarnemen, want, zeide de rechter, "ik ben rechter." De man stond verbaasd en begreep de bedoeling van de rechter niet. Tenslotte werd hem duidelijk gemaakt, dat hij als rechter zijn zaken niet kon waarnemen, doch dat hij een zoon had die advocaat was.

Hem werd aangeraden de advocaat te gaan bezoeken en hem alles te vertellen wat hij op zijn hart had, want, zei de rechter, dan kan de advocaat de zaak aanhangig maken bij de rechtbank, en dan zal ik recht spreken.

Mijn toehoorders, begrijpt u onze bedoeling? Als Job zegt: "Mijn Rechter zal ik om genade bidden," dan weet hij op welke grond hij tot Hem nadert. Dus niet zo maar, nu ga ik met mijn schuld naar God, want wij staan er soms verstomd van, hoe lichtvaardig men hierover spreekt: ik ga naar God toe.

Mijn toehoorders, wij moeten er rekening mede houden dat God een God is, Die Zijn rechten handhaaft en naar recht zal oordelen. In de weg der overtuiging is het wel een eigenschap van de overtuigde dat hij weet, dat hij bij God aan de deur moet zijn, maar geen harde gedachte van God behoeft te hebben. Het ongeloof, dat heeft harde gedachten van God, maar daar, waar God de Heilige Geest zaligmakend in het hart van een zondaar werkt, kleeft men God aan. Niet zoals het wel eens wordt uitgedrukt: je moet die onbekende God maar aanroepen, want dat bestaat niet. De heidenen, die roepen een onbekende God aan, maar wij leven onder de openbaring van het genadeverbond en de verbondsgetuigenissen. Job had kennis aan zijn God. En waar nu God door de Heilige Geest zaligmakend werkt, daar krijgt men ook kennis aan die God. Daarom zegt Christus: "Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen."

Daarom,

Mijn toehoorders, is het zeer noodzakelijk dat wij Godskennis verkrijgen.

Job zegt niet: ik zal naar mijn Rechter gaan, en me daar verdedigen, of ik zal Hem een belofte doen opdat Hij mij nog uitstel geeft, of ik zal vragen of Hij zachtkens met mij wil handelen.

Nee,

Mijn toehoorders, niets van dat alles, Job kende zijn Rechter, en omdat hij Hem aldus kende Die Zijn rechten handhaaft, maar ook als een God in Christus, zegt hij: "Mijn Rechter zal ik om genade bidden."

Als de zonden tegen ons getuigen als beschuldigers, ja,

Mijn toehoorders, dan kunnen wij wel vrezen. Maar wat predikt Job hier? Hij gaat hier bekennen dat hij een zondaar was, hoewel God van hem gezegd had, dat hij oprecht was, vroom, godvrezende en wijkende van het kwaad. Job had uit de Godskennis, zelfkennis. Op de ganse aarde was er niemand, die zijn schuld uit kon delgen, zijn ongerechtigheid uit kon wissen en zijn zonde kon vergeven, dan alleen zijn Rechter.

Mijn toehoorders, wat baat het een mens, die in de gevangenis zit, dat iedereen zegt dat de straf niet zo zwaar zal zijn. De rechter, die spreekt alleen recht en vrij.

Mijn toehoorders, wij beleven zo'n ernstige tijd, laat ons er rekening mede houden dat wij maar één ziel hebben voor de eeuwigheid. Laat ons niet lichtvaardig handelen met wat gemoedelijkheid of met wat indrukken en gestalten. In Job vinden wij de rechte gestalte, een zondaar voor zijn Rechter. Wij lezen van Job niet dat hij zich eerst wat op zal knappen, hij kon dit niet, want hij was overdekt met pestzweren.

Mijn toehoorders, als wij kennis gaan krijgen van onze zonden, en onze verloren staat, en alle bestaan missen voor God, dat er in en buiten de hemel en op de aarde niemand is dan alleen God, Die onze zaken uit kan richten, waar moeten wij dan anders heen? Daar zegt de Psalmddichter van in Psalm 123 : 1 en 2: "Ik hef mijn ogen op tot U, Die in de hemelen zit. Zie, gelijk de ogen der knechten zijn op de hand hunner heren; gelijk de ogen der dienstmaagd zijn op de hand harer vrouw; also zijn onze ogen op den Heere, onzen God, totdat Hij ons genadig zij."

Wanneer Job zegt: "Mijn Rechter zal ik om genade bidden," sluit hij daarmee alle eigen werken van een mens, als waardeloos, uit. Uit de Godskennis kende Job zijn God. Die nu ook hiertoe verwaardigd wordt, en tot de wetenschap komt dat God van Zijn recht geen afstand kan doen, maar moet handhaven, die moet gaan bekennen dat het enkel genade is, enkel en alleen genade. David bidt in Psalm 51 : 3: "Wees mij

genadig, o God! naar Uwe goedertierenheid."

Zelfs al is het dat wij enige kennis hebben van de Persoon des Middelaars, houdt er dan toch rekening mee dat, zolang de Rechter Zich nog niet uitgesproken heeft, wij nog geen bestaan hebben voor de Rechter. Er zijn er wat bekeerd, in onze tijd, buiten de Rechter om. God geve, dat wij er voor bewaard mochten worden om met toestanden en bemoeienissen een bekeerd mens te zijn. Allereerst hoort men de uitdrukking: in onze tijd gebeurt dat zo maar niet iedereen, je moet God vrijlaten, en je mag de Heere niet dwingen.

Mijn toehoorders, er wordt wat af geredeneerd, dat enkel maar in de hersens zit en niet in het hart. Hier is echter een man die om genade bidt, hij moet God vrijlaten of Hij hem genade wil geven of niet. Daar gaat het nu juist over, want waar God vrijgelaten wordt daar verheerlijkt God genade.

Thans gaan wij over tot het verhandelen van ons tweede punt n.l.: ***Job kende zichzelf als een zondaar.***

Het is noodzakelijk dat wij de Rechter leren kennen in de weg der overtuiging. Laat een ieder ernstig hierover nadenken, dat de Rechter een rechtelijke uitspraak moet komen te doen. Na ontvangen genade kunnen sommige mensen zo gemakkelijk zeggen: ik ben met een Drieënig God verzoend, en ik ben bekeerd. Dit standpunt is zeer gevaarlijk, want dan kunnen wij zo hoog verheven zijn, dat wij boven de waarheid uitgroeien.

Wij lezen van de godvruchtige Joh. Groenewegen dat hij als predikant vele jaren het Woord had uitgedragen, boeken geschreven en veel vrucht op zijn arbeid had, dat hij op zijn sterfbed lag. Een collega van hem kwam hem opzoeken en vroeg aan hem: "Wel broertje, hoe maak je het op je sterfbedje?"

Het antwoord was: "Hier ligt een mens die arm, blind, jammerlijk en naakt is, maar ik ben nu net geschikt voor die dierbare Borg, voor Koning Jezus, want Die raapt Zijn volk weg."

Dus deze man was niet ongelovig. Hij zeide niet, hier ligt een bekeerd, een gerechtvaardigd mens, een predikant, wij moesten er maar een versje op zingen. Nee, een mens die arm, blind, jammerlijk en naakt was.

Job was ook een mens die in Zijn armoede terneder zat, daar zegt de apostel Jakobus van: "Gij hebt de beproeving Jobs gezien en gehoord, en gij hebt het einde des Heeren gezien." Job komt als bekeerd mens in de oven der verdrukking en in die oven bleek, wat Job nog van Adam omdroeg. In de beproeving kan de Kerke Gods er achter komen wat zij nog van Adam scheep hebben.

In het eerste en tweede vers van ditzelfde hoofdstuk lezen wij: "Maar Job antwoordde en zeide: Waarlijk, ik weet dat het zo is; want hoe zou de mens rechtvaardig zijn bij God?"

Een gezegende wetenschap met alles wat achter hem lag. Met alle weldadigheden van het genadeverbond, kende Job zichzelf als een zondaar, als een schuldenaar. Wat is nu het schoonste kenmerk van de zaligmakende werking van God de Heilige Geest, wat doet die Heilige Geest? Die brengt Gods volk altijd maar weer in de schuld, en hierdoor worden ze bewaard, om er boven te staan. Ach, algemeen wordt dit niet meer zo verstaan. Als wij van ons zelf geen gedachte meer over hebben, en niet meer kunnen denken over onze roeping, noch over onze rechtvaardigmaking, noch over onze heiligmaking, noch iets van onszelf kunnen voortbrengen, dan kan die God ons zo liefelijk tegemoet komen met de woorden: "Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts. Ik, ik doe wandelen, opdat ik Mijn liefhebbers doe beërven, wat bestendig is, en Ik zal hare schatkamers



vervullen."

Dan wordt men steeds maar weer hierbij bepaald: Ik kan niets in mijzelf wat God kan behagen, maar dat Christus nu voor Zijn rekening genomen heeft: Ik doe wandelen. Hij werkt op Zijn eigen eer aan Wat wil dat eigenlijk zeggen: Ik doe wandelen? Ik neem U bij de hand. *Hoe het ook moog tegenlopen, gestadig op Zijn goedheid hopen.*

Job kende zichzelf als een zondaar. Zo is het ook met de Kerke Gods, die leren zich ook kennen als zondaars. Dat begint al in de weg der overtuiging. Waar moeten zij van overtuigd worden? Wel van hun zonden en van hun schuld. Om het weer voor God goed te maken proberen ze van deze zonden en schuld, die ze zo zwaar op het hart ligt, af te komen, doch een poging welke nooit gelukken zal.

Hebt u wel eens opgemerkt in het boek van Bunjan, de Christenreize naar de eeuwigheid, dat er verschillende mensen op de weg waren, doch dat er maar één was die van zijn pak niet af kon komen. Die bleef geballast met dit pak, totdat hij aan de voet van het kruis terecht kwam, en daar raakte hij zijn schuld kwijt. In onze tijd zijn er velen die hun schuld kwijt zijn buiten het kruis en het recht om. Wij zouden God wel willen bidden en smeken of God door Zijn Geest kwam te werken, opdat wij eerlijk door en voor God gemaakt zouden worden. Wij hebben geen harde, maar milde gedachte van God. En waarom?

Omdat Hij nooit moe wordt om te vergeven. Wij mensen worden het wel eens moe. Petrus vraagt aan Christus: "Hoeveel malen zal ik mijn broeder vergeven? Zevenmaal?" Doch dan antwoordt Christus: "Niet zevenmaal, maar zeventig maal zevenmaal." Hij wil hiermede zeggen; je moet altijd vergeven.

Wanneer Christus in het volmaakte gebed Zijn Kerk leert bidden: "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren," dan dienen wij ten allen tijde vergevensgezind te zijn, en blijkt het dat wij dat niet zijn, dan zijn wij huichelaars. Maar God is altijd vergevensgezind, daarvan zegt de dichter in Psalm 86 : 3:

*Heer', door goedheid aangedreven,  
Zijt Gij mild in 't schuldvergeven.*

Wij lezen in het 42e hoofdstuk van het boek Job, vanaf het 7e vers dat de Heere tot Elifaz de Themaniëet, zeide: "Mijn toorn is ontstoken tegen u, en tegen uwe twee vrienden; want gijlieden hebt niet recht van Mij gesproken, gelijk als Mijn knecht Job," enz.

Zij moeten in opdracht van de Heere naar Job, opdat hij voor hen bidde, want zegt Hij: gijlieden hebt niet recht van Mij gesproken. Ook hadden zij Job veroemd en beschuldigd, dat hij de weduwen en wezen tekort gedaan had. En als de vrienden tot Job zijn gekomen, dan lezen wij niet dat Job hen verwijt. De oorzaak hiervan was dat Job zichzelf kende, en een zondaar voor God geworden was. Daarom, zegt Job, verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as. Job 42 : 6. Een bekeerd mens. Bekeerd te zijn hoort men zoveel niet meer in onze tijd.

Met een beetje gave en kennis kan men er veel van terecht brengen. Maar God gaat hier Job bearbeiten zodat hij aan Zijn voeten terecht komt als een schuldenaar. Daar zegt David van in Psalm 25 : 5:

*Wil mij, Uwen Naam ter eer,  
Al mijn euveldaân vergeven;  
Ik heb tegen U, o Heer',  
Zwaar en menigmaal misdreven.*

Hier gaat het niet over de naleving der zonden, maar de Kerke Gods krijgt in de doorleving te ervaren, dat zij steeds grotere zondaars worden. En wanneer zij zelfs in

de weg der heiligmaking steeds grotere zondaars worden, daar worden zij armer en ellendiger, waarvan Gods Woord spreekt: "Ik zal mij doen overblijven een ellendig en een arm volk."

Wij zouden u een vraag willen stellen, beginnende bij degenen aan wie God genade verheerlijkt heeft. Hoe staat gij tegenover uw gezin, uw gemeente, als inwoner van ons diep gezonken Vaderland, hoe staat ge daar tegenover? Hoe staat het met onze gedachten, woorden en werken? Wat is ons dagelijks leven? Wat krijgt God van ons? Hoe beantwoorden wij Zijne liefde? Aan Zijn roeping, aan Zijn heiligmaking? Hoe beantwoorden wij Hem in wat Hij ons gegeven heeft in het tijdelijke, spijs en drank, kleding en onderdak, en dan tenslotte nog het grootste wat Hij ons geven kon, Zijn dierbaar Woord?

Ach, mijn toehoorders, wij leven in een land, waar land en volk nog zo bevoorrecht zijn geworden, dat Hij de kandelaar nog niet van zijn plaats heeft geweerd, waar lichtende lichten op de kansel hebben gestaan. Hoe hebben wij hieraan beantwoord; ligt er bij ons niet een hemelhoge schuld?

Mijn toehoorders, Job kende zijn schuld, en beleed ze voor God. Daarom zegt hij: "mijn Rechter zal ik om genade bidden."

Het zou tot bemoediging kunnen zijn, indien er onder ons waren, die in de weg der overtuiging soms denken, dat ze teveel gezondigd hebben. Soms denken dat ze te zwaar en te lang of tegen licht en beter weten in gezondigd hebben.

Als God genade verheerlijkt heeft dan kunnen wij weten, dat wij de zonden niet zo maar vrijwillig kunnen laten, want dan ontbrandt er een strijd tegen de zonden, maar ach, hoe menigmaal moeten wij het verliezen. Maar daarom heeft ook Christus, in het aller-volmaaktste gebed, achtergelaten: "Vergeef ons onze schulden;" wat ons dagelijks gebed wel zou mogen zijn. Wanneer wij hier een ogenblik bij stil staan, dan moeten wij wel zeggen: Wie is toch God? Dus als God als Rechter de zonden kan vergeven, waar moeten wij dan anders heen? In de hemel en op de aarde is er niemand die dat kan.

Laat ons thans overgaan tot ons derde punt: ***Job kende Christus; waarom hij op genade pleit.***

Job die zijn Rechter maar ook zijn schuld, en zichzelf kende, had echter ook nog iets anders leren kennen. Job kende Christus. In Job 19 : 25 zegt hij: "Want ik weet, mijn Verlosser leeft." Met grote vrijmoedigheid gaat hij tot Hem. Job kende zijn Verlosser, Die hem verkoren had in de nooit begonnen eeuwigheid. Hij heeft mogen leren dat God door het dierbaar bloed van Christus was voldaan, en op grond van dat dierbare, voldoende bloed van Christus, had Job vrijmoedigheid, om genade te bidden.

Zijn er onder ons, die wel eens beleden hebben dat de Middelaar Gods en der mensen aan hun ziel is geopenbaard, hoe is Hij dan aan uw ziel ontdekt?

Dat zijn dingen, waar wij wel eens ernstig bij stil moeten staan. De ondervinding leert dat er zijn, die menen dat het wel eens zo geweest is, maar in de vruchten komt het wel anders openbaar. Daar kan wel iets van het Evangelie open geweest zijn, dat een mens nog zalig kan worden, maar als de Middelaar aan onze ziel is geopenbaard, als liet enig Middel, hoe komt het dan, dat men niet in de handen Gods durft vallen? Wat is de oorzaak dat er zo weinigen zijn, die met Job durven bidden: "mijn Rechter zal ik om genade bidden?"

Op de aangebrachte gerechtigheid van Christus, is God bereid om vrij te spreken, om zo de zonden te vergeven, en achter Zijn rug te werpen in een zee van eeuwige vergetelheid. Om ze in der eeuwigheid niet meer te gedenken, want Christus heeft aan het recht voldaan, Christus heeft de schuld geboet, en met Zijn dierbaar bloed de toorn

Gods, tegen de zonde geblust. Velen hebben het nog graag, dat zij in hun gestalten worden opgebouwd. Het is een geest des tijds, dat zij hiervan de grond van hun zaligheid maken. Zij hebben hoop dat het nog wel terecht zal komen. Zij hebben een hoop, omdat zij enige belevenissen kunnen bespreken, dat zij levendgemaakte mensen zijn.

Mijn toehoorders, wij willen u, uit de aard der liefde, waarschuwen dat dit alles maar geloof is voor jezelf. In Job vinden wij echter een mens, die crediet heeft voor zijn Rechter.

Nu is het een eigenschap van het werk des Heiligen Geestes, Die het werk der zaligheid in Zijn Kerk uitwerkt, dat zij eerbied krijgen voor die God en Rechter. Zichzelf moeten ze echter verfoeien en verwerpen, en hebben een haat en een afkeer van zichzelf. Het is een wonderlijke zaak, zij gaan hun Rechter lief krijgen en beminnen. Zij hebben Hem leren kennen als die God, Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was, hare zonden haar niet toerekenende. Job kende Christus, als zijn Verlosser.

Mijn toehoorders, overdenkt het toch in ernst, als u nog belang stelt in het heil uwer onsterfelijke ziel. Gij belijdt dat Christus, als de enige Middelaar Gods, aan uw ziel is geopenbaard. Wat is dan de oorzaak dat wij het nu buiten de Rechter kunnen stellen? Zijn wij dan niet heimelijk een beetje bekeerd geworden in eigen oog? Gaan wij dan zelf onze zonden niet een beetje bedekken, worden wij geen andere mensen? Wat zal toch de oorzaak zijn, dat er zoveel sterven als gesloten brieven? Wij zouden u willen bidden en smeken, bij het heil uwer onsterfelijke zielen, brengt dat eens in onderzoek voor het aanschijn des Heeren.

"Mijn Rechter zal ik om genade bidden." Dus is het enkel genade dat God Zijn Zoon gegeven heeft, als enige Middelaar en Zaligmaker. Het is alles vloeiende uit het eeuwig welbehagen Gods, dat God gedachten des vredes had en niet des kwaads. Maar buiten het recht om, kan het nooit.

Mijn toehoorders, wij hebben het heil uwer onsterfelijke ziel op 't oog. Dus, als het ooit waar bij u geweest is, vraag dan aan de Heere: wat is toch de oorzaak, daar Uw eigen Woord leert:

*"Heer, door goedheid aangedreven,  
Zijt Gij mild in 't schuldvergeven."*

Wel deze oorzaak, omdat er bloed is voor Zijn Troon, en omdat het Lam is in het midden van Zijn Troon. Job zegt: "Mijn Rechter zal ik bidden." Hij was een schuldige bidder. Wij vinden hier het beeld terug van de tollenaar en de farizeeër. De tollenaar staat van verre, en die bidt: "O God, wees mij zondaar genadig." Dat vraagt hij aan de eerste Persoon, in het gezicht van het bloed, want hij stond bij de tempel, daar kon hij het altaar zien, en het bloed zien vloeien. Op die grond heeft hij om genade durven vragen. De farizeeër echter, bedankte God, dat hij gelukkig niet zo was als die tollenaar, en ook niet zoals andere mensen.

Nu zitten hier drie vrienden van Job, die hem beschuldigd hebben. Job laat zich echter niet door zijn vrienden oordelen, maar gaat het oordeel bij God brengen. Laat ons dit even zeggen: laat u nooit beoordelen door vrienden of bekeerde mensen, maar zoek het eerst eens uit tussen God en uw ziel. Dit weten wij wel dat er, in de weg der overtuiging, onderwijs kan zijn, en dat God dat ook wil geven en gebruiken tot lering en onderwijzing.

Maar als het gaat over de zaak zelf, dan oordeelt God een rechtvaardig oordeel. David zeide tot de profeet Gad, 1 Kron. 21 : 13: "Laat mij toch in de hand des Heeren vallen." Laat ons toch voorzichtig zijn dat wij niet te vleeselijk zijn, maar laat ons door

de werking des Heiligen Geestes leren kennen, dat er bij God genade is, genade alleen door het bloed des Verbonds. Job wist dat er een Verlosser was, waar hij kennis aan had, en daarom gaat hij door het geloof naar de Rechter. Wat doet het geloof? Dit moet men nooit vergeten, dat het zaligmakend geloof altijd de schuld eigent en God eert. God de Heilige Geest, heeft in Job gewerkt, dat hij de deugden Gods heeft leren kennen, en nu ziet God in Job de verheerlijking van Zijn deugden, want Job eigent de schuld. Zo is het met de zondaar die zijn schuld krijgt over te nemen.

Nu staat Job als schuldige voor de Rechter en de Heere gaat met hem spreken als Rechter. Doch als Elihu gezegd heeft: "Vader, laat Job beproefd worden tot den einde toe," dan gaat Job zeggen: "Ik heb dingen gesproken, die ik niet wist, hij verfoeide zichzelf en had berouw in stof en as." Daar ligt Job, daar is hij de schuldige voor God. "Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as." Daar heeft de Heere, met eerbied gesproken, vermaak in. Het was geen betaalgeld van Job, doch zodra hij op dat plekje was, werd hem geboden om te offeren, dan wordt hij op het bloed gewezen. Op dat plekje wendde de Heere de gevangenis van Job.

Mijn toehoorders, als God genade verheerlijkt heeft, laten wij toch maar niet te hooggevoelig zijn, en laten wij maar niet voor zulke goede bekeerde mensen doorgaan. Zulke mensen nemen het dikwijls niet zo nauw. Wees echter voorzichtig en laat Gods Woord tot ons spreken. De Psalmddichter zegt in Psalm 130 : 3: "Zo Gij Heere! de ongerechtigheden gadeslaat; Heere, wie zal bestaan?" Hiermede wil hij zeggen, indien Gij richterlijk handelde, dan waren wij voor eeuwig verloren. Als God moest doen naar onze zonden, ach, wij waren al lang vergaan. Job bidt hier echter om genade, en verheerlijkt hiermede zijn Schepper.

Mijn toehoorders, wat is God dan toch mild in 't schuld vergeven, altijd maar weer vergeven, vergeven. En des te meer wij onze schuld leren kennen, dat is een doorgaande zaak van de Kerke Gods, des te armer wordt een mens. Laten wij het anders uitdrukken, schuld maken is een bewijs, dat men arm is. Mensen die schuld maken en niet kunnen betalen, zijn arme mensen. De Kerke Gods blijft arm, in de kennis van de schuld. Daar heeft de Kerk echter geen schade van, want als zij dan voortdurend vergeving nodig hebben, en dat steeds weer bij vernieuwing voor eigen hart en leven mogen ondervinden, dan zouden zij met Micha gaan zeggen: "Wie is een God als Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft, en Die de overtreding van Zijn volk voorbij gaat?"

Mijn toehoorders, op grond van het bloed van Christus, en op dat offer, is God altijd maar weer gezind om te vergeven. Dat is een vrucht van het eeuwig welbehagen. Dat brengt de Kerk in het stof. "Door Mijnen Knecht zal het welbehagen des Heeren, gelukkiglijk voortgaan." En dat bestaat hierin, dat Christus de vergeving verworven heeft, voldaan heeft aan Gods gerechtigheid, waarop God altijd vergeeft. Als de Heere een mens, die honderd jaren gezondigd heeft, één zonde voor zijn rekening liet, dan ging hij nog voor eeuwig verloren. Maar, zeiden wij al, omdat er bloed voor de Troon is, en het Lam in de Troon, vindt de zondaar een vriendelijk Ontfermer, wanneer hij de Rechter te voet valt. "Barmhartig is de Heere; lankmoedig en groot van goedertierenheid."

Mijn toehoorders, kent gij die God als zodanig?

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid, wij willen hier nog even op terug komen. Houdt er rekening mee, dat wij eens voor de Rechterstoel zullen moeten verschijnen. En als het dan bij de dood zal zijn, en wij hier nooit voor Hem in de schuld zijn gekomen, dat het er dan van zal gelden: "Vreselijk zal het zijn, te vallen in de handen van een rechtvaardig God." Die met vlamvend vuur wrake zal doen, als wij onder

zo'n ruim Evangelie hebben geleefd, en op zo'n grote zaligheid geen acht hebben gegeven.

Indien er onder ons mochten zijn, die enige ervaring mochten hebben betreffende die Goddelijke Personen, zoekt toch geen grond in Uw bevinding. Wij zouden u willen bidden, tracht deze waarheid eens te overdenken, en probeer het maar niet goed te maken voor de Heere, want dat kunt gij toch niet. Gij kunt niets anders dan schuld met schuld vermeerderen.

Het is zo vermakelijk als men iemand uit de schuld hoort opkomen, maar helaas, het wordt zo weinig meer gehoord dat iemand met zijn schuld en schande bij de Rechter is. Wij durven U echter met vrijmoedigheid te prediken dat, als ge met uw schuld tot God komt, het u eeuwig mee zal vallen. Dan zegt de Heere bij de profeet Jeremia: "Ken nu alleen maar dat gij tegen den Heere uwen God gezondigd hebt, want Ik ben barmhartig." In Christus Jezus ben Ik genadig en barmhartig. Wat vraagt de Heere toch weinig. Och, dat het Gode moge behagen, daartoe Zijn Geest te schenken.

Heeft God ons genade geschonken, met medeweten voor eigen hart en leven, dat wij dan maar geen flinke bekeerde mensen mochten zijn, maar dat wij nodig mochten hebben, een dagelijkse bekering. Wij lezen van die grote Godsman Jeremia, Jer. 31 : 18: "Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn." Zij komen nooit afbekeerd voor zij in het graf liggen, en als zij in het graf liggen, dan is de bekering aan een eind. Weet ge waarom? Wel dan leggen ze af een lichaam der zonde en des doods. Dan behoeven ze nooit meer bekeerd te worden, en dan houdt ook het gebed op: "Mijn Rechter zal ik om genade bidden." Maar zal het aanvangen: "Mijn God U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het gedaan hebt."

Dan zal het beginnen, dat het hart vervuld zal worden met de kennis Gods. Dat Hij ze van eeuwigheid heeft lief gehad, dat de vrucht is van Zijn vrijmachtig, soeverein, eeuwig welbehagen. Dan zullen ze volmaakt de waarheid leren kennen, van de dure prijs, die voor hen betaald is, dat dierbare bloed van Christus. Dan zullen ze de kroon aan de voeten van Christus werpen. Dan zullen zij, huppelend van zielevreugd, door Zijn Geest, met nieuwe tongen, de Drieënige God, uit Zijn werken, eeuwig loven, prijzen en danken.

Mijn toehoorders, als de Heere u aan de grond houdt, acht het dan maar voor een weldadigheid van de Heere, dat gij uw wieken niet uit kunt slaan, maar dat ge hier moogt zijn met Christus, Die hier op aarde ook zo hoog niet gevlogen heeft. Willen wij echter hier op aarde een volgeling van Christus zijn, dan Zijn voetstappen volgen, dat wil zeggen, door kruis en door lijden. Heeft Christus voor de schuld geboet, dat wij ze dan ook bekennen, en berouw hebben, en vergeving zoeken, om dan te Ieren kennen dat hun kleren wit gemaakt zijn in het bloed des Lams, waarin ze eeuwig voor Zijn Troon zijn om Hem, uit Zijn werken, te loven en te prijzen.

De Heere zegene de waarheid om Jezus' wil. Amen.

Dankgebed.

Zingen: Psalm 66 : 10.

*God zij altoos op 't hoogst geprezen,  
Lof zij Gods goedertierenheid,  
Die nimmer mij heeft afgewezen,  
Noch mijn gebed gehoor ontzeid.*

Zegen.

### 3. Een Goddelijk antwoord op de klacht van de Kerk.

Zingen: Psalm 27 : 3.

Lezen: Jesaja 56.

Votum - Zegengroet.

Wij vragen uw aandacht voor het 3e, 4e en 5e vers van het ons zo-even voorgelezen Schriftgedeelte, de profeet Jesaja en daarvan het 56e hoofdstuk, waar Gods Woord aldus luidt:

***"En de vreemde, die zich tot de HEERE gevoegd heeft, spreke niet, zeggende: De HEERE heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden; en de gesnedene zegge niet: Ziet, ik ben een dorre boom. Want alzo zegt de HEERE van de gesnedenen, die Mijn sabbatten houden, en verkiezen hetgeen, waartoe Ik lust heb, en vasthouden aan mijn verbond: Ik zal hen in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een naam geven, beter dan der zonen en dan der dochteren; een eeuwige naam zal Ik een ieder van hen geven, die niet uitgeroeid zal worden."***

Vooraf vragen wij de Heere echter, een verbeurde doch onmisbare zegen.  
Gebed.

Naar aanleiding van het voorgelezen tekstgedeelte, waarbij wij uw aandacht wensen te bepalen, zouden we in het hart onze hoofdgedachte kunnen stellen: ***Ellende gekend en verlossing gepredikt.***

Voordat we echter overgaan hierover te handelen zingen we nog uit Psalm 87 : 3 en 4.  
De Filistijn, de Tyriër, de Moren, enz.

Wanneer wij zo-even met aandacht geluisterd hebben naar het voorgelezen hoofdstuk, hoorden we in het 1e en 2e vers, dat de Heere gaat spreken over Zijn gerechtigheid die geopenbaard zal worden, n.l.: "Alzo zegt de HEERE: Bewaart het recht, en doet gerechtigheid: want Mijn heil is nabij om te komen, en Mijn gerechtigheid om geopenbaard te worden."

Op grond daarvan zegt Hij: "Welgelukzalig is de mens, die zulks doet, en des mensen kind, dat daaraan vasthoudt; die de sabbat houdt, zodat hij die niet ontheiligt, en die zijn hand bewaart van enig kwaad te doen." Men zou zeggen, dat is in strijd met wat de mens geworden is, maar daar zullen wij het straks over hebben.

Eigenlijk ligt hierin verklaard, de beloofde Christus voor ellendigen. Hier zijn er dus die een moedeloze klacht hebben geuit, door te zeggen: De Heere heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden, en de gesnedene zegt: Ik ben een dorre boom. Een moedeloze klacht. Maar in het kort gesproken zegt de Heere in het 3e en 4e vers: dat moet de vreemde niet zeggen die zich tot de Heere gevoegd heeft, en dat moet de gesnedene niet zeggen, die de sabbat houdt.

Vervolgens gaat Hij ze vertroosten met hetgeen, dat Hij ze zal doen. Dat vinden we in het 5e vers opgetekend, n.l.: "Ik zal hen in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een naam geven, beter dan der zonen en dan der dochteren; een eeuwigen naam zal Ik een ieder van hen geven, die niet uitgeroeid zal worden."

We zullen trachten, zo God het wil geven, hieruit lering te trekken, tot onderwijzing, en zullen daarom onze tijd niet besteden om uiteen te zetten dat dit kan zien op de herstelling van Israël uit Babel, en de terugkeer naar Jeruzalem, of inzonderheid op de bekering der heidenen.

Er wordt hier dus eerst gesproken over vreemden: ***"De vreemde spreke niet zeggende: De HEERE heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden."***

Er wordt in Gods Woord menigmaal gesproken over vreemden. Hadden de vreemden nu eigenlijk het recht wel, om zoiets te zeggen, want we lezen in de wetten van Mozes, hoe ze moesten handelen met de vreemdelingen. Ze moesten besneden worden, ze mochten ook mede offeren, en als ze ingelijfd werden in Israël, kregen ze dezelfde rechten.

In het bijzonder lezen we van Salomo, toen hij de tempel inwijdde, dat hij bad: "Heere, wanneer de vreemden gehoord zullen hebben van Uwen Naam en van Uwe daden en van Uwe werken, en ze zullen komen tot deze plaats om te bidden, hoor Gij dan uit de hemel, de vaste plaats van Uw troon en woning." Toen heeft de Heere door vuur geantwoord, dat, wanneer er vreemdelingen zouden komen, dat Hij ze zou horen. Dus die vreemden gaan hier eigenlijk iets zeggen, wat niet betamelijk was. Want, *de vreemde, die zich tot de Heere gevoegd heeft, zegge niet, daar sta ik buiten. De Heere heeft mij ganselijk van Zijn volk gescheiden*, dus daar behoor ik niet bij. In hoofdzaak waren vreemden: Filistijnen, Moren en Egyptenaren.

We zullen u nog wat duidelijker voorbeelden stellen. In het oude verbond lezen we van Rachab de hoer, van Ruth de Moabitische en de koningin van Scheba. Dat waren in wezen heidenen, en werden dan ook voor vreemdelingen gehouden. Maar in onze tekst vinden we van die vreemden, waar de Heere van zegt: "Die zich tot de HEERE gevoegd hebben."

Ze hadden dus wat gedaan. Om dan een duidelijk voorbeeld te nemen: Ruth de Moabitische was ook een vreemdeling. Een vreemdeling, waarvan staat in Deuteronomium, dat de Moabit tot in het tiende geslacht niet mocht worden opgenomen. We lezen echter van haar, dat ze zich tot de Heere gevoegd had, want toen ze op de proef gesteld werd door haar schoonmoeder, zegt ze: "Val me niet tegen, Uw volk is mijn volk, Uw God mijn God, dan moet de dood maar scheiding maken." Ruth was iemand, die de dienst van God eerbiedigde. Hiervan staat: "Die mijn sabbatten houden, en verkiezen hetgeen, waartoe Ik lust heb." Ruth was tot de dienst van God, de God van Israël, overgekomen. Ze hield zich echter op een afstand. Toen ze op de akker van Boaz kwam, is ze niet met de andere maagden gelijk op gaan lezen, dat was ze niet eens waard in zichzelf, en nam daarom zo'n lage plaats in. Ze zei dus niet: Ik ben er wel één van. Nee,

Mijn toehoorders, maar ze is afzonderlijk aan het lezen gegaan. Ze behoorde niet eens bij de dienstmaagden hoewel ze zich toch tot de Heere, en tot de dienst des Heeren gevoegd had.

Ten andere wordt er nog gesproken over ***de gesnedenen***.

In Deuteronomium lezen we dat de gesnedenen niet mochten komen in het heiligdom, en in Leviticus vinden we, dat de dieren, die gesneden waren, niet geofferd mochten worden. Wat is het een gesnedenen te zijn?

In Gods Woord wordt er gesproken over gesnedenen, en wel op drie verschillende wijzen: 1e, die zo van de moeder geboren worden, 2e, die gesneden zijn en ten 3e, die zichzelf gesneden hebben om het Koninkrijk Gods, en daar staat achter, die het vatten kan, die vatte het, met andere woorden: Christus kon hier niet duidelijker over

spreken. Het waren eigenlijk mensen die geen kinderen konden voortbrengen. Het waren dus onvruchtbaren.

De eersten waarover gesproken wordt, zijn diegenen die zo geboren zijn. We lezen in het vervolg nog, *dat Hij ze een plaats en een naam zou geven, beter dan der zonen en dan der dochteren.*

Ten andere wordt er gesproken over dezulken, die onvruchtbaar gemaakt zijn, en in de derde plaats over hen die zichzelf gesneden hadden om het Koninkrijk Gods, b.v. de apostel Paulus, die kon leven zonder dat hij behoefte had aan een huwelijk. In 1 Korinthe 7 : 7 zegt hij: "want ik wilde dat alle mensen waren, gelijk als ik zelf ben." Paulus wilde voor de aarde wel onvruchtbaar zijn, maar vruchtbaar voor het Koninkrijk Gods. Maar wie waren die gesnedenen? Over het algemeen waren het slaven die een operatie hadden ondergaan, waardoor ze onvruchtbaar gemaakt waren, opdat ze zich aan de vrouwen van hun heren niet zouden vergrijpen. Volgens geleerden daarom Kamerling genaamd.

We lezen nog van Ebed-Melech de Moorman, de kamerling van Zedekia, dat hij ook gesneden was, dus onvruchtbaar, verstorven, dood. Ook vinden we in Gods Woord van de kamerling van de koningin der Moren, die was ook onvruchtbaar. Onvruchtbaarheid, dus nooit geen vrucht meer voort te kunnen brengen, daar staat van in Gods Woord: "Het gepletterde en het gesneden zal in Mijn huis niet komen;" dus ze mochten ook niet offeren.

Maar nu gaat de Heere, eenvoudig uitgedrukt, die muur doorbreken, door de komst, de beloofde komst van Christus. We lezen dat de gerechtigheid geopenbaard zal worden, maar ze zeiden: Dat is niet voor ons, we zijn onvruchtbaar, onvruchtbaar als een dorre boom, dat is een dode boom.

Zijn er nog onder u die zich ook nergens bij kunnen scharen? Die, hoewel ze bij ogenblikken in hun hart hebben om met Gods volk te leven en te sterven, gaan ervaren dat ze er niet mee kunnen leven, omdat ze er niet mee kunnen sterven, maar dat dát toch in hun hart is gezonken, hoewel ze hun dagen zien voorbij gaan en hun verkeer hebben onder de geopenbaarde gerechtigheid van Christus.

Zijn er nog onder u, die met deze mensen moeten zeggen dat ze vreemden zijn, gescheiden van Gods volk, maar die het toch niet kunnen nalaten om de Heere aan te hangen en Hem na te schreeuwen, denkende dat ze er altijd buiten zullen blijven, en vrezen, waarnemende de heidense staat in hun hart, een vreemdeling te zijn, die niet met Gods volk mee kan. Ten andere, waarnemende hun onvruchtbaarheid, de dood in zichzelf, zo dor dat ze maar brandhout zijn en daar moedeloos over klagen?

De dichter van Psalm 31 : 18 zegt:

*Ik heb, te moedeloos neergebogen,  
En door de vrees gejaagd,  
Weleer te ras geklaagd:  
"k Ben afgesneên van voor Uw ogen;"  
Dan nog wondt Ge U ontfermen,  
Toen Gij mij hoordet kermen.*

Dat waren geen mensen die een Gallio's gestalte innamen en zich niet bekommerden om het heil van hun onsterfelijke ziel. Het waren ook geen mensen, die zeiden: De Heere moet het doen, want als God het niet doet, dan komt er toch niets van terecht, of die zeiden: Nu ja, met dat doorgeleide volk kan ik niet mee, want alle mensen komen niet zo ver. Nee, zulken waren het niet, het waren ellendigen, behoeftigen.

In Psalm 72 : 6 zingt men daarvan:

*'t Behoeftig volk, in hunne noden,*



*In hun ellende en pijn,  
Gans hulpeloos tot Hem gevloten,  
Zal Hij ten redder zijn.*

Het zijn behoeftigen die zichzelf overal buiten gevoelen, met andere woorden, die door het licht van de Heilige Geest leren kennen dat ze overal buiten staan, in hun jammer en in hun dood.

Nu gaan we echter verder. Zelfs al is het dat God genade heeft verheerlijkt en zij door de Heere gezaligd zijn en nadere kennis van Hem hebben verkregen, dan kunnen ze bij tijden in gaan leven, dat ze maar een enkeling zijn, een vreemde, en dat ze met de dichter van Psalm 25 moeten zeggen:

*Eenzaam ben ik, en verschoven,  
Ja d' ellende drukt mij neer.*

We zullen niet uitvoerig handelen over welke ellenden. Daar krijgt elk zijn deel van in dit leven, maar het kan zijn, dat ze zichzelf zo onvruchtbaar bevinden, betreffende het Koninkrijk Gods, en wanneer ze op zichzelf zien, moeten zeggen: Behoor ik er ook nog bij? Heere, zou het echt waar zijn dat ik er nog bij behoor, het lijkt wel of ik hier als een vreemdeling loop te dwalen, onvruchtbaar en dood als een gesnedene, betreffende de uitbreiding van Uw Koninkrijk. Ach, niets is er zichtbaar, niets is er openbaar, het lijkt wel of alles zo maar vruchteloos, vruchteloos is. Voor zulke mensen, die zich waar moeten nemen als een dorre boom, staat hier nu juist een dierbare belofte.

In verschillende standen van het leven, kan men zich als een vreemdeling, als een dorre boom gevoelen. De tijd zou ons ontbreken indien we over het punt moesten gaan handelen, in welke standen van het geestelijk leven dit gekend wordt. Er is echter nog onderscheid.

Als iemand genade heeft leren kennen en mist de dadelijke invloeiing van Gods Geest, en kan dan toch vasthouden: Ik ben een kind van God, ach dat riekt naar hoogmoed, maar als ge in uw hart moet waarnemen wie ge zijt en ge uzelf moet afvragen: Wat geniet ik van de Heere, hoe is mijn leven, ik gelijk wel een onvruchtbare, dorre boom. Och, dan kunt ge het niet zo gemakkelijk meer vasthouden, dat ge een kind des Heeren zijt.

Och, mijn toehoorders, als we vurig van geest zijn, inzonderheid kan dat er nog wel eens zijn in de eerste tijd, dan geloven we alles, maar daarna, als het vuur gedoofd is en we krijgen licht over onszelf, ach, hoe kunnen we dan in een dood terecht komen, zodat we moeten zeggen: Ik ben onvruchtbaar, tweemaal verstorven, ik kan niet anders afgeven dan de dood.

Och, dat de waarheid ons hart maar eens mocht bezetten.

Nu zegt de Heere tegen de vreemde, dat mag je niet zeggen, want de tekst luidt: **"En de vreemde, die zich tot de HEERE gevoegd heeft, spreke niet, zeggende: de HEERE heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden."** Want zo zegt de dichter:

*'t Is de Heer, Die vreemdelingen,  
Met een wakend oog beschouwt;  
Weeuw en wees, in twistgedingen  
En in kommer, staande houdt.*

Dat de Heere vreemdelingen naspeurt, zullen we u bewijzen uit Gods Woord. We lezen van de zo-even genoemde Moorman, dat hij in Jeruzalem geweest was, daar de

sabbatten gehouden, de dienst van God bijgewoond, en zich tot de Heere gevoegd had. Hij was een man die graag bij de Israëlieten aangesloten was. Hij geloofde, dat dát het leven was. Nu gaat hij terug met een rol, waarin hij gaat zitten lezen. Hij verstaat echter niet wat hij leest. Hij zal ook wel gedacht hebben: De Heere heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden; da is een gelukkig volk, diè hebben daar de tempel waar ze steeds maar weer naar toe kunnen gaan, waar ze gedurig kunnen offeren, bidden, daar spreekt de Heere van boven het verzoendeksel. Och dat gelukkige volk. Het is geen wonder dat de koningin van Scheba ervan zegt: "Omdat de Heere Israël in eeuwigheid bemint, daarom heeft Hij u tot koning gesteld, om recht en gerechtigheid te doen."

Wie de Kerk nu zo gaat bekijken, dat die geestelijke Salomo hun Koning is, het huis des Heeren Zijn woonplaats, waar David van zegt in Psalm 84 : 2, "Hoe liefelijk zijn Uw woningen, o Heere der heirscharen, och, dan gevoelt men de scheiding des te meer. Daar was die Moorman nu ook van gescheiden, en gaat daarom moedeloos terug. Hij had er echter in het geheel geen erg in dat God hem, die zwarte moor, naging, en dat hij zo nauw nagespeurd werd.

"En de vreemde, die zich tot de HEERE gevoegd heeft, spreke niet, zeggende: De Heere heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden; en de gesnedene zegge niet: ziet ik ben een dorre boom;" hoewel ze het recht nog zouden hebben om het te zeggen. Want, zouden ze kunnen zeggen, er staat toch in Leviticus en in Deuteronomium, dat de gesnedene niet in het huis des Heeren mag komen, en niet mag offeren, geen dienst mag doen in het huis des Heeren, dus geen Leviet of priester mag zijn.

Nu wordt echter voor die gesnedenen, voor zulke doden, voor zulke rampzalige onvruchtbare schepselen, die er krachtens de wet eigenlijk buiten vielen, door de geopenbaarde gerechtigheid van Christus, de weg geopend op Golgótha, waar Christus de middelmuur des afscheidsels gebroken, de vijandschap aan het kruis vernietigd en de wet volkomen vervuld heeft. O, mijn toehoorders, wat ligt er toch een schone verborgenheid in het dierbare Woord van God, dat men voor God in Christus niet te dood, niet te onvruchtbaar en niet te verwerpelijk kan zijn.

In onze tekst wordt eigenlijk gesproken over onvruchtbaar gemaakte slaven. Nu zijn we door onze val een slaaf van de duivel, een duivelsdienaar, geworden, een onvruchtbaar gemaakte, en nu kunnen we uit en van onszelf nooit meer Gode behagen.

Wij lezen van Ebed-Mélech, een kamerling, dus een gesnedene, welke in slavernij was bij de koning Zedekia en daar wellicht een zeer hoge functie bekleedde. Deze kamerling eerbiedigde ook de dienst des Heeren want we lezen van hem in Jeremia 38: 9, dat, toen Jeremia in de kuil geworpen was, hij tot de koning Zedekia zegt: "Mijn heer koning! deze mannen hebben kwalijk gehandeld in alles, wat zij gedaan hebben aan de profeet Jeremia, dien zij in de kuil geworpen hebben; daar hij toch in zijne plaats zou gestorven zijn vanwege de honger, dewijl geen brood meer in de stad is."

Hij deed niet zoals vele godsdienstige mensen zeggen: We zullen er nog een schepje opgooien, want hij heeft toch altijd maar kwaad geprofeteerd.

Nee, die man, die zich van dat volk apart gevoelde, had liefde tot een die in de modder zat. Dat is ware liefde. Hij krijgt toestemming van de koning Zedekia om de profeet uit de kuil te halen want we lezen in Jeremia 38 : 10: "Toen gebod de koning de Moorman Ebed-Mélech, zeggende: Neem van hier dertig mannen onder uwe hand, en haal de profeet Jeremia op uit de kuil, eer dat hij sterft."

De Moorman wilde hem er zelfs nog ongedeerd uithalen ook. Daarom gaat hij in des konings huis tot onder de schatkamer en neemt wat lompen en laat ze met zelen af tot

Jeremia in de kuil en zegt tot hem: "Leg nu deze oude verscheurde lompen onder de okselen van uwe armen, van onder aan de zelen, en Jeremia deed het." Want, Mijn toehoorders, anders werd de waarheid beschadigd. Hij hield zoveel van de waarheid, ze moest onbeschadigd uit de modder gehaald worden.

Later vinden we nog van diezelfde Ebed-Mélech, dat Jeremia een opdracht krijgt van de Heere, Jeremia 39 : 16, 17 en 18: "Ga henen, en spreek tot Ebed-Mélech, de Moorman zeggende: Zo zegt de Heere der heirscharen, de God Israëls: Zie, Ik zal Mijn woorden brengen over deze stad, ten kwade en niet ten goede: en zij zullen te dien dage voor uw aangezicht zijn. Maar Ik zal u te dien dage redden, spreekt de Heere; en gij zult niet overgegeven worden in de hand der mannen, voor welker aangezicht gij vreest. Want Ik zal u zekerlijk bevrijden, en gij zult door het zwaard niet vallen; maar gij zult uwe ziel tot enen buit hebben, omdat gij Mij vertrouwd hebt, spreekt de Heere."

Mijn toehoorders, zo is nu God voor zulke mensen. Met zulk een God hebben we nu te doen, maar gij zult uwe ziel tot een buit hebben. Op welke grond? Op grond van de gerechtigheid die komen zou, welke Jeremia predikte, n.l. de Heere, onze gerechtigheid.

We zouden het nog kunnen overbrengen op de ganse Kerk, want na ontvangen genade kan het nog wel bij tijden zo wezen, dat het soms toch ver weg kan zijn. Zie als voorbeelden Jeremia, Job en David. Geloofst u niet dat David zich waargenomen heeft als een dorre boom, als een gesnedene, wanneer hij zegt:

*Ik ben als een dor en dorstig land,  
Dat sedert lang ligt uit te drogen,  
Verkwijnend in dien doodsden stand.*

Als hij zegt: Laat mijn ziel leven, dan is dit geweest door de dood, welke hij in zichzelf waarnam. Niet zo: Ik ben zo dood, en nu had ik graag leven, nee, hij heeft moeten gaan beleven, zoals hij zegt in Psalm 115 : 1:

*Niet ons, o Heer, niet ons,  
Uw Naam alleen  
Zij, om Uw trouw en goedertierenheên  
All' eer en roem gegeven.*

Dus al is het dat God genade geschonken heeft, dan kan men met achterliggende bevinding niets beginnen. Als de Heere, bij vernieuwing, niet invloeit met Zijn lieve Geest, ach, dan kan het soms zijn dat ge met de dichter uit moet roepen:

*Ik ben, o Heer, een vreemd'ling hier beneên;  
Laat Uw geboón op reis mij niet ontbreken. (Ps. 119 : 10).*

De apostel getuigt ervan in Hebréeën 11 : 13, dat zij gasten en vreemdelingen op aarde waren. Men kan zich soms zo eenzaam en verschoven gevoelen, alsof men maar alleen op aarde is, en dat men met Heman zou zeggen: Gij hebt vriend en metgezel verre van mij gedaan. Och, mijn toehoorders, het moet beleefd en ondervonden worden, om te weten wat het is.

Maar wat zegt de Heere nu? Daar zit je nu, het is je eigen schuld? Nee, dan zegt Hij: "De vreemde spreke niet, zeggende: De Heere heeft mij gans en al van Zijn volk gescheiden," met andere woorden, ge behoort toch bij mijn volk, bedrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste.

***En de gesnedene zegge niet: "ik ben een dorre boom."***

De Heere wil zeggen: Ik weet wat maaksel dat gij zijt, gedachtig zijnde dat gij stof zijt, dat is nog minder dan een dorre boom. De Psalmddichter zingt hiervan in Psalm 103 : 7:

*Hij weet, wat van Zijn maaksel zij te wachten;  
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,  
En dat wij stof, van jongsaf, zijn geweest.*

En nu is het alsof de Heere zeer vriendelijk nodigt, op grond van de geopenbaarde gerechtigheid, op grond van die Heilaanbrenger, Christus Jezus, Die zoen vreemdeling geworden is, dat de aarde Hem uitspuwde en de hemel Hem niet kon ontvangen, en er nu een plaats overschoot tussen de hemel en de aarde. Daar hing Hij, er was geen plaats meer voor Christus, en Zijn vrienden en metgezellen waren allen weggegaan. Het geldt er hier van:

*Mijn broedren ben ik vreemd, van elk onteerd,  
En onbekend den zonen mijner moeder;  
'k Vind onder hen noch schutsheer, noch behoeder. (Psalm 69 : 4).*

Want Christus heeft door dat pad heen, de weg gebaand, opdat er voor een doorn een dennenboom, en voor een distel een mirtenboom op zou gaan, opdat het de Heere zal wezen tot een naam, en een teken dat niet uitgeroeid zal worden.

Dus de Heere zegt hier dat ze niet zo moeten spreken. Ach, het is of Hij zeggen wil: *Ik heb andere gedachten over u.* Zij zeggen, de Heere heeft mij verlaten en de Heere heeft mij vergeten, maar de Heere zegt: *Ik weet de gedachten die Ik over u denk, gedachten des vredes en niet des kwaads.*

Mijn toehoorders, zijn er onder u die ook nog zo spreken? Hetzij man of vrouw, jongeling of jongedochter of kinderen, durft ge de Heere nog langer tegen te spreken door te zeggen, het zal voor mij niet zijn, want ik heb vroeger wel eens betere tijden gekend, och het loopt nu zo laag en min met mij af. Durft ge het vol te houden tegen de Heere? Antwoordt tussen God en uw ziel.

De Heere gaat verder in Zijn bemoedigend Woord en zegt, de reden ervan opgevend, waarom ze zo niet moeten spreken: Want alzo zegt de Heere van de gesnedenen, van die onvruchtbare, van die dode, van die ellendige, van die rampzalige, van die hulpbehoevende, onvruchtbare kinderloze mensen, die niets kunnen voortbrengen, die Mijn sabbatten houden, en verkiezen, waartoe Ik lust heb, en vasthouden aan Mijn verbond. Hé, men zou zeggen, ze zijn nog zo dood niet.

We hebben zoeven al gezegd dat dit geen mensen waren die zeggen: Nu ja, het is voor mij toch niet, dat is alleen maar voor het volk, en God moet het doen want ik ben zo dood. Nee,

Mijn toehoorders, dat is geesteloze taal. Wat zegt echter hier Gods Woord? *"Alzo zegt de Heere van de gesnedene, die Mijn sabbatten houden"* zag ook op de hoogtijdagen die de Heere had ingesteld, dat wil zeggen, die in hun ellenden en nood nochtans Gods dag erkennen als een Goddelijke instelling. Wij zijn ervan verzekerd dat ze met de dichter wel eens zullen zingen:

*Och, mocht ik, in die heilige gebouwen,  
De vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog,  
Zijn lieflijkheid en schonen dienst aanschouwen!  
Hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog.*

Om dat echter te kunnen zingen moet ge uzelf er buiten gevoelen, en voor dezulken geldt het spreekwoord: "Ontberen doet waarderen."

Toen David niet op kon gaan naar het huis des Heeren, dan zegt hij in Psalm 84: "Hoe liefelijk zijn Uwe woningen, o Heere der heerscharen! Ik kan niet opgaan, het is me belet, maar mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen, mijn hart roept uit tot God, Die leeft, en aan mijn ziel het leven geeft."

"En verkiezen hetgeen waartoe Ik lust heb." Wie zijn dat? Och, dat zijn degenen, die in hun hart hebben om voor God te leven. Er staat niet dat de Heere zegt: en doen waartoe Ik lust heb, maar verkiezen waartoe Ik lust heb, maar dat kunnen ze nooit zoals ze het zouden willen.

Thans gaan we over tot het verhandelen van een gewichtige punt: ***"En vasthouden aan Mijn verbond."***

Men zou kunnen zeggen, kan een vreemdeling dat ook nog doen? Kan dat een gesnedene, een onvruchtbare zelfs doen, vasthouden aan Zijn verbond?

Mijn toehoorders, wat bedoelt de Heere hiermee?

Wel, die gesnedenen en die vreemdelingen worden zulke ongelukkige mensen, dat ze in zichzelf niets meer hebben, maar, daar nu de gerechtigheid geopenbaard wordt in het verbond der genade, stemmen ze toe op de voorwaarden van dat verbond, n.l. dat Christus alles voor hen wezen wil, alles voor hen doet, alles voor hen doen moet, en dat Christus alles voor hen blijven moet. Dat brengt hun armoede, hun naaktheid en hun dood mee.

Welk verbond wordt hier bedoeld? Het werkverbond dat kan niet, dat ligt verbroken, maar vasthouden aan het genadeverbond. Drie verbonden zijn er niet zoals de laatste tijd door vele predikanten wordt geleerd, wat echter Godonterend is. Wat wil dat zeggen, vasthouden aan het genadeverbond? Dat wil zeggen, dat Christus voor zulke mensen Zijn bloed vergoten heeft om aan de Goddelijke gerechtigheid te voldoen, dat Christus Zijn ziel uitgestort heeft in de dood, om doden uit de dood op te wekken. Dat Christus het leven en de onverderfelijke aan het licht gebracht heeft, en dat Hij die vruchtbare boom is, waarvan Ezechiël zegt, dat die boom zijn takken uitspreidde, de vogelen des hemels erin nestelden, en de dieren der aarde schaduw zochten onder zijne takken.

O, die eeuwige Plant van naam, die dierbare Heere Jezus, in Hem is de weg gebaad voor vreemdelingen, voor onvruchtbaren, voor in zichzelf rampzalige en dode zondaren, die nergens geen recht of aanspraak meer op hebben. Welke kwakzalversmiddelen de gesnedene ook zou nemen, om ooit nog vrucht voort te brengen, het is alles vruchteloos en tevergeefs, want: "uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid."

Als ze echter horen spreken over die Christus, Die aan de Goddelijke gerechtigheid genoeg gedaan heeft, dan horen ze daaruit waarmee ze geholpen zouden zijn. Christus zegt er nog van in Mattheüs 5: 7: "Zalig zijn ze die honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden,"

Och, die vasthouden aan het verbond, en die in hun hart hebben: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel tot U, o God." Dezulken zijn er misschien ook nog wel onder u, en die daarop moeten zeggen: Och, dat is naar mijn hart, laat ons dan met elkaar dit Psalmvers zingen n.l. Psalm 42:1:

*'t Hijgend hert, der jacht ontkomen,  
Schreeuwt niet sterker naar 't genot  
Van de frisse waterstromen,  
Dan mijn ziel verlangt naar God.*

*Ja, mijn ziel dorst naar den Heer;  
 God des levens, ach wanneer  
 Zal ik naad'ren voor Uw ogen,  
 In Uw huis Uw naam verhogen?*

In het vijfde vers gaat de Heere zeggen wat Hij met zulke mensen, zulke ongelukkigen zal doen. Die zichzelf er buiten zetten, die er buiten gevallen zijn, en die zichzelf er ook niet in kunnen zetten.

De Heere zegt: ***"Ik zal hen ook in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een naam geven, beter dan der zonen en dan der dochteren; een eeuwig naam zal Ik een ieder van hen geven, die niet uitgeroeid zal worden."***

Ik zal hen een plaats en een naam géven, dus met andere woorden ze kunnen die plaats en die naam niet zelf nemen.

Wat is het huis Gods? In de eerste plaats de Kerke Gods, waar Christus het Hoofd van is. Dat wil wat zeggen,

Mijn toehoorders, om mede te behoren tot de Kerk, om van God een plaats te krijgen. In zichzelf, de duivel, de hel, de dood en in zichzelf de wereld en zelf de zonden gekozen. Nu gaat dat lieve Wezen tot zulke, in zichzelf arme schepselen, met eerbied gesproken, zeggen: Nu moet ge eens luisteren wat Ik zal doen. Ach,

Mijn toehoorders, wat hebben we toch met een getrouwe God te doen. Zelfs na ontvangen genade, wanneer ge waar moet nemen wie ge zijt in uzelf, moogt ge bij tijden en ogenblikken wel eens hopen en geloven, dat als ge hier geen plaats hebt, en een vreemdeling zijt, dat Hij u een plaats zal geven. Waar? Wel, in de hemel, in Zijn huis. Och, daar wacht nog wat voor die arme Sionieten. Hun zal een plaats en een naam gegeven worden, wier namen geschreven zijn in het boek des levens, waarvan we vinden in Openbaringen: "Een nieuwe Naam die niemand kent dan die hem ontvangt."

Maar niet alleen zal Hij ze een naam, maar ook een plaats geven, een plaats in de Kerk, in Zijn huis, waar God regeert, waar de Heere Vader is, om dan als kind, om Christus wil, in Zijn Vaderhart en Vaderhuis opgenomen te worden.

Ach, mijn toehoorders, de Psalmddichter zegt ervan in Psalm 113 : 4:

*Wie is aan onze God gelijk,  
 Die armen opricht uit het slijk;  
 Nooddruftigen, van elk verstoten.  
 Goedgunstig opheft uit het stof,  
 En hen, verrijkt met eer en lof,  
 Naast prinsen plaatst en wereldgroten?*

We vinden nog in Psalm 92 over degenen, die in het huis des Heeren geplant zijn. Ik zal ze een plaats geven, Ik zal ze in het huis des Heeren planten, om te zijn een plantinge des Heeren, Ik zal dat doen, zegt Hij. "Maar alle plant, die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden," zegt Christus in Mattheüs 15 : 13.

Och, wat zal het toch eeuwig waar zijn:

*"Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht,  
 Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht."*

Dat zullen die dorre bomen, die vreemdelingen zingen, om de Heere daarmee eeuwig lof toe te brengen. Het wil wat zeggen om bekend te zijn bij God. Hij telt het groot getal der sterren, Hij noemt ze alle bij namen Zou Hij dan Zijn Kerk, Zijn ellendigen niet kennen, zal Hij Zijn nooddruftigen niet kennen?

Welke naam zullen ze krijgen? Och, er staan zoveel namen in Gods Woord die niet deugen, maar nu krijgen ze een andere naam. Ze worden genoemd, geroepen, gezocht, de stad die niet verlaten is. Als voorbeelden vinden we in Gods Woord dat Abram, Izak en Jacob en zoveel anderen een andere naam krijgen. Hun namen zullen vermeld worden, zodat de Engelen ze zullen kennen, want de Engelen zullen verblijd zijn over één zondaar, die zich bekeert. Hemelblijdschap. Ze zullen bekend zijn in de hemel, maar zullen ook bekend worden onder Gods volk. Die naam zal hun gegeven worden, dus verdienen uitgesloten. Een naam, beter dan der zonen en dan der dochteren.

Er kunnen mensen zijn, die vanwege de natuurlijke onvruchtbaarheid, wel eens verdriet hebben, als ze zien dat anderen gezegend zijn met kinderen, en zij niet, maar het kan zijn, dat ouders, die kinderen hebben, meer verdriet onderworpen zijn, dan degenen die ze niet hebben. We vinden het in Gods Woord van Jacob, van David en zovelen.

Maar, mijn toehoorders, ge zoudt gelukkiger zijn, hetzij ge kinderen hebt of niet, dat ge hier zoudt mogen leren kennen, dat Hij u een plaats en een naam geeft, beter dan der zonen en dan der dochteren.

We lezen van Elkana in Samuël 1 : 8: dat hij tegen Hanna zegt: "Ben ik u niet beter dan tien zonen?" Maar als ge nu een plaats krijgt in het huis des Heeren, daar als kind aangenomen, en mede een erfgenaam wordt, is dat niet beter dan tien of twaalf kinderen?

Let eens op, mijn toehoorders, hier wordt inzonderheid gesproken tot die onvruchtbaren, die gesnedenen, die zeggen: Ik ben onvruchtbaar, ik ben een dorre boom. Het is, met eerbied gesproken, of de Heere wil zeggen: dan zal Ik je in mijn huis planten, Ik zal het daar beter met je maken, beter dan met zonen en dan met dochteren. De Heere kent dus Zijn ellendigen. Ze krijgen een naam voor eeuwig, voor eeuwig omdat ze door het dierbaar geloof met Christus verenigd worden. Al de duivelen uit de hel kunnen die naam niet uitroeien, want ze zijn met het bloed geschreven in het harte Gods, ze zijn en blijven voor eeuwig Zijn eigendom. "En niemand zal ze uit Mijn hand rukken. Mijn Vader, die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders." Johannes 10 : 28 en 29. Zo zal Hij ze voor eeuwig een naam geven.

Mijn toehoorders, wij hebben getracht zo eenvoudig, zo duidelijk, zo kinderlijk mogelijk over deze stof te handelen. Och, dat de Heere het heilige en zegene aan onze harten, want het zal toch wat zijn, als we er eeuwig buiten moeten blijven. Hier een naam te hebben en straks er buiten te zijn. Kan dan niet beter hier uw naam vergaan, en kunt ge dan niet beter hier als een ellendige en nooddruftige over de aarde gaan? Wie weet, de Heere mocht zich wenden en de dag aanbreken, dat Hij u in Zijn huis een plaats en een naam geeft, beter dan der zonen en dan der dochteren. Dan zou de vrucht daarvan zijn: lof, aanbidding, dankzegging, eer en heerlijkheid. De Heere zegene deze waarheid, om Jezus wille, Amen.

Slotzang: Psalm 89 : 8:

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;  
Uw vrije gunst alleen wordt de ere toegebracht;  
Wij steken et hoofd omhoog, en zullen de eerkroon dragen,  
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;  
Want God is ons ten schild, in et strijdperk van dit leven,*

*En onze Koning is van Israels God gegeven.*

Zegen.



#### 4. Een Godverheerlijkende belofte van Christus' komst.

Zingen: Psalm 68 : 13.

Lezen: Genesis 49.

Votum.

Zegengroet.

Naar aanleiding van het gelezene, vragen wij uw aandacht voor het achtste vers, waarin men opgetekend vindt:

***"Juda! gij zijt het, u zullen uwe broeders loven; uwe hand zal zijn op de nek uwer vijanden; voor u zullen uws vaders zonen neerbuigen."***

Gebed.

Wij vinden hier Jacob op zijn sterfbed, door een profetisch geloofsgezicht, ziende op de komst van Christus.

Wij wensen uw aandacht te bepalen bij drie hoofdgedachten:

1. Wat uit Juda zal voortspruiten,
2. Wat zijn werk zal zijn, t.w. dat hij de hand zal leggen op zijn vijanden en
3. De vrucht daarvan, n.l. dat zijn broeders voor hem buigen en hem loven zullen.

En hopen met de hulpe des Heeren, tot onderwijzing en lering te spreken, doch zingen vooraf uit: Psalm 122 : 2.

Wij hebben u al gezegd, dat wij hier te doen hebben, met het sterven van een kind van God, die op zijn ziek- en sterfbed, voor de poorten van de hemel ligt, doch voor dat hij de hemel zal worden binnengebracht, krijgt hij een profetisch gezicht.

Wanneer God tot Adam sprak over de Moederbelofte, Gen. 3 : 15, dan krijgt Adam een blik te slaan, op de verlossende Trooster. Wanneer God Abraham kwam te roepen, sprak God: "In uw zaad zullen alle geslachten der aarde gezegend worden." Tot Izak en Jacob werd gesproken, over de gezegende geslachten, als vrucht uit het zaad van Abraham, Izak en Jacob. Hier vinden wij echter een duidelijker en nadere belofte, uit wie Hij voort zou komen, want het was tot hiertoe nog niet geschied. Wat wij van Abraham, de vader aller gelovigen en van Izak niet lezen, dat lezen wij van Jacob, een man van veel wederwaardigheden. In veel beproevingen en verzoekingingen, onder veel strijd en ellende geweest zijnde, geleefd hebbende in vreemdelingschap, ligt Jacob thans op een heerlijk ziek- en sterfbed. Een gezegend sterfbed.

Nu gaat het er niet altijd over, hoe de kerk sterft, maar hoe hun leven is geweest. Bij Jacob was de dood al verslonden tot overwinning. Nu gaat Jacob over zijn twaalf zonen profeteren, en terwijl hij profeteert, krijgt hij een vergezicht, waarvan wij lezen in het tiende vers: "De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijne voeten, totdat Silo komt, de Rustaanbrenger, de Vredeverwerper, en Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn."

Dus dan krijgt Jacob al een gezicht op de Rustaanbrenger, en op de bekering der heidenen. Wat heeft die man een geestelijk verlicht oog gehad, en dan met bijna gebroken, ja met blinde ogen, want er staat geschreven dat hij blind was, dus niet meer zien kon. Terwijl Jacob nu op zijn ziek- en sterfbed ligt, roept Jacob zijn zonen, Gen. 49 : 1, 2.

Hij begint bij de eerstgeborene, Ruben. De eerstgeborene had recht op de helft van de

erfenis, en een kindsgedeelte, dus de helft en een twaalfde gedeelte. Ruben was wel de eerstgeborene, maar Jacob komt hem af te keuren. Ruben wordt er buiten gezet. In Gen. 49 : 4 leest men: "want gij hebt uws vaders leger beklommen; toen hebt gij het geschonden; hij heeft mijn bed beklommen!"

Ruben had hoererij gepleegd met Bilha, de dienstmaagd van Jacob, die hem tot vrouw geworden was. Hierover spreekt Jacob met Ruben, waardoor hem het eergeboorterecht, en de eerstgeboorte-zegen ontvalt. Het is bewezen in Ruben dat hij, hoewel hij een der twaalf patriarchen was, niet zo'n godzalig mens geweest is, want wij lezen nog meer van hem. Toen Jacob zijn jongste zoon Benjamin niet mee wilde geven naar Egypte, dat Ruben tegen Jacob zegt, *doodt twee van mijn zonen, als ik Benjamin niet terug breng.*

Hierin openbaart zich zijn hardvochtigheid. Hij had zijn vlees er voor over, en wilde van zijn vader een moordenaar maken. Ruben wordt dus aan de kant gezet.

Vervolgens lezen wij in het vijfde vers over Simeon en Levi, die ook uit Lea geboren waren. Daar gaat Jacob ook niet veel goeds van profeteren. Van hen zegt hij: "vervloekt zij hun toorn; want hij is heftig; en hunne verbolgenheid; want zij is hard! Ik zal hen verdelen onder Jacob, en zal hen verstrooien onder Israël." Gen. 49 : 7. Zij hadden de mannen van Sichem doodgeslagen. Hij gaat ze aanwijzen als moordenaars, dus vallen zij ook buiten de zegen van Jacob.

Mijn toehoorders, dan is Juda aan de beurt. Zou Juda niet gebeeft hebben bij de gedachte, wat zal van mij gezegd worden?

Want Juda wist, dat Jozef recht had op de eerstgeboorte, omdat Ruben het door eigen schuld verloren had, was Jozef eigenlijk de opvolger. Wat zou nu zijn deel zijn? Als hij zijn zonden overdacht, had hij reden om te beven.

Wij lezen van Juda, dat hij zich afgescheiden had van zijns vaders huis. Hij had zich een Kanaänitische tot vrouw genomen, en was tot de afgoderij, ja in de grond tot hoererij vervallen. Juda krijgt drie zonen bij zijn eerste vrouw, waarvan God er twee kwam te doden. De eerste was niet in de gunst van God, en de tweede wilde zijn broer geen zaad verwekken. Dus er bleef nog één kind over, die hij beloofd had aan de vrouw van de eerstgeborene, maar dat vergat Juda. En dan vinden wij in de historie, dat Juda in de zonde van hoererij valt, met Tamar. En als hij dan hoort dat Tamar hoererij bedreven heeft zegt hij, brengt ze eens hier opdat wij haar verbranden. Zelf de schuldige, en Tamar willen verbranden.

Merk eens op, mijn toehoorders, wie Juda was. Doch wij lezen verder, dat, wanneer Tamar tot hem gebracht is, en zij toont hem de zegelring, de staf en het snoer, dan moet Juda bekennen, dat zij rechtvaardiger is dan hij.

Mijn toehoorders, uit deze Juda moet nu de Christus geboren worden. Wanneer Juda dit alles overdenkt, heeft hij wel reden om te vrezen, want wat zal zijn vader nu tegen hem zeggen. En daar begint Jacob: "Juda gij zijt het, die zoveel zonden gedaan heeft, en die zo goddeloos geleefd heeft. Wat zal ik tegen U zeggen? De vloeken zullen u treffen?" Nee: "Juda, gij zijt het, die God verkoren heeft."

Mijn toehoorders, waarom Juda? Waarom niet de godzalige Jozef? Die zo vroom geweest was, vanaf zijn geboorte. Die Jozef, de lieveling van Jacob, of Benjamin zijn lieveling. Nee, wij vinden hier dat Jacob spreekt, door de Heilige Geest verlicht zijnde. De eeuwigheid zal straks oplossen, waarom God Juda verloor.

En dan krijgt Jacob een vergezicht.

Ten eerste wat God in Zijn eeuwige Vrederaad besloten had, want God opent hier Zijn raadsbesluit, en in dit raadsbesluit lag opgesloten, dat God Juda verkoren had. Dat is

de grondslag, door verkiezende liefde. Was Juda nu beter dan de anderen?

Nee, mijn toehoorders, want Jozef en Benjamin en de andere broeders, hadden het niet zo verzondigd, en hadden niet zo goddeloos geleefd als Juda. En zie, Juda werd verkoren. Merk hier het wonder van genade. God verheerlijkt genade. Dus Juda had zich niet verdienstelijk gemaald. Weet u wat hij verdiend had, krachtens zijn zonde?

Wel, de eeuwige rampzaligheid. Hij was het, die met de vrouw van zijn zoon hoererij pleegde, doch uit die vrouw, en uit de kinderen die daaruit geboren zouden worden, daar zou de Christus uit voort komen.

Merk eens dat, als wij leren kennen, wie en wat wij geworden zijn in Adam ons verbondshoofd, dat onze zonden niet te groot kunnen zijn. Hiermee willen wij niet zeggen dat een mens maar mag leven zoals hij wil. Nee, want wanneer hier Jacob tegen Juda spreekt, was hij aanvankelijk al bekeerd geworden. Hij had zich weer bij zijn vader en zijn broeders gevoegd. Daar is de honger wellicht dienstbaar voor geweest. Wij vinden ook van diezelfde Juda, wanneer Ruben tegen zijn vader zegt: "Dood twee van mijn zonen, als ik Benjamin niet terug breng," dat hij tegen zijn vader zegt: "Ik zal borg zijn voor deze jongen." Daar heeft Juda zich onbewust uitgesproken, dat in hem de Borg verklaard werd.

En wanneer Juda tenslotte bij Jozef komt, met welk een schone rede en met welk een gave komt hij zich dan tegenover Jozef uit te drukken? Ik ben bij mijn vader borg geworden, voor deze jongeling.

Borg zijn voor iemand is zichzelf in een ander mans plaats te stellen. Hij was daar al een schaduwbeeld van Christus. We kunnen dus wel merken aan Juda, wanneer hij voor Jozef staat, dat er al veel bij hem veranderd was. Hij kwam daar ook in de schuld, want hij zegt: "Wij hebben gezondigd. En God komt te bezoeken de ongerechtigheid Zijner knechten." Daar buigt hij zich onder het oordeel.

En nu vinden wij hier dat Jacob gaat zeggen: "Juda, gij zijt het," met andere woorden, wat wij nader kunnen lezen in het 10e vers, dat uit Juda de Silo, de Christus geboren zou worden. Juda betekent Godlover.

Aandachtige Bijbellezers kunnen weten dat, wanneer Lea drie zonen gebaard had, en zij de liefde van haar man niet kreeg, dat, toen zij de vierde ontving, zij zich niet tot haar man wende, maar tot God. "Want," zegt zij, "nu zal ik ditmaal de Heere loven." En zij noemde zijnen naam Juda, dat is Godlover.

Dat Gods oog, Gods raad, Gods wil, Gods wijsheid, Gods liefde en genade anders is dan van een mens, blijkt wel uit het feit, dat Jacob wel Rachel wilde trouwen, maar niet eerst Lea. En uit deze verachte Lea is Juda geboren. En nu krijgt Jacob een gezicht in het eeuwig welbehagen Gods, dat God van eeuwigheid Juda had verkoren. En deze Juda zou de drager en voortbrenger zijn van Christus.

O, merk eens, mijn toehoorders, hoe Jacob verlicht wordt, en God, met eerbied gesproken, het gordijn van Zijn eeuwig welbehagen gaat openen. "Juda, gij zijt het." En nu krijgt Jacob, door het geloof te zien, dat Christus in de eeuwige Vrederaad als Borg gesproken had: "Ik zal Borg zijn." Hij krijgt dus een blik op die dierbare Middelaar, en roept dan met verwondering en ontzag uit: "Juda, gij zijt het." Met eerbied gesproken, roept hij uit: "Christus, Gij zijt het." Gij zijt de Verkorene des Vaders, om Borg te zijn voor de ganse Kerk.

Het is wonderlijk,

Mijn toehoorders, dat, wanneer Jacob profeteerde, hij een ogenblik stil hield, en daarop uitriep: "Op Uwe zaligheid wacht ik, o Heere." Hij krijgt door het geloof te zien, dat de zaligheid haar oorsprong heeft in het eeuwig welbehagen Gods. Hij mag een blik slaan in het liefdehart van God, Die Christus verkoren heeft, als Zaligmaker

en Verlosser, voor een verloren Kerk.

Ach, wat heeft hij in verwondering en in geestelijke vervoering uitgeroepen: "Juda, gij zijt het." Met andere woorden, Christus Gij zijt het, de Zaligmaker.

Mijn toehoorders, die nu Christus mogen leren kennen, die krijgen Hem te kennen als voortgekomen zijnde uit het vrijmachtig, eeuwig welbehagen Gods. Het is vrije, soevereine, Goddelijke wil, waaruit Christus is voortgesproten. Wat heeft Juda wel verstomd en verbaasd gestaan, toen zijn vader het welbehagen Gods ging ontsluiten. Ben ik het, heeft God mij verkoren?

En als nu de Kerke Gods eens terug mag zien, dan komen zij tot de ontdekking, dat hun zaligheid vast ligt in de eeuwige Borgtocht van de Zone Gods, Die in de stilte der eeuwigheid reeds op zich nam:

*"Ik draag Uw Heilige Wet,  
Die Gij den sterveling zet,  
In 't binnenst ingewand."  
"Mijn ziel, U opgedragen,  
Wil U alleen behagen."*

Daar kunnen wij door het geloof de onwankelbaarheid van onze zaligheid in vinden, als op een pilaar, die in de eeuwigheid in het welbehagen Gods vast staat. Daarom zingt de Kerk: "Door U, door U alleen, Om het eeuwig welbehagen."

In zijn leven had Jacob ondervonden, dat Christus zijn Zaligmaker geworden was, want wij lezen in Gods Woord dat hij zegt: "Ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest." En nu gaat de oorsprong van de redding van zijn ziel open.

Mijn toehoorders, heeft u ook wel eens een gezicht gehad in dat eeuwig welbehagen? Hebt u ook wel eens een oog des geloofs gehad op die Christus? Het is voor het verstand niet te bevatten, noch te begrijpen. De godsdienst en de ongerechte, weten daar niet van, en ook zij niet, die op teksten en verzen hun grond der zaligheid bouwen, maar alleen zij die door een blik des geloofs eens mogen terugzien. De oorsprong ligt in het eeuwig welbehagen Gods, daar valt een mens schoon buiten. Daar zijn ook Jacob en Juda buiten gevallen. Daar geldt het alleen de eer en de verheerlijking van de deugden Gods.

Dus Jacob krijgt niet alleen een gezicht in het verleden, maar ook in de toekomst. Daarom zegt Jacob: "Juda, gij zijt het." Hij ziet hoe die Borg van het genadeverbond, ja als Middelaar des verbonds, Zich gaf, om aan de verbondseisen te voldoen, en nu de verbondsweldadigheden zal verwerven door Zijn verbondsbloed. "Juda, gij zijt het." Daar zult gij overwinnaar zijn. Overwinnaar, want zegt hij: "uwe hand zal zijn op de nek uwer vijanden." Hier gaat hij spreken over zijn heerschappij, waarvan Johannes spreekt in de Openbaringen: "De Leeuw uit de stam van Juda, Die heeft overwonnen," en in Jesaja 11 vinden wij: "En de heerschappij zal op Zijn schouders zijn, en men noemt Zijn Naam, Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst."

Dus Juda wordt hier aangemerkt als Koning heerschappijvoerend, waarvan in het vervolg nog staat geschreven: "De scepter zal van Juda niet wijken, nog de wetgever van tussen zijne voeten." Hij zal de scepter- de banierdrager zijn. Ja de banierdrager boven tienduizend. Met eerbied gesproken, gaat Jacob hier in Juda door het geloof Christus zien, gaat hij Christus verheffen, gaat hij al spreken van een verhoogde en een heerschappij voerende Christus.

Merk eens op, mijn toehoorders, hoe wonderlijk het geloof is. Ja, het geloof dringt in

de verborgenheden. Het geloof delft in de schatkamers van Gods eeuwig welbehagen. De Psalmddichter zegt hiervan: "De verborgenheid des HEEREN is voor degenen, die Hem vrezen, en Zijn verbond, om hun die bekend te maken."

Jacob zegt hier niet, uwe hand kan of mocht zijn op de nek uwer vijanden, nee uwe hand "zal" zijn. Uitdrukkelijk "zal" zijn. In het Paradijs heeft God gesproken, dat het zaad van de vrouw de kop van de slang zou vermorzelen. Jacob spreekt hier: "uwe hand zal zijn op de nek uwer vijanden." Dat wil zeggen, waar de nek gebroken wordt, daar wordt de heerschappij en de kracht van de vijanden gebroken. Als iemand de nek gebroken wordt, dan is hij zijn krachten kwijt.

Op verschillende plaatsen in Gods Woord kan men lezen dat de Heere Juda's stam verkoor boven de anderen. Wanneer het volk van Israël uit Egypte trekt, dan gaat Juda voorop. Toen Jozua gestorven was, en de Richters in Israël richtten, wijst God Juda aan dat hij het eerst moest optrekken. Wanneer de Israëlieten een koning werd gegeven, toen werd door de Heere de stam van Juda aangewezen om daaruit David tot koning te zalven.

Wat deed David, die een type en schaduwbeeld van Christus is?

Hij verloor zijn volk, dat onder het juk en de dienstbaarheid der Filistijnen besloten lag, zodat men zelfs de ploegijzers moest laten slijpen. Hij heeft de nek der Filistijnen gebroken. Ja zelfs vijf reuzen vielen door zijn hand, en de hand zijner knechten. Hij heeft al zijn vijanden rondom overwonnen. En God was met David. Ook zouden wij nog kunnen spreken over Salomo, de vorst des vredes. In de dagen van Salomo is het Juda geweest, die heerschappij voerde, en het is Juda gebleven, totdat de Christus gekomen is, en wanneer Christus gekomen is, heeft Hij Zijn hand gezet op de nek Zijner vijanden. Met welk doel?

Wel om te verlossen. De Kerk te verlossen uit de heerschappij van de vijanden.

- In de eerste plaats van de duivel, die wij allen toegefallen zijn, en onder wiens heerschappij wij besloten liggen.
- In de tweede plaats van de zonde, welke een macht is die niemand de nek kan breken. Als Christus het niet voor ons overneemt, mijn toehoorders, al was het dat wij onszelf dood martelen zouden, om de zonde te overwinnen, zo zouden wij dit ten enenmale nooit kunnen volbrengen.
- Ten derde van de wereld, dat is een macht die door ons nooit te overwinnen is. Daarom zegt Christus: "Ik heb de wereld overwonnen." Hij is het Lam Gods Dat de zonde der wereld wegdraagt. Merk eens op onze machteloosheid en hulpeloosheid.

Jacob krijgt dus een gezicht in de toekomst. Daar ziet hij Christus, als de grote Strijder. Wij lezen van David, dat hij zo gevochten had, dat zijn zwaard aan zijn handen kleefde van het bloed. Maar van Christus vinden wij dat Hij de strijd aangebonden heeft met de machten en boosheden en de demonen en Apollion de macht des duivels. Wanneer Christus uitroept: "Het is volbracht," dan heeft Hij de overwinning behaald en is Overwinnaar over de macht des duivels, en als Hij opgestaan is uit de doden heeft Hij de nek Zijner vijanden gebroken. Straks, in de dag des oordeels zal Christus Zijn hand leggen op de nek Zijner vijanden, want dan zal de duivel, de zonde en de dood, voor eeuwig worden teniet gedaan.

O, ziet eens, mijn toehoorders, in het gezicht van de dood, krijgt Jacob een overwinnaar des doods te aanschouwen, als hij uitroept: "Op Uwe Zaligheid wacht ik, O Heere!" Waar zullen wij anders heen, wie wij ook zijn mogen? Met onze schuld, zonden en ellende, met onze strijd, machteloosheid, hulpeloosheid, ja soms radeloos-

heid zouden wij soms denken te zullen verzinken onder onze zonden. Want, zegt de Psalmddichter: "Een stroom van ongerechtigheden, had de overhand op mij." Wanneer wij bij tijden en ogenblikken denken mee gesleurd te zullen worden met de wereld, of vrezen verslonden te worden door de macht des duivels. Want drie machten zijn er waarvoor wij kunnen vrezen. Wanneer ge vreest door de dood mee gesleurd te zullen worden, dan kunnen wij U alleen maar wijzen op die geestelijke Juda. Gij zijt het Heere Jezus, Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods, en Gij voert heerschappij over alle macht, want Christus zegt zelf: "Mij is gegeven alle macht, in hemel en op aarde."

O, mijn toehoorders, waar zullen wij ons nu anders henen wenden, met al onze zonden, noden en behoeften, met al onze strijd en aanvechtingen, dan alleen tot Hem, de Overwinnaar, de Christus, waarin Jacob roemt. Van Uzelf zult ge nooit iets te boven komen. Daarom zegt de apostel Paulus: "In Christus zijn wij meer dan overwinnaars, in Hem Die ons kracht geeft." Wij kunnen van onszelf niet één zonde doden of teniet doen, en als ge meent dat wel te kunnen, dan is dat niets dan vermetelheid. Dan handelt ge tegen Gods Woord, want dan nemen wij, met eerbied gesproken, Christus uit de handen, dat Hij zelf op Zich genomen heeft. O, laat ons toch bedenken, dat elk mens, als gevallen mens; aangewezen is op: "Juda, gij zijt het." En als ge ooit een blik moogt slaan op Uzelf, wie gij zijt, al had ge het nog erger gemaakt dan Juda, om van Uzelf afziende te zien op de geestelijke Juda, die dierbare Christus, dan zult gij verwonderd en verbaasd zijn, en uitroepen met de Samaritaanse vrouw: "Zie een Mens, Die mij gezegd heeft, alles wat ik gedaan heb, is Deze niet de Christus, de Zoon des levenden Gods." Dan zult ge met Petrus zeggen: "Tot Wien zullen wij henen gaan, Gij hebt de woorden des eeuwigen levens."

Wij weten geen andere Weg u voor te stellen. Het is de uitnemendste weg. Hij is gekomen om zalig te maken, te verlossen van de zonde. Christus is Overwinnaar over dood, hel en graf, waarvan wij lezen in de Openbaringen dat de duivel en de dood werden geworpen in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer.

Het wil toch wat zeggen, mijn toehoorders, Jacob krijgt een verblijdend gezicht op de Leeuw uit de stam van Juda, ja misschien een uurtje voor zijn sterven.

Wij lezen dat God op Zijn troon zat, en dat een ouderling vraagt: "Wie is waardig dit boek te openen, en zijn zegelen te verbreken." Dan weent Johannes omdat er niemand was, doch dan zegt de ouderling tot Johannes. "Ween niet, de Leeuw uit de stam van Juda, is waardig dat boek te openen en zijn zegelen te verbreken," om de Goddelijke raad te ontsluiten, de volle raad betreffende onze zaligheid volkomen te openbaren.

Mijn toehoorders, hebt U wel eens zo'n gezicht gehad op die dierbare Borg? "Juda, gij zijt het, uwe hand zal zijn op de nek uwer vijanden." Gij zult er als overwinnaar uitkomen.

Het is met de stem van Juda wel zeer laag afgelopen, want in de Profeet Jesaja, het elfde hoofdstuk, leest men: "Er zal een rijsje voortkomen uit de afgehouden tronk van Isaï." Uit de afgehouden tronk van Juda. Daar was niets anders meer van overgebleven, en zou die nu de hand leggen op de nek zijner vijanden? Daar was niets meer bekend uit het huis van Juda, dan een vrouw en een man in Nazareth, Jozef en Maria. Hoe zullen deze dingen geschieden, zegt Maria.

Wij zeggen dit, mijn toehoorders, omdat er onder U zouden kunnen zijn die vanwege hun waarnemen zouden moeten zeggen: o, maar dat is bij mij onmogelijk. Bedenk dan dat Christus het worstelperk met de duivel, zonde en wereld betreden heeft, en in dat worstelperk, op de dag Zijner opstanding heeft getriomfeerd. De Psalmddichter zegt hierover: "Hij regeert, en zal Zijn almacht tonen." Er zouden er onder U kunnen zijn,

die moeten zeggen, wie ben ik toch, ik lig begraven onder de zonde, begraven onder de macht des duivels, ik ben een prooi van de dood. Heman zou zeggen, zullen de doden leven? Zal het graf U loven?

Mijn toehoorders, al was het dat ge nog zo diep waart gezonken, houdt dan in gedachtenis, dat Zijn hand zal zijn op de nek uwer vijanden. O, Christus zal eens zijn vijanden onder Zijn voeten verpletteren.

Juda wordt door Jacob hier voorgesteld, als de drager van Christus, als overwinnaar. Het is bewezen op de Pinksterdag, al was het dat de hel woedde alsof deze zou zegevieren, dat Christus Zijn hand gelegd heeft op de nek van Zijn vijanden. De duivel verloor er op die ene dag drieduizend. Kom, dus geen moed verloren; laat dit tot Uw bemoediging zijn, dat Christus het is, Die Overwinnaar zal zijn. Hebt u het ook wel eens mogen zeggen: "Heere Jezus Gij zijt het, Gij zijt de Overwinnaar over alle vijanden." Hij kan ook over ons de overwinning behalen. Denk eens aan die man, die het legioen had. Christus verschijnt op het toneel, en de duivelen beginnen te bidden van vrees. Daar legt hij Zijn hand op de nek van Zijn vijanden.

Straks in de dag der dagen, zal Hij Zijn vijanden onder Zijne voeten verpletteren. Vreselijk zal het zijn, indien wij dan een vijand zullen bevonden worden. Houdt dit in gedachtenis, in al onze vijandschap zullen wij het eens moeten verliezen voor de Koning der Kerk.

Welgelukzalig zij, die hier als een overwonnen vijand aan Zijne voeten terecht mogen komen, en genade mogen vinden in Zijn ogen.

Dus: "Juda, gij zijt het." Jacob draagt Christus uit. Jacob verhoogt Christus. Jacob roemt en prijst Christus.

Het geloof bedoelt niet anders dan Christus, het geloof roemt in Christus, het leeft door Christus, het belijdt Christus, het roemt en verheft Christus. Het geloof neemt Christus aan. Het is alles alleen in Hem. Daar zong de Kerk van in Psalm 72 : 10:

*Dan zal, na zoveel gunstbewijzen,  
't Gezegend heidendom  
't Geluk van dezen Koning prijzen,  
Die Davids troon beklom.  
Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen,  
Bekleed met mogendheên;  
De Heer, in Israël geprezen,  
Doet wonderen Hij alleen.*

Mijn toehoorders, kan u dat nog bemoedigen of verkwikken? Kan dat nog in u teweeg brengen, om een blik op Christus te slaan, en met een oog des geloofs op die dierbare Borg, uit te roepen: "Heere Jezus zijt Gij zulk een Koning?" Tweeduizend jaren van tevoren mag Jacob Hem verhogen in zijn lied. Ach, wat zou het een voorrecht zijn, als wij, nu bijna tweeduizend jaren ná de geboorte van Christus, mochten zingen:

*Prijs den Heer met blijde galmen!  
Gij, mijn ziel, hebt rijke stof,  
'k Zal, zo lang ik leef, mijn psalmen  
Vrolijk wijden aan Zijn lof;  
'k Zal zo lang ik 't licht geniet,  
Hem verhogen in mijn lied.*

Tenslotte wensen wij nog een ogenblik stil te staan bij ons derde punt: **"De vrucht**

***daarvan, n.l. voor u zullen uws vaders zonen neerbuigen."***

Jacob erkende hier dus zijn koninklijke heerschappij. Met andere woorden: de zonen van Jacob zullen zich voor Juda neerbuigen, en zich onderwerpen aan zijn regering. Zij zullen zich buigen onder de wet, en het gezag van Juda.

Mijn toehoorders, ieder die zalig mag worden, buigt onder het gezag van het Woord, en onder het zachte juk van Koning Jezus. Wat een schone verborgenheid komt hierin openbaar. "Uw broeders zullen zich voor u neerbuigen," dat wil zeggen, die zullen zich onderwerpen aan Uw liefde, aan Uw regering.

Wij vinden in Gods Woord opgetekend van de lieden van Israël, die tot Rehabeam kwamen, dat ze zeiden: U moet het juk dat uw vader ons opgelegd heeft lichter maken. Na drie dagen moesten ze de uitslag komen halen van Rehabeam's besluit. Het werd echter niet lichter, doch zwaarder gemaakt. Maar Christus zegt: "Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben, en nederig van hart" en ook zegt Hij: "Neemt Mijn juk op u, want Mijn juk is zacht, en Mijn last is licht."

"Voor u zullen uws vaders zonen neerbuigen." Dat wil zeggen, dat zij zich aan hem zouden onderwerpen, en dat de leiding van het koninkrijk in zijn handen gelegd werd. De Kerke Gods geeft de leiding over aan haar Borg en Zaligmaker Christus, omdat Zijn hand op de nek van Zijn vijanden zal zijn. Zij onderwerpen zich aan de leiding van Christus, en dan kunnen zij veilig zijn. De drie vijanden van de Kerk, de wereld, de duivel en het vlees, waarmede zij voortdurend hebben te worstelen, zijn ook de vijanden van Christus. Maar welgelukzalig, als de Kerk haar krachteloosheid en haar machteloosheid tegen die vijanden leert kennen, want dan buigen zij zich onder Christus, als Hoofd van Zijn gemeente, als Koning van Zijn Kerk. Dan buigen zij zich onder Zijn leiding en gezag, als Profeet om te leren, als Priester om te dienen, en als Koning om ze te regeren.

*Dan zal Hij al Uw volk beheren,  
Rechtvaardig, wijs en  
zacht; En Uw ellendigen regeren;  
Hun recht doen op hun klacht.*

*Nooddruftigen zal Hij verschonen;  
Aan armen, uit gelui,  
Zijn hulpe ter verlossing tonen;  
Hij slaat hun zielen ga,  
Als hen geweld en list bestrijden,  
Al gaat het nog zo hoog,  
Hun bloed, hun tranen en hun lijden,  
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

*Ja, elk der vorsten zal zich buigen,  
En vallen voor Hem neer;  
Al 't Heidendom Zijn lof getuigen,  
Dienstvaardig tot Zijn eer.  
et Behoeftig volk, in hunne noden,  
In hun ellende en pijn,  
Gans hulpeloos tot Hem gevloten,  
Zal Hij ten redder zijn.*

O, die onderwerping aan de leiding van die Koning, al is het dat wij Zijn leiding niet



altijd verstaan, als wij ons mogen onderwerpen en buigen onder Zijn gezag en Goddelijke majesteit, dan gaat het altijd goed. Ach, dat wij hier aan deze zijde van het graf daartoe verwaardigd mochten worden: "Ik zal mij buigen op Uw eis."

"Voor u zullen uws vaders zonen neerbuigen." Let eens op, daar staat ook weer "zullen," door de kracht des Heiligen Geestes. Het zal dan niet zo zijn: nu moet ik mij toch buigen voor die Zoon van Isaï. Toen David over het volk Israël regeerde, daar lezen wij van dat het volk verblijd was met wat God hen gegeven had, in de zoon van Isaï. Als de ark des verbonds in Jeruzalem gebracht was, kreeg iedereen een fles wijn, een bolle broods en een schoon stuk vlees, en ze gingen goedsmoeds huiswaarts, want hij was de vrede- en rustaanbrenger. Dus zij verheugden zich in de onderwerping aan de regering van David. Nu heeft Christus voor Zijn Kerk verworven, brood, vlees, wijn en een erfenis. Is het nu niet Code waardig dat wij ons door de Gegevene des Vaders, door Zijn hand laten leiden? "Hoe het ook moog' tegen lopen, gestadig op Zijn goedheid hopen?"

Ter verduidelijking willen wij u een treffend voorbeeld noemen. Een jongen mocht met zijn vader, die zeeman was, een reis mee maken. Toen zij echter op zee waren, werden zij overvallen door een vreselijke storm. Het schip werd op een geweldige manier heen en weer geslingerd. De matrozen, die zelf voor geen klein gerucht vervaard waren, vroegen aan de jongen of hij niet bang was, dat het schip zou vergaan. Welnee, antwoordde hij, want mijn vader staat aan het stuur.

Ach, mijn toehoorders, wat zouden wij getroost kunnen leven, indien we mochten erkennen dat Christus het roer in handen heeft, al is het, met de veilige haven in het gezicht, dat de golven en orkanen, en de draaikolken het scheepje dreigen te overstromen. Als Christus aan het stuur staat, zal Die het scheepje zeker in de veilige haven brengen. Hij zal leiden het zacht gemoed. Daar zal de vrucht van zijn: "U zullen uwe broeders loven."

Dat wordt hier al in beginsel gekend, en straks voor eeuwig in volmaaktheid. U zullen uwe broeders loven, dan zullen de broeders de oudste Broeder eren, en dan zal Hij verheerlijkt worden. Want die Vorst der aard, is die hulde waard. Hij heeft de strijd gestreden, en de overwinning behaald, waarvoor Hij geëerd, geloofd, geprezen en gedankt zal worden. Hij heeft Zijn vijanden verpletterd, Zijn volk verlost uit duizend banden en doden, en zal ze veilig brengen in de haven der behoudenis, waarin ze hier geloven, maar eens in aanschouwen zullen ze zeggen: "Gij zijt de Christus, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan."

De Heere schenke ons van Zijn Geest, en zegene Zijn Woord, om Jezus wil, Amen.

Gebed.

Zingen.

Zegen.

## 5. De rechtvaardigheid des geloofs beleden.

Zingen: Psalm 27 : 3.

Lezen: 2 Korinthe 5.

Votum.

Zegengroet.

Het woord ter overdenking, vindt u in 2 Korinthe 5 vers 21, waar Gods Woord aldus luidt:

***"Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem."***

Gebod.

Wij vinden in onze tekstwoorden een heerlijke geloofsbelijdenis, die wel zeer persoonlijk is. Wij lezen immers in deze tekst dat God Christus zonde gemaakt heeft, niet voor velen in 't algemeen, maar voor ons persoonlijk. Daarom zeggen wij een geloofsbelijdenis waarin beleden wordt de zaligheid: 1e. In haar Goddelijke oorsprong. 2e. In haar gezegend middel. 3e. In haar schone doel.

Hierbij wensen wij dan een ogenblik tot lering en onderwijzing stil te staan, doch zingen vooraf uit Psalm 84 : 5 en 6.

Onze tekstwoorden zijn eigenlijk een besluit van de apostel Paulus, wanneer hij geleerd en gepredikt heeft over de leer der verzoening. Vanaf vers 20 beëindigt hij deze prediking, haar tegelijk nog eens samenvattend: "Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade: wij bidden van Christuswege, laat U met God verzoenen." Het is alsof de apostel Paulus duidelijk wil maken wie God is, God, Die - met eerbied gesproken - ons bidt, nl. door middel van Zijn knecht Paulus.

Dit "alsof God door ons bade" staat er uitdrukkelijk. Bedenk wat dat wil zeggen! En dit geschiedt, zegt Paulus, van Christuswege.

Mijn toehoorders, als wij over deze tekst gaan spreken, wat ligt daar dan in verborgen en waartegen denkt U dat de apostel zich keert? Toch wel in hoofdzaak tegen het ongelooft, dat God en Christus voor leugenaars houdt en het Evangelie voor onwaar.

Nu zijn wij krachtens onze diepe val zo verblind en verdwaasd en verduiveld geworden, dat wij, vol ongelooft, niet eens opmerken hoe laag - met eerbied gesproken - God tot ons afdaalt, wanneer Hij Zijn knecht laat spreken: "Wij bidden U alsof God door ons bade."

Wij denken wel eens, mijn toehoorders, dat wij op de zaligheid gesteld zijn, maar als wij het recht leren kennen, ach, dan vinden wij hier dat God op de zaligheid van Zijn volk gesteld is en dat Hij in de prediking van Zijn genadeverbond zo laag afdaalt, dat het werkelijk waar zal zijn: "O, mens, gaat gij verloren, wijt het Mij niet, Ik ben de oorzaak van uw verdoemenis niet." Zoudt gij tegen God durven antwoorden en tegen deze waarheid durven volhouden?

In onze tekst vinden wij het redengevend woordje "want." Het wordt gevolgd door een verklaring Wie God is, Wie Christus is en waarin de zaligheid bestaat. Wij zeiden daarom in de eerste plaats stil te, willen staan bij een geloof dat de zaligheid in haar Goddelijke oorsprong belijdt.

Onze tekst zegt: "Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt." God heeft de Middelaar zonde gemaakt en het dierbaar geloof belijdt dat dit

voor ons gebeurd is en tot doel heeft dat wij voor God rechtvaardig zouden zijn in Christus Jezus.

Wanneer wij hier dan eerst stil staan **bij de oorsprong der zaligheid**, dan zien wij dat Paulus wijst op de eerste Persoon in het aanbiddelijke Wezen Gods. Deze bidt door Paulus. Deze heeft Christus tot zonde voor ons gemaakt.

Als wij nu zeiden dat de zaligheid van Goddelijke oorsprong is, dan bedenken wij dat God eeuwig is. Er is bij Hem geen begin en geen einde.

Mozes zegt daarvan op een plaats: "De eeuwige God zij U een woning, van onder eeuwige armen." Als wij dus spreken over de oorsprong der zaligheid, dan mogen wij weten dat deze in de eeuwige God ligt. Hoewel wij niet bij machte zijn om hierin door te dringen, willen wij er toch iets over zeggen en vaststellen dat de zaligheid van de Kerk in het eeuwig, vrijmachtig, soeverein en Goddelijk welbehagen ligt. Dáár ligt de oorsprong, dáár ligt de grondslag, dááruit is alles gevloeid.

God de eerste Persoon is, als eerste Persoon in de orde des heils, van eeuwigheid bewogen geweest uit en van Zichzelf.

Dit eeuwigheidswerk kunnen gij en ik niet doorgronden, eindige mensen als wij zijn. Wij kunnen het slechts bewonderen.

Wij spraken dan van de Goddelijke oorsprong. Wat lag er van eeuwigheid in het hart van God? In Zijn raadsbesluit heeft Hij de val van de mens geweten en overzien en tevens is het niet buiten Zijn raad omgegaan dat de mens vrij- en moedwillig zou vallen. Krachtens Zijn beledigde heiligheid en onkreukbare rechtvaardigheid, moest God toen het gehele menselijke geslacht verdoemen. Echter, in Zijn oneindige wijsheid gaf God de Kerk de mogelijkheid tot redding. Hier zouden wij met de apostel Paulus moeten zeggen: "O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods." Gods werk, zeiden we, is eeuwigheidswerk, wij bedoelen, wat zaligmakend is, is eeuwigheidswerk. Hij doet dat en wij staan verbaasd. Zou het geen stof geven tot eeuwige aanbidding en bewondering, dat God in die nooit begonnen eeuwigheid Zijn Zoon verkoren heeft? In de orde des heils heeft Hij dat gedaan en met welk doel? In wezen was Christus één met de Vader en de Heilige Geest. God, één in Wezen, maar onderscheiden in Personen, heeft, als de Vader, Christus Jezus, Zijn Zoon, verkoren terwille van de zaligheid van de Kerk, om de zonde van deze ganse Kerk Hem toe te rekenen. Hier schiet het dieplood ons uit de hand: dat God nu van eeuwigheid in Zijn hart had om op deze wijze onze zonden - als ze erbij mogen horen - uit te delgen!

Wij hadden ons wel af mogen vragen wat God ons krachtens Zijn beledigde heiligheid had kunnen doen, ons, die de vloek der Wet vanwege de zonde onderworpen waren en die de straf rechtvaardig hadden verdiend. Dat Hij nu in die nooit begonnen eeuwigheid dat al op Zijn Zoon gelegd had, dat Hij daartoe Christus verkoren had en in Christus Zijn ganse Kerk.

Zo heeft God verkoren Degene, Die met Hem waarachtig en eeuwig God was, van eeuwigheid gegenereerd door de Vader. Dat Hij Die nu verloor om al de zonden en de schulden, de schande en het oordeel, de vloek, de straf en de dood op Hem te leggen. Waarom? Om in gemeenschap te kunnen treden met schepselen als wij.

Mijn toehoorders, als wij daarbij een ogenblik stilstaan, dan moeten wij met de apostel Johannes wel zeggen: "God is liefde." "Hierin is de liefde niet, dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden."

Och, wat moet God wel een vuur van liefde zijn, dat Hij in de raad des vredes en in de stilte der eeuwigheid al besloten heeft om alle straf die de Kerk zich door haar zonden

waardig gemaakt had, op Zijn Zoon te leggen, Die als Borg en Middelaar des verbonds, dat zou dragen.

Het is alles voortgevloeid uit Gods eeuwige wijsheid, want wie is Zijn raadsman geweest? Er was er geen. "Raad en Wezen zijn Mijne" zegt Hij. Waar hij de duivelen bij hun val veroordeelde tot de eeuwige rampzaligheid, spreekt Hij tot het gevallen Adamsgeslacht: "Ik weet de gedachten die Ik over U denk, gedachten des vredes." Dat zijn eeuwigheidsgedachten. Kunt u begrijpen dat de dichter van Psalm 89 zegt: "Ik zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheer" en bent u er wel eens bijgebracht? Waarom stellen wij dit op de voorgrond? Om u te bewijzen dat al ons werken maar gedoe is: waardeloos, nutteloos, vruchteloos en ijdel.

O, Hij was het Lam, geslacht van voor de grondlegging der wereld. Hier staan wij stil bij de oorsprong der zaligheid. Het verstand kan het niet begrijpen, het ongeloof toont zijn nijd door tegenspraak, maar het geloof neemt aan en belijdt: "Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt." Niet voor die of die.

Paulus maakt het persoonlijk, wanneer hij aan de gemeente van Korinthe schrijft. Kunt U nu begrijpen dat het geloof roemt in vrije gunst alleen? In Psalm 89 spreekt het:

*"Gij toch, Gij zijt de roem, de kracht van hunne kracht;  
Uw vrije gunst alleen wordt de ere toegebracht.  
Door U, door U alleen om et eeuwig welbehagen."*

Daar ligt de grondslag.

Mijn toehoorders, als wij door genade er iets van mogen leren kennen, dan worden wij zo schoon aan de kant gezet. Dan gaat het werk Gods zich openbaren en God werkt op Zijn eer aan. In Zijn wijsheid heeft Hij geweten dat wij nooit meer Zijn eer zouden bedoelen. Door onze val in ons verbondshoofd Adam is dat onmogelijk geworden, want wij liggen immers dood. Nu heeft God naar Zijn wijsheid uitgedacht dat Hij toch verheerlijkt zou worden. Ten eerste door Christus, Die aan de Goddelijke gerechtigheid voldoen zou, maar dan ook dat er zondaren zouden zijn die, wanneer zij straks in de hemelgewelven binnengebracht zullen worden, in eeuwige verwondering en aanbidding het loflied zullen zingen: "God en het Lam zij de eer, de lof, de prijs en de dankzegging toegebracht."

Als iemand zou zeggen: "Maar ge begint nogal uit de hoogte," dan luistert hij verkeerd. Nee, mijn toehoorders, wij beginnen uit de diepte der eeuwigheid en dat is niet uit de hoogte. "Ik heb dit gedaan, ik heb dat gedaan, ik heb zo geschreeuwd, ik heb het zo benauwd gehad" - dát is uit de hoogte! Maar wij komen uit de diepte, uit het eeuwig welbehagen Gods. Daar ligt nu de grondslag voor een zaligheid die wij roemen in haar Goddelijke oorsprong. Deze oorsprong ligt in Gods raadsbesluit en dat is onverbrekkelijk, want God is geen God van ja en nee, maar een God, Die Zijn van eeuwigheid besloten raad uit komt te voeren.

Mijn toehoorders, wij zijn te arm om het te zeggen. God heeft zulk een besluit genomen om ons eeuwig in Zijn gemeenschap te hebben en dat terwijl Hij wist - als wij eraan ontdekt geworden zijn door genade, zullen we het weten - hoe albedervend en verdoemelijk wij voor Hem zouden zijn, goddelozen en vijanden. Dat Hij nu in zijn eeuwig raadsbesluit besloot om dat vuile boeltje van die goddeloze monsters Christus toe te rekenen, kan men dat begrijpen?

Het is trouwens geen begripsleer, het is een geloofsleer. Daarin eert het geloof God, maar het ongeloof klimt zelf op de troon. Het geloof kroont God en Christus, anders is het geen geloof. Geloof oefenen is God verheerlijken en daarin gaat de mens ten onder. In de oefening des geloofs geldt: "Niet ons, o Heere, niet ons, Uw naam alleen

zij alle eer en roem gegeven." Daarom is het een schandelijke en godonterende zaak als een kind van God hoogmoedig is. Dat is het toch als God genade verheerlijkt heeft en wij willen daar dan iets mee zijn?

Als wij door genade gelovig werkzaam zijn, dan stellen wij de Heere ons tot een hoog vertrek, dan zeggen wij met de dichter: "Gij zijt mijn God, U zal ik loven, verhogen Uwe Majesteit. Mijn God niets gaat Uw roem te boven, U prijs ik tot in eeuwigheid."

Alles komt voort uit Hem, Die Christus voor ons zonde maakte.

Mijn toehoorders, zouden wij dan geen reden tot bewondering hebben, vooral als wij de apostel horen zeggen: "Wij bidden U alsof God door ons bade." Hij wil duidelijk maken: Zo is nu God!

Wie nu die God leert kennen en dat mag genieten in zijn hart, die zal toch zeker zeggen: "Geloofd zij God met diepst ontzag! Hij overlaadt ons, dag aan dag, met Zijne gunstbewijzen. Die God is onze zaligheid; Wie zou die hoogste Majesteit, dan niet met eerbied prijzen? Die God is ons een God van heil; Hij schenkt uit goedheid zonder peil, Ons het eeuwig zalig leven."

Want wat was er in dat Goddelijk raadsbesluit en in dat welbehagen? Met eerbied gesproken dit, dat God nooit zou rusten voor en voordat Hij degenen die hier Christus belijden, eeuwig in Zijn gemeenschap zou hebben. Opdat Hij dan het middelpunt zou zijn, waarvan de Schrift zegt dat "Christus het Koninkrijk de Vader zal overgeven, opdat God zal zijn alles en in allen." Met zulk een God heeft nu de Kerk te doen. Hebt U er wel eens iets van geleerd, of bent U nog bezig om zelf iets voor God te doen? Wij spreken hier dus van de Goddelijke oorsprong der zaligheid en van Gods eeuwig raadsbesluit. Wat was de oorzaak daarvan?

Vrije, soevereine liefde. Steeds probeert de mens in zijn geestelijke blindheid en dwaasheid nog om zelf God tot liefde te bewegen. Er wordt wat gedaan om God aan zijn kant te krijgen, maar het is toch vruchteloos. Bedenk toch dat het een eenzijdige liefde is, al begonnen toen wij nog niet lief konden hebben, nog voor we geboren waren. "Eer er iets van mij begon te leven, was alles in Uw boek geschreven," zegt David in Psalm 139.

Merk eens op, mijn toehoorders, hoe eenzijdig en vrijmachtig die soevereine liefde is. Ze is Goddelijk en wat uit God is, is eeuwig. Dat is dus Zijn eeuwig welbehagen: te verkiezen vanuit een raadsbesluit en een liefde, die eeuwig zijn.

De zonden in de tijd begaan, al waren het die van Manasse, kunnen Gods liefde niet blussen. De eeuwigheid zal nodig zijn om Zijn verkiezing, Zijn raadsbesluit, Zijn liefde, trouw en wijsheid te aanbidden, omdat ze wonderlijk zijn. Wij zijn niet bij machte om het uit te drukken, want "Wie is aan onze God gelijk?"

Bedenk dat dit niemand moedeloos of troosteloos behoeft te maken als ge Uzelf soms afvraagt: "Zou ik daarbij behoren?" Dezelfde God, Die deze besluiten nam, Die Zijn wijsheid en raad, trouw en liefde openbaarde, heeft Zijn Woord gegeven en daarin getoond dat Hij zulk een God is. Hij heeft ons door dat Woord in kennis gesteld van Zijn ontzaglijk werk. Als wij nog een weinig belang hebben in et heil van onze ziel, zou dit alles dan niet teweeg moeten brengen dat wij met dat Woord terugkeren tot de God van dat Woord? Wij bedoelen niet om erover te redeneren of te twisten maar wij doelen op Davids houding ten opzichte van dat Woord, wanneer Hij zegt: "Doe gelijk Gij gesproken hebt."

Alles lag nu in het raadsbesluit Gods, in Zijn wijsheid uitgedacht, door Zijn liefde bewogen en in Zijn trouw daargesteld. Het is alles eeuwigheidswerk. Dan is daar Christus, de tweede Persoon in het aanbiddelijke Wezen. Hij heeft het aanvaard om de zonde, de schuld, de schande, de straf, de vloek en de dood vrijwillig op Zich te nemen.

Wij zullen nu niet spreken over de raad des vredes en over de onderhandelende Personen, dat zou de tijd niet toelaten. Christus is de Zoon van God en Hij is met de Vader één, eeuwig en waarachtig God. En deze tweede Persoon in het aanbiddelijke Wezen Gods, wist wat er in het hart van God was en in de orde des heils gaf Hij Zijn eigen hart: "Met Mijn hart zal Ik Borg wezen, Vader." Zo waren dus, menselijkerwijze uitgedrukt, het hart van God en van Christus één. Daar ging het over de eer van God en de zaligheid van de Kerk. Laten wij er eens bij stil staan dat Christus van eeuwigheid geweten heeft, welk boeltje Hij van ons moest aanvaarden. Elkeen weet voor zichzelf wie hij is, inzonderheid bij ontdekkend en geestelijk licht.

Ach, mijn toehoorders, dat Christus daar op Zich nam om dat weg te dragen, dat Hij het op zich nam om ons vlees en bloed aan te nemen uit de maagd Maria, dat Hij ons in alles gelijk zou worden, uitgenomen de zonde. Dat zijn vruchten van het eeuwig welbehagen Gods. Wij zullen de behandeling van ons eerste punt maar beëindigen, want wij zijn te arm, te arm, te arm om uit te drukken wie God en wie Christus Jezus is. Wij zouden U de raad willen geven: zoek er zelf eens achter te komen. Wij lezen in het avondmaalsformulier over Jezus' hartelijke liefde en trouw, zonder welke wij de eeuwige dood hadden moeten smaken en wij weten dat Hij al in de nooit begonnen eeuwigheid Zich tot deze liefde en trouw verplicht heeft.

Spraken wij zo in de eerste plaats over de zaligheid in haar Goddelijke oorsprong, zoals dit door het geloof gekend wordt, ***in de tweede plaats willen wij spreken over het gezegend Middel dat deze zaligheid mogelijk maakt.***

Dit "Middel" is de Zoon van Gods eeuwig welbehagen, Die in de volheid des tijds Zich in het vlees heeft geopenbaard en uitgevoerd heeft, wat Hij in de eeuwigheid op Zich had genomen.

Naar aanleiding van het voorgaande zegt de apostel: "Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt." Geen zondaar, want Paulus zegt uitdrukkelijk dat Christus geen zonde gekend heeft. Hij is immers ontvangen door de Heilige Geest, zondeloos geboren uit de maagd Maria en zonder zonden heeft Hij ook geleefd tot aan het ogenblik waarop Hij uitriep: "Het is volbracht."

Hoe was Christus zonder zonde? Zoals Adam was in de staat der rechtheid? Nee. Zoals Adam geschapen was, kon hij zondigen en vallen, al wist hij niet van die zonde en val, die hij uit vrij- en moedwillige ongehoorzaamheid beging.

Christus is echter niet valbaar geboren. Waarom niet?

Omdat Hij bleef wat Hij was: Waarachtig God. Hij werd wat Hij niet was: waarachtig, mens. Twee naturen, één Persoon. Als één Persoon, van Goddelijke én onzondig menselijke natuur, kon Christus onmogelijk zondigen, want God kan niet zondigen. Het is dus een leugen tegen de Waarheid, dat Christus kon zondigen. Wel heeft de duivel geprobeerd Hem ertoe te verleiden, dat leert de Waarheid uitdrukkelijk.

Wij vinden dat de apostel Paulus zegt, dat de satan Hem verzocht heeft tot zondigen, ja, dat Hij in alles verzocht geweest is. Inzonderheid tijdens de verzoeking in de woestijn blijkt het, dat de satan tot Christus met dezelfde verzoeking kwam waarmee bij tot Adam kwam. Eva en Adam werden verleid in een vruchtbaar paradijs, bij tamme dieren. Christus werd veertig dagen in de woestijn verzocht, waar geen vruchten waren, maar roofdieren en waar de duivel heerste. De eerste Adam viel, maar de tweede Adam kon niet vallen. Wij vinden dat Hij zegt: "Daar staat geschreven." Niet: "Ik ben de zoon van God, hoe durft ge te komen," nee: "Daar staat geschreven." Zo handhaafde Christus de Waarheid. Daarom kon God Hem, het zondeloze Lam, voor ons zonde maken: dat is de belijdenis van het geloof. Wat betekent het dat God Hem zonde voor ons gemaakt heeft?

Dit, dat Hij Hem de zonde toerekende, zó, dat Hij de straf ervoor zou dragen, terwijl toch de mens onder het vonnis lag, want tot de mens had God gezegd: "Omdat gij dit gedaan hebt, zo zijt gij vervloekt." En door Mozes laat Hij zeggen: "Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in hetgeen geschreven staat in het boek der Wet, om dat te doen."

Bedenk eens, mijn toehoorders, dat nu God Dien, Die geen zonde gekend heeft, tot zonde gemaakt heeft, dat wil zeggen, Hem toegerekend heeft de zonde van de ganse Kerk. In deze toerekening heeft Hij Hem ook straf-, dood- en vloekwaardig gekeurd. Hier staan wij weer voor dat Goddelijke wonder, dat nu die onschuldige Christus, dat onschuldige Lam, dat Die de zonde op Zich nam én het vrijwillig deed.

Wat een weergaloze liefde moet Christus toch gehad hebben! Het was en is eeuwigheidsliefde. Dat Hij nu vrijwillig de schuld van Zijn Kerk op Zich nam om die te boeten en daardoor de Goddelijke deugden en volmaakheden te verheerlijken! Kwam de eerste Adam onder het vloekvonnis, ook Christus gaf zich hieronder. Hij deed het terwille van Noachs dronkenschap, van Abrahams vijfenzeventig jaar durende afgoderij, van Jacobs bedrog en afzwerven, terwille van de zonden van David, Salomo, Jehiskia, Manasse, ja, terwille van alle Bijbelheiligen van het oude Testament.

Denkt U zich nu eens in, dat Christus Adams opstand tegen God, waardoor hij zich in het verderf stortte, dat Christus de schuld daarvan voor Zijn rekening nam. "Hij beroert het volk," staat er en men behandelde Hem als een oproermaker, die het gezag aantastte.

Kunt u het vatten, mijn toehoorders, dat God zondaren, zoals wij zijn, zo beminde, dat Hij hun zonden wegdeed, niet voor de helft, niet voor negentiende, maar geheel en dat door Christus, Die eeuwig, waarachtig God met Hem was? Dit geeft geen vrijbrief om erop los te zondigen, denk daarom, maar het geeft wel de zekerheid dat er vergeving is, ook voor de zonden die wij nog zullen doen, tot de laatste toe.

"Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt." Dat kunnen wij niet, dat heeft God gedaan. Daarom zegt Johannes. "Ziet, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt," en God spreekt: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb."

Bedenk nu eens dat wij zelf niets op kunnen knappen. Nee, weet U wat wij kunnen doen? Wij kunnen alleen maar de maat vol maken, wij kunnen ons slechts naar de hel zondigen, maar God wil dat niet!

Wij zoeken U een Evangelie te prediken waarin God verheerlijkt en Christus gekroond wordt en waarin de mens ten diepste vernederd wordt. "Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt," opdat Hij de strafschuld en de straf der zonde zou dragen. De dichter zegt in Psalm 90: "Wie kent de sterkte Uws toorns en Uw verbolgenheid, naardat Gij te vrezen zijt?" In de huishouding der genade en in de orde des heils heeft Christus alléén deze toorn en verbolgenheid van God tegen de zonde gedragen. In Psalm 42 leest men: "Al Uw golven en al Uw baren zijn over mij heengegaan."

Dat geldt wel bij uitstek voor Christus, Die vanaf Zijn geboorte een offer was en de hemelse heerlijkheid opgaf voor deze vloekaardbodem, waar Hij niets had om het hoofd op neer te leggen en waar Hem tenslotte Gethsémané wachtte. Hij droeg de straf: "Als dezelve geëist werd, toen werd Hij verdrukt, doch Hij deed Zijn mond niet open; als een lam werd Hij ter slachting geleid en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open." Daar zijn de golven van de Goddelijke wraak, de Goddelijke toorn, de Goddelijke gramschap en de Goddelijke straf op Christus gekomen.

Bedenk, mijn toehoorders, hoe duur wij gekocht zijn. Toen Christus in de hof van Gethsémané onder de last der zonde kroop, heeft die Hem zo zwaar gewogen. Daar is Hij geworden de Boeteling. Ook wij moeten het boeteling zijn leren kennen, maar Christus is de ware Boeteling geworden, als vrucht van het eeuwig raadsbesluit. Daar heeft Hij uitgeroepen: "Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt." Daar heeft Christus het zich getroost om de schuld en straf die ons de vrede aanbrengt, te dragen.

O, hoe duur hebben wij gezondigd en hoe heeft God de zonden afgestraft in de Zoon van Zijn eeuwig welbehagen. "Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt." En niet alleen in Gethsémané, maar ook op Golgótha. Bedenk eens dat de Goddelijke toorn tegen de zonde zodanig was, dat het scheen alsof de aarde ten onder zou gaan. In helse angsten en benauwdheden, onder de Goddelijke toorn, hing Christus daar tussen hemel en aarde, door beide verstoten, overgegeven als het ware aan de hel. Voor Hem gold: "Zwaard ontwaak tegen Mijn Herder." In die grote nood vinden wij Christus. De zon en de maan verduisteren en de aarde beefde. Men had kunnen zeggen dat de oordeelsdag aanbrak en dat God kwam richten. O, weergaloze liefde Gods, Dat Christus voor ons aan het vloekhout der schande gehangen en de angsten der hel gedragen heeft, zodat Hij uitriep: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?"

Gelukkig niet: "O, God," maar geloofstaal: "Mijn God." Hij hield vast aan God.

Mijn toehoorders, "Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt."

Heeft God genade verheerlijkt, bedenk dan eens wat God bewogen heeft en wat het Christus gekost heeft. Het is geen wonder dat de apostel Paulus zegt: "O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods." Ook voor het toevluchtnemend geloof is hier een enkel woord. Zie er niet alleen op wie ge zelf zijt, maar zoek met een oog des geloofs op die dierbare Borg te zien, zie naar "het Lam, dat de zonde der wereld wegneemt."

Wat doet Christus? Hij verheerlijkt de deugden Gods, Hij bedoelt in Zijn offer de rechten en de eer Gods én de zaligheid van de Kerk. Hij heeft de zondelast van Zijn ganse Kerk weggedragen, er verzoening voor gedaan en God bevredigd, zodat Hij kon uitroepen: "Het is volbracht!" Daarmee was de straf op de zonde voldaan, daarmee had Hij voor de Kerk en al de Zijnen betaald. Wat heeft Hij met de zonden gedaan? Die heeft Hij meegenomen naar het graf. Toen Christus begraven is, is de zonde van de Kerk begraven.

Hij is ook opgewekt. De apostel Paulus zegt *dat Hij gestorven is om onze zonden en opgewekt tot onze rechtvaardigmaking*. Waarom? Toen God Christus opgewekt heeft op de Paasdag, wat is dat geweest? Wel, toen heeft de Vader Zijn Zoon gerechtvaardigd. Hij had niets meer van Hem te eisen. De zonden waren geboet, de straf was gedragen, de schuld was gedelgd. God was tevreden met Zijn Zoon. God was tevreden met Christus en daarom heeft Hij Hem zeer verhoogd aan de rechterhand Zijner Majesteit. De schuld was dus geboet. Nu zegt Paulus nog: "Opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem." Dus, volgens ons derde punt, het schone doel.

Christus de Middelaar des verbonds, heeft alleen voor de zonde geboet en ons daarvoor rechtvaardigheid gegeven. Een zalige ruil, een gezegende ruil, zouden wij zeggen. Men kan het wel op de nagel van zijn duim schrijven: "Christus nam mijn zonden, ik kreeg Zijn gerechtigheid en God keurde het goed." Zie eens de eenvoud van het zalig worden.

Merk nu eens op! Er staat: "Opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in



Hem." Dat betekent, dat degenen die door het geloof dit leren kennen, mogen weten dat God hen nu aanmerkt, zoals Hij Christus aanmerkt, namelijk zonder zonden.

Door die toegerekende gerechtigheid en rechtvaardigheid, ben ik in Christus voor God als had ik nooit zonde gekend noch gedaan. De apostel Paulus spreekt hier over het geloof. Daarin roemt hij: "Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt."

Het geloof heeft gezien dat Christus op Golgótha de zonde weg kwam te dragen. Zo heeft het geloof Hem leren kennen en het eert dan ook Hem alleen. Het ervaart dat "God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was, hare zonden haar niet toerekenende." Het gaat er nu om, dat wij door genade en door de Heilige Geest bearbeid worden om te leren kennen dat onze zonden voor Christus' rekening gekomen zijn, want Hij heeft ons niet alleen verlost van de straf der zonde, door deze Zelf te dragen, maar door Zijn voldoen aan de eis der Wet, heeft Hij ons ook een genaderecht gegeven op het eeuwige leven.

Hiermee zouden wij u op willen wekken treurende, benauwde, ellendige ziel, die tegen uw zonde opkijkt, zelfs na ontvangen genade. Inderdaad dwalen wij telkens weer af. Soms, wanneer God Zijn aangezicht verbergt, komt de natuur met driften en lusten naar voren en de duivel zegt: "Gij bekeerd, gij genade, gij een ambt? Kijk eens wie ge zijt!"

Dan vragen wij ons af of wij onszelf niet bedrogen hebben, of wij ons alles niet verbeeld hebben. Toch, als wij deze tekst in de geloofsoefening mogen leren kennen dan ervaren wij dat die zonden ons geen kwaad meer doen. En waarom niet?

Omdat God ons niet meer beziet zoals wij in Adam zijn, maar zoals wij in de tweede Adam zijn. Dat moet beleefd en ervaren worden. Degenen die in bekommering zijn over hun schuld en zonde, zouden wij niet aan het werk willen zetten, maar liever willen raden om hun zonden bij God te brengen. Wij komen echter liever met onze goede hoedanigheden, met onze werkheiligheid, met onze gestalten en toestanden bij de Heere.

Toch behoeft u niet anders mee te brengen dan alleen uw zonden. Als u dan in de vierschaar van uw consciëntie voor de Rechter komt, dan kunt u Hem niets anders aanbieden dan uw zonden: rechtvaardig verloren. Dat is nu het geheim van zalig worden, daar schreeuwt een mens tegen, daar zucht een mens tegen en daar klaagt hij tegen. In wezen is het echter niet anders, want wie in het gericht van God komt, die komt daar als een zondaar en hij heeft dan ook niets anders mee te brengen dan alleen zijn zonden.

Als u dan door genade in die Persoon gezien hebt en van Hem geloofd en beleden hebt dat Hij de zonde verzoend, weggedragen en uitgedelgd heeft, kunt u dan van Hem verwachten dat Hij u in uw zonde zal laten? Dan zult u daar ervaren, dat, onder de goedkeuring van dat lieve Wezen, Dat u in het gericht komt te betrekken om u van uw zonden af te brengen, dat u daar rechtvaardig voor God in Christus gerekend zult worden.

Dit is nu het doel van dat lieve Wezen en daar schreeuwt een mens door zijn blindheid, onkunde en dwaasheid nu tegen. Och, wij zouden u willen raden om God toch met u te laten doen, opdat u met uw schuld en oordeel bij Hem zou mogen zijn. Als u daar dan eens een keer mag buigen voor dat lieve Wezen, dan gaat Hij Zijn eeuwig liefdehart ontsluiten en u tonen dat Hij Zich voorgenomen had om al uw schuld op Christus' rekening te schrijven en dat U, door Zijn betaling, de vrijbrief krijgt: "De schuld Uws volks hebt Ge uit uw boek gedaan, ook ziet Gij geen van hunne zonden aan."

In de doorleving is het de dood van de Kerk, dat zij voortdurend te worstelen heeft

met de dagelijkse zonden. Maar deze tekst blijft waarheid: "Opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem."

God ziet Zijn Kerk nooit meer aan in haarzelf. Als dat waar was verzonk zij nog voor eeuwig. Maar nu is de voldoening van Christus zodanig, dat God ons de zonden niet meer toerekent, hoelang wij hier op aarde ze ook begaan, al was het met Adam 930 jaar. Let wel, wij bedoelen niet dat er maar op los gezondigd kan worden, wij prediken geen Antinomiaanse grondslag.

Het is een genade- en een geloofzaak, wanneer wij er voortdurend bijgebracht worden dat God ons niet aanmerkt in onze schuld. Dat wordt in de nadere doorleving van Gods Kerk steeds méér het geval. Want waar zal de Kerk steeds bij gebracht moeten warden? Dat predikt ook het avondmaal: "Zowaar als gij deze tekenen en zegelen uit des dienaars hand ontvangt, zowaar heb Ik Mijn bloed voor u vergoten, zowaar heb Ik Mijn lichaam voor u laten verbreken, zowaar is God met u bevredigd."

Als wij enig licht mogen ontvangen over die gezegende weldadigheden, dan zouden wij hier soms al beginnen:

*"Laat ieder 's Heeren goedheid loven,  
Want goed is d' Oppermajesteit."*

En als wij straks zullen gaan sterven, mijn toehoorders, weet u wat dan alleen maar gelden kan? Dat wij rechtvaardig voor God verklaard zullen zijn in Christus Jezus. Daar gaat van een mens niets binnen. Daarom moet er dikwijls ook van de leden van de Kerke Gods nog wat af, voordat zij als zondaren genade kunnen vinden en als zondaren op kosten van genade kunnen sterven.

Bedenk toch eens, Christus heeft de zonden gedragen. Daar zijn de zonden van Paulus, van Petrus, van de drieduizend Pinksterlingen bij geweest. Zijn de onze daar ook bij? U moet niet zeggen dat het voor u te groot is, want dat is Christus kleineren, dat is God beledigen. Het is eigenlijk een miskennen van die dierbare Borg en dat is God oneer aandoen. U moet niet denken dat uw zonden te groot zijn. U hoort toch hoe groot het werk is, dat God uitgedacht heeft om mensen in Zijn gemeenschap te nemen. Wordt u daarvoor niet ingewonnen? Och, het moest wel zijn: "Hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere, onze God. Tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en van de bergen, voorwaar in God is Israëls heil."

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid, op die grondslag zal de poort der eeuwigheid straks ontsloten worden. Alleen de rechtvaardigheid Gods, zoals die ons toegerekend wordt nadat zij verworven is door Christus, zal de poort zijn:

*"Dit is, dit is de poort des Heeren,  
Daar zal het rechtvaardig volk door treên,  
Om hunnen God ootmoedig 't eren."*

Komt treurigen, benauwden, aangevochtenen en beroerden, de satan zal altijd proberen om u te doen zien wat ge in uzelf zijt, maar hoor des Heeren Woord: "Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt." Ach, wanneer gij geballast gaat onder erf- en dadelijke schuld, geen moed verloren. Als u er zelf voor boeten moest, was het inderdaad voor eeuwig verloren, maar nu prediken wij een rijke Christus, Die volbracht heeft wat uit Gods welbehagen voortvloeide, zodat straks de Kerke Gods mag eindigen met welbehagen in het eeuwig welbehagen van God om Hem uit Zijn werken te roemen, te loven, te prijzen en te danken.

De Heere, Die rijk is in barmhartigheid, zegene de Waarheid om Jezus' wil, Amen.

Dankgebed.

Zingen: Psalm 89 : 7.

Zegen.